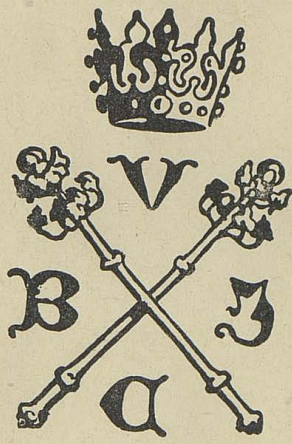

XXIV 6. 51.

587317 --

Mag. St. Dr.

~~290~~

132.

C
C
E
C
A

I. Pa
II. A
III. P
IV. L

JOA

Cum
act

W

F A X
CHRONOLOGICA
Ad
OMNIGENAM
HISTORIAM.
ET DILUCIDUM
EIUSDEM
COMPENDIUM
AB ORBE CONDITO
AD ANNUM CHRISTI

1712.

- I. Parte res omnes à mundo condito ad Christum natū,
II. A Christo nato ad præfatum annum 1712. Sacra omnia,
III. Politica, Bellica, & Fortuita,
IV. Literas & Artes omniū eorundē seculorū complectens.

AUTHORE

JOANNE MUSANTIO Soc: JESU.

Ex Tabulis Romæ impressis,

Reimpressum Sandomiriæ.

Cum Supplemento 3tiæ Partis, in quo series &
acta præcipua Ducum & Regum Poloniæ.

Anno Domini 1724.

Cur neq; Te Sonipes, cui campus mundus uterq;
Gemmifer & cur non, charta, Srzeniawa notat.
Inter Semideos Equus hic, ceu Pegasus, ex quo
Bellerophonta tulit, dignus habere locum.
Eridano melior plaudet Srzeniawa Deabus,
Ambrosiamq; Jovi pro Ganymede dabit.
Parcite: Sideribus si debita Stemmata tanta,
Pagina tam grandes non capit arcta Deos.

587317

I.

JLLU

1976 St. 2. 75. St. D. 11A

**JLLUSTRISSIMO
ET EXCELLENTISSIMO
DOMINO DOMINO
HIERONYMO**

Comiti in Zywiec & Pieskowa Skata

WIELOPOLSKI

**CAPITANEO
ZARNOVECENSI
POLONÆ**

IUVENTUTIS PRINCIPI.

Non indignaberis primo major Eoô. *Illu. Statius*
Strissime Juvenis, si facem ad solem
ferimus, & intra Augusta Domus
ua lumina, Luminum Patriam, & Solis
Regiam, reponamus. Eget luce, etsi præ-
uceat alius, Fax Chronologica, & idcirco
LUanc à WIELOPOLSCIORUM mendicat
plendoribus, quibus aequè expeditum est um-
bris moliri interitum, ac omnia serenare.
Non altius Titan assurgit, ut umbras faciat
pumiliones

pumiliones, non latius diffundit radios, ut Or-
ber, ignium velut diluvio inundet, quam
WIELOPOLSCII, prima magnitudinis sive
radius majores, solis radius illustriores, in orbis
commoda, in Patria emolumenta, in Do-
mūs desora, ab avo effulsere. Non funesta-
bo paginam, si Illustrissimas Majorum Tuo-
rum Umbras Iuvenis Excellentissime huc in-
feram, quia haec, nihil funesta noctis contra-
xere. Coataneum Sarmatia Oriens Nomen ha-
buit WIELOPOLSCIUM, simul hi soles
cum Regnorum solibus emicere. Inter duo-

Horatius

decim Palatinos velut inter ignes Luna mi-
nores effulsit TOPOREUS, qui Magna Gen-
tis Caput, Domus suae cunas posuit Illustri-
simas. Et universa plane Polonia fastos so-
li sibi vendicarent WIELOPOLSCII, aut
de stirpe sua facerent, si ad numerum re-
vocarem Antiqui Generis plena Titulorum
ac Honorum Cognomina, in quibus semper

Callio:

tot probati quot geniti emerere, florere sub
violis, rubere sub rosis, utramque Purpuram
ornare, Sagum denique & Togam illustra-
re. Stupuerunt Secula velut Nilum se-
ptem ostiis in Augustam se exonerare WIE-
LOPOLSCIORUM Domum tot Nominum
Majestatem. Iam TOPOREOS, iam STAR-
ZONES, iam STARZOKONIOS ad-
vexit Polonia, demum ZAPRZANIECIOS,
SZAFRANIECIOS, BOCHNAROS mira-
ta est, tandem in WIELOPOLSCIIIS stetit.

statq;

statq;
quia
Dom
omne
in Or
evit.
sima
tot se
fuit
sed
Maje
intuer
novem
deas
vit ad
LAR
tatis,
illius
matur
crates
posuit
vati
CAN
desinet
verbor
Maje
SCUM
skowa
RADI
TREN
ducam

Statq; firmiter notum per Secula Nomen, Stadius
quia magis asurgere nequit. Ita Olim Iulia.
Domus; per Anchisem, Aeneam, Iulum,
omnemq; Trojana Nobilitatis florem vagata,
in Orbis totius fastigio fortunatissime conqui-
erit. Non inuestigo viam, quam Illustris-
sima Domus WIELOPOLSCIORUM per
tot secula traxit, Palatina certe illa semper
fuit ac Senatoria, ut solis iter nemo observat,
sed radios amat & adorat. E propinquo
Majestatem Nominis WIELOPOLSCIANI
intueri libet Illustrissime CAPITANEE Zar-
novicensis, in quo, velut speculo Te ipsum vi-
deas Iuvenis Magnanime. Avus Tibi prae-
vit ad gloriam Magnus Regni CANCEL-
LARIUS, id est Mens Regum, Uox Liber-
tatis, Pater Patria; tradent seculis posterâ
illius sapientiam ingenii, prudentiam iudicii,
maturitatem consilii; non aliter scripisset Iso-
crates, dixisset Demosthenes, argumenta com-
posuisset Quintilianus, si exo Catholico ser-
vati fuissent; quanquam hos quoq; Maximus
CANCELLARIUS emendâret, qui nunquam
desinet à tota posteritate desiderari. At, qua
verborum apparatu? quâ pompâ dictionis? qua
Majestate svada? Illustrissimum FRANCI-
SCUM WIELOPOLSKI in Zywiec & Piz-
skowa, Skata Comitum PALATINUM SI-
RADIÆ, Minoris Polonia Generalem, PA-
TREM Tuum Illustrissime Iuvenis huc de-
ducam? debet enim Illustrissimo Progenitorâ

Tuo

Tuo, multum nostra Societas Jesu, Illustris-
sime Domine, quem, propitium semper ac tu-
telare Numen agnoscit, & in Mecenate
Amplissimo veneratur. Quotquot censemur,
tot viva gratitudinis simulacra spirabimus,
profusis in nos gratiis animati. Decrescit ad
Parentis Tui obtutum quidquid in Tullio emi-
nuit, in Hortensio floruit, in Plinio pleno
alveo fluxit, in Seneca regnavit. Quae illi
oris Majestas! quae facies digna imperio!
quam excelsus animus in excelsa corpore! de-
niq; tanto Augustali par inquilinus. Succes-
sit ille Magnis Majoribus, sed ut illis esset
Major, & effecit ut sparsas per singulos
virtutes feliciter in se unum collegerit, adeo,
ut nulli incrementa sua nisi sibi debere vi-
deatur. Eum nactus es Parentem Illustris-
sime Domine qui Tibi necessitatem sequendi
se ad maxima imponit, exemploq; praeit.
Tantus illi Musarum amor, ut non facile
sit judicium, plusne debeat sapientia, an
illi sapientia; tanta Majestas, ut merito an-
nosa WIELOPOLSCIORUM gloria Hares
censeatur, tanta Comitas, ut oris Serenita-
tem supercilii severitas non inumbret; tan-
ta Magnificentia, ut splendorem Senatoris au-
xerit de suo; tanta autoritas, ut pro ver-
bis det Oracula, ingenio penè humanum su-
perante; tanta prudentia, ut ejus menti tota
Regni moles queat incumbere. Et hic, ante-
quam ad Maternum SRZENIAWAM, Tu-
um

um Illustrissime Iuvenis devolvatur dictio,
pibeat adhuc spectare Illustrissimum Paren-
tem Tuum, jam apud JACOBUM II. An-
glia Regem, jam apud INNOCENTIUM
XII. [ne tantum Domestica exempla ex Patre
discas) Polonam Majestatem, Magnum Le-
gatum explicuisse. Quam ingens campus glo-
ria, Gentilium WIELOPOLSCIORUM Sta-
rzokon apertus, in quo se Magnificentius
tanti Nominis jactaret Magnitudo. Enim
verò implevit mensuram Nominis Illustrissi-
mus Progenitor Tuus, verior Mercurio Lega-
tus, Major Cynea. Sed quorsum hac Avi-
ta Paternaq; memorantur, qua de genu Po-
steritas adoret, praeclares facta? Tibi forman-
do Illustrissime Iuvenis laborat Majorum glo-
ria, proindeq; saepe Tibi Pater est saepe le- Ovidius
gendus Avus, ad quam ideam, crescente
aetate nescia virtus stare loco compona Lucan
tur: Non opus Tibi monitere,, Magni San-
guinis Heres, Illustrissime Capitaneae, pra-
cox ad optima insoles, imbibit altè, qua
aliis ingerendo, acclamabatur accipiat Patriis Claudia
exemplum tribuatq; Nepoti Filius, Magnam
Patrem jam penè totum in te derivasti, ut
ille ceu Sol in Te radio jam sit Illustrissi-
mus. Quot vero Maternus Tuus Celsissimus
SRZENIAVA Princeps Juventutis Excellen-
tissime, vehit secum decora? diluvium Ho-
norum, Titulorum, Meritorumq;, videre mihi
videor. In Celsissima Parente Tua ANNA
LU;

LUBOMIRIA S. R. I. Principe, ultra Se-
 natores Senatam, ultra Duces Exercitum Ma-
 gnorum Principum & universam planè Or-
 bis Majestatem intueor. Repetenda esset Ro-
 mani Imperii origo in DRUSIS, Nascentis
 Sarmatia cuna evolvenda essent cum LECHO,
 illi, qui tanta Originis vastissimum, & vix
 enavigabilem fontem deducere vellet in pagi-
 nam. Altera LUBOMIRIIS Patria Latium
 est, altera LECHIA, ac penè Europa univer-
 sa. Post tot Duces Celsissima LUBOMIR-
 SCIORUM Domus, ac in iis STANISLAUM
 Cracovientem Palatinum, Supremum DU-
 CEM, qui non semel, Othomanicam Lu-
 can: nam pallore infecit: terrarum fatale malum,
 fulmenq; quod omnes percuteret pariter
 populos, sub quo Rex Inviçibissimus SIGIS-
 MUNDUS III. Militem egit, Rege posito,
 Tuus quoq; Grandis Avus HIERONYMUS
 LUBOMIRSKI, Castellanus Cracoviensis,
 Princeps, DUX, vincendo Orbi par, men-
 Claudia: tibus obversatur, quem nec ventura filebunt
 lustra, nec ignota rapiet sub nube vetustas.
 Horret adhuc Pannonia strenuissimi Bella-
 toris arma, & illo Casareis in Castris arti-
 um bellandi Magistro, in Cæsare tantum No-
 men erat. Illius bellica laudis gloria adhuc
 eruditur Polonia, & audet fortia cum animum
 subeant, Maximi DUCIS virtus, & exempla.
 Hac Parente ingenerari debuit Tibi probitas
 & ad gloria successionem cupiditas inseri. La-
 borant

vorant
 Orato
 mii
 lustris
 fingit
 nerva
 dimus
 grasse
 veteri
 vehe
 cui r
 corpo
 scula
 illust
 rissim
 Tuur
 naru
 Tuam
 Tuam
 OST
 colin
 BON
 ter c
 tus v
 riter
 ni p
 celler
 Tagi
 de S
 CZY
 SAN

Se-
Ma-
Or-
t Ro-
centi-
HO,
vix
bag-
tium
iver.
IR.
UM
DU.
Lu-
ua,
riter
IS.
tio;
US
his,
mer-
bunt
stas,
lla.
arti-
No-
huo
unna
pla.
itas
La,
nt

horant in aliarum laudibus egestate materia
Oratores, fingere debet Poësis, ut credatur enco-
muis consecrare, in Celsissima Matre Tua, Il-
lustrissime Iuvenis, verum est, quod de aliis
fingitur; jam & Iunonem Reginam, & Mi-
nervam doctam, & Dianam armigeram cre-
dimus, & Gratias in ANNAM omnes immi-
grasse, meridiano sole clarius est. Confudit hac
veterum Fœnarum, quas ultra Deas quoq;
vehebat antiquus error, male usurpata elogia,
cui raro compendio doctrina ultra sexum, pro
corpore elegantia, pro indole virtus, eaq;
mascula vel in femina. Sed ubiq; in Tua Domo
Illustrissime Iuvenis occurrit, quidquid Eminen-
tissimum est. Illustrissimum PARENTEM
Tuum JOANNIS III. fortunatissimi Polo-
niarum Regis Throno Affinem, per Avianam
Tuam adoramus, per Celsissimam Parentem
Tuam Ducum in Sanguinem, ac Orientis
OSTROG Imperatorum Majestatem invecam
colimus. Per Duces NEOBURGICOS LU-
BOMIRIIS junctos, Occidentis Imperatores in-
ter cognatos censei nemo est qui antigat. Quan-
tus verò Exercitus Colligatarum Arentium pa-
riter ac Domorum consurgit? adoranda ab om-
ni posteritate Nomina, se Tuo Sanguini Ex-
cellentissime Iuvenis, veluti Pactoli, Ganges,
Tagiq; Oceano permiscuere, & utroq; Jovem Ovidius
de Sanguine ducis. KONIECPOLIOS, TEN-
CZYNIOS, TARNOVIOS, ZASLAVIOS
SANGUSZKOSq; Principes KOMOROVI-
OS,

OS, BRANICCIOS, TARŁONES, OLE-
SNICCIOS, ZEBRZYDOVIOS, SZYSZ-
KOVIOS, GZARNKOVIOS, RADIVILI-
OS, OSSOLINIOS, MAŁACHOVIOS,
SIENIAVIOS, POTOCCIOS, SAPIEHAS
OPALENIOS, DONHOVIOS, BOKU-
MOS, TOBIANSCIOS, RYBINSKYOS.
Effers & Tu Illustrissime CHOMENTOW-
SKI; *Palatine Masovia, ut cognatum ita cel-*
sum tot inter Heroes caput, extra Senatum Li-
bertatis vindex, in Senatu Patria Pater. Tu
quoq; Illustrissime Marchio, GONZAGA
MYSZKOWSKI *Castellane Sandomiriensis,*
totius Europa Nobilis, Domum Illustrissimam
Cognitione Tua reddis Illustriorem. At Do-
mestica Numina, quo vos Deorum Nomine
consecrem, Celsissimi Principes LUBOMIRII,
Succamerarie & Excubitor Limitum Regni,
Generalis, Scepusiensis, Bohuslaviensis, Capita-
nei, nec non Melitentis Heros, quorum Si u-

Seneca: num ostenderis populus apparebit. *Hi Tibi*
Majores, hi Affines, Illustrissime juvenis
prævivere ad WIEŁOPOLSCIANÆ gloria
metam quo Tu iter arripis expeditum. Si etenim
atatem Tuam teneram Excellentissime Domi-
ne evolvam, juvenile nihil video præter atatem.
Lubet hic Britanni Vatis, temere forstan in
Anglicanum Principem conjectum, usurpare
elogium:

Qui Puerū laudat, spem non rem laudat in illo;
Non spes, ingenium, res probat ipsa Tuam,

Alis

Alis enim, Iuvenis omni elogio Major
spem, non tantum Domesticam sed & publi-
cam, adeo ut videaris statim capisse sapere,
ac spirare incepisti. Non immerito huc con-
ferret dictio, quæ Gratiano gratus Consul
Ausonius attribuit: Spem luperas, cupien-
da prævenis, vota præcurris, & præstare
Tibi velocius est, quàm nobis vel optare.
Qui Tibi lepos est Oris & dignitas! quò
risus gravis, cuiusmodi Heroum esse soles,
qui fulgor oculis inditus, Sidereum aliquid
& caletha spirans! qui sermo maturus! &
unius in facie, & aetatem cernitur. Cre-
scis annis major, & aetatem vincis, quia
illam præcedere non potes, cumq; aliis me-
diocris virtus abunde suffecisset, Tibi una
non sufficit. Produunt se dotes animi Tui
per corporis indicia, paucos annos agis, &
excedis, quaque alios metitur aetas, hanc Tu
mentis probitate. Quantum hoc est! & Tu-
um Iuvenis Illustrissime. Tu vero, etsi
nondum virilis sensus conscius, perge ut
capiti annos amevertere, festina agere an-
tequam agas, & absolvere antequam plenè
incipias fama Tua Author esse; & cui sunt
Genus, Honor, Species, adde gesta prælara,
famam, Virtutem, ut cum sis scopus voto-
rum Domus Illustrissima, votis respondeas
universorum. Tuas itaque manus tot Titu-
lis, tot Nominibus, tot Virtutibus Iuvenis
Illu.

Illustrissime Fax exambit Chronologica, ut dum aliis lucem ingeret, ex Te dispendia reparet & deliqua. Nec obrues facem Excellentissime Capitaneæ, licet magna Te lux
Seneca: undiq; circumstat, verum quidquid ex Historica face scintillaverit, in animum Tuum referes, ac in aliis simplicius facta, majoribus emendabis factis, & delebis. Evolves hic, ultra Orbis universi Heroës, ultra virtutum vitiorumq; certamina, ultra literatorum studia, Duces quoque ac Reges Poloniæ & quidquid gloriosum, ac Polono Nominis dignum censueris, viva illorum imago id totum spirabis. Quidquid suspiciones in Lechis, Lesconibus, cum fortuna luctantibus arduum, quidquid in Miecislais, Boleslais, Martium, pudicum, audax, in Vladislais religiosum, bellicosum, in Casimiris magnum, justum, in Præmistis fortunatum quidquid miraberis, in Te exhibere coneris, ut virtutum Magnæ Domus Hæres, Regias quoque dotes assequaris. Hoc votum est Iuvenis Illustrissime, Societatis JESU, cujus ex ingenio erudiris & sapis, quam Tu eo animo complectere, quo illa Tibi facem præferret Chronologicam, quo, capacissimæ Indoli Tuæ Orbem totum ponit in conspectu, & grandem olim de Te Historiæ materiam daturus, jam faveas literatis. Utere itaq; Illustrissime Domine hujus Facis luce, quæ Sa-
modo

modò primùm luce dignam putat, cum so-
lem aspicit sub Tuo Nomine Illustrissimo;
cujus benefico sideri, augeam; precatur Hono-
rum immortalem.

ILLUSTRISSIMI ET
EXCELLENTISSIMI
NOMINIS TUI

Cultui Obligatissimum,

Collegium Sandomiriense
Societatis IESU

Ad

Ad ERUDITUM ET STUDIOSUM LECTOREM.

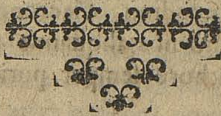
TAm illustris fuit gloria hujus Facis Chronologicae; ut cum extincta pæne esset, tum vehementius Eruditorum Studentiumq; animos accenderet. Quare ne tantum opus deleat oblivio; typis iterum mandatur ex tabulis Romæ impressis; ut in hoc universali Historiæ rerumq; omnium compendio, uno veluti intuitu lustrari & circumferri etiam possint universa mundi regna, evolutaq; hætenus ab orbe condito secula; quo eruditæ curiositati omni in puncto satisfiat. Additæ sunt res memorabiliores de Regno Poloniæ; scilicet series & acta præcipua Ducum ac Regum Poloniæ; ut hujus loci typus i Polonia Polonis, potissimum imprimens, suæ specialiter Patriæ & patrio genio gratificetur. Porro adduntur hæc in supplementum 3tiæ partis *Politica* complectentis. Politicorum autem nomine, Regna, Respublicas, Dynastias omnes, eorum initia, vices, & exitus complectimur. Hæc prima mortales putant & pro illis bella gerunt, hinc illis *Bellica* jure conjungimus. In his ipsis *Fortisita* plurimum posse nemo non videt, quapropter illis hæc addimus. In fortuitis ea ferè hic describuntur quæ Baronius in Annalibus, Genebrardus in Chronol., in Breviario Chronologico Theophylus Raymundus, & in tabulis Chronograph: Gvalterius tradunt; qui fide probatorum scriptorum niti solent. Inter *Fortisita* postremum locum iis assignamus; quæ sive inter *laera* sive inter profana, maximè memoranda

randa censuimus, & quæ certam in alio loco sedem habere non poterant, ut hinc etiam fortuita quodammodo videantur. Cum Romanis Imperatoribus Italiæ Reges, & res Italas; cum Romanorum Pontificum Ditione, Principes ejusdem in Italia Beneficiarios hic dedimus: quia sejungi vix posse videntur. Galliæ & Hispaniæ Regibus, Regnorum aliorum sive Dynastiæ initia & quandoque vices apud eas gentes addidimus quia id, Historiæ melius intelligendæ, non inutile futurum duximus: probatos verò in his omnibus (quæ Historiarum cognitionem aggressuris adolescentibus præcipuè proponimus) cujusque gentis scriptores consulimus: utque cum minori periculo errandi publico commodo serviremus, insignium scriptorum Saliani, Petavii, Spondani, Labbei sententias plerumque amplexi sumus. Ubi quid intanctum ab illis attulimus, testem peculiarem adduximus. Quæ ad Orthodoxam Religionem pertinent; in 2da. parte tradimus, id semper spectando; ut non eruditioni tantum, sed etiam Religioni & pietati imprimis serviamus. In assignandis Romanorum Pontificum temporibus; à minutioribus abstinemus; quare non integros aliquando menses computamus. Concilia quotquot potuimus ex pluribus collecta recensuimus: quia id adhuc à nemine præstitum vidimus. Ea in quibus testem non adducimus, vel vulgò nota sunt vel facillè apud eos reperientur quos sequi libuit, nempe Baronium Raymundum Ciacconium Gualterium Labbeum; licet aliò nos aliquando trahat amor veritatis quovis authore semper potioris. 4ta. parte

Nobi;

Nobilium Literatorum censum, & literarum vices
 variamq; fortunam, suis seculis disposuimus, ita; ut
 qui plurium doctrinarum florere gloria, plu-
 ribus in locis memorentur: quod & eorum meritis
 deberi & legentium eruditioni conferre putamus.
 Quoniam verò liberali & nobili ingenio digna, ex-
 cellentium artium cognitio quædam prudentissimò
 cuiq; semper est visa; idcirco etiam architecturæ,
 pieturæ, statuariæ, vel florentis vel deficientis, tempora,
 vices, & varietatem proposuimus, Romæ præsertim;
 quæ præter cæteras gentes, in his, omnium erudito-
 rum judiciò, primas plerumq; ferre consuevit. Ui-
 ventes, seu bellatores, seu literatos, aut artifices,
 quamvis maximis pares, memorare ferè non libuit,
 ob eas causas, quæ prudenti viro facilè occurrent.
 Brevitatis studiò, compendiaris quibusdam notis
 utimur: ita literâ A denotatur Annus; A C ante
 Christum; C Cardinalis, CP Constantinopolitanus;
 D Dux; d dies; E Episcopus; f filius vel filia; ff filii;
 fr frater, ffr fratres; M Martyr; m mensis vel mortu-
 us; n natus vel nascitur; o nullus; P Pontifex; R Rex;
 r regnat vel regnavit; S soror; U vivit vel vixit; &c.
 Ne longiores simus in compendio; excipe illud li-
 benti animo Erudite & studiose Lector; Erudite, ut
 tuo studio satisfiat; studiose, ut eruditioni tuæ con-
 tulas: uterq; unò animò, tam huic libello
 quam tibi ipsi fave, & vale.

I
 lando
 quo
 horto
 difum
 entis

P A R S I.

à

MUNDO CONDITO

Ad

CHRISTUM NATUM, Anno M M M M L III.

HOMO INNOCENS IN TERRE- STRI PARADISO FELIX.

IN primo temporum, & rerum exordio DEUS *Ætas I.*
Cælo, Terra, animantibus cæterisq; ad eorum *ab orbe*
ornatum conditis sextâ tanti operis die format *condito*
hominem, corpus ex luto fingens, animam *ad uni-*
ex nihilo, illique nomen indit Adamum appel- *versale*
lando. E campo postmodum Damasceno, in *diluvium*
quo eum creaverat, in amænissimos voluptatis *quod con-*
hortos, Divina manu confitos, Terrestrem Para- *igit an-*
ditum dicimus, Adamum transtulit, & è dormi- *no mundi*
entis costa Evam eduxit, quam illi vitæ & thori *1656.*

A

fociam

sociam adjunxit; ut beatè viverent, & nullo pæ-
narum mortisque metu genus humanum propa-
garent, si DEO parentes vetitæ arboris fructibus
abstinerent.

*HOMO POSTCULPAM RE-
US, EXTRA PARADI-
SUM MISER.*

Verum intra dies omnino paucos, ut plerique
opinantur, Adamus Divinam legem neglexit,
non tam vetiti pomi specie, quàm illecebrâ
inductus uxoris, à callidissimo animantium omni-
um serpente deceptæ. Propterea pavidus, & ovina
pelle contactus una cum noxæ socia felicibus hortis
in perpetuum expulsus, morti, cæterisque miserijs,
quæ mortalem conditionem comitantur; objicitur &
secum in eundem casum, posteritatè trahit omnem.

Primo infelicis exilii anno Adamus Cainum
genuit, secundo Abelem; sed hoc per invidiam à
fratre interempto, Setho ad solamen est auctus.

Hinc impia Caini, pia Sethi progenies exti-
tit; quare hi filii DEI, illi hominum filij sunt
appellati. Ex his in duas sive Gentes, sive se-
ctas divisum est Genus humanum usque ad ter-
rarum omnium eluvionem.

*GENUS HUMANUM ANTE
UNIVERSALE DILUVIUM.*

Adam vixit annos 930.
Eva vixit annos 940.

Filij Dei.

Seth Adæ f. n. 131. v. 912. m. 1042.

Enos Sethi f. n. 236. v. 905. m. 1140.

Cainan I Enos f. n. 326. v. 910. m. 1235.

Malalcel Cainani I. f. n. 396. v. 895. m. 1290.

lared

Iared Malaleelis f. 461. v. 962. m. 1422.
 Henoch Iaredi f. n. 623. transfertur à Deo 987.
 Mathusalem Henochi f. n. 688. v. 969. m. 1656.
 Lamech Mathusalemi f. n. 875. v. 777. m. 1651.
 Noe Lamechi f. n. 1037. v. 950. m. 2006.
 Sem Noe f. n. 1559. v. 600. m. 2158.
 Cham, & Iaphet Noe ff: ante Diluuium nati;
 sed eorum tempora in sacris literis non desig-
 gnantur.

Religio.

Adam filios Dei cultum inprimis, & Sacrifi-
 candi ritus edocet.

Abel ob singularem religionem, & inno-
 centiam Deo gratus.

Seth pius & egregius Divini cultûs propagator.

Enos primus solemniores, statasque cæremoni-
 as in Divino cultu adhibuit. Hinc dictus est
 primus invocasse Nomen Domini. *S. S. Interpretes.*

Enochus Sethi trinepos ob summam cum Deo
 familiaritatem, divinitus est, ex hominum cætu,
 atque oculis, raptus.

Res supra Naturam.

Sacrificium Abelis certo signo Deus probat;
 sive ignis è Cælo demissus, sive fumus rectâ
 in Cælum tendens id fuerit; quod non liquet.

Caino post fratricidium, terrâ innocentis im-
 buta sanguine visâ est fruges negasse; & ipse
 ultrice sceleris conscientiâ, post Dei minas pro-
 fugus erravit.

Regna.

Adam Genus humanum patris potiùs more,
 quam Principis potestate rexit quandiu illi
 filij nepotesque paruere.

Si quæ fuere ante Diluuium Regna, ea intra
 unius oppidi, & agri limites finiebantur.

Cain primus, Henochiâ conditâ, & de filij nomine dictâ, in-ea visus est regnasse.

Bella.

Bellis prælusit Abelis cædes à Caino, invidiâ impellente, patrata. Cæterum fuisse inter Cainitas, & reliquos Adamitas bella, non immeritò plurimi suspicantur: Certè tubas & arma belli instrumenta ante terrarum eluvionem inventa novimus.

Scientia.

Scientiarum saltem principia, seu rudimenta Adamo divinitus indita, ab eo traduntur filijs, & nepotibus; a quibus ad posteros propagantur.

Si psalmòs Adam composuit, uti Talmudici tradunt; quibus Genebrardus videtur assentiri; non hominum magis, quàm Poeseos pater dicendus est.

Quin & ab alijs, ante terrarum eluvionem, Sacris Hymnis, Canticis, & Psalmis, DEL laudes, victorias, & res prospere gestas fuisse celebratas, docet Huetius *in Demonstrat Evan.*

Inventas à Setho literas opinantur aliqui; quod certissimum procul duoio foret, si verum esset quod aliqui ex gravissimis patribus tradidere; scriptum scilicet ab Enocho librum, quem apud Æthiopes asservari tradit Genebrardus.

Artes Inventæ.

Primus inter homines Pastor Abel, Cain primus agricola, Lamech venator.

Ars effodiendi metalla, vel præcessit agriculturam, vel cum ea orta est, ut rectè Aristoteles *L. 1. c. 2. Oecon.*

Label pastoritia tabernacula; Iubal Musicam, & ejus

& ejus instrumenta; Noema lanificium; ac texturam invenit.

Tubalcain Ferrariam peritius exercuit.

Henochia prima inter urbes à Caino condita, cui ab Henocho filio nomen dedit

Artem nauticam primus divinitus edoctus est Noe, cum jussus est Arcam ædificare.

Nugatur procul dubio Zozimus Panopelites, affirmando Chymicorum artes hominibus ab Angelis traditas, cum hi mulieres adamassent.

Res memorabiles.

PER hæc primæva Mundi tempora, DEO naturæ vires confirmante, sæminæ binos fere semper enitebantur; ut plerique SS: Interpretes opinantur. Quare anno Mundi, quo cæsus est Abel, magnam jam terrarum partem frequentatam fuisse docet eruditè Bonfrer *in cap: 4. Genes.*

Cainus in sylva pro fera habitus à Lamecho abnepote occisus est.

Sethi gens connubijs cum Caini gente junctis, gigantes progenuit, homines, & corporis mole, & morum improbitate perinsignes. Quæ res Deum ad terrarum omnium eluvionem impulit.

Diluvium universale.

NOe anno mundi 1556. quingentesimum annum agens monetur à Deo de immittenda terris omnibus eluvione, jubeturq; Arcam fabricare; in qua ipse cum filijs possit aservari. Illa centum annorum spatio perfecta est; longa, Deo ita mandante, cubitos 300. lata 50. alta 30.

Anno 1656, Deo jubente, immisiss in arcam omnis generis animantibus, ingressus est, & Noemus ipse cum uxore sua, tribusq; filijs Sem, Cham, & Iaphet, ac nuribus pari numero. Hinc

perpetuis 40. dierum effusis imbribus, omnia merguntur aquis; & nihil usquam hominum, cæterorumq; animantium reliquum in terris fit, præter id, quod Noemus Dei monitu asservarat ad sobolem.

Noe porro cum suis in Arca latuit 375. dies.

Filii Hominum.

CAin Adæ f. n. r. m. 701. ut aliquibus visum; nam sacræ literæ, tum illius, tum posterorum tempora omnino silent.

Henoch Caini f.

Iræd Henochi f.

Maviael Irædi f.

Mathusael Maviaelis f.

Lamech Mathusaelis f.

Ab hoc primo Polygamia videtur inducta.

Jabel & Jubal Lamechi ff. ex Ada.

Tubalcain Lamechi f. ex Sella.

**GENUS HUMANUM POST
UNIVERSALE DILUVI-
UM IN GENTES ET RE-
GNA DIVISUM.**

PROGENITORES ABRAHAMÆ.

Ætas II. Ab anno mundi conditi 1657. ad 2039.

ad nati- Arphaxad semi f. n. 1659. v. 438.

vitatem Cainan II. n. 1694. v. 360.

Abraha- Sale n. 1724. v. 423.

mi qua Heber n. 1754. v. 464.

contigit Phaleg n. 1788. v. 239.

an: mun- Reu sive Ragan n. 1818. v. 239.

di conditi Saruch n. 1850. v. 230.

2039. Sathor n. 1880. v. 148.

Thare n. 1909. v. 205.

PATRIARCHÆ HEBRÆORUM.

Ab anno mundi 2039. ad 2464.

Abraham Thare fil. n. 2039. v. 175.

Isaac f. n. 2139 v. 180.

Rebecam ducit 2179.

Jacob n. 2199. v. 147.

Ruben, Simeon, Levi, Iudas, Dan, Nephtali, Gad, Aser, Isachar, Zabulon, Ioseph, Benjamin, ex duabus uxoribus Lia, & Rachele, Labano natis, & ex duabus ancillis Zelpha & Bela.

Levi Jacobi f. n. 2285. v. 137.

Caath f. Levi n. 2318. v. 133.

Amram f. n. 2381. v. 137.

Aaron f. n. 2461. v. 122.

Ætas III.

ad exitum

Israelis ex

Ægypto

qui conti-

git anna-

2544.

DUCES HEBRÆORUM.

Moses Aaron fr. n. 2464. v. 120.

Iosue f. Nun. n. 2491. v. 110.

JUDICES HEBRÆORUM.

Ab anno 2584. ad 2962.

Josue à 2584. ad 2600. annis 17.

Annus agens 94. Mosi successit & quamvis Ducis potius, quam Iudicis nomine presuerit Hebrais; ijs nihilominus annumeratur.

Othoniel à. 2600. ad 2640.

40.

Aod ad 2720.

80.

Qui plures eodem tempore apud Hebraos fuisse aliquando Iudices docent; vel aliena, vel parum consona sacris literis docent.

Falli videntur, qui post Aodum inter Iudices Samgarum numerant.

Debbora Prophet: ad 2760.

40.

Femina supra viros fortis, Lapidotbi uxor sub palma jus populo dicebat.

A4

Gedeon

Gedeon ad 2800.	40.
<i>Ierobaal etiam cognominatus est, ex qua voce corrupta Hierombalus dictus est ab aequali Historico Sanchoniatone Huetius.</i>	
Abimelech ad 2803.	3.
Thola ad 2826.	23.
Iair Galaadites ad 2848.	22.
Iephte ad 2854.	6.
Abesai ad 2861.	7.
Ajalon ad 2871.	10.
Abdon ad 4879.	8.
Samson ad 2899.	20.
Heli Iudex, & Pontifex ad 2939.	40.
Samuel ad 2962.	22.

Hebrai Regem petunt, & impetrant, 2962.

REGES HEBRÆORUM.

Ab anno 2962 ad 3060.

Saul f. Chusi ad 2979.	18.
<i>Primus Regum Oleo Sancto unctus.</i>	
David f. Hai ad 3021.	42.
Salomon Davidis f. ad 3059.	40.
Roboam Salomonis f. ad 3060.	1.

Ab anno 3060. Tribus Iuda & Benjamin, Roboamo; reliqua ab eo deficientes, Ieroboamo parent: & hinc Hebraorum Regnum in duo dividitur.

REGES IUDA.

Ab anno 3060.

Roboam ad 3076.	16.
Abias ad 3079.	3.
Aza ad 3121.	41.
Iosaphat ad 3145.	25.
<i>An. 3143. fil: adsciscit.</i>	
Ioram ad 3150.	6.
Ochozias ad 3151.	1.
Athalia ad 3157.	6.

Ioram

REGES ISRAEL.

Ad 3446.

Ieroboam ad 3081.	21.
Nabad ad 3082.	1.
Baasa ad 3105.	23.
Ela ad 3106.	1.
Zambri	7.
Amri ad 3117.	11.
Achab ad 3138.	22.
Ochozias ad 3139.	1.

Ioram

<i>Iorami Uxor.</i>		Ioram ad 3151.	12.
Ioas ad 3296.	40	Iechu ad 3179.	28.
Amazias ad 3225.	29.	Ioachaz ad 3195.	16.
Ozias ad 3277.	52.	Ioaz ad 3211.	16
Ioatan ad 3293.	16.	Ieroboam II. ad 3251. 41.	
Achaz ad 3308.	14.	<i>Interregnum 11. annorum.</i>	
Ezechias ad 3338.	29.	Zacharias 3262. m.	6.
Manaffes ad 3392.	55.	Sellum m.	1.
<i>In Regno impius, ca-</i>		Manahem ad 3274.	10.
<i>ptivus respiscit.</i>		Phaceias ad 3277.	2.
Amon ad 3394.	2.	Phacee ad 3297.	20.
<i>Manaffis Parentis fu-</i>		Ofeas ad 3314.	18.
<i>rores excessit.</i>		Roma condita anno	14.
Iosias ad 3425.	31.	<i>Israeliticum Regnum à</i>	
Ioachaz ad 3425. m.	3.	<i>Ieroboamo institutum per</i>	
Ioakim ad 3436.	11.	<i>rebellionem, & impieta-</i>	
Iechonias m.	3.	<i>tem, post ann: 255. ever-</i>	
<i>Deinde Babylone vixit</i>		<i>sum est.</i>	
<i>ad an: 3475.</i>		<i>Hebrai apud Chaldaeos</i>	
Sedecias ad 3446.	11.	<i>captivi, toto servitutis</i>	
		<i>tempore Principes & Iu-</i>	
		<i>dices sua gentis, habuere;</i>	
		<i>a quibus rogebantur.</i>	
		<i>Hi videntur fuisse Ie-</i>	
		<i>chonias olim Rex I.</i>	
		<i>Salathiel ejus fil.</i>	

Duces Iterum.

Ab anno 3446. ad 3950.

Cum Cyrus Hierosolymam redeundi, & instaurandi Templi Iudais potestatem fecisset 3516. Sacra expeditionis, Dux fuit Zorobabel Salathielis f. ad

			51.
Ioacimus D. & P. ad 3589.			22.
Eilafib D. & P. ad 3595.			6.
<i>Postea tantum P. veniente Esdra.</i>			
Esdras D. à 3595, ad 3600.			5.
Nehemias D. ad 3629.			28.
		Ioias	

Jojadas D. & P. ad 3649.	20.
Jonathas D. & P. ad 3689.	40.
Jaddus D. & P. ad 3730.	41.
Onias I. D. & P. ad 3753.	24.
Simon I. D. & P. ad 3765.	12.
Eleazar D. & P. ad 3797.	32.
Manaffes D. & P. ad 3807.	9.

Quamvis post Hierosolimam ab Alexandro captam, Iudaeorum summum Imperium penes alienigenas fuerit; precipue tamen sub illis partes in administranda Republica fuere penes Pontifices; quodcirco Duces jure appellamus.

Onias II. D. & P. ad 3821.	14.
Simon II. D. & P. ad 3846.	25.
Onias III. D. & P. ad 3882.	36.

Anno 3879. Iason Onia fr. Pseudo-Pontif: & post eum Menelaus, Lysimachus, Alcimus, omnia subvertunt.

Machabaei dicti Assidei, hoc est Sancti, mor corrupta voce Assamonsi.

Mathathias pater Judæ D. & P. 3888.	1.
Judas f. D. & P. ad 3894.	6.
Jonathas D. & P. ad 3912.	19.
Simon D. & P. ad 3910.	8.
Joannes Hyrcanus D. & P. ad 3950.	31.

REGES ITERUM.

Aristobulus R. & P. 3950.	1.
Alexander Jannæus R. & P. ad 3975.	26.
Hyrcanus R. & P. ad 3988.	13.
Aristobulus II. R. & P. ad 3991.	3.
<i>Pulso fr. mox dejectus à Pompejo.</i>	
Hyrcanus iterum ad 4024.	49.

Cum per annos plures una cum antipatro Herodis I. patre & eodem Herode Tetracha Regnum administrasset; hujus tandem jussu interemptus est.

Antipater Herodis I. Pater Judæa Procurator à Casare constituitur. 4007.

HERO-

Herodes I. Aſcalonita Iudææ Tetrarcha 4012
 mox R. dictus anno 4014. regnare incipit,
 4017. ad 4054. 37.

Herode regnante, natum eſſe Chriſtum hu-
 mani generis reparatorem, Sacro id Evangeliſta
 tradente fatentur omnes; verum de Nativitatis
 anno variæ Chronologorum ſententiæ; nos cum
 Labbeo, alijsque eam amplectimur, quæ illam
 Herodiani regni anno 37. ſtatuit.

RELIGIONIS INCREMENTA ET DAMNA.

*Post univerſale diluvium, ad Chriſtum
 D. natum.*

Anno mundi 1657. ſubſidentibus aquis & Deo
 jubente, Noemus cum tribus filijs prodit ex
 Arca, Deoq; gratias agit.

Ninus templum, & ſimulacrum Belo pa-
 tri confecrat. Id Baal exiſtimatur 1944. Hinc
 in vetuſtiſſimis Idolis Beli nomen licet agnoſcere,
 ut in Beelphegor, Belial, Beelzebub &c.

Ducentis circiter poſt Diluvium annis Ido-
 lorum cultus, per imagines hominum venera-
 tioni propoſitas initium habet creſcitque plaſtice
 inventa per Thareum Abrahami patrem.

Abraham ex Ur. Chaldæorum evocatur,
 futurus veræ religionis parens 2108.

Melchifelech Rex, & Sacerdos occurrit,
 Abrahamo victori. Is decimas Sacerdoti ſolvit
 2118.

Circumciſio à Deo imperatur Abrahamo 2125.

Moab Moabitarum, Amon Amonitarum
 parens, naſcuntur ex inceſtu ebrij Lothi cum fili-
 abus 2139.

Iſaac in monte Moria ſiſtitur immolādus 2163.

Eſau ducit alienigenas, unde corrupta reli-
 gio 2288. Joseph

Joseph frustra sollicitatus ab hera, nobile ca-
stitatis exemplum. 2316.

Phares & Zaram Iudæ filij ex Thamar Chri-
sti progenitores 2328.

Jacob Sancte moriens filijs bene precatur
2345.

Job ex Zara f. vel nepote Esau, San-
ctimoniâ clarus, ærumnarum per patientiam vi-
ctor in fine sæculi 24.

Agni Paschalis esus, Deo jubente 2544.
Phase seu Pascha, solemnesque Azimorum feriæ
à Mose institutæ, partæ libertatis monumentum.

Lex à Deo per Moysen data ad Sinam
montem 2544.

Vitulus aureus adoratur 2544.

Aaron I. Hebræorum Pontifex, & filij con-
secrantur 2545.

Eleazar f. Aaroni in Pontificatu succedit. 2583.

Primus annus Sabbaticus 2595.

Pontifices Phinees, Abisue.

Cineorum migratio amore solitudinis. Erant
hi eorum quodammodo temporum religiosi.

Michas Idoli author, quod Israelitæ non-
nulli præsertim ex tribu Dan usq; ad samuelis tem-
pora colere.

Primus annus Jubilæus 2637.

Hebræi cum propinquis Chananæis, Hethæ-
is, alijsque connubia jungentes, eorum Deos co-
lunt, Othoniele, & Aodo Judicibus.

Pontifices Bocci, Oza, Zaraias.

Sub extremis Aodi Judicis annis, vel statim
ab ipsius obitu Israelitæ ad Idolorum cultum de-
clinant.

Mortuis Debbora, & Baracco, rursus Deo-
rum simulacra colunt Hebræi.

Baal à Gedeonis patre adoratur.

Pontifices Nerajoth, & Amaria postremus
è posteris Eleazari; eo enim mortuo, successit
Heli, è nepotibus Ithamaris, quem Aaron se-
cundo loco genuerat.

Baalinæ

Baalim, & Astaroth, adorantur ab Hebræis
Ruth uxor Boos, mater Obed, avia Da-

vidis R.

Iephthe, victis Amonitis, voti reus filiam
mactat. 2899.

Pontifices Heli primus è posteris Ithamaris,
Achitob, Achimelech, Abiatar.

Saul divinitus electus in Regem contra Di-
vinum præceptum parit Agago, & rejicitur.

Achimelech Pontif. cum 83. Sacerdotibus
jussu saulis cæditur. 2968.

David post adulterium, & Vriæ eadem
monitus à Nathano Propheta respicit 2999.

Pontifices iterum è posteris Eleazari; quo-
rum primus Sadoc, mox Achimaas, Azarias.

Nathan Davidis f. à quo Christi Genealo-
gia ducitur.

Salomon templi fundamenta ponit 3026.
absolvit 3030.

Festum primæ Dedicacionis templi.

Salomon amat alienigenas, Dijs templa, &
aras erigit 3054.

Jeroboam aureos vitulos adorandos pro-
ponit. 3061.

Pontif. Joanam, Azarias, Amarias, Jaiadas,
Pedaias.

Achab ductâ Iezabele templum erigit Baali
3117. Iezabel furit in sacros vates.

Iosaphatus Religionem restituit 3122.

Elias, Elifeus, Ionas vaticinio & Sanctimo-
niâ clari. Postremus mittitur ad Ninivitas 3168.

Elizæ Discipuli in Monte Carmelo.

Rechabitæ, qui & Cinei, Religioforum ty-
pus a Ionadab f. Rechab instituti. s. Hieronym.

Pontif. Sedecias, Azarias, Iotham, Achitob.

Ozias R. cæteroqui pius & religiosus, ex-
celsa hoc est falsorum Deorum templa non au-
fert.

Amos,

Amos, Oseas, Joel, Isaias, vaticinantur,
Ozia regnante.

Micheas futuram sub Assiriis captivitatem
prænuntiat.

Pontifices Achitob, Meraioth, Sadoc, Salomon.

Achaz ab avita religione abhorrens, clau-
so templo, Baali, & Dijs alijs, aras passim
excltat; liberos lustrat igne.

Ezechias pietate indyctus, à paternis urbem
superstitionibus expiat; templum ornat.

Sanctimonia clari florent Tobia & Iuditha duo in
Assyria captivi; item Isaias & Iuditha.

Novi Samarie coloni ethnicorum ritibus
sacra Hebræorum infieiunt.

Pontif. Helcias, Azarias, Sarajas, Josedecus

Josias R. res religionis instaurat.

Jeremias Proph: in Ægipto futuras populi
calamitates prænuntians, lapidibus obruitur.

Daniel, Ezechiel. Tres Pueri captivi apud
Chaldæos; Mardocheus & Esther apud Medos
pariter captivi florent.

Sinagogæ institutæ tempore captivitatis Ba-
bylonicæ.

Festum Purim institutum, Hebræis ab Ama-
nis insidijs per Estherem liberatis.

Pontif. Josue, seu Jesus, Joacim, Eliasib.

Cyrus templi sacra vasa restituit 3516.

Templum Hierosolim, primo instauratur
3517.

Resa & Abiud Zorobabelis ff. ex quorum
imò V. Deipara, à 2. S. Joseph originem ducit.

Aggæus, Zaccharias, Malachias, Prophetæ
florent.

Danielis hebdomadæ incipiunt 3600.

Pontif. Joiadas, Jonathas, Jeddoas, seu Jad-
dus.

Cum Hierosolymam venisset Nehemias; re-
novata est diu intermissa scenophegiæ solemnitas,
3601. Esdras

anar, Esdras sacros libros, qui interciderant im-
mutatis Hebræis literis, in lucem profert.

itaem Nehemias redux è Perfide, Divinum cul-
tum, templi honorem, Levitarum ministeria,
legitima conjugia, ex Divina lege componit,
qu. 3629.

paam Pontifices ijdem qui Duces.

Alexander M: in templo Hierosolym: Deo
vero victimas immolat 3722.

Sanaballetes a Dario ad Alexandrum defici-
ens, hoc permittente, Templum erigit, Sama-
riæ in monte Garizim, cui præerat. Hinc in-
ter Judæos, & Samaritanos æterna discordiarum
feges.

Græcis imò & mox Romanis imperantibus,
Pontificatus tactus est Principum arbitrio pauco-
rum annorum, imò & annuus.

Pontifices iterum ijdem qui Duces.

Ptolomæus Philop, minis, & pænis Judæ-
os ad Ægyptiacos ritus compellit 3839.

Jafon, Menelaus, Lyfimachus ethnicos ri-
tus inducunt. Antiochus Epiphan: Templum
profanat. Templum ponit Jovi Hospitali in
monte Garizim 3885.

Eleazarus, Salomona Mater, & septem filij
Machabæi pro religione fortiter obeunt 3887.

Mathatias Judæum Dijs thus adolentem in-
terficit 3888. fit Dux & Pontif.

Tertia Dedicatio Altaris per Judam Ma-
chabæum instaurati. 3889.

Pontifices ijdem, qui Duces, & Reges.

Judæi, & samaritæ pro Templo litigant
ante Ptolem: Philomet. Victoria Judæis cedit
3906.

Pharisæorum secta oritur A. C. 140.

Sadducei Herætica apud Hebræos.

Essæi sive Esseni Samaritanorum secta; cu-
jus origo incerta, plura cum Pythagoreis, &
stoicis

stois habens communia. *Ioseph l. 10. Antiq C.*
13. Ex his multi postea Christianis accessere.

Joannes Hyrcanus Samaritanum templum
destruit. 3925.

Pontif. iidem tunc, qui Reges.

Sinagogæ paulo ante Christum natum 480.
numerabantur.

Joseph Deiparæ Mariæ sponfus.

Templum ab Herode instauratum, ejusque
quarta dedicatio instituta 4030.

Maria V. Deipara Filia Joachim, & Annæ.
4039.

JESUS CHRISTUS DEI FILIUS nascitur
4053. 25. Decembr.

Sanctimonia florent Simeon senex, & An-
na Prophetis.

**HUMANI GENERIS DIVI-
SIO IN GENTES ET HE-
BRÆORUM POLITICA
POST DILUVIUM.**

NOe filii, & nepotibus terras dividit. Ia-
pheto Scythia, & Europa; Chamo, Syria,
Ægyptus, & Africa; Semo, Assyria, India,
& reliqua Asiæ obveniunt.

Sublato per confusionem linguarum com-
mercio, Babylonicæ Turris ædificatio abjecta est;
gentes divisæ sunt, & terra cæpit ubique fre-
quentari.

E Filijs nepotibusque, Noemi, alij aliarum
gentium parentes; Hebræorum à S. Augustinõ,
& alijs censetur Heber; a quo Heberæi primo,
mox Hebræi sunt appellati.

Abraham in Palæstina cum Sara Uxore Na-
choris filia; & Loth nepos 2114.

Loth ob jurgia inter pastores dividitur ab
Abrahamo 2116. Ismael

Ismael & Agar pelluntur 2144.

Esau Primogeniti jura vendit 2218.

Jacob fugit in Metopotamiam, ibique apud

Labanum avunculum oves pascit 2276.

Jacob redit, & conciliatur cum Esau 2296.

Dinae vis illata, & hinc pugna cum Sichimitis
2305.

Ioseph per invidiam a fratribus venditur 2306

Ioseph Ægipto præficirur 2319.

Jacob cum filiis in Ægipto. 2329.

*Hebraei primo regebantur per Patriarchas, penes
quos erat imperium in gentem*

Amenophis Pharaeo sævit in Hebræos 2451.

Moyles è flumine à Thermuti Pharaonis f.
in Aulam inductus 2464.

Moyles fugit ex Aua 2503.

Exitus Israelis ab Ægipto 2544.

Exploratores ex Phara solitudine in Palæsti-
nam missi 2545.

Israelitæ in solitudine per annos 40.

Tribunum primarium Synedrium Iethri con-
filiò institutum à Moyse.

Felicia Hebræorum bella in Palæstina, Jo-
sue Duce.

Victoribus Israelitis Palæstina dividitur.

Othoniel Adonizedecum captum mutilat
2601. & populum resipiscentem vindicat in li-
bertatem.

Historia Michæ Levitæ, & clades Tribus
Beniamin 2620

Servitus I. Hebræorum sub Cufano ab an-
no 2623 ad 2631. per annos 8. liberantur ob
Othoniele.

Servitas II. sub Eglone Moab: an: 18: cessat
occiso per Aodum tyrannò, 2669.

Samgar Philistæos sexcentos vomere inter-
ficat sub Aodo.

III. Judæorum servitus sub Jabino Chananæo

B

à 2721.

Ætas IV.

ad tem-

plum salo-

monis cu-

jus fun-

damenta

sunt posi-

ta 3023.

à 2721. ad 2740. à qua liberantur, victo per
Debboram, & Baraccum Sisara; cujus lacte so-
piti tempora trabali clavo Jahel trajecit.

Madianitis an: 7. serviunt Hebræi, liberantur
à Gedeone 2768.

Abimelechus Gedeonis f. cæsis 70. fratribus,
tyrânnidem occupat 2801.

Quarta Hebræorum servitus sub Ammoni-
tis per annos 18. ab anno 2832.

Jephte Ammonitas prælio vincit & populum
à servitute liberat, 2849.

Samson, Dalilâ quam deperibat, prodente,
amissis cum coma viribus, Philistæis hostibus
traditur, à quibus orbatur luminibus 2898.

Ophni & Phinees Heli ff cæduntur in præ-
lio à Philistæis; capitur Arca; Heli obit ex
casu 2959.

Israelitæ Philistæos vincunt in Maspha 2960.

David in Monomachia Goliath interficit 2971.

Saul de Amalecitis, & alijs victor, à Phil-
stæis victus se ipsum confodit 2979.

David feliciter præliatur ab an: 2991. ad 2996.

Absalon Ammonem fratrem interficit 3002.

Davidem patrem Absalon regno pellit; sed
mox, dum fugiens crinibus pendet è quercu, à
Joabo confoditur 3009.

David movet in Philistæos illosque quatuor
prælijs profligat a 3012. ad 3014.

Asa Zaram Æthiopiæ Regem vincit &
ingenti præda potitur 3094.

Zambri Elæ temulento vitam eripit; mox
et ipse septem post dies ab Amri obsessus, se
cum universa domo comburit 3106.

Israelitæ, Achabo regnante, de Benadabo
Syro bis triumphant, 3134. 3135.

Mesa Moabitarum Rex obsessus, filium spe-
ctantibus Hebræis, mactat, 3140.

Joram fratres interficit 3145.

*Ætas V.
ad Cyri
Monar-
chiâ que
inchoata
est anno
mundi
3516.*

Ichu

Iehu Achabi stirpem funditus delet 3151.
Hazaël Syriæ R. Israelitarum regionem ferro, flammisque vastat 3154.

Ioas R. Samariæ ex vaticinatione Elisei morientis Benadabum Syriæ R. tribus atterit cladi-
bus 3204.

Ozias contra circumpositas gentes feliciter
pugnat.

Manahen R. Israelis, Phuli Syrorum Re-
gionis vestigialis.

Teglat Phalazar victor Israelitas in servitu-
tem abducit 3295.

Achaz captivus apud Syros 3294.
Samaria per Salmanasarem Assyriorum R.
capta & everfa; Tribus decem cum Ofea R.
in Assyrios abductæ 3314.

Manaffes Assyrijs armis oppressus, Babylo-
nem catenis vincit abstrahitur 3344. mox Regno
reflituitur.

Holofernes Assyriorum Dux in Betuliæ ob-
fisione à vidua Iuditha obruneatur 3346.

Iofitas R. Iuda cum Nechaone Ægipto R.
configit; peritque ex vulnere 3425.

Ioachaz Nechaoni servit in Ægipto,
Ioakim & Iechonias à Chaldæis cum omni
nobilitate in servitum abducuntur 3428.

Sedecias filijs & oculis orbatus cum populo
captivus Babylone 3446.

Incipit servitus 70. ann. quam passi sunt
Hebræi apud Chaldæos.

Judæi quamvis post impletos annos servi-
tutis septuaginta, libertatis qualicumque imagine
donati fuerint à Cyro anno 3516; fere nunquam
tamen posthac sui omnino juris fuere: diu enim
Persis, mox Græcis, & Romanis paruerunt.

Artaxerxes Longim: Deo inspirante, Esdræ
Sacerdotem & scribam in Iudæam mitit, 3594.

Nehemias ex Perside, ubi Regis Pincerna
ejusdem

ejusdem gratiâ florebat, impetratâ ad id facultate, in Iudæam veniens, frustra obfistentibus inimicis Hierosolymæ muros intra dies 52. restituit, 3600. vel 3601.

Idem, novis inductis tabulis, inopiæ suorum consulit 3601.

Idem qui anno 3621 Regem in Perside adierat, Hierosolymam redit ex Perside 3622.

Iudæi ab anno 3722. Græcis parent.

Andromachus Iudæis præpositus ab Alexandro, ab illis occiditur 3722.

Ptolomæus Lagi f. Amicitia simulatione Iudæam occupat, captivos quàm plurimos abducit ex montano præcipue tractu, 3733 circiter.

Antigono Rege victo, Asiæ Regna Seleuco Nicatori cedunt, ac proinde Hebræi vectigales Syriæ Regibus fiunt, ab anno 3753. *!Noris in Epoch: Syromaced.*

Onias II. Ptolomæo Evergeti solvit 20 argenti talenta; quæ Syrio Regi pendeat 3811.

Recepta per Antiochum Magnum Iudæa, Græcis in Syria regnantibus iterum subditur, sed brevi tempore 3836.

Ptolomæus Philopator, victo Antiocho Magno, Cælesyria, Phœnicia, Iudæa potitur; quare Ægyptijs Regibus Iudæi iterum parent 3837.

Antiochus Magnus potitur Syriâ, & iterum Iudæis imperat. 3857.

Ionathas Demetrii Nicatoris ope nixus Iudæam recipit; Hierosolymam instaurat, 3902.

Ejusdem cum Comanis, & spartiatis sædus 3911.

Simon ad Demetrii partes transiens plenam Iudæis obtinet libertatem; cujus annos numerare incipiunt 3912.

Iannæus epulans coram se 800. Iudæos & nobilioribus, crucibus jubet affigi.

Iudæi à M. Pompejo domiti Romanis in posterum parent, 3991. Hyrcanus

Hircanus ob varias fortunæ vices dictus fortunæ pila.

Antigonus Aristobuli F: Iudææ regnum petens rejicitur à Cæsare 4007. sed Parthorum ope Hierosolymâ potitur 4014.

Hircanus captivus abducitur.

Herodes Hierosolymam expugnat, 4017.

Eodemque anno capite plectitur Antigonus Affamonæorum postremus.

Herodes regnum adulatione partum, per scelera & cædes confirmat.

Bellum anceps contra Arabes gerit, 4023.

RES SUPRA NATURAM.

Post diluvium ad Christum D. Natum.

IRIS à Deo statuitur fæderis inter se, & homines pignus.

Superbis mortalium conatibus Turrim ædificantium, Divinum Numen obfistit. Repente una, qua omnes utebantur, lingua in duas & septuaginta, quot erant hominum familiæ, divinitus dispertitur.

Hebraica quæ communis omnibus antea fuisse creditur, in Hebero mansit, à quo nomen accepit.

Deus Abrahamo felicem sobolem, Palæstinæ possessionem, Christum pollicetur. Angeli Abrahamo prænantiant incendium Sodomorum 2139 & igne cælesti pereunt quinque urbes famosæ. Eximitur Loth, & Uxor ejus cum filiabus ab incendio. Uxor Loth, quod contra Angeli educantis præceptum respexisset in statuam salis est versa, stultitiæ documentum. Iacob Dei speciem videt in quiete è summis scalis Christum sibi pollicentis 2276.

B 3

Ioseph

Ioseph ob Divinam conjiciendorum somniorum solertiam è carcere vocatur ad imperium 2319. Idem imminentem septem annorum fertilitatem, ac totidem sequentium sterilitatem ex Regis Ægyptij somnio præfagit 2319. Iacobi in Ægipro soboles quamvis per labores opprimente Rege, vegetior & sæcundior.

Prodigia à Moysse patrata, vulgo decem Ægypti plagæ 2543. Columna Dux Populi Hebræi. Transitus populi per Mare Rubrum ad Mosaicæ Virgæ contactum divisum 2544. Item manna è Cælo, aqua è rupe. Chore, Datan, & Abiron Mosi, & Aaroni obtrestantes vasto terræ hiatus absorbentur. Sol sistitur ad Imperium Iosue 2584. Hierichuntis muri concinentibus Hebræorum tubis cadunt. 2584. Cum tot præcedenti sæculo prodigia per Moyssem, & Iosue patrata fuissent, eaque adhuc a Nepotibus passim celebrarentur, Israelitæ novis ad asserendam religionis veritatem non indigebant, quare hinc fortasse factum est, ut nullum hoc ævo contigisse memoretur.

Debbora accepto divinitus per Angelum mandato Baraccum ad bellum contra Madianitas vocat. 2740. Gedeon Angelo hortante Baalis Idolum, & lucum evertit 2768. Idem roris ac veleris miraculo confirmatus per viros 30 tubis ac lampadibus armatos, Madianitas prostrigat 2768. Hi enim insolita pugnæ speciei turbati mutua se cæde conficiunt.

Angelus Uxori Manue Samsonis ortum prænuntiat. 2861. Samson sitiens ex asini maxilla, qua ihostes trucidarat, fufis ad Deum precibus, fontem elicit. Idem receptis cum capillo viribus, domus ejus, unde ludentem ipsum Philistæi spectabant, concussis contractisque columnis, ædium ruinâ victor hostium oppressus est.

Arca DEI apud hostes captiva ingentes hostium

stium Dijs, corporibus, agris, clades infert. 2939.
 Arca plaufro imposita nullo rectore a bobus, in
 fines Hebræorum devehitur 2940. Bethsamita-
 rum supra 50 millia divinitus pereunt, Arcâ cu-
 riosius spectatâ. Arca transfertur in Sion. Oza il-
 lam ausus contingere, illico perit. 2996.

Pestis divinitus immissa obnumeratum jussu Da-
 vidis populum, Angelo gladium condente cessât
 3017. Salomon post oblatum Gabaone sacrificium à
 Deo sapientiam in somnis petit & impetrat. 3022.

Elias prodigijs clarus à 3126. ad 3139. quo
 raptus est igneo curru. Ioram R. Iuda literas
 accipit ab Elia translato 3147.

Elifeus duplici Eliæ Spiritu auctus fluvium pallio
 scissum sicco vestigio transit. Viduæ oleum impe-
 trat à Deo; sunamitidis Filium ad vitam revocat,
 alijsque miraculis fulget. In piscis devorantis utero
 illæsus Ionas triduum agit 3163. Mortuus in sepul-
 chrum Elisei coniectus redit ad vitam 3205. Ozias
 R. Sacerdotibus frustra reclamantibus, thus incen-
 dit in templo, sed nequaquam impunè; lepra enim
 divinitus affectus à Sacerdotibus ejicitur 3214. Visio
 mirabilis Isaiæ Prophetæ, (de qua ipse cap. 6.) 3277.
 Ezechiam de vita producendâ ex divino oraculo,
 quod Isaias pronuntiaverat, certum factura umbra,
 decem in horologio lineas retrocedit 3322. Senna-
 cheribo Hierosolymam obsidente, unâ nocte cæ-
 duntur ab Angelo 85. Assyriorum millia, 3322.
 Senior Tobias Raphaelis Archangeli beneficio cum
 filio reduce lumen recipit 3336.

Daniel puer Susannam liberat 3438. Tres
 pueri, statuam Nabuchodonosor non adorantes,
 conjiciuntur in fornacem, sed flammæ intactos
 verentur 3456. Daniel in Leonum fossam de-
 jectus, à Deo conservatur, & pascitur per Haba-
 cucum. Nabuchodonosor ferarum more degit in syl-
 vis. Balthasarem epulantem exarati cælesti ma-
 nu characteres terrent 3498.

Daniel objectus Leonibus à Dario Medo servatur intactus 3515. Cyro à Daniele Isaiaë vaticinium ostenditur, quo plurimos ante annos, prædixerat ille, futurum, ut Cyrus Babylone positus, Iudæis Hierosolymam redeundi potestatem faceret; ille voti feus Iudæos dimittit, & sacra vasa templo restituit 3516.

Sacerdotes ex Babylonica servitute reduces ignem sacrum quærentes, quem ipsorum majores in sicci putei caverna occultaverant, pro eo aquam crassam inveniunt, quæ super victimas, & ligna Nehemiæ jussu aspersa, sole è nubibus refulgente in ignem convertitur, quo sacrificium rite perficitur 3609.

Jaddus Alexandri M. Hierosolymam properantis iram metuens, Divinitus edocetur, illi cum Sacerdotibus solemniori cultu ornatis, & populo candidato obviâ procedere; Alexander venerabundus Pontificem adiit, & Divinum in tiara nomen adoravit 3722. Admirandus septuaginta Interpretum consensus in Græca Sacrorum librorum versione, quam Ptolomæus Philad, imperaverat, divinitus contigisse videtur.

Ptolomæus Philopator dum in adyta Templi tentat irrumpere, divinitus coercetur 3837.

Iudæi ab eodem Ptolomæo elephantis obtinendi exponuntur in hippodromo, sed Angelorum ope servantur 3838.

Heliodorus Hierosolymitanum templum, expilaturus ab equite Cælesti terretur 3870.

Perpetuum, & omnibus notum Probaticæ Piscinæ miraculum, (quo aquâ per Angelum motâ, primus è langventibus in eam descendens valetudinem recipiebat) usque ad Christi reparatoris tempora perdurasse constat è sacris Paginis.

Ioannem Hyrcanum Divino instinctu futura quandoque prævidisse narrat Iosephus.

Pluribus

Pluribus prodigijs fuisse prænuntiatum Dei-
paræ Virg: ortum docet communis orthodoxo-
rum consensus.

Angelus Ioannis Baptistæ nativitatem Zac-
chariæ thus in templo offerenti prænuntiat.
4052.

Arch: Gabriel Mariæ V. Iesum ex ea in-
tacta nasciturum annuntiat 25. Martii 4053.

Iudæi dæmones à corporibus obsessis pel-
lebant. *Liquet ex 12. C. Matthai.*

Idque per exorcismos è libris Salomonis de-
sumptos factum opinatur Genebrardus.

MONARCHÆ POST DILUVIUM.

Ad Christum D. Natum.

Monarchia Babylonia.

Membrotus Chami, nepos, idem profanis scri-
ptoribus Belus, primus Babylone regnat
1879 per annos 65.

Ninus five Assur f. ad 1696. 52.

Nomen dedit Assyriorum Imperio.

Semiramis Uxor Nini ad 2038. 42.

Nino marito obeunte, eluso filio, regnum
præstigijs quibusdam intervertit, & ad se trans-
fert. Sed ab eo postea, quem de incestu appel-
laverat, est interfecta.

Ninias f. ad 2076. 38.

*Regni administratione Præfektis permisâ, in
catu mulierum consenscit; qua in re Assyriorum
Reges 32. habuit imitatores solis nominibus notos.*

Arius f. ad 2106. 30.

Aralius ad 2146. 40.

Xerxes seu Balæus ad 2176. 30.

Armamithres ad 2214. 38.

B5

Be ochus

Belochus ad 2249.	35.
Balæus ad 2301.	52.
Atladas seu Sethos ad 2333.	32.
Mamythus ad 2363.	30.
Ascharius ad 2391.	28.
Sphærus ad 2421.	20.
Mamylus ad 2451.	30.
Sparthæus ad 2481.	30.
Afcatades ad 2521.	40.
Amyntes ad 2566.	45.
Belochus ad 2590.	25.
<i>Hujus filia Atossa, seu semiramis; quæ cum patre annos 12. regnavit, et sub Columba specie culta est à Syris; sed hoc aliqui ad primam semiramidem referunt.</i>	
Balatores five Bellepares ad 2620.	30.
Lamprides ad 2651.	30.
Sofares ad 2671.	20.
Lampares ad 2700.	30.
Panyas ad 2745.	45.
Sofarmis ad 2764.	19.
Mithræus ad 2791.	27.
Theutamus ad 2823.	32.
Tenteus ad 2863.	40.
Thineus ad 2893.	30.
Dercylas ad 2934.	40.
Eupales ad 2971.	38.
Laostenes ad 3016.	45.
Pyritiades ad 3046.	30.
Ophracteus ad 3066.	20.
Ophratanes, five Ephacheres ad 3116.	50.
Acracarnes ad 3157.	41.
Sardanapalus seu Tonos Connoleros, quem profligavit Arbaces Medus, & Belesus, ad 3178.	20.
<i>Hinc divisa Assyriorum Monarchia.</i>	
Arbaces victor Regnum Medorum & Persarum aliaque tenuit	28.
Belesus qui dictus est Phul Belochus, Assyriorum Regnum, vicinasque Regiones obtinuit per annos.	48.
	Post

Post Arbacem apud Medos, regnasse feruntur Madauces an: 50. Sofarmus 30, Articas 50, Arbianes 22. *Sed omnia usque ad Dejocem incerta.*

Post Beletum apud Assyrios, duorum trium Regum nomina silentur, mox memorantur Phul 43. Teglat Phalazar 31. ad 3309.

Sed hi fortasse Præfecti, vel Duces non Reges ut aliquibus visum est.

Sub initium sequentis sæculi apud eosdem Assyrios novum Babylonis regnum inchoatur.

Baladan Babylonis Præfectus dictus Nabonassar, deficiens se Regem appellat, & Æræ ab eo nuncupatæ dat initium 3306.

Huic succedit Merodacus in sacris literis Nabuchodonosor I. a 3345.

Benmerodacus f. ad 3407.

Apud Assyrios interim regnat Salmanasar ad 3317, 8. Sennacherib ad 3323. 6. Affaradon ad 3333. quo factus est vectigalis Babylonij.

Dejoces qui & Arphaxad Medis imperat à 3345. ad 3398. 53.

Phraortes ad 3419. 21.

Ciaxes Senior five Astybares ad 3460. 41.

Astyages Cyri avus ad 3495. 35.

Darius Medus, idem Ciaxes Jun: & Astsverus, Cyri avunculus, Estheris maritus ad 3515. 19.

Babylone interim regnat Nabopolassar, seu Nabuchodonosor senior à 3407. ad 3428. 21.

Nabucodonosor Magnus ad 3472. 44. Evilmerodacus ad 3497. 25. Balthasar Labinitus dictus

Herodoto l. 1. ad 3514: quo capta Babylone occisus est à Cyro auspiciis avunculi Darii militante, ejusque post annum successore.

Qua de Dario Medo, Esthere, & Cyro dicta sunt; in aursa dissertatione demonstrat Petrus Possinus vir planè doctissimus.

Monarchia Persarum.

<i>Ætas VI.</i> <i>ad Christi Nati-</i> <i>vitatem.</i> <i>qua salu-</i> <i>ti mundi</i> <i>concessa</i> <i>est anno</i> <i>ejus con-</i> <i>dit</i> 4053 25. Dec:	CYrus, qui moriente Astiage materno avo Regnum Persarum administrandum suscepit, jura Uxoris, quæ Darij Medi unica erat hæres, eo abdicante, imperio Medorum, Persarum, & Babyloniorum potitur sedemque locat in Perlide 3516. r. an: 9.	Cambyfes f. a. 3524. ad 3532. 7. Smerdis Magus m. 7. Darius Histaspis f. ad 3569. 36. Xerxes I. ad 3589. 20. Artaxerxes Longimanus ad 3629. 40. Xerxes II. m. 2. Sogdianus m. 7. Darius Nothus, five Ochus, ad 3649. 19. Artaxerxes Mnemnon ad 3689. 40.	<i>Hæius fr. Cyrus Minor, post eum, sed Rege patre natus; unde lis & bellum infeliciter gestum ope Græcorum.</i> Artaxerxes Ochus ad 3714. 26. Arfes seu Arsamas ad 3718. 4. Darius Artami f. ad 3724. 6.

Monarchia Græcorum.

Alexander Magn: Victo Dario Græcorum Monarchiam inchoat ad 3730. 6. *Alexandraq mortuo post varias bellorum vices Græcorum imperium in tria precipuè regna dividitur, Macedonia, Ægypti, Syria; ab hoc cum Machabaorum libris numeramus annos Regni Græcorum.*

Seleucus Nicator, recuperata Babylone à 3142. ad 3772.	Antiochus Soter ad 3792. 32. Antiochus Deus ad 3807. 19. Seleucus II. Callinicus ad 3827. 15. Seleucus Ceraugus ad 3830. 20.	3. <u>Antiochus</u>

Antiochus III. Magn. ad 3867.	37.
Seleucus Philopator ad 3879.	12.
Antiochus IV. Epiphanes ad 3890.	11.
Antiochus V. Eupator ad 3892.	2.
Demetrius foter ad 3903.	11.
Alexander Bala ad 3907.	4.
Demetrius Nicator ad 3909.	2.
Antiochus Balæ f. ad 3911.	2.
Triphon Tyrannus ad 3914.	3.
Antiochus Sidetes ad 3925.	11.
Demetrius Nicator iterum ad 3929.	4.
Antiochus Grypus ad 3958.	29.
Antiochus Cyzzenus simul ad 3959.	18.
Seleucus V. Antiochus X. Eusebes, Philippus, Demetrius, Enceres, Tigranes, Antiochus Asiaticus, Reguli potius, quam Reges in Syria; quæ à Pompeio redacta est in Provinciam 3991.	
Pompeius M. Consul sine Collega 4002.	
C: Jul Cæsar V. Dict. & Conf. occiditur 4010.	
C: Octavius, M: Antonius, M: Lepidus, Triumviri 4011.	

Monarchia Romanorum.

C: Octavius Cæsar Augustus, post Actiacam victoriam solus imperat. 4024.

Omnes posthac imperatores Cæsares & Augusti appellari.

Præfectus Urbis stabilis, ab Augusto instituitur; primusque dicitur C: Clinius Mecænas, & post eum Messala Corvinus.

REGNA ET RESPUBLICÆ IN GRÆCIA.

Ad Christum Natum.

QUAMVIS vetustissimi Græcia Reges à Neotericis in dubium revocentur, placet eos nihilominus ex optimorum scriptorum traditione referre.

Sicyoniorum

Sicyoniorum Regnum in Poloponneso inchoatur 1890 Ægialeus primus ibi regnat ann: 52.

Ab eo Peloponnesus quondam dicta est Ægialia.

Europs f. 45. Nomen dedit Europa. Telchis 20. Apis 25. Telxion 52.

Cum felicissime regnasset; post ejus mortem publici ludi, ejus honori sunt instituti.

Sicyone ulterius regnant Thelxion 52. Ægydrus 29. Thurimacus 45. Leucippuus 53. Mefapus 47.

Argorum Regnum incipit 2197.

Inachus 1. Argis regnat 50. Phoroneus Inachi f. & Melissæ 60.

Inachide ab Inacho dicti Reges omnes Argivi
Ab anno deinde mundi conditi 2300 ad 2500.

Sicyone regnant Eraps 46. Plemnæus 48. Ortopolis 63. Marathon 30. Echyreus 55.

Argis regnant Apis 35. Argus 70. Criafus 54. Phorbas 35. *Argus ob singularem prudentiam centoculus dictus.*

Athenarum Regnum inchoatum 2446.

Cecrops Ægyptius Athenis regnat 51.

Ab eo successores 16. dicti Cecropidæ.

Ab anno mundi 2500. ad 2600. Sicyone regnant Corax 30. Epopeus 35. Laomedon 40.

Argis regnant Triopas 46. Crotopus 21. Sthenelus 9. Inachidarum ultimus.

Post huc Danaus Ægyptius, pulso Gelanore, regnat 50. *Ab eo Danaida.*

Athenis regnant Cranaus 9. Amphyction 10. Erichtonius 50.

Lacedæmoniorum Regnum incipit 2570.

Lelex I. Lacedæmoniorum Rex indigena.

Ab anno mundi 2600. ad 2700. Sicyone regnant Sicyon, à quo Regio dicta est Sicyonia, 45. Blybus 40.

Argis Lynceus, Danai ex fr. Ægyptio nepos 40. Abas 23. Prætus 17.

Athenis

Athenis Pandion 40. Erechteus 50.

Lacedæmone Myles Eurotas.

Corinthiorum Regnum incipit 2645.

Sisyphus, à quo Reges dicuntur Sisyphidæ;

Rex I. Ornithion II.

Ab anno 2700. ad 2800. Sicyone regnant

Ianiscus 42. Phæstus 8. Adraftus 4. Polypides 3.

Argis Acrifus Danaes pater 32: quo per imprudentiam à Perico Danaes filio interempto, regnum Mycenæ transfertur. 2742.

Mycenarum Rex I. Perseus 57. Taphius 17.

Athenis Pandion II. 25. Ægeus 48.

Lacedæmone; Lacedæmon, Amyclas, Argolus, Cynortas, Oabalus.

Corinthi Thoas.

Ab anno 2800. ad 2900. Sicyone regnant Pelasgus 20. Zeuxippus 33. Sacerdotes post illum 33.

His ab Agamemnone potestas omnis erepta.

Mycenæ Stenelus 8. Euristheus 43. Atreus

& Thyestes 8. Agamemnon 17. Ægistus 7.

Orestes 7.

Athenis Theseus 31. Mnestheus 16. Demophon 33.

Lacedæmone Tyndarus, Castor & Pollux Menelaus, Orestes.

Corinthi Damophon, Propodas.

Ab anno 2900. ad 3000. Athenis regnant

Oxinthius 13. Aphidas I. Thymoetes 8. Melanthus 12 Codrus ultimus Regum 17.

Lacedæmone, Orestes, Thisamenus. Mox

Heraclidæ qui Ducibus Temene Ctesiphonte &

Aristodemo Aristomachi ff. 2951. redeunt in

Peloponnesum: Temenes Argorum, Alethes

Corinthi, Euristhenes & Proclus Lacedæmonis

potiuntur. Ex his duo semper Reges apud Lacedæmones.

Mycenæ Orestes, Thisamenus. Penthylus, Co-

metes, Orestis ff.

Corinthi

Corinthi Doridas, Hiantidas Sisyphidarum
ultimi Alethes Ixior.

Ab anno mundi 3000. ad 3100. Athenis
extincto Codro, Archontes perpetui quorum 1.
Medon 20. Acaston 36. Archippus 19. Ther-
sippus 41.

Lacedæmone ex Eurystenis posteris, qui
mox dicti sunt Agidæ, Agis, Lechestratus, La-
bortas, Doryffus.

Ex Proclidis Sous, Euripon Pritanis.

Corinthi Agelas, Primus Heraclidarum po-
stremus, post quem Bacchis, à quo Bacchiadæ.

Ab anno 3100. ad 3200. Athenis Archon-
tes, Phorbas 31. Megacles 30. Diognetus 28.
Phereclus 19.

Lacedæmone regnant ex Agid, Ageilaus
I. Archelaus. Ex Proclid Eunomus, Polydectes,
Charilaus Lycurgi ex fr. nepos.

Corinthi ex Bacchiadis Agelastus Eudemus,
Aristodemas.

Ab anno 3200. ad 3300. Athenis Archon-
tes Ariphton 20 Thespheus 27. Agamestor 20.
Æschylus 23. Alcmeon 2.

Lacedæmone ex Agid: Teleclus, Alcame-
nes, Polydorus. Ex Proclid Nicander, Theo-
pompus.

Corinthi Pritanes: Magistratus annuus institui-
tur 3276.

Macedonum Regnum incipit 3240. Caranus
R. I. 30; Cænus II. 28.

Ab anno 3300. ad 3400. Athenis Archon-
tes Decennales; quorum I. Charops Æschili f.
mox post Erixiam VII. Archontes annui, quo-
rum II. Creon 3368.

Lacedæmone regnant ex Agid: Eurycrates
I. Anaxander. Ex Proclid Zeuxidamus, Anaxi-
damus.

Corinthi Cynselus Tyrannus 3396.

Macedonum

Macedonum Reges usque ad Philippum A²myntæ, 22. non numeramus, quia nullius nominis.

Ab anno 3400. ad 3500. Pisistratus frustra obstante solone, potitur Athenis 3494. bis pulsus redit.

Lacedæmone regnat ex Agid, Euricrates II. Leon, Anaxandrides. Ex Proclid. Archimus I. Agaficles.

Corinthi Periander Tyran. à 2427. ad 3467. *Post hunc de Corintho silet Historia.*

Ab anno 3500. ad 3600. Pisistratus bis pulsus, iterum potitur Athenis.

Hippius, & Hipparchus Pisistrato patri succedunt 3527, pelluntur 3541.

Redeunt annui Archontes.

Lacedæmone regnat ex Agid: Cleomenes I. Leonidas I. Plistarchus, Plistonax, Pausanias. Ex Proclid. Ariston, Demaratus, Leotychides.

Ab anno 3600. ad 3700. Athenis jubente Alcibiade præsent. Quadringenti à 3642 ad 3650. Nam tunc captæ à Lysandro Lacedæmone, subjectæ fuere Triginta Tyrannis, quibus pulsus Democratia iterum inducta est 3653.

Lacedæmone regnat ex Agid. Agesipolis I. Cleombrotus I. Agesipolis II. Cleomenes II. Ex Proclidis Archidamus II. sive Archelaus, Agis II. Agesilaus II. Archidamus III.

Ab anno 3700. ad 3800. Athenæ Cassandro Macedoni se dedunt à quo Rector Phalereus instituitur 3736. Mox liberantur per Demetrium Poliorcetem 3747. Sed postea ingratae ab eodem expugnantur 3753. & iterum liberæ 3764.

Lacedæmone regnat ex Agid. Arius, Acrotatus. Ex Proclid: Eudamidas I. Archidamus IV. Eudamidas II. Agis III. Proclidarum extremus.

Macedon: R. Philippus Amynthæ f. regnat à 3694. ad 3718.

Alexander Magnus f. ad 3730.

Post Alexandrum in Macedonia hoc seculo regnant Arideus fr. 5; Cassander 19; Philippus II, 1; Antipater & Alexander II, 3; Demetrius Poliorcetes 6; Pyrrhus m; Lyfimachus 6; Meleacer, Antipater, Sosthenes, 2; Antigonus Gonatas 36.

In Ægipto regnat Ptolomæus Lagi f. ad 3778. 40.

Ptolem: Philadelphus ad 3807. 39.

Ab anno 3800. ad 3900. Lacedæmone Proclidis extinctis regnant ex Agid: Areus, Leonidas II. Cleombrotus II. Cleomenes III. Mox Agidis etiam deficientibus brevi regnant, Agesipolis, & Lycurgus, atque post hos Tyranni Machanidas, & Nabis; quo cæso, prius paret Achæorum Reipublicæ superiore sæculo extortæ, denique Romanis.

Quintius Roman: jus dicit in Græcia omnesque ejus Civitates liberar esse jubet 3858.

Macedonum R. R. Demetrius II. 10. Antigonus Tutor 12. Philippus III. 12. Perseus 11. quo victo Macedonicum Regnum Romanis cedit. 3887.

Ægyptij Reges, Ptolemæus Evergetes ad 3823. 26.

Ptolemæus Philopator ad 3850. 27.

Ptolemæus Epiphanes ad 3873. 23.

Ptolemæus Philometor ad 3907. 35.

Athenæ quæ ab anno 3764., libertatem qualemcunque usurpaverant; anno 3969, à syla expugnatae Romanis parent & abolentur Archontes.

Ab anno 3000. ad 4000. in Ægipto regnant, Ptolem: Physcon: ad 3937. 29.

Ptolemæus Lathurus ad 3954. 17.

Ptolemæus

Ptolemæus Alexander ad 3964.	10.
Ptolem: Lathurus iterum ad 3972.	8.
Ptolem: Alexander II. d.	19.
Ptolem; Alexander III. ad 3989.	17.
Ab anno 4000. ad 4053. Ptolem: Auletes	
ad 4003.	13.
Ptolemæus Dyonifius cum Sorore Cleopa-	
tra ad 4007.	5.
Cleopatra sola ad 4024.	17.

Post Actiacam pugnam in qua victa cum Antonio ab Augusto fuerat, cum M. Antonius sibi manus intulisset, & ipsa ultro perit; defe- citque omnino Græcorum Imperium.

REGNA ET PRINCIPATUS EXTRA GRÆCIAM.

Post Diluuium Ad Christum Natum.

Antiquissimos cum Syncello ex Manetho- ne, & Erathostene, Ægypti Reges agnosci- mus; sed post Babylonios; quia sacris lite- ris id magis consonum.

Menes, qui Jupiter Hammon postea est appellatus, intota Ægypto.

Post huius mortem ex filijs duobus alter Thebis, Memphi alter imperavit.

Athoris, qui Mercurius Thebis.

Toforthrus, qui Æsculapius Memphi.

Post hos in plures Dynastias diuisa est Æ- gyptus.

Pharao Mencheres R: Memphiticus in Ægi- pto Abrahamo æqualis. 2115.

Pharaonis pranomen commune fuit Ægypti Regibus; ut Cæsar & Augustus Rom: Imperatoribus.

Elephantini Reges, in eadem Ægypto, ex Africano; *cujus tamen commentitias Dynastias cor- dati rejiciunt.*

Cres à quo insula nomen accepit, in Cre-
ta regnat: post eum Jupiter hujus nominis in
Creta primus.

*Jovis nomen pluribus Regibus olim commune.
Videantur Vossius de orig: idolol: & Huetius in
Demonstrat. Evang:*

Slavius ut patrij scriptores affirmant, primus
regnat in Hibernia 2281

Ab anno mundi 2300. ad 2500. In Ægy-
pto regnat Pharao Amefis, sive Ramesis, ut alij
malunt; quo regnante Joseph ingressus est Ægy-
ptum 2306.

In eadem Ægipto Reges Tanitæ dicti Pa-
stores; quorum primus Salatis seu Saites V. *Mar-
shamum in Canone Chr:*

Inter alios ibidem Memphitarum Reges me-
morantur Amenophis II. seu Memnon, Orus-
Poctis Busris in hospites ferus, Thermotis Ori-
filia, Mosis in fluvio expositi servatrix.

Ab anno 2500. ad 2600. In Ægipto Re-
ges Pastores qui usque ad finem XII. seculi post
diluvium regnant.

Inter Memphitarum Reges ibidem memoratur
Pharao Cénchris, qui fugientes Hebræos insequens
Rubri maris fluctibus hauritus, cum suis interiit.

Troiaë R. I. Dardanus Jovis & Electræ f.
Atlantis nepos ab anno 2574. 31. mox Erich-
tonius 65.

Ab anno 2600 ad 2700. In Ægipto præ-
ter Tanitas pastores, regnant apud Thebanos
Maris, Siphous, Phouron, seu Nilus.

In Creta Iupiter Taurus, à quo rapta est
Europa. Post eum Minos, Rhadamantus Sar-
pedon ffr.

Troiaë Rex Tros à quo dicta Troja 70. *Hu-
jus fr Callirrhoe pater Ganimedis, & Assaraci,
à quo genitus Anchises Æneæ pater.*

Ab anno 2700. ad 2800. In Ægipto Re-
ges

ges Thebani, & Tanitæ Pastores.

In Creta Jupiter III. Saturni f. pulso patre.
Hujus fr. Neptunus & Pluto.

Trojani Reges Ilus à quo Ilium 54. Laomedon 36.

Latii seu Aboriginum Rex Janus à 2722.
35. Post eum Saturnus ex Creta profugus 36.
Picus f. 37.

Ab anno 2800. a 2900. In Ægipto regnante apud Thebanos Thumnosi pulsi Pastores; qui post annos 13. redeuntes iterum pulsi ab Amenophe.

In Creta Minos II. Ariadnæ, Androgei, & Phædræ pater.

Troianus Rex Priamus, sub quo Troja everfa, 40.

Latii Reges Faunus 44. Latinus 46. Æneas Troja profugus ductâ Laviniâ Latini S. 4. Ascanius f. 38.

Lydorum R. primus Argon Herculis f. 2835.
Post eum ignoti Successores ad Candaulem.

Ab anno 2900. ad 3000. In Ægipto apud Thebanos ex Manethone regnat Orus, sive is de quo dictum, sive alius. Mox tota regio in ditionem unius redigitur. Memorantur præcipuè Acencheres tres, Rhamesfes duo.

Latini Reges, Silvius Posthumus 29. *Ab hoc Reges Alba dicti silvij.* Æneas Silvius 31.
Latinus II. 31.

Tyriorum Rex I. Abibalus 2984. & post eum Hiramus f. Davidis amicus 60.

Sibdagetus primus tria simul regna possidet Syeciam Norvegiam Gothiam 2940.

Danus primus regnat apud solos Danos, iisque nomen facit 2983.

Ab anno 3000. ad 3100. In tota Ægipto Amenophis IV. & postea Sefostris, seu Sethosis, Sefonchis, in literis Sefac, qui victor latè per Asiam dominatus est.

Latini Reges, Alba Silvius 39. Capetus 26. Capys 28.
Tyriorum Reges 26. Baleazarus Hiram f. &
post hunc usque ad Pigmalionem Reges 7. nul-
lius nominis.

Hispanis imperant Celtæ & Rhodij.

Ab anno 3100. ad 3200. In Ægipto Rhameses,
mox Amenophis V. quibusdam Memnon, &
Rameffes.

Latini Reges Calpetus 13. Tyberinus 9. *Ab
hoc Tyberi nomen factum.* Aremulus Agrippa 41.
Alladius, sive Aremulus Silvius 19.

Tyriorum R. XII. Pygmalion 47. Sichæo
patruæ per fraudem interempto infamis.

Carthago Urbs, & Regnum 3166. Regina
Dido Tyria. Sed postea in rempublicam con-
versum est.

Ab anno 3200. ad 3300. Ægyptiorum in
Asia imperium deficit, Ægyptus in plures Regu-
los dividitur. Celebrantur ex his Necepsus, Ne-
chos, Bocchoris, qui Necho fugiente cæsus est
à Sabacone Æthiope, qui annos 50. regnavit.

Latini Reges Aventinus 37. *Nomen dedit
Aventino colli ubi sepultus.* Procas 23. Amulius
18. Numitor 3. Hispanis imperant Phænices,
quorum opes maritimæ ingentes.

Ab anno, 3300. ad 3400. In Ægipto re-
gnat Sôus ad quem missi ab Osea Iraclis R.
Legati; Tauracus; mox Dodecarchia quâ brevi
sublatâ, regnat Psammitichus.

Lydorum Reges Mermnadæ; quorum I. Gy-
ges, occiso Candaule 3340. r. 36.

Post hunc usque ad Cræsum; Ardys, Sadya-
tes, Aliates.

Romanorum R. I. Romulus 3301 r. 37 *Interre-
gnum an. 1.* Numa Pompilius 43. Tullius Ho-
stilius 32.

Ab anno 3400. ad 3500. Ægyptiorum Re-
ges Nechao sive Nechos, Psamis, Apries.

Romano-

Romanorum Reges Ancus Martius 24 *Feciales instituit, Patres 100. minorum gentium legit.* Tarquinius Priscus 38. *Capitolium fundat;* Servius 30. *Populum in 30 Tribus dividit.*

Carthaginensium opes Regulis finitimis domitis, terrâ mariq; crescunt.

Argantejus regnat in Hispania.

Ambigatus Biturigum in Gallia Rex Celtis imperat.

Ab anno 3500. ad 3600. In Ægypto regnat Amasis, Psammenitus ex Herod, & Diodor. Mox Cambyfes Regnum ad Persas transfert 3529.

Lydorom Regum ultimus Cræsus à Cyro captus 3510.

Romanorum R. ultimus Tarquinius superbus 25. Pellitur ob vim à filio Lucretiæ illatam 3545.

Consules creantur L. Jun: Brutus et Tarquinius Collatinus; eoque abdicante, Valer: Publicola. Dictator I. T. Lartius Flavius 3556.

Carthaginenses Hispaniæ Domini 3556.

Cappadociæ R. I. Pharnaces Cyri Sororius.

Sicilia sub Tyrannis Syracusanis 3569; libera 3588.

Ab anno 3600. ad 3700. In Ægypto post Persas indigenæ Nephæus, & Tacion regnant.

Romæ decemviri 3603. & post annos tres iterum Consules.

Ibidem Tribuni Militum consulari potestate aliquoties creati; & 1. 3610.

Censores primò instituti 3611.

Romæ fervorum conjuratio detecta 3635.

Sicilia iterum sub Tyrannis 3648. Dionysio scilicet Seniore, & Juniore.

Anarchia Romæ 3678. per annos 5.

Consules Romæ confirmati 3688.

Ab anno 3700. ad 3800. In Ægypto, fugiente.

giente in Æthiopiam ultimo Regum Nectenabo, Persæ iterum usque ad Alexandrum Magnum dominantur.

Carthaginenses terrestribus, maritimisque opibus præpollentes terrarum imperium affectare incipiunt.

Romani post Tarentinos, Picentes, & Salentinos domitos totius Italiæ Domini.

Sicilia iterum libera 3708, Romanorum beneficio.

Fergusus ex Hibernia vocatus initium dat Scotorum Regno.

Ponti Bityniæ, Armeniæ Reges, post Alexandrum magnum exorti.

Pergami Princeps I. Philieterus Spado cui succedit fr. Eumenes 3789.

Romani Siciliam I. mox Sardiniam, & Hispaniam, Carthaginensibus victis in provinciam redigunt, eamq; dividunt in citeriorem, & ulteriorem.

Ab anno 3800. ad 3900. Pergami R. I. Attalus I. Eumenis f. 3812. Mox Eumenes II. & Attalus II. Eumenis fr.

Parthorum Rex I. Arsaces; à quo Arsacidarum familia, & Reges posterius, Arsaces, 3808. Huic succedunt Arsaces II. Priapacius, & Phrates I.

Ab anno 3900. ad 4000. Romani everfa Carthagine Africæ Domini, victis Achæis, deleta Corinthe, Græciam in provinciam redigunt. 3908.

Pergami Rex Attalus III. Populum Romanorum regni & opum suarum hæredem scribit 3921.

Gallia Narbonensis fit Romanorum Provincia. 3933.

Africani Junioris, & Marij in Africa, Sylviæ & Pompeij in Asia, Cæsaris in Europa victorij, Rom: propagatur imperium. Ci-

Ciceronis consulis prudentiâ & eloquentiâ
Respublica Romana à nefariis Catilinæ consilijs
liberata 3991.

Ab anno 4000. ad 4053. Parthis imperat
Mithridates I. Phraates II. Artabanus I. Mi-
thridates Magnus, Orodes Crassi victor.

Romani in Europa, in Africa in Asia re-
rum latè potiti, Reges omnes finitimos, vel fo-
cios habent vel vestigales; ac tandem Ægypti,
quod unum supererat è Græcorum imperio Re-
gnum, Domini 4024.

Parthis imperant Phraates III. Tyndates &
Phraates IV.

Scotorum Historici Metellannm decimum-
septimum Regum suorum numerant.

BELLA POST DILUVIUM.

Ad Christum Natum.

Ninus latius imperandi studio flagrans, ar-
mis Imperium primus propagat, pluribus
domitis Asiæ populis.

Idem circa annum conditi orbis 1990, Re-
ge Zoroastre debellato Bastris potitur.

Semiramis Virago Mediâ Perfide Ægypto
alijsque Provincijs subactis; cum Indis felici
principio, exitu tristi bellum gerit.

Bella inter Vexorim Ægypti & Tanaim, Scy-
thiæ Regem antiquiora ex Trogo Justinus me-
morat; sed vel obscura vel fabulosa censentur.

Ismael Abrahami f. Arabiam bellando subi-
git 2261. *Salian:* Ex eo feroces bello gentes
progenitas, Ismaelitas, Agarenos, Arabes, Sa-
racenos, omnes ferme tradunt.

Telchines & Cariathæ cum Phoroneo bel-
lum gerunt. 2264.

Telchines Talasio & Caretro Ducibus vincuntur à Phoroneo 2771.

Telchines, qui victi, & Peloponneso pulsi primo Cretam deinde Cyprum armis occupaverant; tandem Rhodo potiuntur. Malefici homines fuisse traduntur, solo aspectu omnia effascinant. *Hesichius Syid.*

Mosis in Ægypto bella quæ Josephus memorat, cordatoribus viris fabulosa videntur.

Chaldæi pugnant in Phœnices 2507.

Eleusini, adscito Eumolpo Thrace bellum cum Atheniensibus gerunt 2669.

Tros in Tantalum Mæoniæ Regem qui Ganimedem rapuerat, arma movet 2678.

Tantali jussu, qui Phrygius Jupiter est appellatus, in navi, cui Aquila nomen erat avectus est. Hinc fabula.

Bacchi, Jovis & Semeles filii Indica expeditione 2720. *Aliis nominibus Liber Dionysius.*

Persei Jovis & Danaes f. expeditione in qua Medusam obtuncat, Andromeam Cephei filiam liberat 2733.

Siculi qui Latio pulsi per Aorigenes à Morge Itali f. sedes acceperunt in Oenotria; Siculo tandem Duce Trinacriam armis occupant; quæ ab illis Sicilia est appellata 2770.

Amphitryo Alcmeneæ maritus armis inclutus cum Telebois bellum gerit.

Septem Duces ad Thebas 2833.

Epigoni Thebis potiuntur 2843.

Amazones Asiam armis occupant; mox in Africam irrumpentes, ab Hercule, & Theseo superantur. 2845.

Bellum Troianum ob Helenam Menelai uxorem à Paride raptam 2861.

Troja capta, & incendio consumpta 2870.

Bellum Æneæ cum Turno 2872.

Hera

Heraclidæ Athenis bello infesti, sed victi se devovent.

Amazones per Asiam arma circumferunt. 2906.

Heraclidæ hoc est Herculis posterii Peloponnesum occupant, Ducibus Temene, Ctesiphonte, & Aristodemo 2951.

Nugari videntur; qui Albionem Britannie, nomen hoc avo, à Brito, sive Bruto Ascanii filio consecutam tradunt, decentes eum illic primum regnum auspdatum; cum ante habitaretur à Gigantibus.

Sesac in sacris literis; apud prophanos authores Sesostris, Sethos, & Sefonchis, ac Sefonchosis Ægypti R. Hierosolymâ potitus, Templi thesauros asportat 3064.

Idem Colchos, & Getas armis domuisse, regionesque omnes à se subactas trophæis insignivisse scribitur

Cabvsius perperam duos opinatur esse sesacum & sesostrim. Videatur Marshamus in Canon: Chron: Secul: 14.

Bella aliquot levia Archelai & Charilai Lacedæmoniorum Regum in Peloponneso.

Tyberinus dum victus ab hostibus fugit, Tyberi mergitur eique nomen facit.

Sabaco Æthiopum R. profligatis pluribus Ægypti Regulis, eâ potitur, vel in fine huius, vel initio sequentis sæculi. Cumque in ea regnasset annos 50. somno monitus ultro abijt, *Herod libro 2.*

Affirij Duce Theglatphalazar, Rhafi Rege obruncato Damasco potiuntur; Syriam populantur; incolas captivos abducunt 3296.

Theopompo Lacedæmonijs imperante hi de finibus Thyreatum cum Argivis dimicant. *Pausan l. 3. Euseb.*

Ab anno 3300. ad 3400. fuere hæc bella. Romuli

Romuli cum Sabinis, Camerinis, & Fidenatibus.

Sennacherib Æthiopes, & Ægyptios bello profligat 3323.

Bellum vicennale inter Messeniacos & Lacedæmonios finitur 3330.

Ardys Lydorum R. Gygis f. Milesijs bellum intulit 3361. *Herod. l. 1.*

Bellum Albanis à Tullo Hostilio illatum; Horatij Curiatios vincunt 3387.

Fidenates 3389. Sabini à Romanis victi 3392.

Ab anno 3400. ad 3500. Ancus Martius Latinus Fidenates, Sabinos, Vejos vincit; Tarquinius Sabinos, qui tandem domiti 3452.

Scythæ armis Asiam adepti tenent à 3429. ad 3440.

Sadyates avus, Alyates Cræsi pater Lydorum R. R. Milesios bello vexant.

Nabuchodonosor M. Syros & Ægyptios armis domat; Hierosolymâ potitur 3428.

Idem Arabes, Elamitas, Medos vincit; Ninivem occupat 3452.

Quæ de Cyro à Tomiri Scytharum Regina victo, & caso traduntur ab Herodoto; apud eruditos vix fidem inveniunt.

Ab anno 3500. ad 3600. Persena Romam obsidet. 3547.

Posthumius Tubertus. victis Sabinis primus triumphat Romæ 3551.

Marathonia pugna Duce Miltiade 3564.

Leonidas cum 300. Laconibus ad Thermopylas 3574.

Themistocles Persarum ad Salaminam victor 3574.

Bellum sociale contra Athenienses à 3596. ad 3598.

Ab anno 3600. ad 3700. Athenienses à Bæothis cæci 3605.

Corinthij

- Corinthij à Corcyreis victi 3619.
 Atheniensium ad Potideam victoria 3622.
 Bellum Peloponnesiacum inchoatur 3623;
 per annos 27. inter Athenienses & Lacedæmo-
 nios.
 Conon Atheniensis Persas vincit ad Gni-
 dum navali prælio 3660.
 Vei à Camillo expugnati 3668.
 Galli ab eodem, post Romam incensam
 cæsi 3665.
 Bellum Sacrum Græcorum contra Phocen-
 ses sacrilegos à 3699. ad 3708.
 Ab anno 3700. ad 3800. Philippi Macedo-
 nis in Græcia bella.
 Bellum Samniticum à 3711. per an: 71 ad
 3782. Triumphorum 24. materies.
 Alexander M. per Europam, Asiam, &
 Africam victor arma circumfert ab anno 3620.
 ad 3730.
 Romanorum cum Pyrrò Epirotarum R. bel-
 lum 3774.
 Gonatæ bella cum spartanis, & Athenien-
 sibus 3785.
 Bellum Punicum I. Siculis contra Carthagi-
 nenses Romanorum opem implorantibus 3790.
 Romani primò rem nauticam attingunt, &
 Duillo Duce, nobilem de pænis victoriam refe-
 runt 3794.
 Ab anno 3800. ad 3900. Pæni Romanos
 grandi clade profligant prope Drepanum 3805.
 Pugna Roman: & Carthag: ad Ægates
 3812.
 Bellum Illyricum 3825.
 Punicum II. 3836. Pugna ad Thrasinienum
 3837. Cannensis 3838.
 Asdrubal à C: Nerone ad Metaurum cæsus
 3847.
 Annibal scipione Afric: victus in Africa
 3852. Bellam

Bellum Romanorum cum Macedonibus 3854.

Bellum Rom: cum Antiocho Magno 3863.

Bellum Rom: cum Perseo 3883.

Ab anno 3900. ad 4000. Viriathus Lusitanus fortiter contra Romanos bellum gerit à 3904 ad 3915.

Bellum Punic; III. 3905 In eo Carthago everfa 3908.

Bellum Iugurthinum ad 3905.

Marij de Cimbris victoria, & bellum fervile in Sicilia. 3953. Italicum feu Marsicum 3963. Mithridaticum 3966.

Bella Civilia Cinnæ, Marij, Syllæ, Sertorij, ab anno 3967 ad 3981.

Bellum fervile Spartaco inventore 3981.

C. Julius Cæsar ab anno 3995. ad 4005 in Gallia Germania, & Illyrico, rem Rom: feliciter gerit.

Ab anno 4000. ad 4053. M. Cræffus cæfus à Parthis 4001.

Bellum Civile inter Cæfarem & Pompejum 4005. Pugna Pharfalica 4006. finis Belli Civilis 4009.

Cassius & Brutus ab Octavio, & M. Antonis victi 4012.

Bellum Perufinum 4014

Ventidius Bassus de Parthis triumphat 4021.

Actiaca pugna 4023.

Parthi sponte signa de Crasso rapta, & captivos restitunt 4034.

DISCIPLINÆ SEVERIORES.

Post Diluvium ad Christum Natum.

NOc scientias quas à majoribus acceperat ante Diluvium in filios & nepotes propagat. Chaldæi

Chaldæi, Cæli Syderumque spectatores Cælestium motûs & effectûs notare incipiunt 1900. annis ante Alexandrum Magnum. *Simplicius in Arist.*

Mesraim Chami f. primus docet Ægyptios.

Babylonij, Assyrij, Chaldæi primi Philosophiam profitentur, testibus Aristotele Soçione & Laertio.

Athotis, five Theut primus numeros invenit. *Plato*

Ur Chaldæorum, Abrahâmi patria, Academia Syderum scientiâ nobilis 2101. qui docent Ægyptijs traditam ab Abrahamo Astrologiam, improbantur. Ut id persvadeat lectoribus Artapanus apud Euseb L. 9. fingit Abrahamum annos 20. mansisse in Ægypto.

Libellus Iesitra, quem sub Abrahâmi nomine ostentant Hebræi, procul dubio supposititius. *Genebrard.*

Heber seculo 23. incipiente publicus rerum Divinarum Magister. *Abulensis & Lyranus in cap. 25. Genes.*

Qui Druydas in Gallia seculo 24. floruisse docent, somnari videntur.

Joseph in Ægipto Mercurialium virorum Mæcenas, & veræ sapientiæ Magister. *Abulensis.*

Thëman urbs Idumææ, Jobo florente literarum studijs nobilis *ff. Interpretes.*

Prometheus, & Atlas Astrologiæ cultu celebres.

Moyse Ægyptiorum literis excolitur.

Chaldæi Astronomi in Orchenos, & Borsipenos distincti. *Vossius*

Seculo 25to. tota doctrinarum gloria erat adhuc apud Chaldæos, Ægyptios & Indos.

Mercurius II. five Hermes Ægyptius Trismegistus, quia Rex Sacerdos Philosophus, collegiæ doctrinæ monumenta quæ Mercurius primus iusserat

ferat in stelis describi vulgavitque primus.

Supposititij tamen libri Pemandræ, & Afcle-
pij nominibus inscripti.

Endymion Pastor in Cariæ monte Latmo
ob Lunæ cursum diligentius observatum, ejus
amator à Poëtis dictus.

Cariath sepher, hoc est Civitas literarum,
Academia Palæstinæ, antè Othonielis tempora
SS: *Interpr:*

Arithmeticæ inventum Phænicibus tribui
confvevit; quia mortalium primi mercaturam
exercuisse hoc ævo censentur; sed ejus inventio,
ut monuimus, longè vetustior.

Mercurius Ægyptius hujus nominis quintus,
ut Ciceroni & Laëtantio placet floret seculo 27.

Im Urbe Antandri sub Ida Phrygiæ monte
literarum! Academiam floruisse docet Athenæus
seculo 28vo.

Ænigmatibus proponendis & solvendis ejus
ævi sapientes exercebantur; ut apparet ex Samso-
nis historia, & Oedipodis fabula.

Perseveravit idem sapientiæ experimentum
ad Æsopi fabulatoris tempora, ut è Sabæ Re-
ginæ Salomonem adeuntis historia, & ejusdem
Æsopi vita licet agnoscere.

Najoth hoc est, (ut interpretatur Chaldæus)
domus doctrinae, Sedes erat Samuelis, in urbe
sive agro Ramathæ in qua Hebræos adolescen-
tes sacris literis informabat. *Abulensis Serrarius.*
Abela Palæstinæ Academia: Cornel: à Lapide
et alij, in C. 20. l. 2. Reg.

Calcol & Dorda ffr. sapientiæ & Philoso-
phiæ laude nobiles *Joseph antiqu: l. 8. c. 2.*

Salomon Philosophorum Sapientissimus, Pro-
verbiorum, Ecclesiasticis & aliorum, qui periere
librorum scriptor, in Academia, quam Hiero-
solymsis munificentissime fundaverat bonas artes
profitetur. *Joa: Pineda de Rebus Salomonis.*

Damnatus

Damnatus liber *Clavicula*, falso illi tribuitur. Græci in Ægyptum peregrinantes doctrinarum studia ad suos reportant; quas tamen fabulis corrumpunt.

Inter eos numeratur Homerus.

Ompis posthac Theogonia, & Philosophia Græcorum, ab Homeri & Hesiodi fontibus fluxit; qui ab Hebræis, & ægyptijs accepta fabulis & commentis Pœteticis involuta posteris tradidere; eosque sequentium sæculorum scriptores imitati, omnia plulquam Cimmerijs tenebris obduxerunt. Videatur Huetius in *Demonstr. Evan. tom: I. Propos. 2. cap. 2. & Pineda de Rebus Salomonis.*

Seculo 33tio Abaris Philosophus an Magnus, è Scythia, de cujus prodigiosa sagittâ miraveres prodidere, Athenas legatus à suis, Græciam lustrat.

Astronomos hoc ævo floruisse docet consignata literis Eclipsis solis 24 Junij 3263.

Seculo 34to Sybilla Eritræa Sapientiæ famâ nobilis.

Herophila Sybilla Samia.

In Numa Pompilio Romanorum R. Philosophiæ rudimenta quædam apparent. Qui Pythagoricum fuisse docent manifesti erroris arguuntur, quia duobus ferme ante Pythagoram sæculis floruit. Ejus libri anno V. C. 573. reperti à Prætoze lecti, damnatique, & in publico foro combusti.

Seculo 35to Holda Prophetissa Sapientiæ nobilis Hierosolymis Scholas moderatur. *Genebrardus.*

Septem Sapientes in Græcia florent, Thales, Solon Myson, Cleobulus, Chilon, Bias Pittacus, Epimenides Cretensis.

Æsopus moralem Philosophiam per fabulas tradit.

D

Thales

Thales Milesius ab Ægyptijs doctus, Jonicæ Philosophiæ genus instituit.

Massilia condita; & apertis Alpibus Philosophia ad Gallos, & Britannos accessit, Druidis illam tradentibus.

Seculo 36to florent Anaximander Zodiaci repertor; Xenophanes Eleaticæ sectæ parens; Pythagoras famius, Italicæ Philosophicæ conditor; Cleostratus qui duodecim in Zodiaco signa notavit; Heraclitus, Democritus, Philolaus Crotoniata, qui terram circa solem circumvolvi primus docuit; Diagoras; Harpalus qui Cyclum Lunæ solare instituit; Parmenides Eleates Dialecticæ inventor, quique primus terram rotundam in omnium orbium centro statuit.

Anaxagoras Clazomenius ex Asia Scholam transtulit Athenas; ubi Socratem, Euripidem, & Periclem docuit.

Seculo 37mo Socrates moralem Philosophiam devotavit è Cælo. *Cic*:

Melissus Physicus Empedocles Agrigentinus; Meton Enneadecateridem publicat 3621; Leucippus Atomorum inventor; Democritus Abderita.

Plato veteris Academiæ institutor; Euclides Megarensis auctor sectæ contentiosæ; Antisthenes, Cynicæ; Architas Tarentinus; Aristippus à quo secta Cyrenaica; Eudoxus Gnichus Lysis Pythagoricus, cujus aurea carmina sub Pythagoræ nomine circumferuntur.

Seculo 38vo Phædo Eliensis Eliacæ sectæ conditor; Speusippus Platonis nepos ejusque in Academia Successor.

Aristoteles Peripateticorum princeps.

Xenocrates Speusippi successor; Philippus Metonensis; Calippus Cyzicenus auctor periodi 3724. Anaxarchus Abderita; Diogenes Cynicus; Crates Thebanus.

Theo-

Theophrastus Philosophiam Aristotelis exornat.

Epicurus voluptatis patronus; Zeno Cithyeus Stoicorum parens; Strato Theophrasti Successor; Aristotelis libri Attali II. metu libros undiq; colligentis, conduntur à Nelo Sceptio & diu latent.

Seculo 39no. Jesus Sirachi f. Ecclesiasticum ex Ethicis Salomonis libris concinnat *Huetius ex alijs.*

Berosus Chaldæus Astron: Apollonius Seræus, Aristarchus Samius, Archimedes Syracusanus, Mathematici Nobilissimi; Euclides Geometra sub Ptolomæo Lagi, male à quibusdam cum Megarensi confunditur.

Cleanthes Stoici Zenonis; Lyco seu Glyco Stratonis Peripathetici auditor; Athenodorus Solensis Isterius; Hermippus Smyrnenfis; Lacydes novæ Academiæ Auctor; Chryssippus Cleanthis Discipulus; Eratothenes, Agatharchides Gnidius, Panætius

Seculo 40simo Acresilas Auctor Academ: II. Pyrrho Sceptus à quo sceptici, seu Pyrrhonij, quibus omnia incerta.

Tarsus in Cilicia nobile literarum imperium *Sirabo l. 14.*

Hipparchus, & Geminus Astron: Aristobulus Philos: Hebræus, Carneades Ciren: à quo Academ: III. Ctesibus Pneumaticus, Hiero Mechan: Philo & Charmides Academ: IV, Antiochus Philonis Auditor Academ V, Conditores. Diogenes Laertius. Philo laudatus, & Dionysius Magnesium Ciceronis Magistrum.

Critolus Peripatet. Zeno Epicureus quem Cicero laudat.

Captis per Synam Athenis, Aristotelis & Theophrasti libri ex Bibliotheca Apellicontis Tey Romam deferuntur teste Plutarcho. Hinc Aristotelica

Stolice secta, quæ per tria secula aruerat, An-
dronico Aristotelis r. Scholiaste revirescit.

Seculo 4^{IMO}. M: Tul: Cicero & M: Te-
rentius Varro Romanorum ante se omnium
doctissimi.

C. Nigidius Figulus, Anaxilaus Laryssaus
Pythagorici, & Magicæ artis suspecti.

Andronicus Rhodius, Jason Stoicus, The-
odoros Tripolites, Philosophi.

Soligenes Astronomus, cujus præcipue o-
perâ Cæsar Kalendarium instauravit.

M: Vitruvius Pollio Architectus princeps;
Dyonisius Geographus.

JURISPRUDENTIA, MEDICINA.

Sæculum sine Principibus, & legibus, ac pro-
scul à bellis, aureum à Pœtis est appellatum.

Zundavastavu pervetustum Persicarum le-
gum codicem, (qui ab Eusebio Persicarum
rerum sacra collectio dicitur) Zoroastri à Deo
datum, æmulantes Hebræorum gloriam Persæ
finxere. *Huetius.*

Medicina inventa est à Tosorthro Ægypti
R. quem Æsculapium dixere: scripsisse fertur A-
natomicos libros. Videatur Marschamus in Canon:
Chronol. Sæcul. 1.

Prima lex Abrahamo datur à Deo, circum-
cisionem illi & posteris imperante, 2125.

Phosoneus primus in Græcia leges condit;
vagos, ac dispersos homines in unum cogit; mæ-
nibus sepit, 2247.

*Hac Græci; sed negat Josephus in Dissert:
adversus Apionem; docerque, Græcorum omnes Le-
gislatores præ Mose recentes esse.*

Medicinæ repertorem Apim Ægyptium plu-
rimi agnoscunt. Et cum ejus imagini Symbo-
lum

lum solis inesset; hinc Æsculapium suum, quem Græci medicinæ parentem prædicant, Apollinis Filium dixere. *Huerius.*

In Josephi Patriarchæ familia fuisse servos Medicos, Sacræ literæ testantur *Genes. 50.*

Seculo 26to. In Sina monte leges à Deo acceptæ Hebræis per Moysen datæ.

Eodem prorsus anno 2545. quo Moyses Synedrium instituit, Athenis Areopagus est constitutus *Salianus.*

Moysen Medicæ artis peritum, ac proinde ob hoc etiam ex eo Æsculapium effictum à Græcis fabularum architectis contendit *Huetius in Demonstr. Evangel.*

Vetustissimum codicem Chaster, Religionis dogmata complexum Seculo 27mo à Deo traditum Bremavio Patriarchæ fabulantur Indi. *Huetius.*

Minos Cretensibus, Rhadamantus Lycijs jura severissima tradunt.

Melampus Argivus Medicus Rege Præto. Huic templum erectum, & sacrificia statuta scribit Pausan: c. 1. Libri tamen, qui sub ejus nomine prodire, supposititij censentur.

Seculo 28vo Mercurius Ægyptiorum Legislator. Cic: 3. de Nat. Deor. Lactant, l. 1. c. 6.

Indi à Baccho domiti, & mansuetiorum legum cultu imbuti sunt. *Arrian de Gestis Alexandri.*

Acrisus Argivorum R. Amphyctiones gravissimum Græciæ Consilium instituit. Alij tradunt ab Amphyctione Heleni f. constitutum. Constabat primo ex septem, postea ex tredecim Græciæ Civitatibus. *Strabo l. 8. 9.*

Atheniensibus à Theseo leges datas, Plutarchus docet in vita ejusdem.

Chiron medicus Panacæ inventor, & Achillis præceptor.

Æsculapius Chironis discipulus & Medicorum celeberrimus apud Græcos; qui ab Ægyptio Æsculapio hoc ei nomen fecere. Cic. l. 3. de Natur: tres Græcorum Æsculapios agnoscit.

Machaon, & Podalirius Æsculapij filij & artis hæredes, Trojani belli tempore curandis vulneribus celebres.

Seculo 30simo. Italus Telegoni f. leges Oenotrijs tulit. *Hygin. fab. 127.*

Prodicus Æsculapij discipulus medicinam instituit, quam Iatralapicem vocant. *Plin. lib. 29. c. 1.*

Iatralapicæ medicina apud veteres erat quæ unguentis, & perfrictionibus medebatur corporis morbis. Iatralapitæ hi, quorum operâ Medici in unguendo utebantur.

Seculo 31mo Celeberrimum Salomonis iudicium inter sâminas de filio contententes.

Salomone Rege medicos floruisse docet ejusdem documentum de honore medicis habendo apud Ecclesiasticum. *capite 38.*

Quin & ipsum Salomonem Medica scripsisse testantur Josephus & alij; ac inter ea censendi libri de plantarum virtutibus quas posteris naturæ scrutator egregius aperuit.

Seculo 32do. Lycurgus Chariæ nepotis tutor integerrimus, & spartanorum Legislator 3170 Ad temperandum solum Regum imperium Synedrion 28. Seniorum addidit. *Plutarch.*

In Medicorum arte plusquam in ope Divina spei posuisse, Asæ Regi meritò vitio datur. *Paralip. 2.* Atque hinc eos, hoc ævo magno in honore, fuisse conjicimus.

Seculo 33tio Ephori Spartæ instituti à Theopompo Rege 3294. *Tales erant Ephori apud Lacedæmonios, quales apud Romanos. Tribuni plebis, ut enim à Consulibus ad Tribunos ita à Regibus ad Ephoros cujque provocare licebat.*

Medicos]

Medicos magnopere ab Hebræis cultos
Isaiâ vaticinante, conjectare licet *ex cap. 3.
Prophet.*

Seculo 34to Zaleucus Legislator Severiffi-
mus paulo post Locros conditos, ijs leges dedit.

Draco sub initium sæculi sequentis, Athe-
niensibus non tam atramento quam sanguine
jura scribit.

Seculo 35to Solon abrogatis Draconis le-
gibus commodiores Atheniensibus tulit 3460.

Herophilus Medicus floruit; qui Phalaridem
Tyrannum sanitati restituit testibus Cicerone,
Plinio, & Plutarcho.

Mirum est quod prodit Mart: Capella l. 3.
Hierophilus agrorû venas rythmorû collatione pensabat.

Herophilus, & Erasistratus, nocentes homi-
nes, à Regibus ex carcere acceptos, vivos inci-
debant *Cels. l. 1. cap. 1.*

Seculo 36to P. Papirius collegit Jus Roman:
quod ab eo Papirianum est appellatum.

Zamolkis Pythagoræ auditor leges dat Getis.
Confutius Legislator Sinarum 3562.

Democede, Acron Agrigentinus Medicinæ
Empiricæ parens, Herodicus Hippocratis Ma-
gister, Medici.

Seculo 37mo Charondas Thurinis; Archita
Tarentinis; Parmenides Eleatibus; Eudoxus Gni-
dijs; jura describunt.

Romani decemviri leges à Græciæ civita-
tibus acceptas in duodecim Tabulis descriptas pro-
ponunt; eas exul Hermodorus Ephesus inter-
pretatur.

Ctesias Gnidius, Philisto Siculus, Crito Co-
smedicæ inventor, Menecrates Syracusanus, En-
doxus Gnidius, medici: Hippocrates Medicorum
omnium Princeps.

Seculo 38vo Appius Claudius cæcus Juris-
consultus:

Tib: Coruncanus primus jus Civile Romæ professus est.

Dexippus Cous Hippocratis discipulus; Nicias Pirrhi R: Philippus Acarnan, Alexandri M. Medici. Item Erasistratus, qui & Cleombrotus, ut recte Harduinus in Plin: l. 29. c. 1.

Seculo 39no Sextus Ælius Pætus ab Ennio laudatus, à quo jus Ælianum.

Cato censorius, M: Cato ejusdem f. & Scipio Nasica jurisperitissimi.

Eratosthenes Ciren: Historicus, Philosophus, Medicus; Arateus Cappadox hoc ævo Medicæ artis gloriâ, Vossio judice floruit.

Archagatus primus è Græcia Romæ Medicinam profitetur. 3935. *Plin:*

Seculo 40simo. M. Manilius Q. Mut: Scævola Pub. f. Q. Mut. Scævola Q. Auguris f. M. Junius Brutius C. Martius Figulus. Gn: Aufidius, C. Antistius Labeo Senior, Juris Oracula.

Medici hoc ævo præcipui; Nicander Colophonius; Asclepiades Pruseus, qui neglectâ Hippocratis medendi ratione, novam condidit; Mithridates R. Ponti, cujus Medicos libros Pompejus Latinè verti mandavit.

Seculo 41mo Appius Augur, Q: Ælius Tubero, Servius Sulpitius Semonia, L. Attejus Jurisperitorum principes.

Themison Laodicens Asclepiadis Magistri sectam mutavit, & aliam inter Medicos excitavit.

Medici hoc seculo celebres: Craterus; Apollonius Crassi libertus; Philotheus Amphisseus; Dioscorides Herophileus; Aitorius Augusti Medicus, quem Vossius cum Antonio confundit.

LITE.

LITERÆ HUMANIORES.

Ad Christum Natum.

AN ante Babylonicam lingvarum confufionem literarum ufus repertus fuerit, incertum adhuc est.

Ex duabus & feptuaginta lingvis, quæ nactæ sunt in Babylonica confufione feptem superesse cenfentur, quæ ideo matrices appellantur: Hebraïca, Arabica, Græca, Slavonica, Germanica, Tartarica, Latina de qua lis est apud Eruditos.

Hieroglyphicæ literæ à Mercurio imo apud Ægyptios inventæ ijs occasione poſtea dedere Deos pingendi monſtrouſ animalium formis *Eufeb.*

Aſſyrios literarum elementis, a puero aſſvetus Abrahamus, ubi ad Chananæos acceſſit ejus gentis literis ufus eſt. Nec earum uſum abjecere Abrahami poſteri; quoad in Chaldæa captivi priſcas Aſſyrias reſumpſere. *Huetius.*

Ægyptii artium inventa, & hiftorias deſcribebant in columnis, & ſtelis eaſque in ſpecubus aſſervabant, quas dixere ſyringes. *Huetius.*

Grammaticam à Prometheo inventam Græcorum ſequente fabulas Suidas & Cedrenus aſſerunt.

Foy gentis Rex, Sinenſes characteres, (ut Kircherus ex eorum monumentis tradit) Ægyptiacos Rex Memnon invenit. *Plin:* Hieroglyphicas tamen literas ante, Athotis ſive Mercurius I. invenerat.

Seculo 26to Moyses Pentateuchum, & Jobi Hiftoriam Poeticè digeſtam, Joſue in libro cognomine res à ſe geſtas deſcribit. *ſſ, Interpr.*

Pœſis exortum agnoſcunt plerique in Moyſis, & Mariæ Cantico poſt tranſitum Mariæ Rubri 2544. *Zoroaſtris*

Zoroastris enim Poemata ab Hermippo illustrata, supposititia censentur.

Cadmus Europam Sororem quærens literas à Phœnicia deportat in Græciam 2596.

Seculo 27mo Pheomonoe Vates Delphis reddit oracula heroicis versibus; quorum primus Latine redditus fuisse fertur à Strabone. L. 9. Georg. Et pennas volucres, & apes date mella, favosque

Olen Lycius hymnos composuit, qui cantari solebant, in Delo. Herod. l. 4.

Linus Thebanus, Rythmorum & melodiæ apud Græcos inventor, Orphei magister.

Seculo 28vo Sanchoniaton Phœnix Historicus, post Moysen antiquissimus; à quo didicit.

Pitheus Thesei maternus avus, eloquentiæ primus præcepta proposuit.

Debora vates, & Poetria, ut liquet ex ejus Cantico.

Orpheus Poeta: Carmina tamen illius nomen præferentia merito tribuuntur Onamacritæ, qui floruit sæculo 36.

Musæus Hymnographus Orphei discipulus.

Seculo 29no Eloquentiæ tria genera in Menelao Nestore, & Ulisse, apud Homerum plerique agnoscunt.

Paris Alexander Antandri sub Ida monte literis excultus, Ceston Veneris scribit Athenæus.

Daphne Tiresiæ filia, Poetria nobilis, è cuius carminibus profecit Homerus.

Nicostrata quæ carminibus reddens oracula dicta est carmenta; ex arcadia cum Evandro literas affert in Latium.

A Palamede plures Græci characteres inventi.

Seculo 30mo Samueli Judicum, & Rhutæ Historiam plerunque omnes tribuunt, ac simul partem

partem primam libri, qui Samuel inscribitur ss.

Interpr:

Davidi Sacrorum Poetarum principi præcipuam Psalmorum partem non omnes adscribimus. ss. *Interpr.*

Odas, Hymnos, Psalmos, & alia cantica scripsit metro vario. *Gensbrard.*

Syagrius Poeta Græcus, teste *Æliano*, *Belium* Trojanum ante Homerum cecinit.

Seculo primo Natar, & Gad, partem primi, totum omnino secundum Samuelis librum scripsere. *Huetius.*

Dares Phrygius Bellum Trojanum descripsit ante Homerum. *Ptolem: Hephæstio apud Phorium in Biblioth.*

Proverbiorum, Ecclesiasticis, & Cantici libri nobilissima sunt Salomonis Poemata *Videatur Huetius.*

Homerus, & Hesiodus fere æquales; ut habent plures & Marmor Arundelian: à quo tamen locatur in sequenti sæculo.

Seculo 32do Jonas Propheta rerum suarum scriptor.

Asclepiades Cyprius Histor: Pygmalione regnante. Quo tempore, quod mirum videtur, scribit ibi usum carniū non fuisse. *Videatur S. Hieronym. l. 2. adversus Jovinianum & Voss: de hist Græcis l. 4.*

Lycurgus primus ex Jonia Homeri Poemata tulit in Peloponnesum. *Plutarch in Vita ejusdem*

Seculo 33tio Amos, Oseas, Joel, sua vaticinia scriptis consignant; & quia Prophetarum more vaticiniis non pauca admiscunt historica, Historicis accensentur.

Omnis Græcorum historia, qua Olympiades præcessit, Varroni visa est fabulosa. !

Seculo 34to Tobias pater, & fil: librum cognov:

cognominem scribunt eâ parte demptâ, in qua agitur de filij morte *ss. Interpr.*

Liber qui nomen Isaïæ præfixum gerit, eîdem jure tribuitur. *Huetius*

Eumelus, sive Thymelus Corinthius Bugoniæ, & Europæ auctor; Archilochus Jambi re-
pctor; Tyrtæus, Alcmanius Lacedæmonius Pœ-
tæ; Megaloftrata Poetria.

Jeremias, Baruch, Daniel, Ezechiel, sua vaticinia scribunt.

Seculo 35to Liber Judith scriptoris incerti Babylonicæ captivitatis tempore, ut putat *Huetius*.

Solon, Cicerone teste, primus eloquentis nomen meruit.

Alcmanius Messenius, Leschus auctor par-
væ Iliadis, Terpander, Stesichorus, Sappho,
Alcæus, Sufarion Comædiæ veteris inventor,
pœtæ.

missistratus Homeri libros antea confusos, sic disposuisse dicitur ut nunc habemus. *Cic. 3. de Orat.* Hoc est in Iliadem & Odyssæam ut in-
terpretatur *Ælianus*.

Seculo 36to Ab Esdra scripti III. & IV. Regum libri, & qui ejus nomen præfert; si pri-
ora sex capita demantur. *Huetius. Thalmudista tribuunt Jeremia.*

pherecydes Cyrus primus apud Græcos libe-
ra numeris oratione scribere aggressus.

Hellanicus Mytilen: historiam ornat.

Jones à persis victoribus fictarum historia-
rum artem vulgo Romanzi discunt & ab his transit
ad Græcos. *Huetius*.

Oratio funebris I. habita Romæ in laudem
Bruti Consulis à p. Valer. publicola Collega.
Theognis Hipponax, Anacreon Thespis Tra-
gediæ parens, Simonides qui memorandi artem
invenit, Onomacritus, Pindarus, hoc ævo cele-
bres pœtæ.

Seculo

Seculo 37mo. Herodotus, Thucydides, Cratippus, Xenophon Histor:

Empedocles dicendi præcepta primus dedit: sed illa Chorax, & Tyfias postea vulgarunt.

Pericles, Gorgias Leontinus, Protagoras, Lyfias, Andocides, Theocritus Chius Orat.

Aristophanes, Sophocles, & Euripides Poëtar. Cleobulina, & Telefila, poetriæ.

Dionysius Grammat: platonis præceptor.

Lamprus, & Ilius grammatica scripsisse videntur, ex Aristot.

Seculo 38vo. Hecateus Abderita; Abydenus Palæphatus; Parius auctor marmoris Arundeliani, sive Oxoniensis; Megasthenes non Metasthenes, Indic Histor.

Isocrates Theodectes, Naucrates, Teopompus, Isæus, Demosthenes, Demetrius phalereus, Rhet. Orat. Menander novæ Comædiæ princeps.

Quamvis, Laetrio teste, plato primus Grammaticæ vim inspexerit; certior hujus artis inventor Aristoteles agnosci solet.

Seculo 39no. Manethos, philochorus, Berofus, Eratosthenes, Cassius Hemina Hist.

Cethegus Conf: M: Porcius Cato Tiber: Sempronius Gracchus, Diophanes Mytilen: Oratores.

Poëtarum pleiâs, in qua Theocritus Aratus, Lycophron, Callimachus, Apollonius, Homerus Junior.

Comædiæ Athenis vetitæ 3814.

prima fabula data Romæ à Liv: Andronico.

Nævius, Ennius, Plautus, Terentius, hoc ævo florent.

A bello punico II. diligentius culta est lingua Latina.

Crates Mallotes, primus Romæ Grammaticus.

Seculo

seculo 40mo Q: Fabius Maxim. Servilius
aus, L. Calpurnius Piso, Polybius, Alexander
polyhistor, L. Sisenna, L. Cladius Quadrigari-
us Hist.

Æmil Lepidus, Servius Galba L. Crassus
M: Antonius Q: Hortensius Orat.

L. Plotius Gallus, qui primus Romæ La-
tinam Rhetoricam, professus est; Hierocles; Ap-
pollonius Molo, per quos Cicero profecit: Ni-
cander, Turpilius, Pacuvius L. Attius Senior,
& Junior, Lucilius, Q. Atta Togatarum scri-
ptor, Lucretius, Catullus, poëtae.
Aristarchus Grammatic.

Seculo 41mo Salustius, Cornelius Nepos,
L. Aruntius, Chetemon, Diodorus Siculus, Cæ-
sar, Histor.

M. Tullius Cicero, C. Scribonius Curio, M.
Antonius Triumvir. Timagenes, Orat.

Elpidius Sextus, Clodius Siculus, Porcius
Latro, Rhetor:

M. Terentius Varro, Archias Æmilius Ma-
cer, P. Virgilius Maro. Horatius, Domitius Mar-
sus, Tibullus, Propertius, Albinovanus, Aulus
Sabinus, & alij, poëtae.

Tyrannio Varro, Attejus: L. Varius, plo-
tius Tucca, Grammat: & philol.

ARTES ET NOVA INVENTA.

Post Diluvium ad Christam Natum.

NOë primus è vitibus vinum expressit.
Necessitate magistrâ, quæ contrâ tem-
porum injurias præsidium quærebat, inven-
ta est inter primas ars ædificandi.

pietura inventa 200 circiter post diluvium
annis. *Salianus ex alijs.*

Thare

Thare Abrahami pater plastes primus, simulacra fingit ex creta.

Zoroaster Magicarum artium inventor habetur; falso tamen illi tribuitur, liber Zind, quo Magicos ritus, & ignis colendi disciplinam ajunt contineri. *Huetius.*

Rudis statuarum origo è Saxis informibus, quas statuas stelarum Cedrenus appellat. l. 4. Mox iisdem succedere, vel columnæ, vel Coni.

Ofiris Ægypti R. cujus uxor Isis, seu Ceres pharia Agriculturam docuit Ægyptios. Verum de Ofiride, & Iside omnia & incerta, & obscura, ac verius fabulosa.

phagon phoronei Argor: R: fr. primus apud Græcos annis, & mensibus metitur tempora, Hebræi, & Ægyptij antea norant.

Berylia hoc est lapides uncti, ab Urano, siue Cælo Deo, ut Sanchoniaton tradit inventa sunt. Erant hi, statuæ horum temporum.

Aliquid melius in simulacris effingendis Ægyptij conati sunt; ita tamen, ut vix oculi distinguerentur, & nec brachia, nec pedes disjungerentur ut videre est in tabula Isiaca Bembina, ac tribus vetustissimis Ægyptij lapidis simulacris; quæ servat nobilissima Caroli Card. Barberini pinacotheca.

prometheus ignem e filice eliciendi & alendi rationem invenit. Hinc fabulæ locus de igne per eum è cælis raptio.

Seculo 26to Cum Dij sub animalium formis in Hieroglyphicis notarentur; prima apud Ægyptios Deorum simulacra, fuere animalia & præcipue boves. Hinc & vitulus aureus Hebræorum Ægyptios imitantium.

Trochilus currum primus jungit 2507. Alij id tribuunt Erichonio R.

panathenaici ludi Delphis 2565.

Hercules phænicus, seu Tyrius, purpuram a cane

à cane in maxillis cruentato edoctus, monstravit. Huic postea humanis victimis sub Molochi nomine litatum: est.

Seculo 27mo Ida monte conflagrante, incolæ Dactili, ferri fundendi rationem discunt. 2613.

Eumolpus mysteria Cereris instituit 2658.

Acrisius, & Prætus, Argivi, clypeum primi adhibent in bello.

Isthmiorum ludorum institutio per Pelopem Tantali filium Pisæ Regem 2693.

Seculo 28vo Orpheus Lyristes celeberrimus, feras, Sylvas, & Saxa, hoc est rudes homines traxisse scribitur.

Pluto Jovis frater funerum pompam primus adhibet, & inde interorum Deus à pœtis dicitur.

Neptunus Jovis pariter fr. Nauticæ rei, cui præerat peritissimus, Maris Deus appellatur.

Argonautæ clarent, inter quos Jason 2793. Eorum ductor Tiphys:

Seculo 29no Hercules Alcmænæ f. Olympicos ludos instituit 2836.

Dædali inventa promovendis artibus opportuna, Ascia, Serra, perpendiculum, Terebra, Glutinum, Ithyocolla. Idem primus in statuis apertos oculos, & crurâ disjuncta, & brachia à corpore disparata faciens, hominum admirationem obtinuit. *Diodor: l. 4.* Idem primus navibus aptavit vela, quæ à pœtis in alas conversa sunt.

Latrunculorum ludus à palamede inventus.

Seculo 30simo Apaturias hoc est Deceptionis festum ab Atheniensibus institutum cum Xantus Bætorum Dux Melanthi astu cæsus esset. *Pulian Stratag. l. 1.* Regem tunc Atheniensem alij Thimertem appellant apud Eusebium traduntque Melanthum ejus fuisse successorem.

Seculo 31mo. Navigatio Salomonicæ Classis, seu

seu po
floruit
Tyrio
ter. n
A
plinius
nens,
dedit.
rieges.
S
uno
seculè
Char
M
vetitu
C
cecidit
peis tr
Platar
S
fæmin
ausus
venta
tagra
I
incipi
M
statuas
P
rum
C
S
daule
M
hepos

seu potius Catabli in Ophir, Nauticæ rei gloriâ floruisse Hebræos eâ tempestate doceret, nisi Tyriorum præcipue ope id factum ex S.S. Liber. nosceremus.

Æneam Tubam Piseus Tyrchenus invenit. *Plinius*. Scottris. itinera sua in Tabulis proponens, Geographicarum Tabularum rudimenta dedit. *Euseb. in Epist. præviâ ad Dionis. Perieges. Herodot. l. 2.*

Seculo 32do. Pictores, qui monocromata, uno usi colore, pinxere, videntur ex *Plinio* hoc seculô statuendi l. 35. c. 9. Hygiemon, Dinas, Charmidas.

Rhodii maritimâ potentiâ florebant.

Nummorum usus Lacedæmone à *Lycurgo* vetitus.

Othryades Lacedæmonius, Argivis (qui ceciderant in prælio) spoliatis, de eorum clypeis trophæum erexit, & suo sanguine inscripsit. *Plutarch. in Parall.*

Seculo 33tio. Emaurus pingendo, marem, fæminamque, primus discrevit; & figurâ omnes ausus est imitari. Cimon Cleoneus Emauri inventa excoluit, varias vultuum formas, & Catagrapha invenit.

Iphirus Olympicos ludos instaurat, & hinc incipit numeratio per Olympiades 3278.

Malas Chius omnium apud Græcos primus, statuas format è marmore. *Plin.*

Phidon Argivus, Ponderum, & mensurarum apud Græcos inventor.

Chorebus Atheniensis figlinas invenit.

Lupercalia instituta à Romulo 3298.

Seculo 34to Bularchi Pictoris tabulam Candaules auro rependit.

Micciades Malatis f. & Anthermus ejusdem nepos, statuarii.

Numeratio per Olympiades incipit anno mundi conditi. 3278.

Plastice in Italia imo apparuit sub Demarato Tarquinii Prisci Patre.

Carnia in honorem Apollinis instituta 3318.

Horologia solaria hoc seculo apud Hebræos; ut liquet ex miraculo solis retrocedentis.

Annus correctus à Numa, duobus mensibus additis 3342.

Nummus Romæ primò sub Numa cufus; hinc illi nomen.

Glauco Chius primus ferrum glutinavit.

Seculo 35to Bupalus, & Athenis, Malatis pronepotes, & post hos Dipænus, atque Scyllis Cretenses marmore scalpendo apud Græcos inclaruere. *Plin.*

Pancratium additum Ludis Olympicis 3406.

Gambrius Tuiscorum Rex VII. cervisiam primus decoquere docuit anno 3414. Si recte tradit, & numerat Achilles Gassarus in *Epit. Chron.*

Simulacrum Jovis Capitol: fictum à Turiano Plaste, Tarquinio Prisco Rege.

Agon Nemeus per Argivos 3478. institutus.

Seculo 36to Sappho Pœtria primò plestrum excogitavit *Genebrard.*

Anaximander Milesius horologia solaria primus apud Græcos inducit. Tabulas Geographicas perficit; quarum dederat rudimenta Sefostris.

Pythagoras Iyræ Chordam addit, & notato fabrorum sonitu Musicam perficit.

Athenienses Tyrannicidis Hermodio & Aristogitoni statuas ponunt 3544.

Saturnalia instituta 3557.

Thespis Pœta personas invenit

Seculo 37mo. Panæus Phydæ fr insignis pictor quem in Picturæ certamine Corinthi Timagoras vicit. Polygnotus Thasius plurimum Picturæ contulit; siquidè instituit os adaperire, dentes ostendere, vultum ab antiquo rigore variare; sed supra hæc alios

alios
Tym
S
boran
Scopa
Pliniu
nas
3649
Apell
mul
A
pinkit
442
Syr
S
marm
Lyf
marm
S
thenc
tican
statu
lica
lib. 4
cend

alios què hujus ævi Pictores, Zeuxis, Parrhasius, ac Tymantes inclaruere.

Statuis five ex ære, five ex marmore elaborandis, gloriam summam adepti sunt Phidias, Scopas, Myron, Pythagoras.

Phidias artem Toteuticen non invenit, ut Plinius tradit, sed perfecit.

Artemon Clazomenius obsidionales machinas invenit 3612.

Callias Atheniensis usum minii monstravit 3649.

Seculo 38vo Pamphilus Apellis Magister, Apelles Pictorum Princeps, Protogenes ejus æmulus, Artis apicem attigere.

Aristides Apellis æqualis primus animum pinxit. *Plin.*

Æra Seleucidarum Anno Urbis conditæ, 442. ante Christum 312. Videatur Noris in *Epöch Syro Maced.*

Simulacris effingendis, vel ex ære, vel ex marmore, super omnes hujus ævi excelluere Lyfippus, Pygoteles, Praxiteles.

Coloffus Rhodius artifice Charete Lydio.

Romæ nummus argenteus primò cufus 3785

Tonfores primùm è Sicilia P. Ticinius Romanam adduxit.

Seculo 39no Agesander, Polydorus, & Athenodorus Rhodij; quorum est Laocön in Vaticano servatus, opus omnibus, & Picturæ, & Ratuariæ artis præponendum ex Plinio.

Metrodorus Philosophus, & Pictor.

Cresibius Tonsor Pneumatica, & hydraulica organa invenit regnante Evergete. *Athen: lib. 4.*

Floralia instituta 3814.

Ludi Apollinares 3842.

Archimedes Syracusanus speculis naves incendit 3840.

Romani primò usi aurò signatò 3847.
Ludorum Megalensium origo 3850.
Horologium ex aqua Romæ primo factum

3805.

Seculo 40fimo. Lala Virgo Cyzicena Pictrix,
Varronis juventâ, Romæ & penicillo pinxit &
cestro in Ebore

Posis ex eodem Varrone Plastes nobilis; à
quo facta poma, & uvæ, ut non possent quis-
quam discernere à veris

Arcefilaus plastes Luculli familiaris.

Incensa à Mummio Corintho 3908. æs Co-
rinthium fluxit, cui luxuria postea pretium fe-
cit, vel ante aurum. *Plin.*

Seculo 41mo Ara Hispanica Anno Urbis
conditæ 716, ante Christum 38.

Æra Antiochena A. V. 723. A. C. 31.

Æra Laodicena A. V. 724. A. C. 30.

Æra Alexandrina, sive Ægyptiaca eodem
anno.

Ludi Quinquennales 4026. Seculares 4037.

Timomachus Byzantinus sub Cæsare, Lu-
dio sub Augusto, celebrantur inter Pictores.

Inter statuarios memoratur à Varrone Pa-
fiteles. Aliorum opera celebrantur, tempora si-
lentur.

NATALES URBIUM ET ARCHITECTURÆ OPERA.

Post Diluvium ad Christum Natum.

Hortante Nembroto Chusi f. Chami Nepote
Turris & Urbs Babylon ædificatur 1854.

*Aliqui Urbem hanc multa post secula con-
ditam malunt.*

Memphis

Memphis à Mene conditur in Ægypto. Ni-
mus ad Tigrim Ninivem condit.

Nisibis in Mesopotamia, & aliæ Urbes ex-
structæ.

Semiramis Babylonem magnificentius auget.

Pyramides non ad horrea, ut aliqui falsò
putant, sed ad Regum sepulchra inter Delta,
& Memphim erectæ; ideoque non Thinitæ, sed
Memphitæ Reges, earum auctores habendi sunt.

Suphis Memphis in Ægypto R. pyramidem
omnium maximam ante natum Aram Abraha-
mi fratrem erexit. *Ex Manerhone.*

Cres Gnossum in Creta condit 2097.

Eleusis, ubi sacra Eleusinia, ab Ogyge con-
dita, 2272.

Sparta à sparto Phoronæi f. condita 2336

Alii malunt à Lacedæmone, cujus uxor Sparta.

Memnonis statua ad solis exortum vocalis
2438. à Cambyse postea diffissa.

Pyramides aliquæ in Ægypto à Pharaone
Oro erectæ, 2480.

Athenæ à Cecrope fundatæ 2496.

Seculo 26to Corinthus instaurata, quæ pri-
us Ephira dicebatur.

Dardania, quæ postea Troja dicta est, à
Dardano conditur 2574. Fabularum seges.

Delphicum Templum Apollini sacrum hoc
seculo erectum.

Seculo 27mo. Thebæ in Bæotia per Cad-
mum conditæ 2620; seu potius Cadmia, cui
postea adjectæ Thebæ

Corinthus per Sisyphum iterum instaurata
2630.

Amphion Thebas mœnibus cingit 2640 *His-
per conciliatos blanda oratione agrestes homines
exstructis, magnam Pœtis mentiendi licentiam
fecit.*

Seculo 28vo. Nyia urbs prope Indum flu-
vium à Baccho condita, Cyzy-

Cyzicus in Hellesponto fundata 2771.
Miletus coloniarum postea multitudine ce-
lebris in ora maris Ægæi 2779.

Tyrus in Phœnicia instauratur 2783.

Laomedon Trojæ muros erigit 2794; mox
ob negatam Herculi & Sociis pactam merce-
dem, ab illis obruncatur.

Seculo 290. Labyrinthum Cretensem à Dæ-
dalo 2800. elaboratum plurimi scribunt; sed re-
vera Labyrinthus nil aliud fuit, quàm ingentes,
ac tortuosæ secturæ; quæ ad radices Idæ mon-
tis actæ sunt; cùm lapides ad Gnoſſon, aliasque
urbes condendas exciderentur *Huetius in Dem.
Evang.*

Scylacium in Brutiis Atheniensium colonia.
Laurentum ab Ænea conditum 2872.

Seculo 305imo Alba in latio ab Ascanio
Æneæ f. condita 3903.

Præneste à Telegono Ulyſſis f. & Tuscu-
lum nunc dirutum, ab eodem conduntur. *Quod
nunc Frascatum dicimus ex ejus reliquiis exſtru-
ctum, ab eo distat, quod in Vallem oppositam, &
nulla ratione Romam respiciebat; ut erudite Fa-
brettus in Apol.*

Plura in Leibo conduntur oppida & insula
frequentatur. *Herodot.*

Seculo 311mo Smyrna, & Cumæ 3003. Ephesus
3007. Samos 3064. conditæ.

Templum Salomonis omnium celeberrimum,
3023 cæptum, 3030. absolutum.

Ejusdem Regia 3031. Thronus 3042.

Labaris, ut Eusebius, seu Lachares, ut Syn-
cellus, R. Ægyptius in Labyrintho sepulchrum
sibi paravit. *Plinius* id opus tribuit Peteseuco S.
sive Tithoe.

Templum Dianæ Ephesinæ plurimorum
Regum opus, Architectis Theodoro, & Cher-
siphronem, sed hoc magnificentius potius exstructum,
quàm conditum. Seculo

Seculo 32do Bononia ab Hetruscis condita
duobus ante Romam seculis. *Volater.*

Samaria Regia Regum Israel 3112.

Hiericho reparatur ab Hiele 3122.

Carthago cæpta 3147, absoluta 3166, à Di-
done Tyria. Alii tamen malunt. Urbem lon-
ge ante à Zoro, & Carchedone conditam, so-
lamque arcem Byrsam à Didone ædificatam af-
firmant.

Lemnius Labyrinthus hoc fortasse seculo
ad imitationem Ægyptii.

Seculo 33tio. Vienna in Gallia fundata 3218.

Capua in Campania condita 3253.

Obeliscus omnium maximus, quem
ante Lateranensem ædem miramur, jussu Ra-
messis R. Ægyptij à 20. hominum millibus elab-
oratus *plin.*

Ozias Urbes plures ædificasse traditur. 2. *paral.*

Seculo 34to Roma à Romulo condita 22.

April: 3301. Dies dictus palilia.

Naucratis in Ægypto à Milefiis 3305.

Syracusæ in Sicilia ab Archia Herculis ne-
pote 3313.

Catanam in sicilia Caloydii 3314; Sybarim
& Crotonem in Italia Myscellus 3345. con-
dunt.

Cyzicus in Hellesponto; Locri in Italia
3371; Abdera, Lampfacus, Clazomene 3378 ædi-
ficatæ.

Seculo 35to Selinus in Sicilia à Megarensi-
bus 3406. Dyrachium 3430. Ostia ab Anco Mar-
tio exstructa 3432. Perinthus in Thracia, Came-
rina in Silicia 3450. Massilia à Rhocensibus 3454.
Labyrinthus Ægyptius 3457.

Hortos pensiles Babylone Nabuchodonosor
Magnus instruit; Urbem amplificat, munit,
exornat.

Cyrus

Cyrus in Ecbatanis 3504. domum habuisse scribitur lapidibus pretiosis versicoloribus, atque auro vinctis exstructam Athen. l. 12. c. 3.

Seculo 36to Labyrinthus Portenæ Clusii Regis. *plin.*

Obeliscus, quem videmus in area D. Mariæ de Populo psemniis R: jussu è rupe Syenite excifus.

Puteoli à Samiis conditi 3535.

Capitolium è Saxo quadrato, cloacæ, & strata S lice viæ, jam majestatem aliquam Romanæ spirabant.

Sena in Etruria, & Senogallia in Umbria à Gallis Senonimus Brenno Duce condita.

Seculo 37mo. Mnesicles Architectus Arcē Atheniensem delineat. 3614.

Ancona à Syracusanis Dyonisi tyrannidem fugientibus conditur.

Alexia in Dalmatia à Dionysii 3670.

Fanum Fortunæ conditum post Brennum à Camillo victum.

Seculo 38vo Artemisia marito Mausolo Cariæ Regi sepulchrum nobilissimum potuit 3701.

Alexandria in Ægypto ab Alexandro M. condita 3723. mox aliæ plures per Asiam urbes.

Seleucus Nicator novem a se conditas Urbes de suo nomine Seleucias appellat *Appian: in Syriacis.*

Appia via strata & Aquæ ductus per Appium Claudium 743

Antiochia ad Orontem quam inchoaverat Antigonus, absolvitur à Seleuco 3753.

Pharus turris celeberrima in conspectu Alexandriæ à Ptolemæo Philadelpho per Sosstratum Architectum erecta 3770.

Astacus à Nicomede R. Bithyniæ instaurata nomen ab eo ducit 3792.

Seculo 39no. Viâ flaminia per Etruscos Aretium

Aretium ducens à flaminio Censore munita 3835.

Murus per 600. passuum millia à Sinis ad arcendos Tartaros exstructus ducentis circiter ante natum Christum annis.

Savo, vulgò Savona à Magone Carthagini: ædificatur post diruta à Romanis Vada Sabatia, quorum illa ruinis crevit Hist. M. S.

Genuam à Magone Pæno dirutam, Lucretius Spurius exædificat 3851. *Livius.*

Cornel: scipio Nassem Romæ inter primos splendide cæpit ædificare.

Seculo 40simo. C: Græchi scrib: Plebis lege, Carthago restituitur 3931. primus omnium Metellus Macedonicus ædem ex marmore Romæ molitus vel magnificentiæ, vel luxuriæ princeps fuit *Velleius Patere*:

M. Æmilius Scaurus viam Flaminiam Censor stravit.

M: Aurelij scauri Theatra è ligno amplissima, cardinum singulorum versatili libramento suspensa.

pompejus Theatrum dedicat. 3999.

Seculo 41mo Lugdunum in Gallia conditum per C: Munatium plancum Procos. 4011.

M Vispanius Agrippa, bellicâ gloriâ, & ædificandi laude celebris, pantheon Romæ condit 4027.

Unico ædilitatis anno, lacus 700 fecit, Salientes 105. Castella aquarum 130. & alia plura cultu magnifica. *Plin. l. 26. c. 6.*

Herodes I. Hierosolymis Theatrum Amphitheatrum, & nobilissimam Regiam exstruit. 4030.

VIRI ET RES MEMORABILES.

Post Diluuium ad Christum Natum.

Nemo mortalium post submerfionem terrarum natus ad annos 500. vitæ tempus pro-
traxit.

Cum post eluuium, vis, & hominum vita imminuta esset, ad subsidium imbecillitatis, carnis esus, & vini usus inuectus.

Noë vino liberalius hausto, fit ebrius; quare nudus ludibrio habetur à f. Chamo.

Cum Babel conderetur, ex probato Mathematicorum calculo homines jam excreverant ad 4195000.

Atam, Tharæi primogenitus, Abrahami fr. primus inter mortales repentinâ morte periisse fertur. *Salian.*

Ogyge regnante memorabilis Atticæ totius, inundatio 2258. Usque ad hanc omnis Historia Varroni dicitur incognita.

Quo tempore Stella Veneris, colorem, magnitudinem, cursum mutasse visa est, ut ex Varone refert S. Augustinus. *lib. 25. de Civ. c. 8*

Gustaphus persarum Rex acceptam à Zoroastre religionem in perside propagasse fertur.

Grassante per palæstinam, vicinesque regiones fame, filii Jacob in Ægyptum proficiscuntur 2327.

Apis post mortem in Ægypto divinis consecratur honoribus. Hunc Ægyptium cum Argivo Api, plerique confundunt.

Callythia Junonis Sacerdos Argo regnante floret.

phorbas dictus Ophiacus, Rhodô à serpentibus liberatâ.

Seculo 26to. Thessalia per eluvionem obruta, Deucalione & Pyrra in Parnassio regnantibus 2540. Eadem fere tempestate, Phætonem Rege maximum ad eridanum exarsit incendium. Hinc fabulæ locus.

Hellen Deucalionis filius, à quo Græci dicti Hellenistæ: Ex eo nati, Æolus, Dorus, & Xutus; ex quibus Græci propagati sunt.

Ænotrus cum Arcadum colonia in Italia.

Seculo 27mo Europa rapta à Iove Tauro Cretæ Rege five avesta navi, cui Tauri nomen. Phlegias Templum Apollinis Delphis incendit, 2603.

Philomela, Procne, Itys, Theseus Pandionis.

Orythia Erechthei filia à Boreâ rapta 2660.

Ex his nati Zetes & Calais.

Phrixus cum Helle sorore fuga, 2671. *Ab hac Helleponto nomen.* Dirce taurinæ caudæ alligata raptatur, & occiditur, Amphione & Zethe matris Antiopes injurias ulciscuntibus.

Seculo 28vo. Midas mortalium omnium ditissimus, sed auribus asininis regnat in Phrygia 2731.

Pelops Tantali filius Hippodamiam ducit, præest ludis Olympiis 2731.

Faunus Latinus Rex Faunorum pater habitus, quia illis aras erexit.

Minos II. Cretæ R. instructa classe maris imperium primus tenuit. *Thucid. l. 1.*

Seculo 29no. Theseus victo Minotauro, redit Athenas 2823.

Aeta, Iason, Medea, Tiresias, Ædipus Sphinx, Lajus, Jocasta, Creon, Electra, Orestes, & Pylades, nomina fabulis incluta.

Hercules labores, & vitam, exitu infelicissimo claudit. 2854.

Antenor, & Æneas Trojæ proditores in Italiam navigant 2870. Ægisthus reducem Trojæ Aga-

Agamemnonem interficit; ille ab Oreste trucidatur 2878.

Seculo 305imo Penthilus Urestis f. Coloniam è Græcia in Thraciam ducit 2951. Dicta est Aolica migratio.

Tisamenes Penthili fr. Græcorum coloniâ in Asiam ductâ Ionios vicit, & expulit. Hæc dicta est Ionica migratio, 2952.

Theres Myniarum Coloniam ducit in Insulam quæ cum Callistus diceretur, ab eo post modum Thera est appellata.

Codrus Athenarum R. postremus egregiæ in patriam pietatis laudem tulit, morte pro ejusdem salute fortiter quæsitâ 2983.

Seculo 31mo. Neocles, & Androcles, Codri fr. Græcorum coloniam in Asiam ducunt, 3010.

Fames ingens in Palæstina cessat, duobus Saulis filijs in crucem actis.

Sesostris Ægypti R. navigabilem alveum à Nilo in mare rubrum frustra ducere conatur.

Seculo 32do. Siccitas, & fames ingens, tempore Eliæ Palæstinam per annos tres cum dimidio vexant ab anno 3123.

Mesa Moabitarum R. filium coram hostibus mactat 3140.

Elisa, seu Dido Pygmalionem fratrem, Sichæi viri sui interfectorem exosa, Tyrô cum gaza solvens abit in Africam 3147.

Eadem laude pudicitix illustris, ne Regi Maurorum Iarbæ cogatur nubere, tribus fere post æneæ fugam sæculis sibi mortem infert.

Seculo 33tio. Coræbus Coquus primus in ludis Olympicis coronatur 3278.

Amulius fr. Numitorem natu majorem regno pellit; ejus filiam, Rhæam Sylviam, (ex qua deinde Romulus, & Remus) Vestalem facit.

Romulus

Romulus, & Remus expositi servantur;
& educantur à Regio Pastore Fausto 3284. Iidom-
avum Numinorem regno restituunt. 3300.

Seculo 34to. Sabinæ à Romanis 3304.

Lacedæmoniorum puellæ à Messeniis ra-
ptæ 3311.

Aristodemus filiam mactat ex oraculo 3316

Hippomanes filia voratur ab equo cum quo
clausa fuerat à patre 3331.

Romulus ob ingenij ferociam à suis discerpi-
tur 3339.

Seculo 35to Tullus Hostilius igne cælesti
cum Domo perit 3414.

Arionis sive historia, sive fabula 3340.

Ciæ rex Ninivem delet 3448.

pestis Athenis furit, sed fugatur arâ Deo igno-
to erectâ 3457. *Eusebius.*

Cylonium piaculum Athenis 3455.

phalaris agrigenti in Sicilia Tyrannorum im-
manissimus. perillus bovis Ænei faber sub phala-
ri, illo primus exuritur 3482.

Seculo 36to. Policrates Samiorum Tyran-
nus & Milo Crotunita.

Zopyri amici stratagemmate Babylonem Da-
rius occupat, 3534.

Horatij Coclitis, Cleliæ Virginis, Mutii Sce-
volæ, Coriolanio virtus apud Romanos claret.

Aristides 3571. Themistocles 3583. Ostra-
cismo pulli.

Spurius cassius præceps datur è rupe Tarpe-
ja 3569. Fabij 300. ad Cremeram cæsi 3587.

Ad Ægos potamos saxum de cælo cadit 3587.

L. Quintius cincinnatus, Dictator ab aratro
3596.

Cimon apud Athenienses domi & belli
clarissimus.

Seculo 37mo Spurius Melius à c. Servilo cæ-
ditur 3615. Solydamus Thesalus mirandi roboris
3646. Socrates

Socrates damnatur 3655.

Albanidacus ex crescentiæ prodigium 3657.

Epaminondas in Bætia floret, 3680.

Dionysius Syracusarum Tyrannus; cuius fil:
post annos 38. pulsus, Ludimagister Corinthi fuit.
Curtius armatus in voraginem se projicit 3693.

Templum Dianæ Ephesiæ conflagrat 3698.

Seculo 38vo M. Valerius ope corvi Gallum
in Monomachia vincit, inde corvinus appellatus
3705.

Manlius filium injussu pugnantem securi per-
cutit 3715.

Decius pater 3714. Fil: 3759. Se pro Republ:
devovet.

Romæ veneficia Matronarum detecta 3723.
Phocion de Athenis optimè meritis datna-
tur. 3736.

Agathocles Siciliae Tyrannus obit, 3765.

Seculo 39no. Mater Idea Roman in vecta
3849.

M. Attilius Regulus necatur à Pænis, 3803.

Q. Fabius Maxim: cunctando rem Romanam
estituit.

Romæ templum Jani clausum 3819.

M. portius Cato Censorius, optimus Orator, opti-
mus Imperator, optimus Senator, & integritatis
exemplar.

T. Manlii Torquati cum Gallo ad Anienem
monomachia 3893.

Seculo 40mo Scipio Afric: senior Romæ in-
digne traductus Linum secedit; ubi exul
moritur 3967.

Baccanaliū pestis Romæ extincta 3968.

Massinisa Romanorum amicissimus, quatuor
superstites filios relinquit; inter quos Jugurtha
3906.

Scipio, & Zælius mirum amicitiae exem-
plum.

Numen.

Numantia everfa scipionis Africani Junioris virtute 3921.

Gracchorum Tib. & Cai, Drufi, & Saturnini. Romæ feditiones post Attali hæreditatem.

C. Marius. II. cos. victus à Sylla, lætet in palude 3966.

Mithridates Afia potitus, omnes in tota provincia Romanos una die necat, 3966.

Seculo 41mo Pompejus M. Ptolomæi R. jufu in Ægypto necatur, 4006.

Cato Uticenfis fibi manus infert 4008.

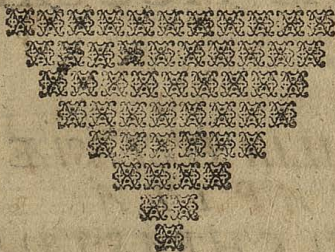
M. Tullius Cic. profcriptus, occiditur à Popilio centurione; quem defenderat 4011.

Perufia captâ multi Senatores, & Equites ad aram Cæfari Sacram mactati, 4014.

Thebæ in Ægypto, Tralles in Lydia terræ motu everfæ, 4026.

Mecænas literatorum præfidium & decus.

Julia Augufti f. adultera relegatur, 4048.

PARS.

P A R S II.

SACRA COMPLECTENS
A
CHRISTO NATO
Ad
ANNUM MCCCXII.

*VISIBILIA ECCLESIAE
CAPITA
JESU CHRISTUS*

Sacerdos Magnus & caelestis vita Magister.

*Æta: VII
mundi
ad finem
illius*

JESUS Dei filius octava post Nativitatem die circumciditur, mox adoratur à Magis Arabiæ Regulis; offertur die quadragesimæ in Templo; inde Angeli monitu transfertur in Ægyptum; unde redux post Herodis A-

dis Aſcalanitæ mortem, duodennis cum Legis peritis agit in Templo, Latet poſt modum in-fabrili Joſephi officina uſque ad annum ætatis trigefimum; à quo poſt Judæam miraculis & do-ctrinâ per triennium illuſtratam; anno trigelimo-tertio inchoato, in Crucem à Judæis ectus, ſuo ſanguine icelus humanum luit, mortisque victor, Cælum, unde venerat, repetit petrum, ejusque Succellores, ſuæ poteſtatis Vicarios relin-quens in terris.

CHRISTI VICARII PONTI- FICES ROMANI.

I. S. Sanctus Petrus Galilæus à Chriſti in Cæ- lum aſcenſu ejusdem in terris Vicarius 56. anno, Antiochiæ ſedem locat; 43. Romæ cumque eam ibi annos 24. Mens: 5. dies 12. tenuiſſet, è cruce evolavit ad ſuperos 29. Junij 67.	I. Ab anno Chriſti 1. ad 100.
2. S. Linus Volateran: M. ab anno Do- mini 67. ad 78. Anni II. Menſibus 3.	
3. S. Cletus Roman: M. à 78. ad 91. A. II. M. 7.	
4. S. Clemens Rom: M: à 91. ad 100. 9. 6	
5. S. Anacletus Athen. M. à 101. ad 110. 9. 3.	II. Ab anno Chriſti 100 ad 200.
6. S. Evaristus Græcus M. à 110, ad 119. 9. 3.	
7. S. Alexander Roman: M. à 119. ad 130. 10 6.	
8. S. Sixtus Roman: M. à 130. ad 140. 9. 10.	
9. S. Teleſphorus Thurienſis M: à 140 ad 152. 12 9.	
10. S. Hyginus Athen: M. à 152. ad 156. 4. 9.	
11. S. Pius Aquilejenſ. M. à 156; ad 165. 9. 6. F 12.	

12. S. Anicetus Syrus M. à 165. ad 173.
8. 9.
13. S. Soter Fundanus: M. à 173. ad 177.
4. 0.
14. S. Eleutherius Nicopol M. à 177. ad
192. 15. 1.
15. S. Victor African: M. à. 192. ad 201.
9. 2.
16. S. Zephirinus, Roman: M. à. 201. ad 219.
18. 1.
17. S. Callistus Roman: M. à 219. ad 224.
5. 1.
18. S. Urbanus Roman: M. à 224. ad 231.
6. 7.
19. S. Eontianus Roman: M. à 231. ad
235. 4. 5.
20. S. Anterus Græcus M. à 235. ad 236.
D. 43.
21. S. Fabianus Roman. M. à 236. ad 250.
15. 0.
22. S. Cornelius Roman: M. à 251 ad
253. 2. 5
23. S. Lucius Roman: M. à 253. ad 255.
1. 4.
24. S. Stephanus Roman: M. à 255. ad
257. 2. 4.
25. S. Sixtus II. Græcus M. à 257. ad 258.
1. 9.
26. S. Dionysius Græcus M. à. 258. ad
270. 12. 3.
27. S. Felix Roman; M. à 270. ad 275.
4. 5.
28. S. Eutychianus Etruscus. M. à. 275 ad
283. 8. 6.
29. S. Cajus Dalmita M. à 283. ad 296.
12. 4.
30. S. Marcellius Roman: M. à 296. ad
304. 8. 0.

III.

*Ab An-
no Christi
200. ad
300.*

❀❀❀ (83) ❀❀❀

- 31. S. Marcellus Roman: M. à 304. ad 309. 4. 2.
- 32. S. Eusebius Græcus à 309 ad 311. 2. 8.
- 33. S. Melchiodes Afer, à 311. ad 313. 2. 12.
- 34. S. Sylvester Roman: à. 314. ad 335. 21. 1. IV.
- 35. S. Marcus Roman: 336. 0. 9. *Ab Anno Christi*
- 36. S. Julius Roman: à 337. ad 352. 15. 6. 300. ad
- 37. Liberius Roman: à 352. ad 367. 15. 4. 400.
- 38. S. Felix II. Roman: M. à 355. ad 358. 3. 0.
- 39. S. Damafus Hispanus à 367. ad 384. 17. 3.
- 40. Siricius Roman à 385. ad 398. 13. 1.
- 41. S. Anastafius Roman: à 398. ad 402. 4. 1.
- 42. S. Innocentius Albanus à 402. ad 417. 15. 0. V.
- 43. S. Zofimus Græcus à 417. ad 418. 1. 11. *Ab Anno Christi*
- 44. S. Bonifacius Roman: à 418. ad 423. 4. 8. 400. ad
- 45. S. Cælestinus Roman: à 423. ad 432. 8. 11. 500.
- 46 S. Sixtus III. Rom. à 432. ad 440. 8. 0.
- 47. S. Leo Roman: à 440. ad 461. 21. 2.
- 48. S. Hilarius Sardus, à 461. ad 467. 5. 3.
- 49. S. Simplicius Tiburtin. à 467. ad 483. 15. 11.
- 50. S. Felix III. Rom. à 483. ad 492. 9. 0.
- 51. S. Gelafius Afer. à 492. ad 496. 4. 7.
- 52. S. Anastafius II. Rom. à 496. ad 498. 2. 0.
- 53. S. Symmachus Sardus à 498. ad 514. 25. 7.
- 54. S. Hormisdas Venafran. à 514. a 523. 9. 1.
- 55. S. Joannes Etrufcus à 523. ad 526. 2. 9. VI.

Ab an-
no Christi
500. ad
600.

56. S. Felix IV. Beneventan. à 526. ad 529.
3. 2.
57. Bonifacius II. Rom: à 529. ad 632.
2. 1.
58. S. Joannes II. Rom: à 532. ad 535.
2. 4.
59. S. Agapetus Roman: à 535. ad 536.
1. 0.
60. S. Sylverius Rom: M. à. 536. ad 537.
1. 5.
61. Vigilius Roman: à 537. ad 555. 17. 6.
62. Pelagius Rom: à 555. ad 570. 4. 11.
63. Joannes III. Rom: à 561. ad 574. 13. 0.
64. Benedictus Rom: à 575. ad 579. 4. 2.
65. Pelagius II. Rom: à 579. ad 590. 10. 2.
66. S. Gregorius Magnus Rom: à. 590 ad
604. 13. 6.
67. Sabinianus Tuscus. à 604. ad 606. 1. 5.
68. Bonifacius III. Rom: 607. 0. 9.
69. S. Bonifacius IV. Marfus à 608. ad 615:
6. 8.
70. S. Deus dedit Rom: à 616. ad 619:
3. 1.
71. Bonifacius V. Neapolit: à 620. ad 626.
5. 10.
72. Honorius I. Campanus à 626. ad 638.
12. 0.
73. Severinus Rom: 640. 0. 2.
74. Joannes IV. Dalmata. 640. ad 642. 1. 10.
75. Theodorus I. Græcus à 642. ad 649.
6. 6.
76. S. Martinus Tudertinus M. à 649 ad
654. 6. 2.
77. S. Eugenius Rom: à 654. ad 657. 2. 9.
78. S. Vitalianus Signinus à 657. ad 671.
14. 5.
79. Adeodatus Rom: à 672. ad 677. 5. 2.
80. Donus Rom. à 677. ad 679: 1. 5.
81.

VII.

Ab an-
no Christi
600. ad
700.

81. S. Agatho Siculus à 679. ad 681. 2.
 82. S. Leo II. Siculus à 682. ad 684. 1. 7.
 83. S. Benedictus II. Rom: à 685. ad 686.
 o. 10.
 84. Joannes V. Antiochen. à 686. ad 687.
 1. o.
 85. Conon: Thrax à 687 ad 788. 1. o.
 86. S. Sergius Antiochen. à 688. ad 702.
 13. 9.
 87. Joannes VI. Græcus à 702. ad 704.
 2. 2.
 88. Joannes VII. Calaber à 705. ad 707.
 2. 8.
 89. Sifinnius Sirus à 707. ad 708. D. 20. VIII.
 90. Constantinus Sirus à 708 ad 715. 7. 1. *Ab An-*
 91. S. Gregorius II. Rom: à 715. ad 731. *noChristi*
 15. 9. 700. *ad*
 92. S. Gregorius III. Syrus à 731. ad 741. 800.
 10. 9.
 93. S. Zacharias Calabera 741. ad 752. 10. 3.
 Stephanus II. Rom. 5. Dier. Pontif. non
 numeratur.
 94. Stephanus III. dictus II. Rom. à 753.
 ad 757. 3. 1.
 95. S. Paulus Rom. à 757. ad 768. 10. 1.
 96. Stephanus III. Siculus à 768 ad 772.
 3. 6.
 97. Hadiranus Rom: à 772. ad 795. 23. 10.
 98. Leo III. Rom: à 795. ad 816. 20. 6.
 99. Stephanus IV. Rom: à 816. ad 817. o. 7.
 100. S. Paschalis Rom. à 817. ad 824. 7. 4.
 101. Eusebius II. Rom. à 824. ad 827. 3. 3.
 102. Valentinus Rom. 827. D. 40.
 103. Gregorius IV. Rom: à 828. ad 844. IX.
 16. o. *Ab An-*
 104. Sergius II. Rom. à 841. ad 847. 3. o. *no Christi*
 105. S. Leo. IV. Rom à 847. ad 855. 8. 3. 800. *ad*
 106. Benedictus III. Rom. à 855. ad 858. 2. 6. 900.

107. S. Nicolaus Rom. à 858. ad 867. 9. 8.
 108. Adrianus II. Rom. à 867. ad 872. 5. 0.
 109. Joannes VIII. Rom. à 872. ad 882. 10. 0.
 110. Marinus seu Martinus II. Galestinus à
 882. ad 884. 1. 2.
 111. Adrianus III. Rom. à 884. ad 885. 1. 4.
 112. Stephanus V. Rom. à 885. ad 891. 6. 0.
 113. Formosus Porthensis à 891. ad 896. 4. 7.
 114. Bonifacius VI. Rom. 896. D. 15.
 115. Stephanus VI. Rom. à 896. ad 897.
 1. 3.
 116. Romanus Faliscus à 897. ad 898. 0. 5.
 117. Theodorus II. Rom. 898. D. 20.
 118. Joaões IX Tiburtinus à 898. ad 909. 20. 0.
 119. Benedictus IV. Rom. à 900. ad 904. 4. 7.
 120. Leo V. Ardeatinus 904. D. 40.
 121. Christophorus Rom. à 904. ad 905. 0. 6.
 122. Sergius III. Rom. à 905. ad 912. 7. 4.
 123. Anastasius III. Rom. à 910. ad 912. 2. 3.
 124. Laudo Eretanus à 914. ad 915. 0. 5.
 125. Joannes X. Rom. à 915. ad 928. 13. 2.
 126. Leo VI. Rom. à 928. ad 929. 0. 7.
 127. Stephanus VII. Rom. à 929. ad
 931. 1. 2.
 128. Joannes XI. Rom. à 939. ad 936. 4. 11.
 129. Leo VII. Rom. à 936. ad 939. 3. 6.
 130. Stephanus VIII. Germanus a 939. ad
 943. 3. 5.
 131. Marinus II. seu III. Rom. a 943. ad
 946. 3. 6.
 132. Agapetus II. Rom. a 946 ad 956. 9. 7.
 133. Joannes XII. Rom. a 956 ad 963. 7. 8.
 134. Leo VIII. Rom. a 963. ad 964. 1. 4.
 135. Benedictus V. Rom. a 964. ad 965. 0. 11.
 136. Ioannes XIII. Rom. a 965. ad 972. 6. 11.
 137. Benedictus VI. Rom. a 972. ad 974. 1. 6.
 138. Docus II. Rom. a 974. ad 975. 1. 6.
 139. Benedictus VII. Rom. a 975. ad 984.
 8. 7. 140.

X.

Ab An-
 no Christi
 900. ad
 1000.

XI.

Ab An-

140. Joannes XIV. Papiensis a 984. ad 985. 0. 8. *no Christi*
 141. Bonifacius VII. Rom. 985. 0. 11. 1000 *ad*
 142. Joannes XV. Rom. a 986 ad 796. 10. 9. 1100.
 143. Gregorius V. Saxo a 996. ad 999. 2. 9.
 144. Silvester II. Aquitan. a 999. ad 1003. 4. 1.
 145. Joannes XVII. Rom. 1003. 0. 5.
 146. Joannes XVIII. Rom. a 1004. ad 1009. 5. 4.
 147. Sergius IV. Roman. a 1009. ad 1012. 2. 9.
 148. Benedictus VIII. Rom. a 1012. ad 1024. 12. 0.
 149. Joannes XIX. feu XX. Rom. a 1024. ad 1033.
     9. 4.
 150. Benedictus IX. Rom. a 1033. ad 1045. 11. 5.
 151. Gregorius VI. Rom. a 1045. ad 1046. 1. 8.
 152. Clemens II. Rom. a 1046. ad 1047. 0. 10.
 153. Damasus II. German. 1048. D. 23. XII.
 154. S. Leo IX. Gallus a 1049. ad 1054. 5. 2. *Ab An-*
 155. Victor II. German. a 1055. ad 1057. 2. 4. *no Christi*
 156. Stephanus IX. Lotharingus a 1057. ad 1059. 1100. *ad*
     1. 8. 1200.
 157. Nicolaus II. sabaudius a 1059. ad 1061. 2. 5.
 158. Alexander II. Mediolan. a. 1061. ad 1073.
     11. 7.
 159. S. Gregorius VII. Soanenſis a 1073. ad 1085.
     11. 11.
 160. Victor III. Beneventanus a 1087. ad 1088.
     1. 4.
 161. Urbanus II. Gallus a 1088. ad 1099. 11. 5.
 162. Paschalis II. Italus a 1099 ad 1118. 18. 5.
 163. Gelafius II. Pifanus a 1118. ad 1119. 1. 0.
 164. Calliftus II. Burgundus a 1119. ad 1124. 5. 10.
 165. Honorius II. Bonon. a 1124. ad 1130. 5. 2.
 166. Innocentius II. Rom. a 1130. ad 1143. 13. 7.
 167. Caeleſtinus II. Tuſcus a 1143. ad 1144. 0. 5.
 168. Lucius II. Bonon. a. 1144. ad 1145. 0. 11.
 169. Eugenius III. Pifanus a 1145. ad 1155. 8. 5.
 170. Anaſtaſius IV. Rom. a 1153. ad 1154. 1. 4.
 171. Hadrianus IV Anglus a 1154. ad 1159. 4. 9.
 172. Alexander III. Senenſis a 1159. ad 1181. 21. 10. XIII.

<i>Ab An- no Christi</i>	173.	Lucius III. Lucensis a 1181. ad 1185.	4. 3.			
	174.	Urbanus III. Mediolan. a 1185. ad 1187.				
	1200. ad	I. II.				
	1300	175.	Gregorius VIII. Benevent. 1187.	0. 2.		
		176.	Clemens III. Rom a 1187. ad 1191.	3. 4.		
		177.	Cælestinus III. Rom. a 1191. ad 1198.	6. 9.		
		178.	Innocentius III. Rom. a 1198. ad 1216.	18. 6.		
		179.	Honorius III. Rom. a 1216. ad 1227.	10. 8.		
		180.	Gregorius IX. Capuanus a 1227 ad 1241.	14. 5.		
		181.	Cælestinus IV. Mediolan. 1241.	D. 17.		
182.		Innocentius IV. Genuensis a 1242 ad 1254.	11. 15.			
183.		Alexander IV. Anagninus a 1254. ad 1261.	6. 5.			
184.		Urbanus IV. Trecensis a 1261. ad 1264.	4. 3.			
185.	Clemens IV. Gallus a 1265. ad 1268.	3. 10.				
186.	B. Gregorius X. Placentinus a 1271. ad 1276.	4. 3.				
187.	Innocentius V. Gallus 1276.	0. 5.				
188.	Hadrianus V. Genuensis 1276.	0. 7.				
189.	Joannes XXI. Lusitanus a 1276. ad 1277.	0. 8.				
XIV.	190.	Nicolaus III. Rom. a 1277. ad 1280.	2. 9.			
	<i>Ab An- no Christi</i>	191.	Martinus IV. Gallus a 1281. ad 1285.	4. 1.		
		192.	Honorius IV. Rom. a 1285. ad 1287.	2. 0.		
		1300. ad	193.	Nicolaus IV. Asculanus a 1288. ad 1292.	4. 1.	
			1400.	194.	S. Cælestinus V. Campanus 1294.	0. 5.
				195.	Bonifacius VIII. Anagninus a 1294. ad 1303.	8. 10.
				196.	Benedictus XI. Tarvilinus a 1303. ad 1304.	0. 9.
				197.	Clemens V. Vasco a 1305. ad 1314.	8. 11.
				198.	Joannes XXII. Caturcensis a 1316 ad 1334.	18. 1.
				199.	Benedictus XII. Tolosanus a 1334. ad 1342.	7. 4.
200.				Clemens VI. Lemovicens: a 1342. ad 1352.	10. 7.	
201.	Innocentius VI. Cemovicens: a 1352. ad 1362.					

202. Urbanus V. Lemovicens: a 1362. ad 1370.
8. 2.
203. Gregorius XI. Lemovicens: a 1370. ad 1378.
7. 3.
204. Urbanus VI. Neapolit. ad a 1378. ad 1389.
11. 0.
205. Bonifacius IX. Neapolit. à 1389. ad 1404.
14. 11.
206. Innocentius VII. Sulmonens a 1404. ad XV.
1406. 2. 1. *Ab An-*
207. Gregorius XII. Venetus a 1406. ad 1415. *no Christi*
8. 7. 1400. ad
208. Alexander V. Candienfis five Cretensis a 1500.
1409. ad 1410. 0. 10.
209. Joannes XXIII. Neapolit. a 1410. ad 1415.
5. 1.
210. Martinus V. Rom. a 1417. ad 1431. 13. 3.
211. Eugenius IV. Venetus a 1431. ad 1447.
15. 11.
212. Nicolaus V. Sarzanens. a 1447. ad 1455. 8. 1.
213. Callistus III. Hispanus a 1455. ad 1458. 3. 4.
214. Pius II. Senensis a 1458. ad 1464. 6. 0.
215. Paulus II. Venetus a 1464. ad 1471. 6. 11.
216. Sixtus IV. Savonensis a 1471. ad 1484. 13. 0.
217. Innocentius VIII. Genens a 1484. ad 1492.
7. 11.
218. Alexander VI. Hispanus à 1492. ad 1503.
11. 0.
219. Pius III. Senensis 1503. D. 27. XVI.
220. Julius II. Savonensis a 1503. ad 1513. 9. 9. *Ab An-*
221. Leo X. Florentinus a 1513. ad 1522. 8. 9. *no Christi*
222. Hadrianus VI. Belga: a 1522. ad 1523. 1. 7. 1500. ad
223. Clemens VII. Florent: a 1523. ad 1534. 10. 10. 1600.
224. Paulus III. Rom a 1534. ad 1549. 15. 1.
225. Julius III. a Monte Sabino a 1549. ad 1555.
3. 2.
226. Marcellus II. a Monte Politano 1555. D. 22
227. Paulus IV. Neapolit. a 1555. ad 1559. 4. 3.
F 5 228.

228. Pius IV. Mediolan. a 1559. ad 1565. 5. 11.
 229. S. Pius V. a Bosco a 1560. ad 1572. 6. 4.
 230. Gregorius XIII. Bonon. a 1562. ad 1585.
 3. 11.
 231. Sixtus V. a Monte Alto a 1585. ad 1590. 5. 4.
 232. Urbanus VII. Genuens: 1590. D. 23.
 233. Gregorius XIV. Mediolan. a 1590. ad 1591.
 0. 11.
 234. Innocentius IX. Bonon. 1591. 0. 2.
 235. Clemens VIII. Florent. 1592. ad 1605. 13. 1.
 236. Leo XI. Florent. 1605. D. 26.
 237. Paulus V. Rom. a 1605. ad 1621. 15. 8.
 238. Gregorius XV. Bonon. a 1621. ad 1623. 2. 5.
 239. Urbanus VIII. Florent. a 1623. ad 1644. 21. 0.
 240. Innocentius X. Rom. a 1644. ad 1655. 10. 3.
 241. Alexander VII. Senens: a 1555. ad 1667. 12. 2.
 242. Clemens IX. Pistoriens. a 1667. ad 1669. 2. 6.
 243. Clemens X. Rom. a 1669. ad 1676. 6. 2.
 244. Innocentius XI. Novocom: a 1676. ad 1689.
 12. 11.
 245. Alexander VIII. Venetus a 1689. ad 1681.
 1. 4.
 246. Innocentius XII. Neapolit. a 1691. ad 1700.
 9. 2.
 247. Clemens XI. Urbinas a 23. Novembr. 1700.
 feliciter.

XVII.
 Ab Anno
 Christi
 1600. ad
 1700.

PRÆCIPUÆ IN ROM:
 PONTIFICUM HI-
 STORIA CONTRO-
 VERSIA.

SEculo 1mo Christi D: Ex Patrum, & Histo-
 ricorum fide, ex vetustissimis tam certum est,
 fuisse Romæ locatam, a D. Petro Primatus
 Pontifici Sedem, ut id sanæ mentis inficiari ne-
 mo

mo possit. *Videatur Nicol: Maria Pallavic: in
egregia Defens. R. Pontif. l. 3. c. 6.*

Multa de initio ac deposito; a S. Clemen-
te Pontificatu ejusdemque mortis tempore sunt
apud Historic. controversa. *Papebroch. in cona-
tu Chronologa & in appendice.*

Seculo secundo. Quamvis Anacletum Clero
distinguendum omnino persuadeant plures Ro-
manorum Pontificum Catalogi Missæ Canon,
et cum Card. Baronus eruditissimi Viri Adhuc su-
persunt, qui eundem cum Anacleto Cletum
esse velint. *Videatur Papebroch. loc. cit:*

Quinamsit inter Pium, & Anicetum tem-
poris ordine præferendus apud probatissimos Scri-
ptores nondum planè liquet. *Papebroch Ibidem.*

Seculo 3tio. Cyriacus Pontif. ex Ursulanus
inter Pontianum, & Anicetum nullus est. *Pa-
pebroch. loc. cit.*

Stephanus I. Baptismum in Christi unius
nomine collatum validum legitimumque esse nec
decrevit, nec decernere potuit. *Ex Theolog.*

Post rem totam solertiùs investigatam non
pauci experitis antiquitatis in dubium revocant,
quæ de S. Marcellini lapsu, & Sinvesano Con-
cilio tradita sunt.

Seculo 4to. Mirum est ab Eusebio ejus ævi
scriptore Marcellum a Marcellino non fuisse di-
stinctum.

Acta S. Silvestri Baronio suspecta, supposi-
tita pluribus aliis habentur; quare cautè legenda.

Si quis fuit error Liberii in causa Athana-
sii quisquis fuit non officit ei, qua ex Christi
promisso pollent in rebus Fidei afferendis nun-
quam fallaci Magisterio Rom. Pontifices, *Pallav.
l. 6. c. 8.*

S. Felix II. quàmvis primò liberis exulis
loco intrusus eo labente legitimus Pontifex est
effectus. *Pallavic: ibidem,*

Seculo 5to. S. Zosimus Cælestium benignitate ad officium revocare voluit, ejus heresim nunquam probavit aliquando damnavit. *Barona. Bellarm.*

S. Cælestini permiffu convocata est a Theodosio juniore, Synodus Ephesina, cui præfuit per legatos. *Baron. Bellarm. & alii.*

S. Leo I. Calcedohensi Synodo præfuit per legatos. *Bellarm & alii.*

Fabulosa sunt quæ de Anastasio II. cum Photino, & Acatio communionem scribit Auctori libri Pontificalis: *Baron. Ann. 498.*

Seculo 6to. Synodus Romana Palmaris judicium in Symmachi causa ferre nullo modo potuisset, nisi se illi Sponte Symmachus subjecisset. *Baron.*

Vigilius malis artibus partem Pontificatum, optimis gessit, postquam legitimus Pontifex à morte decessoris effectus est *Baron.*

S. Gregorius Magnus Rempublicam difficilissimis temporibus gerendam suscepit, idque scire præcepit. *Ejus Epistola.*

Seculo 7mo. Sabinianum ob duritiam in pauperes à decessore Gregorio per somnum increpitum, & percussum obiisse tam temere prius narravit Sigebertus, quam alii postea inconsulto credidere, nullo enim antiquitatis teste nititur. *Papebroc. loc. cit.*

Honorius I. vel nunquam, vel injustè à sexta Synodo Oecumenica damnatus est, quare non minus verè, quam piè ab omni hæresi, labepurus asseritur. *V. Marchesii & Tamagnini opuscula.*

Seculo 8vo. Gregorius II. non III. ut male Rou in Tabul: Chronol. Leonem Isaurum anathemate perculit popularibus ejus Sacramentis solutis. *Baronius ex aliis.*

Zacharias Rom. Pontif. Francis Proceribus potesta-

potestatem fecit, damnatâ Chilperici ignavia, Pipinum Caroli Martelli filium Regem appellandi.
Galli: scriptores veterses fere omnes.

Fictum à Sigiberto jure suspicatur Baronius
 Decretum, quo Hadrianus.

I. R. Pontificis electionem Carolo Magno, & futuris post eum Cæsaribus dicitur permississe. *Bellarmin. & alii.*

Seculo 9no. Ludovicus II. Imper. in Epist: ad Basilium orientis Imper. fatetur, eos tantum dicendos Imperatores, quos R. Pontifex Oleo Sancto perfuderit.

Ineptissimam de Joanna Papissa fabellam, obstetricante, Mariano Scoto natam Studiosè foverunt Novatores, feliciter confutarunt Orthodoxi, quos intervidendi Allatius, & Labbeus.

Formosi cadaver effossum & Pontificalibus exutum insignibus cum prophano habitu projectum in Tyberim narrant. *Scriptores, & plures & probatores.*

Seculo 10mo. Joannes XII. à Rom. Synodo 963. Othone I. impellente, illegitimè fuit exautoratus; ideoquè illi subrogatus Leo VIII. Pseudo Pontifex habendus est. *Ancel: à Nuce.*

Jus eligendi R. Pontificis & Sacerdotia deferendi Othone I. & Successoribus datum Leonis VIII. decreto falso scripsit Sigebertus, à quo deceptus est Gratianus. *Baron. & alii.*

Septem viri penes quos tantum esset, Imperatoris eligendi potestas, post Gregorium V. videntur instituti. Ab eo tamen Suffragii jus in eligendo Cæsare datum omnibus Germaniæ Principibus cum Car. Baronio libenter agnoscimus.

Seculo 11mo. Palmare de horrendo Silvestri II. obitu mendacium manifestè diluit Epitaphium illi à Successore Sergio paucos post annos in Æde Lateran. positum. *Baronius.*

Gregorius VI. Legitimus & optimus Pontifex

tifex iniquè juffus eſt abdicare ab Henrico II. Cæſare in Synodo futrina 1046.

Nicolaus II. & Gregorius VII. non induxere primò, ut mentiuntur hæretici, ſed prolapſam Sacerdotum caſtita- tem ſeveris legibus adſtrinxere.

Qui Henricum III. Cæſarem à Gregorio VII. exauſtoratum docent, refragantibus Patrum doctrinâ, & Dei Verbo, temeritatis notam non effugient.

Seculo 12do. Errare videntur, qui tradunt. primum inter Roman. Pontifices Cæleſtinum II. ſine populi ſuffragiis Pontificem renuntiatum, ea namque à Nicolao II. jam pridem abutenti populo edemptæ fuerant.

Alexandri III. manſuetudo, & æqualium ſcriptorum ſilentium fabuloſa eſſe docent, quæ de proculcato Friderico Ænobardo, ad ejus pedes provoluto ſine certo teſte jaſtantur.

Seculo 13tio. Septemviro Imperatoris Electores ab Innocentio IV. in Concil. Lugdun. inſtitutos cum Card. Baronio cenſeo.

Vicedominum unius dici Pontificem inter Hadrianum V. & Ioannem XXI. non agnoſcimus; nullum enim hujus rei ſatis locupletem teſtem habemus. *Papebroch.*

Quis Siculis Veſperis cauſam à Nicolao III. datam opinantur, egregii Pontif. nomini notam procul dubio calumnioſam inurunt.

Bonifacii VIII. R. Pontif. poſt annos 300. experſ corruptionis cadaver inventum calumnias illi ab adverſariis intentatas apertè redarguit. *Raynald.*

Seculo 14to. Joannes XXII. quamvis ex veteri quorundam errore ſenſerit Beatorum animas uſque ad extremum Iudicii diem felici Divinitatis aſpectu carere, nunquam tamen in Eccleſia credendum propoſuit. *Raynald.*

Qui

Qui in ea quâ fruimur temporum luce de legitimo Urbani VI. Pontificatu dubitat, cæcutire videtur. *Videatur Papebroch.*

Annatæ à Bonifacio IX. impositæ non piè tantùm, sed jure solvuntur.

Inductas tamen prius ab aliis Pontificibus Genebrarchus docet ex Ostiensi.

Seculo 15to. Decreta Sèssionis IV. & V. in Constantiensi Concilio Gen. contra supremam R. Pontificis potestatem, nec ab Ecclesia recepta unquam fuere, nec à Sede Apostolica approbata; quare ab omnibus fere Orthodoxis Nationibus rejiciuntur. *Videatur mantissa Academ. Lovaniensis edita. 1683.*

Basilienfe Concilium sui Capitis depositio- nem iniquè moliens, Eugenius IV. jure dissolvere potuit, & prudentissimè dissolvit. *Bzovius Raynal., & alii.*

Alexander VI. non repentina morte per venenum exstinctus, sed naturali morbo, Sacramentis ritè munitus, diem extremum obiit V. *Raynald. 1503.*

Seculo 16to in cæde Hugonotorum Gallicana 1592. habuit quod jure lateretur Gregorius XIII. servatam scilicet Religionem Catholicam, & Regiam familiam ab excidio, quod utrique moliebantur, Deo Regique perduelles. *Ex Miss. qua servat Gregorius Boncompagnussora Dux V. tanti Pontificis egregius abnepos.*

Emendatio Kalendarii jussu Gregorii XIII. promulgata Orbi Christiano, non utilis tantùm, sed omnino necessaria fuit.

Seculo 17mo. Cum certissimis monumentis constet, Urbanum VIII. nunquam ad suæ familiæ incrementum Urbiniacè Principatum destina- sse, qui imò Principum id svadentium consilia rejecisse, veritati & egregio Pontifici censendi sunt injurii quicumque alia prodidere:

Iusse

Affu Alexandri VII. sacro fonte lustratum Marochi Regem confidentissimè scribunt Hoffmann in Lexico, Mörerius in Dictionario, Joannes Rou in Tabulis Chronolog. & tamen hoc ne per somnium quidem unquam Romæ auditum est, uoi certè primò innotescere par erat.

**R. PONTIFICIS IN EC-
CLESIA POTESTAS
MAGISTERIUM VE-
NERATIO.**

Seculo 1mo. Christus Dei Filius Petro totius Ecclesiæ principatum, & supremam in ea ligandi, & solvendi potestatem promittit *Matth* 16.

Idem Petrum supremum omnium Christi fidelium Pastorem instituit. *Joann* 21.

Potestatem hanc Petro ejusque successoribus datam Concilia, Patres, Sacri Interpretes, Theologi, aliique scriptores innumeri docuere, quorum plures videre est apud *Card. Bellarmin* & *Gaulter in Tabulis Chorogr.*

Agnovere Martyres SS. Viri, Cæsares, Reges, Episcopi, & omnium ferè gentium populi. è plurimis pauca damus.

Seculo 2do. S. Ireneus *l. 3. c. 3. loquens de Rom: Ecclesia.* Ad hanc enim Ecclesiam propter potentorem principalitatem necesse est omnem convenire Ecclesiam.

Tertulianus *in Scorpiaco:* Si adhuc clausum putas cælum, memento claves hic Dominus Petro, & per eum Ecclesiæ reliquisse.

Eodè teste *quamvis tunc inimico l. de Pudic. c. 1.* Pontifex Roman. Maximus, & Episcopus Episcoporum appellabatur.

Seculo

Seculo 3tio. Origines supremam Romanæ sedis auctoritatem agnoscens S. Fabiano R. P. suæ fidei rationem reddit, datis ad eum literis.

A. S. Cypriano Rom. Pontifex dicitur Episcopus Episcoporum. Videatur *alba Spinaus lib. 1. de Ritibus Ecclesie c. 1.*

Pentapolirani S. Dionisium Patriarch. Alexander tanquam violatæ fidei reum ad Dionysii Rom: Pontif: tribunal detulere. S. Athanas: in *Epistola.*

Seculo 4to. Ecclesia Rom: semper habuit primatum. *Concil: Oecum Nican: 1. Can: 6. Videatur Schelestratus in Antiquit: Illustr.*

Omnibus ubique terrarum Episcopis ad Romanum Pontif. provocare licere Synodus Sandicensis non docet sed confirmat.

Præferri omnibus Apostolis meruit, & claves Regni Cælorum communicandas cæteris solus accepit. *Optat: Milevit loquens de S. Petro Apost: l. 1. contra Parmen.*

Seculo 5to. Nulla unquam Concilia rata leguntur, quæ non sint fulta Apostolica Auctoritate. S. *Damasus c. 3.*

In Romana Ecclesia super Apostolicæ Cathedralæ viguit Principatus. S. *August: Epist: 162.*

In Concil: Chalcedonensi pluries apparet. R. Pontificis Primatus, & Magisterium in universa Ecclesia. Illo major S. Leo, quædam ejus decreta irritat. *Ex Epistola ad Pulcheriam.*

B. Petrus in propria Sede vivit & præsidet. S. Petrus Chrisol: ad Eutychem. S. Joannes Patriarcha Alexandr: ad Rom: Pontificem provocarunt:

Seculo 6to: Archimandritæ seu indæ Tyriæ Pontif: Hormisdam universi terræ Patriarcham, & caput omnium Ecclesiarum appellant: 517: Formulæ fidei ab eo missæ Orientales omnes

Omnes Episcopi subscribunt: Justinus Imper: Jo²annes II: in terram pronus adorat 525:

Justinianus Imper: Joannem II: caput omnium Sanctarum Ecclesiarum dicit 533:

Agapitus R: Pontif: Constantinopoli degens pulso Anthimo, Mennam Patriarcham instituit; 536:

Seculo 7mo: Phoca Græco Imper: approbante Primatus & Oecumenici nomen soli Rom: Pontif: adscribitur 608:

Cypri Episcopi in *Epist*: Romanum Pontificem Patrum Archiepiscopum, & universalem Papam appellant 643:

Sexta Synodus Oecumenica Constantino IV. de more plaudens profitetur: in Agathone Rom: Pontifice: Petrum esse locutum 681.

Constantinus IV. Imper. in *Epist*. Tanquam ipsius Divini Petri vocem Agatonis relationem supermirati sumus.

Seculo 8vo. Justinianus Imper: Constantini Pontif pedes osculatur 709.

Zacharias Rom: Pontif: Chilperici Regis ignaviâ damnatâ Pipinum Francis Proceribus approbantibus, Regem dicit 752. *Papebroch*.

Romana sede in toto Orbe terrarum Primatu fungens, Caput omnium Ecclesiarum constituta est. In *Epist*: Hadriani I. à septima Synodo approbata.

Carolo Magno de criminibus Leoni III. objectis cognituro succlamant Episcopi Rom: Pontificem à nullo mortalium judicari, 800.

Seculo 9no. Carolus Magnus inter filios regna partitus Rom: Pontifici testamentum subscribendum mittit.

S, Theodorus Studita in *Epist*: ad Leonem III. summum Patrem, & Archipastorem Ecclesiæ quæ sub Cælis est appellat. 800:

Ludovicus II. Imper: Sergii II. pedibus osculum obtulit.

Petrus

Petrus universā administrare Ecclesiā perpetua successione jubetur. *S. Nicol. 1. Epist: ad Michael. Imper.*

Concilia Cabilanense 915. Troslejana 921. & 927. Remense 995. à Gallis Episcopis habita supremam R. Pontifices potestatem agnoscunt, & maximè reverentur.

Stultitiæ quodā elogio; notandi sunt, qui illā Petri sedem aliquo pravo dogmate fallere posse arbitrati sunt, quæ nec se sefellit, nec ab aliqua hæresi falli unquam potuit *Regino Abb. in Chron. 865.*

S. Abbo Floriac: Abb: postea Martyr in Concil: Remensi 975: fortiter pugnat pro Romanæ Sedis potestate,

Seculo 11mo. Henricus IV. Imper: à Gregorio VII. anathemate ictus Regni jure ac nomine spoliatur.

Clamamus ergo ad successorem Petri ad Vicarium Crucifixi qui amator & patronus est veritatis, & cuius ministerio Spiritus Sanctus totius falsitatis signemeta condemnat. *Joannes Sarosberiensis ad Rom. Pontif: in Epist: qua legitur cum illis D. Thome Cantuar:*

Alexius Commenus Græcus Imper: à Paschali II. per Legatos Insignia Imperii petit, nec impetrat. *Baron: & alii.*

Seculo 12do. Tu es cui claves traditæ, cui oves creditæ sunt, nec modo ovium, sed & Pastorum in unus omnium Pastor. *S. Bernard. ad Eugenium III. l. 2. de Consid.*

Philippus Augustus, Gallorum Rex tutissimè se regnaturum Apostolicæ sedi obsequendo significabat celebri insigni in quo lilium supra rupē fluctibus everberatam pingebat cum lemmate: *in aeternum non commovebitur. Maimbourg. Concion: Quadrages.*

Seculo 13tio. Romanā Ecclesia super omnes alias ordinariæ potestatis obtinet principatum, utpote Mater universorum Christi fidelium, & Magistra Conc: Later. an: IV. 1215.

SS. Patres in conciliis congregati nihil statuere possunt, nisi Auctoritate summi Pontificis interve-

interveniente. *S. Thom: Aquin: contra impugnantes Relig. c. 4.*

Sola Roma universaliter sicut Sol planetas habet plenitudinem potestatis super omnes Ecclesias. *S. Bonavent. Serm. 24. in Hexam.*

Siciliæ & Hungariæ Reges frena tenuere aselli, cui Cælestinus V. insidebat 1294.

Seculo 14to. Orientalium Patriarcha Benedicti X. 1304. Chaldeorum Patriarcha 1316. Joannis XXI. potestatem supremam agnoscunt

Clemente VI. jubente à septem viris renunciatur Imperator Carolus IV. Ludovico Bavaro exauctorato 1346.

Durandus de S. Sortiano, & Plaudanus doctissimi inter Gallos Episcopi potestatem jurisdictionis, quæ est ad regendum populum totam & in suo fonte datam fuisse soli Petro & Successoribus ejus affirmant. *V. Gualterium hoc saculo.*

Seculo 15to. Concil: Oecumenicum Florentinum Sess: ultima fatetur, Rom: Pontificem totius Ecclesiæ Caput, & omnium Christianorum Patrem, ac Doctorem existere & ipsi in Beato Petro pascendi regendi, & gubernandi universalem Ecclesiam plenam potestatem traditam esse.

Sigismundus Imper. 1429. Martino V. Fridericus Imper. 1452. & iterum 1453. Nicolao V. fratris munus exhibet. Te Principem totius Ecclesiæ Antistitem Sacrorum; Te Dominici Gregis Pastorem profitemur. Et scimus. *Ludovic: XI. Rex Gall. ad Pium II. scribens.*

Seculo 16to. Carolus V. Imper: Clementi VII. fratris munus præstat 1529.

Concilium Trident. Oecumen: Rom: Pontificis potestatem ubique veneratur.

Petrus de toto é Dominic: familia vitæ Sanctimoniâ, & Doctrinâ Clarissimus, mortis
proxi-

mus per literas Pium IV. monet è re Christiana futurum, si declaretur: Românum Pontificem omnibus conciliis esse Superiorem. *Raynald.*
Anno 1563.

Episcoporum conventus Meloduni in Gallia habitus 1579. *Sanctam Romanam Ecclesiam Magistram. Columnam, & Firmamentum veritatis appellat.*

Seculo 17mo. Generalis Ecclesiæ Gallicanæ Conventus 1626, 20, Janu: Rom: Pontificem appellat, *S. Petri Successorem, cui Christus Caliclavas & fidei infallibilitatem dedit.*

Literæ 85, Episcoporum Gallix ad Innocent. X, 1653, hæc habent, *Majores causas ad Sedem Apostolicam referri solemniter Ecclesia mos est quem fides Petri nunquam deficiens perpetuo retineri pro iure suo postulat,*

Petrus de Marca Archiep: Paris: extremo vitæ anno Gallicè dissertationem de summi Pontificis infallibilitate composuit, quam Baluzius de ore dictantis excepit, ut ipse testatur in vita illius.

**PONTIFICUM ROM: ET
 S. R. E. CARDINALIUM
 RITUS ET
 VICES.**

Seculo 1mo, Clemens, quem D: Petrus sibi Successorem designarat, Linum præcedere maluit, ne apud posteros noceret exemplum,

S: Cletus primus Cleri, & Pop: Romani Suffragiis in Pontificem electus,

S: Clemens ad tuendam Pontificiam dignitatem peculiare vestes assumit,

Qui Rom: Pontifici consilio, & operâ adessent, quod Cardinalium est manus hoc sæculo

non defuere; sed Cardinalis nomen non est auditum,

Seculo 2do, Sub Anacleto Pontifice 72, Cardinales institutos qui tradunt, vix fidem inveniunt,

S, Evaristus 7, Urbis Regionibus, quot ea tempestate numerabantur, septem Diacones assignavit, ut in sua quisque Regione sacra procurarent,

Hi Titulum à Regionibus desumebant, scribentes ex C: *Cyprianus Diaconus S, R, E, Regiones I,*

S, Higinus Ecclesiæ gradibus ordinatis, Presbiteres, & Diacones Cardinarios, sive Cardinales creditur distinxisse,

Seculo 3tio, Qui 236, Cardinales Romæ vixisse, sedente Pontiano Pontifice tradunt fabulari censentur,

Ecclesia Domos & prædia possidente Cardinalium Tituli vel ab his, vel à donantium nominibus sumebantur. Hinc vetustissimi Lucinæ Vestinæ Pastoris, &c.

Presbiterium hoc est Consistorium primò memoratur sub Cornelio.

Ostiensis Episcopi jam tum munus erat electum R. Pontificem ritu solènni consecrare.

Papæ nomen, quo Patrem significamus, commune primò fuit Clerici venerandis, & Episcopis omnibus mox his cæpit esse peculiare.

Baron:

Seculo 4to. Marcellus Cardinalium Titulos auget 309,

S: Silvester cùm Constantinus nomen Christo dedisset, Thiaræ aureum addidit phrigium, Idem septem Diaconos Regionarios, sive revocavit, sive confirmavit,

Aucto Christianorum & Regionum Urbis numero Diaconi Cardinales 14, instituti,

Seculo

Seculo 5to, Ubi de sæviit Cæsarum in Christianos furor, Tempa in domibus, & prædiis Ecclesiæ ædificari cæperunt, & ab iis Tituli inducti ex C. *Speciosus Presbyter Card: S: Laurentii in Tit: Lucina.* Legati a latere nomenclatura desumpta videtur à literis D: Leonis Magni ad Julianum.

Cautum est in Synodo Romana sub Hilario ne quis sibi successorem eligeret, Sedente Symmacho Cardinalium Tituli 28, Hiper numerum septenarium divisi quatuor Patriarchalibus, Basilicis adscribebantur.

S, Felix P, III, primus Imperatorem *in Epist,* Filii nomine compellavit. Hoc Seculo Papæ appellatio peculiari quodammodo R, Pontifici tribui cæpit *Sausayus.*

Seculo 6to. Theodoricus Ital: R: Pontificis eligendi potestatem usurpat 526,

Gordianus S: Gregor: M: Pater Card: ab uxore vivente secretus,

Justinian9I Imper: indulgente Vigilio morè inducit, quo liceret Imperatori electū pontif: cōfirmare acceptā ad id certa pecuniā quod usque ad Benedictum II. ægrè toleratum est.

Pelagius I. eligendi pontificis modum præscribit.

Exarchi Ravennates moniti de electione pontificis, suo decreto ratum habere solebant. Diar: pontif.

Seculo 7mo Bonifacius III. Sancit nequis de mortuo pontifici subrogetur, nisi post tertiam diem.

Sacrum Chrisma & Evangelium in Solemnibus supplicationum pompis R. pontifici Acholyti præferabant.

Joannes IV. abjectā cerā plumbo diplomata primus obsignat.

Constantinus pōgonat, veterem Comitiorum libertatem Eccl. Romanæ restituit
 Joannes V. & Sergius I. *Salutem & Apostolicam benedictionem.* in Bullis primi præmittunt, primus R. Ecclesiæ Thesaurar: sub Agathona Genebrard.

Seculo 8vo prostratio Imperatoris ante pontificem ejusque pedum exosculatio 709.

Gregorius III. 14: Diaconis Cardinal. 4. addit, Palatinos, quorum munus erat pontif. in Eccl. Lateran: ministrare.

Sub Stephano III. 769. in Conc: Rom: decretum est, ne quis eligeretur in pontificem, nisi ex Cardinal: Collegio.

ripinus Galliæ Rex primus equi pontificii frenum tenens Stephanum III. pedes deducit in Regiam.

Sex Cardinal: Episcopi sub Stephano IV. primo memorantur.

Seculo 9no. Lotarius I. amotis iis quibus jus suffragii non erat à comitiis pontificiis turbas arctes, jubetque iis, vel Regem, vel ejus Legatum interesse.

Leo IV Reges, & Cæsares Sacris Comitiiis immisceri vetat.

Nicolaus I: aureo circulo Thiarum exornat.

Joannes VIII. Cardinalium jura primus evulgat,

Crucis gestatio ante Romanum pontificem vel inducta, vel illustrior reddita,

In fine hujus sæculi nullus amplius Catholicus Episcopus papæ nomine uti solebat propriumque censebatur Rom: pontificis Baron.

Seculo 10mo, Octavianus pontificatum adeptus nomen primus immutat diciturque Joannes XII, 956

Septem Cardinales Episcopi singulis hebdomadis in Lateranensi Basilica pontificis vices explent.

Una,

Unaquæque reliquarum patriarchalium Basilicarum septem presbiteros Cardinales assignatos numerat, Diaconi Card: Regionarii 12, palatini 6,

Gregorius V, quamvis non Cardin: pontifex renuntiatur. Quod idem, postea contigit in victore II, Eugenio, III, Urbano IV, Gregorio XI, Cælestino V, Clemente V, Urbano VI,

Seculo 11mo, Damasus II, primus Diploma-
ta Incarnationis anno consignat,

Leo IX, primus suo nomine signatam pecuniam cudisse videtur,

pellium & ornamenta pontificia medio fere sæculo immutantur, *Videatur Papebrochius in Propylæo,*

Nicolaus II, creandi Rom, pontificis jus ad Cardinalium suffragia revocat, 1059,

Romani pontificis possessionem pontificatus adeuntis ceremonias hoc sæculo usurpari solitas refert Card: Baron: in paschali II, 1099.

Seculo 12mo, Gregorius VII, 1073. in Romana Synodo vetat, ab alio quam à R. pontifice papæ nomen usurpari,

Sub paschali II, Cardinales 90, numerati, Alexander III, sanxit, ne pontifex electus ratus esset, nisi minimum duas tertias suffragiorum partes tulisset,

Gregorius VII, sanctus Cancellarii numerodum Cardinalem ageret ad pontificatum euectus, nullum ex patribus sibi substituit, sed Moysem-Canonicum Later: Cancellarii vice fungi iubet. Hinc ille & successores vicecancellarii appellati *Diaconius*, *Azor*, & alii saussayo non probatur, sed ipse meliora non affert,

Seculo 13tio A Gregorio IX, ad Costantinum V. Cardinalium numerus adeo imminutus est, ut nunquam plures quam 22, aliquando vix 10, aut 8, recenserentur,

purpureus galerus Cardinalibus datus ab Innocentio IV, Concil: Lugd: Conclavis ad pontificem eligendum initium Viterbii, S, Bonaventura persuadente 1270,

Gregorius X, Severiores de eligendo pontifice leges tulit,

Nicolaus IV, dimidiam pontificiorum vestigalium partem Cardinalibus assignat, Bonifacius VIII, primus duplici coronâ thiam circumdat.

Seculo 14to. Clemens VI. severas pontificomitorum leges à Gregorio X. latas, temperat.

Decernit Romanum pontificem posse abdicare.

Idem primus obfignanda gentilitiis insignibus munit,

Annulus piscatoris, sub hæc tempora, ceplu vocitari,

Seculo 15to, A. Martino V, leges Cardinalibus, datæ, Idem in arcano pectoris servat nomina lectorum in Patrum Senatuum; ita tamen ut Senatui nota esse velit,

Eugenius IV usum tacendi lectorum Cardinalium nomina rejicit,

Post mortem Eugenii IV, primo habitæ sunt orationes duæ, altera de mortui pontif: Laudibus ab Authore Rotæ, altera de successore eligendo à Cardinali. *Papebroch.*

Paulus II. purpureas vestes Cardinalibus insignè tribuit.

Julius II. iterum retinet in arcano pectoris Card: lectorum nomina & nulli revelat.

Seculo 16to Leo X. Numerum Patrum auget lectis in sacrum Senatuum 31. 1517.

Idem & Paulus III. duobus Cardinalibus è sacra S. Benedicti Familia purpureæ vestis usum alicubi permittunt.

pius IV. etiam Oecumenico sedente Concilio
Romani

Români pontificis electionem à Cardinalibus faciendam decernit.

Sixtus V. numerum 70. Cardinalium præfigit purpureus pileus Cardinalibus Regularibus datur à Gregorio XIV.

De veste iisdem purpurea concedenda aliquoties actum, sed irritò successu.

Seculo 17mo Clemens VIII. missis per Mapheum Barberinum Ludovico XIII. Henrici IV. recens nato filio sacris fasciis eum honorem Regum primogenitis sceptro destinatis habendi morem inducit 1601.

Hieronymus Card: Rusticucciis novo Exemplo duos retinet Titulos,

Gregorius XV, editâ Constitutione pontificia Comitibus novis legibus munit,

Urbanus VIII. Eminentissimi titulum Cardinalibus attribuit.

Constitutio moderatrix donationum ædituum, & distributionis Ecclesiasticorum in consanguinuos, & affines R. Pontificis editur ab Innoc: XII. 1692.

PERSECUTIONES INSIGNIORES ET INEIS FIDEI TESTES.

Seculo 1mo. Innocentes pueri primitiæ Martyr. S, Stephanus Martyr Primicerius furentibus in Christianos Hebræis 33, 1,

Persecutio Neronis incip: An: 64, desinit 68, in capalmâ adepti SS, Petrus Paulus Andreas & alii.

II. Domitiani ab an: 90. ad 96. in ea Martyres plurimi sed insigniores Acilius Glabrio exccnsul: 94. & Flau: Clemens Domitiani patruelis.

III. Trajani cæpta 98. desinit 116. In ea Coronati.

Coronati Simeon Cleophæ filius Hierosolym: E:
& Antiochiæ Ignatius E.

Seculo 2do. Ab Hadriano mitigata non
animo sublata.

Sub eo passi SS. Getulius, & Symphorosa
cum septem filiis,

IV. Sub ea Aurelio, & Luc: Vero vexati
Christiani à 161, ad 174 in ea Martyres, SS.
Justinus Polycarpus Photinus, Blandina, Felicitas
septem Martyrum parens 173,

Prorogatur à Commodò, sub quo coronatur
Apollonius Senator genere, & doctrinâ nobilis
176, circ,

V, Severi ab anno 200, circiter ad 211
In ea Leonidas Orienis pater S, Irenæus E:
Lugd: Martyriò clârere,

Seculo 3tio. VI, Maximini à 235, ad 237,
in sacros Antifites præcipué furit

VII, Decii, Galli, & Volufiani à 249 ad
254, In ea S, Agatha V,

VIII, Valeriani & Gallieni à 257, ad 260, In ea
coronam adepti SS, sixtus, Laurentinus, & Cy-
prianus,

IX, Claudii II, & Aureliani à 269, ad 275,

X, Diocletiani, Maximiani, & aliorum à
284, sed præcipué furit 303, In ea passi SS, Mau-
relius & Socii, S, Sebestianus 286,

Seculo 4to S, Agnes, Lucia, Vincentius,
Dorothea, & ut quidam opinantur, Catharina
V, & M,

Cæso deinde per Constantinum Licinio
pax Ecclesiæ, & etiam ubique partum

XI, Constantinus Anan: vexat Ecclesiã à 340, ad 361,
Sapor Persarum Rex ab anno 340, ad 369,
in Christianos Barbarè sævit

XII, Julianus 362, crudeliter sed callidè furit,

XIII, Valeus Arian: in Præfules, præcipué
sævit à 366, ad 378, quo cessat Cæsarum fu-
ror,
S, Ur-

S, Ursula cum 11, Sociarum millibus ab Hunnis cæsa 382,

Seculo 5to, persæ ab anno 420, ad 450, sub Isdegrede Varane IV, & V, Christianis infesti. Gensericus Vandel: R, in Africa & sicilia ab anno 437, ad 475, ejusque Successores ad 499, in Catholicos sæviunt,

Attila Christianas plerasque Provincias flagellat ab an: 442, ad 454,

Anastafius Imper: Hereticos fovens Catholicos vexat à 493, ad 518,

Seculo 6to, Trasamundus in Africa furit in sacros Antistites ab anno 504, ad 522,

S, Sigismundus Burgundiæ Rex & Martyr 524,

Theodoricus in Joannem I, P, Boethium, & Symmachum sævit 526,

S, Placidus Ab: cum Sociis Monachis à Manacha interemptus 541.

S, Hermenegildus Rex jussu patris Leovigildi obtruncatur 586,

S, Golaudus insignis Martyr in Perside 593, Seculo 7mo, Cosroas Pers: Rex Christianum nomen variis suppliciis affligit ab anno 607, ad 625.

S, Anastafius cum 700, Sociis obtruncatur in erside 628,

S, Eneumundus Lugdun: E: Ebroini fraudibus, Argulphus Leriensis Ab: per falsos fratres cæsus, 664,

S. Maximus exilio moritur. 863.

S. Trudo Presbyt: florebat 676.

S. Dympna ob castitatem à Patre Hiberniæ Rege interempta 700.

Seculo 8vo. S. Lambertus E. Trajectensis, sive Leodiens: ob notatum scortum cæsus 707.

Infesti Ecclesiæ Saraceni ab an: 728.

Leo 8.9, Iconomach: indignis modis Catholicos vexat. 740.

S, Bo-

S. Bonifacius E. Mogunt in Frisia pro Christo cæditur 754.

Constantinus Coproymus Martyrium messem Cælo infert.

Habdalla Saracenorū Princeps fuit in Christianos.

Seculo 9no. Saraceni ab an: 812. ad 852. Ecclesiam in Hispan: & oriente vexant.

Bulgari orientalem Ecclesiam valde affligunt 813. Leo Armenus fuit in orthodoxos.

Monachi 900 è Monasterio S. Vicentii ad Vulturnum à Saracenis pro Christo cæsi 880. Perperam hoc Monasterium à Bucelino locatur in Gallia.

Dani in Anglia & Scotia plures pro Christo trucidant.

Seculo 10mo. Habdaragman. Saracen: Rex Christiano nomini intestus 923.

S. Eugania Virgo Cordubæ 923.

S. Pelagius Regii sanguinis adolescens fidei & castitatis Athleta 925.

Sæviunt in Christianos Bohemi 929.

S. Venceslaus Bohem: Dux, impiâ matre impellente cæditur à fratre Boleslao 929.

S. Educerdus Anglorum Rex novercæ insidiis cædit 978.

S. Adalbertus Epif: Pragnensis Russorum Apostolus ab iisdem cæsus 997.

Seculo 11mo. S. Abbo Floriacensis Martyrio coronatur 1004.

Innumeri Christiani variis in locis à Slavis Hungaris Danis & Russis pro fide Catholica interfecti.

S. Bruno Russor; Apost: cæditur 1008.

S. Olaus R: Novergiæ & Mart: 1028

S. Gherardus Venetus in Hung: 1047.

Arialdus Mediolan: Diaconus 1066.

S. Stanislaus Cracoviensis ab impiis Boleslao obtruncatur 1079.

S. Canutus R. Daniæ 1080.

B onio

Bonizo à Schismaticis interimitur 1089.

Seculo 12mo Quam plurimi à Slavis Alde-
burgensibus à Folaccis pro Christo interfecti. Alii
etiam in Hispania à Saracenis. Victo in oriente
Balduino plures Monachi pro Christo trucidantur
1131.

S. Ericus Sveciæ Rex Martyrii laurea clarus 1151

S. Thomas Cantuar: pro Christi Ecclesia gladiis
impiorum occumbit 1170.

S. Petrus Parentius Vrbeveteri a manichæis truci-
datur. 119.

Seculo 13tio E. D. Francisci Familia septem
1219. totidem 1221 à Machometanis cæsi:

S. Angelus Carmel: ab Hæreticis in Sicilia 1222

S. Engebertus Colon: E: 1225 interficitur.

Innumeri Christiani obtruncati à Mindano
Litthuanorum Duce, & Christi desertore.

S. Petrus ex ord: S: Dominici sacrorum Quæsi-
torum patronus 1252. Werneius puer furtim à
Iudæis occisus in oppido Wefaliensi 1288.

Monaldus Ord: Minor: non tamen Bene-
ventau: Archiep: Arzenghæ in Asia à Saracenis
cæsus Anno 1288. seu 1289.

Seculo 13tio Saraceni Christianos plurimos va-
riis in locis pro Chisti fide necant.

Jacobus è Minorum familia, qui ad orthodoxæ fi-
dei veritatem asserendam illæsus in igne perstite-
rat cum sociis tribus clam necatur à Saracenis
1319.

Carthalanus, & Patchalis Minoritæ ab impiis, in
quos de fide suspectos inquirebant. Cabioli in a-
gro Lugdunensi trucidantur 1321. *Raynald:*

In scythia Asiatica 6. è Franciscana familia pro
Christo interempti 1341.

Alii plures è Familia pariter S. Francisci, quos e-
numerat Bozius *de signis Ecclesia* 1: 7. c: 3.

Seculo 15to. In oriente 32. ex familiis SS
Dominici & Francisci à Turcis pro Christo inter-
fecti.

Vir

Vir egregius. ex ordine S. Dominici crematur in rogo quem Hussitæ è sacris imaginibus in Templo struxerant 1430. *Raynaldus*:
S: Simon puer Tridenti à Iudæis sævissimè trucidatus 1475.

Hydicinto à Turcis capto 1480. Archiepiscopus, & Octingenti cives fortissimè pro Christo obiere.

B. Petrus de Arbues sacrae fidei Quæsitör cæsus 1482.

seculo 16to Capta per Turcas Rhodo Zemiscus Bajazethis ii ex fr: Nepos, qui ea in Vrbe æquitum liberalitate sustentabatur in Christianæ Religionis confessione constantissimus cum duobus filiis Solimani iussu obruncatur 1522. *Rainald*

Apud Indostū Occidentatū orientales obiere pro Christi nomine ex Dōnicanis Franciscanis, & soc: Jesu hominibus plurimi.

In Anglia sub Henrico & Eduardo Regibus ac Elisabetha Regina sævitum in Catholicos & præsertim sacerdotes ac Religiosos.

Goronii novemdecim pro S. Eucharistiæ & Pontificii primatus defensione, à Calvinianis interempti 1572.

seculo 17mo. Multi Catholici in Gallia, & alibi Calvinianorum rabiem experti. Japonum furor & ad eos commeantium ex Europa Hæreticorum fraudes in Christianos debachantur.

Catholici Hiberni atrociter vexantur sub Tyranno Cromuelo.

Christi fides apud Sinas sæva quinque annorum tempestate jactatur à 1664. ad 1669.

In Coecineina barbari Christianos tormentis, & cædibus persequuntur

Anglia in Catholicos præcipuè sacerdotes ac acerbissimè sævit 1679.

CONCI-

CONCILIA GENERA- LIA, ET PROVINCIA- LIA

Seculo 1mo. R. p. *indicat reprobaturum. R. P. par-
tim probatum G: Generale:*

Hierosolymitanum I. in quo cælesti sorte Judæ
substitutus Matthias. 33,

Hierosolymitanum II, in quo septem Diaco-
ni electi: 33,

Hierosolymitanum III, in quo statuta ab Apo-
stolis circumcissionis & legalium abragatio.

Antiochenum ab Apostolis celebratum, ejus Ni-
cænum G: videtur meminisse, *Ex Turriano
contra Magdeburg: Sed dubium est & anni
incerti,*

Meliaporensis apud Indos á S, Thoma cele-
bratum, *Arhan Kiercher; ex monum: ejus Ecclesiæ
Chin: illustrer: p: 2, c: 7,*

Seculo 2do, Cojacense in Hispania 150
Cæsariense in Palestina, Romanum, de celebratio-
ne Paschatis 196

Ponticum Galliam, osrohenum, Achai-
cum in eadem causa Paschatis 198 Asianum R, 198,

seculo 3tio Africanum R: 215 Philadelphien-
se contra Borillum 224. Bostrense in Arabia 249
Romana 253 255 257 263: Carthaginensia 253
255: Cæsariense in Cappad: Jconiensis, & Syna-
densis RR: 256

Carthaginensia RR, 256, 256 Africana 257,
258,

Antiochena contra Paulum samosat: 264 270:

Illiberitanum vel sub finem hujus sæculi vel
sub initium sequentium sub Pontif: Marcellino an-
tequam Diocletianus fureret in Christianos:

Chirthenſe R: 303 Sinveſſanum plerisque fuſſe ſpectum 303,

Carthaginenſia Donatiſtarum anni incerti II, ſeculo 4to Romana 313, 315, 324, 325 337, 340, 341, 368, 369, 373, 382, 386: Arelatenſe, Ancyranum

Neocæſarienſe 314, Alexandrina 319, 339, 362, 363, 398, Gangrenſe incerti anni,

Nicænum G: I: 325, Turicim Arian: 335:

Hieroſolymit: R: 335, Conſtantinopolitana Arian: 336, 339, 359, Alexandrinum Arian: 339

Antiochenum 341, falſo creditum Arianorum, ſed verè Catholicorum, & Religioni perutile ut egregiè docet eruditiffimus Scheleſtrat:

Antiochena Arian: 345, 361 Mediolanenſia 344, 347, 354 390, ſardicenſe Catholic: 347 ſardicenſe Arian: 347: Carthaginenſia 348, 390, 397, 398

Sirmiènſe catholic: 349, Sirmiènſia Arianorum 351, 357, Arelatenſe Arian: 3355, Biterenſe 356,

Laodicenum incerti temporis, Colonienſe 356 Ancyranum Arian: 358, Ariminenſe 359, ſelecucienſe R: 359, Pariſienſe 362. Antiochenum, 363:

Lamplacenum falſo creditum Arian: 365, Carrienſe, & Singedunenſe Arian: 366, Illyricum 367 Tyanenſe 369 Valentinum I. 374:

Conſtantinopol: G: II: 381, Aquicjenſe, & Cefar-Auguſtanum 381, Conſtantinopolitana 382, 400:

Sidenſe 383, Burdegalenſe 385, Trevirenſe 386, Capuanum 389, Angarienſe 391, Hipponenſe 393, vel circiter. Copenſe 394. Bagajenſe Conciliabulum 394, Taurinenſe 398, Toletanum I. 400,

ſeculo 5to Africana 401 401, 403 404 405 407. 408. 408. 410. 410. 416. 417. 418. 425.

Melevitana 402 416. Toletannum 406. Prolemaidis 411. Cirthenſe 412. Carthaginenſia 422. 416. 418. 419. Macedonicum 414. Dioſpolitanum 415. Hieroſolymitanum 415. 454 Romana 717. 430. 433. 444. 445. 449. 465. 483. 484. 487.

494. 495. 499. 500. Telepense 418. Anabarzenſe
423. Orientale 427. Alexandrina 430. 432. Ephem-
finum G. III. 431. 431. Prædatorium R: 449.
Antiochenum & Armenum 435.

Conſtantinopolitana 439. 448. R. 449. 450.
459. Regense 439. Arauſicanum I. 441. Valio-
nenſe 442. Hiſpanienſe 447. Tyrium, & Bery-
thenſe 448. Mediolanenſe 451. 451. Arelatenſe
II. 452. III. inter 449. & 461. Chalcedonenſe.
G. IV. 451. Andegavenſe 453. Hieroſolymit:
454.

Synodus S. Patritii 456. Turonicum I. 461.
Veneticum I. 465. Cabilonenſe 470. Bituricenſe
472. Viennense in Gall: 474. Lugdunenſe 475.

Seculo 6to. Romana 501. 502. 503. 504.
518. 530. 532. 590. 595.

Bizacena 504 541. Agathenſe 506. Aurelia-
nenſia 512. 536. 538. 541. 549. Sidenſe R. 512.
Remenſe 514. Epiroticum 516. Tarraconenſe
Gerundenſe Epaunenſe 517. Lugdunenſia 517.
519. 567. Conſtantinopolitanum Hieroſolymit-
tanum, Tyrium, 518. Conſtantinopolitana 520.
536. 547. G: V. 553. Herdenſe Valentinum in
Hiſpan: 524. Arelatenſe IV. 524. V. 554. Car-
thaginenſe 525. Cardenſe 527. Arauſi-
canum II. 529. Valenſe 529. Toletana 533. 539.
597. 597. Airicanum 534. Aremenſe 535. Hiero-
ſolymitana 536. 553. Barcionenſe 540. Mo-
pveſtanum 550. Pariſienſia 551. 557. 576. 580.
Aquilejenſe 553. Bracarienſia 563, 372, Lucen-
ſia in Hiſpan: 564, 569, Turonenſe II, 567,
Cabilonenſe 582, Matilconenſia 583, 583, Bren-
nenſe 583, Antiſtodorenſe incerti anni.

Narbonenſe 589. Pietavienſe, & Hi-
ſpanienſe 590. Cætaragufſtanum II, & Me-
tenſe 592. Oſcense 598.

Seculo 7mo. Rom. 601. 602. 606. 610. 640. 648. 649.
667. 680. Byzacena 602. 641. Numidicum 640.

Toletana 910. 634. 636. 637. 647. 653. 655.
656. 675. 681. 683. 683. 684. 688. 693. 694.
Tarraconense, five Egarense Parisiense 614. Ma-
tisconenſe 617. Hiſpalenſe 619. Remenſe 625.
Aurelianenſe 645. Cabilonenſe 650. Emeritenſe
656. Clypiacenſe 662. Auguſtodunenſe 670. Erd-
fordienſe 673. Bracarenſe 675. Anglicanum 679.
Mediolanenſe 679. Romano-Britannicum, five
Hedseldenſe 680.

Conſtantinopolitanum G. VI. 680. & 681.
Rothomagenſe 682. Cæſarauguſtanum 691. Qui-
niſextum, feu Trullanum R. 692. Becalcedenſe
694. Ultrajeſtenſe 697. Aquilejenſe 698.

Seculo 8vo. Toletanum 701. Romana 705.
722. 724. 726. 731. 732. 743. 745. 761. 769. 800.
Anglicanum 705. Conſtantinopolitana R: 712.
754. falſò appellatum VII. Oecumenica Syno-
dus, Ratiſbonenſia 742. 792. *Primum quibusdani
Germanicum dicitur.* Liptinenſe 744. Sueſſionenſe
745. Germanicum Clavoſhoviſenſe 747. Verme-
rienſe, & Netenſe 753. Vernenſe 755. Comi-
pendienſe 757. Germanicum R. 759. Gentilia-
cenſe 766. Dingloviſenſe 771. Vormatienſia 772.
776. Genevenſe 773. Marcodurentia 775. 779.
Paterbonenſia 777. 786. Lipſtarenſe 780. Colo-
nienſe 782. Calecutanum 787.

Nincænum II. G. VII. Inghelimenſe, &
Narbonenſe 788. Forojulienſe 791. Francofor-
dienſe 794.

Seculo 9no. Altinenſe 802. Cloveſhoviſenſe
803. Conſtantinopolitana R: R: 809. 814. 858
859. 879. falſo dictum G: VIII, Aquisgranen-
ſia 809. 816 817. 836. 842. 862. Moguntiacum,
Remenſe, Turonenſe, Cabilonenſe, Arelatenſe,
813. Ad Theodonis Villam 814. 835. 844. No-
vidunenſe 814. Inghelimenſe 817 Attiniacenſia
812. 870. Pariſienſia R: 824. 829. 846. 847.
R. mana 826. 853. 861. 863. 863. 864. 865.

868. 879. 879. 881. R. 897. Compendiense 833.
 Metensia 835. 838. R. R. 863. 869. 893. Lug-
 dunense 836. Cacilonensia 839. 894. Lauriacense
 843. Vernense 844. Bellovacense, & Mel-
 dense 845. Moguntiaca 847. 848. 857. 888.
 Turonense 849. Ticinensia 850. 855. 876. Cor-
 dubense R: 852. Sueffionensia R: 853. 866.
 Valentinum 855. Criffiacum 856. Tullensia 859.
 850. Confluentinum 860. Sablonense 862. Syl-
 vanectense 863.

Trecensia 868. 878. Constantinopolitanū IV.
 Gen: VIII. 869. Vermeriense 869. Coloniensia
 870. 887. Duziacensia R: 871. 870. 876. Neu-
 striense, & Ravenense 877. Remensia 879, 880.
 ac S. Macram: 881. Viennense in Gallia 892.
 Triouriensis 895.

Seculo romo. Ovetense 901. Romana 904
 949. 963 R: 964. 964. R: R: 971. 983, 989, 993.
 996. 998. Ravennensia 904. 967. 997. Sueffio-
 nensia 909. 941 Troslejana 909, 921, 924, 927
 Cabilonense 915, Confluentinum 922. Duisbur-
 gense 927, Erdfordiense 932, Remensia 935,
 975, 989, 981, R: 995, Narbonense 940, Con-
 stantinopolitana 944, R: 963. 975, Virodunen-
 se 947, Asturicense 947. Mosomensia 948. 995.
 Inghelimensia 948. 958. Trevirensis 948. Augu-
 stanum 952. Meldense 962. Anglicanum 969.
 Mutinense 963, ad Montem S: Mariæ in Gal-
 lia 973. Wincestrense 975. Wintoniense 975.
 Landavense 988. Sylvanectense 990. Ticinense
 997. Sandionysianum 997.

Seculo 11mo. Dormontenum 1005. Franc-
 fordense 1006. Æxhamense 1009. Bambergen-
 se 1011. Legionense 1012. Aurelianense 1017.
 Aquisgranense, Salengustadense 1022. Bituricen-
 se 1031. Lemovicensia 1031. 1095. Triburien-
 se 1035. Sutrina 1047. 1059. Romana 1047.
 1049, 1050, 1051. 1053, 1057, 1063, 1065.

1066. 1074. 1075. 1076. 1078. 1078. 1079. 1080.
 1081. 1084. 1084. 1089. 1099. Tricinensis R.
 R. 1049. 1077. Remensis 1049 1061. Mogun-
 tina 1049. 1069. 1070. 1075. 1085. Rothoma-
 gensis 1050. 1072. 1074. 1096. Sipontinum Ver-
 cellense Coyacense 1050. Mantuana 1053. 1065.
 Narbonense 1054. Florentina 1055. 1063. Lug-
 dunensis 1055. 1080. Turonense 1055. Coloni-
 ense 1056. Tolosana 1056. 1090. Compostella-
 num 1056. Melphitana 1059. 1089. non Amal-
 phitana quia in Apulia.

Parisiense 1059. Jaccense 1060. Basiliense
 R: 1060. Osboriense 1062. Aragenense 1062.
 Cabilonense 1063. Barcinonense 1065. Wince-
 strense 1069. Wintoniense 1070. Anglicana 1072
 1074. R. 1075. 1095. Erdfoseliense R: 1073.
 Vormatiense R: 1076. R: Pictaviense 1079. Bri-
 tannicum 1079. Brixienfe R: 1080. R: Julio-
 bonense 1080. Avenionense 1080. Meldense 1080.
 Quintiliburgense 1085. Capuanum 1087. Bene-
 ventana 1087. 1091. Trojanum 1093. Constan-
 tiense 1094. Placentinum 1095. Claromontanum
 1095. Nemansense 1096. Barensis 1098. Hiero-
 solymitanum 1099. Anfanum 1100.

Seculo 12mo. Lateranensis 1101. 1112. 1116.
 G: IX. 1123. G: X. 1139. G: XI. 1179. Lon-
 dinensis 1102. 1103. 1107. 1125. 1127. 1138. 1143.
 1126. 1175 Trojana 1104 1107 1117 1124 1127
 Florentinum , & Quintiliburgense 1105. Be-
 neventana 1108. 1113. 1117. Remensis 1109
 1119. 1131. 1148. Hierosolymitana 1141. 1143.
 Viennensis 1112. 1119. Bellovacense 1114. Co-
 loniensa 1116. 1119. Romana 1116. 1122. 1123.
 Capuanum 1118. Tolosana 1119. 1124. Samari-
 tanum 1120. Nannetense 1127. Ravennense 1128
 Stampensis 1130. 1147.

Claromontanum 1130. Leodiense, & Mo-
 guntinum 1131. Placentinum 1132. Jotrense 1133.
 Pisanum 1134. Northamptonensis 1138. 1164.

R: Wincestrenſia 1138. 1142. Senonenſe 1140.
Antiochenum 1142. Vezeliacenſe, & Carno-
tenſe 1146.

Parilienſia 1147. 1186. 1188. Trevirenſe
1148. Bolicenſe 1151. Ticinenſe R: 1160. Mon-
tepeſſulanum 1162. Turonenſe 1163. Clarenſe
R: 1164. Caſſeſanum 1171. Abrincenſe 1172.
Anglicanum 1188. Eboracenſe 1195. Dalmati-
cum, Diocenſe, Divionenſe 1199.

Seculo 13tio Duicenſe, & Senonenſe 1201.
Londinenſe 1202. Scoticum 1203. Monſlime-
nenſe 1208. Avenionenſia 1210. 1270. 1279.
1282. Romana 1210. 1228. 1234. Pariſienſia,
1212. 1223. 1228. Vaurenſe & Murellenſe 1213.
Monſpellienſia 1214. 1258. Londinenſia 1214.
1237. 1268. 1291. 1297.

Lateranenſe IV. G. XII. 1215. ſub Innoc:
III. Oxonienſe 1122. Germanicum 1225. Narbo-
nenſia 1225 1235. Leodieneſe, & Weſtmonaſte-
rienſe 1226. Tolosanum ~~1227~~. Tartaconenſia 1229
1242. 1279. Gonteriana 1231. 1268. Biterrenſia
1233. 1246. Arelatenſia 1234. 1251. 1260. 1275.
Turonenſia 1236. 1239. 1282. Campinacenſe,
1233. Wercerſtrenſe 1240. Vallegvidonenſe 1242
Lugdunenſe I. G. XIII. 1245. Valentinum 1248.

Salmurienſia 1253. 1276. Albieneſe 1254. Bor-
degalenſe 1255. Danicum 1257. Roſſiacenſe 1258.
Colonienſia 1260. 1280. 1281. Nannetenſe 1264.
Viennenſe in Austria 1267. Ravennenſia 1269.
1286. Andegavenſia 1269. 1279. Senonenſe
1269. Compendienſia 1270. Redonenſe 1273.
Lugdunenſe II. G. XIV. 1274. Salisburgenſia,
1274. 1281. Bituricenſia 1276. 1286. Langeſien-
ſe 1278. Pontocomacenſe, Budenſe 1279. Inſula-
num 1286. Herbipolenſe 1287. Mediolanenſia,
1287. 1291. Aſchaffenburgenſe 1292. Rhothoma-
genſe 1299. Bajocenſe 1300.

Seculo 14to. Compendiensa 1301. 1304.
1329. Romanum 1302. Toletana 1302. 1324.
1339. 1347. 1355. Nugarolensa 1303. 1315. Au-
scitanum 1308. Salisburgensa 1310. 1386. Co-
loniense 1310. Ravennensa 1310. 1311. 1314.
1217. Moguntinum 5310.

Viennense G: XV. 1311. Salmuriense 1315
Sinonense 1320. Parisiensa 1323. 1346. Valliso-
letanum 1324. Avenionensa 1326. 1327. Mar-
cianense 1326. Rothomagensis 1335. Castrogon-
teriente 1336. Anglicanum 1341. Londinensa,
1342. 1382. 1391. 1396. Noviomense 1344. Bi-
terrense 1351. Lambethense 1362. Andegavense
1365. Vaurense 1368. Palentinum 1388, Can-
tuariense 1399.

Seculo 15to. Sylvanectense 1402. Arago-
nense R: 1406. Oxoniense 1408. Perpinianense
R: 1409. Ausrium five Utinense 1409. Pisanum
G: nec P: nec R: 1409.

Constantiense G. R. P. caeptum 1414. fin:
1418. *Videantur acta eiusdem qua, ex pluribus
authenticis Codicibus edidit Schelestrat. Antwerp:*
683. Salisburgense 1420. Senense, & Lancitia-
num 1423. Coloniensa 1423. 1452. 1470.

Dertusanum & Parisiense 1429. Basileense
G. R. Inchoat 1431. fin: 1443.

Florentinum G: XVI. inch: Ferrariæ 1438
fin. Florentiæ 1439. Frisingense 1440. Andega-
vense 1448. 1522. Lugdunense 1449. Avenio-
nense 1456. Eboracense 1466. Toletanum 1473.
Senonense 1485.

Seculo 16to. Turōense R: 1510 Pisanū G: R. 1511.

Lateranense G: XVII. inchoat. 1512.
fin. 1518. Bituricensia 1528. 1584. Seno-
nense 1528. Coloniensa 1536. 1549. 1559.

Tridentinum G. XVIII. inchoatum 1545.
sub Paulo III. fin. 1563. sub Pio IV. Augusta-
num 1548. Trevirensis, & Moguntinum 1549.

Narbaꝝ

Narbonense 1551. Remense 1564. Cameracensia
 1565. 1581. 1583. Mediolanensia sub D: Carolo
 Borromæo 1565. 1569. 1573. 1579. 1571. 1582.
 Toletanum 1565. Constantinopolitanum 2565.
 Mechliniense 1570. Dertusanum 1575. Turo-
 nense 1583. Rothomagense 1583. Bituricensis
 1584. Aquense 1585. Mexicanum 1586. Tolo-
 fanum 1591. Avenionense, & Brestanum 1594.
 Aquilejense 1596. Diamperanum propè Goam
 1599.

Seculo 17mo. Ebreunense 1605. Parisien-
 sia 1605. 1612. Mechliniense 1607. Narbonense
 1609. Senonense 1612. Aquense 1612. Amada-
 nense in Mesopot: 1616. Petricoviensia in polonia
 sub Paulo V. Gregorio XV. & Urbano VIII.
 Burdegalense 1624. Varsaviense 1634.

Constantinopolitana à Schismaticis celebrata
 contra Calvinii dogmata 1639. 1642. *Ex Synodi-
 cis Parthenii literis & Leo Allatii de Occid. &
 Orient. Eccles: Consensu.*

SANCTITATE CLARI IN UTROQUE SEXU.

Seculo Imo. S. Maria Virgo Deipara Annum
 agens 72. moritur an: parte salutis 57.

S. Joseph Mariæ Sponsus moritur, ut opinan-
 tur aliqui, anno. 28.

S. Joannes Baptista 31.

SS. Apostoli & Discipuli Domini.

S. Maria Magdalena.

S. Thecla V. & M. 47.

S. Petronilla V. 69.

S. Martha V. 74.

S. Dionysius Areopagita Atheniensium acu-
 ti traditur, etiam Parisiensium Episcopus.

- S. Flavia Domitilla V. M. 98.
 SS. Nereus & Achilleus MM. 98.
 Seculo 2do S. Onefimus E. S. Pauli Disci-
 pul: M. 101.
 S. Romulus E. 108. S. Simeon E. & M.
 109. S. Titus E. M. 109.
 SS. Eustechius & Socii MM. 118.
 SS. Faustinus & Jovita MM. 122.
 S. Sabina Romanorum Matronarum e-
 xemplar 132.
 S. Praxedes V. 164.
 SS. Gervasius & Protasius MM. 167.
 S. Benignus Divion. Apost.
 S. Photius E. 177. S. Andreolus 199.
 SS. Ferreolus & Ferrutius Bifuntinorum
 Apollol: MM.
 Seculo 3tio. SS. Perpetua & Felicitas M.
 M. 205.
 S. Barbara V. M. S. Cæcilia V. M. cum
 SS. Tiburtio & Valeriano 230. S. Margarita V.
 M. 250. S. Apollonia V. M. 252.
 S. Gregorius Taumaturg: E. 265. S. Dio-
 nifius Alexandr: E. 265. S. Gregorius M. 292.
 S. Gabinus M. 296.
 S. Pontius Diacon. S. Zeno E. S. Victori-
 nus Pictaviens. E. M. sub Diocletiano.
*Calvistus in Chronol: anno 203. SS. Peopetu-
 am, & Felicitatem inter Virgines numerat, ex quo
 liquet Hæretici scriptoris oscitantia.*
 S. Januarius E. M. 305. cujus sanguis Ne-
 apoli, si capiti apponatur, liquefcit.
 Seculo 4to. Nicolaus E. Myrenfis, cujus ex
 offe arido liquor mirabilis perpetuo fluit.
 S. Helena Constantini Mater 327.
 S. Paphnutius 325. florebat. S. Antonius
 Ab. 356.
 S. Optatus Mileu E. 364. S. Hilarius Pictav.
 E. 369. S. Eusebius E. 370. S. Athanasius E.
 Ale,

Alexandr: 372. S. Hilarion. Ab. 372. S. Iuvenalis E. 376.

S. Ephrem. 378. S. Basilius Magnus E. 379
S. Arsenius Ab: 380. S. Liborius E. 386. S. Germanianus E. 387. S. Monica S. Augustini Mater, & S. Gregorius Naziani E. 389.

S. Gregorius Nyffen: E. 394. S. Ambrosius E. 398. S. Martinus E. 397. 400. vel 401.
Seculo 5to. S. Epiphanius E. 404. S. Joannes Chrysostomus, E. 407. S. Hieronymus 420.
S. Honoratus Arelat: 426. S. Gaudentius E. 427
S. Alexius & S. Augustinus E. Hippon. 430.
S. Paulinus E. Nolanus 431. S. Germanus E.
Antifiod: 448. S. Petrus Chrysol: E. S. 449. S. Eucherius E. 449. S. Hilarius E. Arelat. 449. S. Petronius E. 450.

S. Pulcheria Imper: VI, ejusque Sorores Placilla Marina & Arcadia.

S. Simeon Stylita, qui primus super Columnam vixit 461.

S. Maximus E. Taurin: 466. S. Genovefa V. 468. S. Daniel Stylita 480. S. Patritius E. 491. S. Epiphanius E. Ticin. 486.

Seculo 6to S. Galla Viel. 504. S. Avitus E. 516. S. Brigitta Scota V. 523. S. Maria Ægyptiaca 525. S. Fulgentius E. Rusp. S. Remigius E. Roman: 533. S. Severinus E. septemped: 529. S. Cæsarius Arelat: 542. S. Benedictus Monach: in occid. Pater 547.

S. Victorinus E. 547. S. Barsanuphius 548.
S. Clotildis Regina 548. S. Germanus E. Parisiens: 559. S. Maurus Ab. 562. S. Medardus 564.
S. Radegundis Regina 590. S. Hospitius Nicensis 595. S. Guntranus R. 598.

S. Simeon Stylita Junior, qui 68 annos super Columnam vixisse traditur.

Seculo 7mo. S. Eustasius E. 602. S. Augustinus Anglor. Apost: E. 604.

S. Joannes

S. Joannes Eleemosin: E. 616. S. Gallus
Ab. 618. S. Rupertus I. Ep: Salisburg. 623. S.
Mellitus E. Cantuar. 624. S. Isidorus Hispal: E.
635. S. Emmeramus E. M. 661. S. Sigebertus
Rex Austrasiæ 663. S. Gertrudis V. 664. S. Eli-
gius E. 665.

S. Ildephonfus E. 666. S. Audomarus E. 695.
S. Cladius E. 696.

S. Fiacrius Scotorum Regis Eugenii. IV.
f. qui oblatum sibi: à popularibus Regnum re-
cusavit *Beth. Lesleus.*

Seculo 8vo S. Irmina Dagoberti II. fil. 701.
S. Bonitus. E. 704. S. Wilfridus E. 709.

S. Winocus Ab. 717. S. Suvibertus E. 18.
S. German. E. C. P. 720.

S. Richardus Anglorum Regul: Pater SS.
Willibaldi, & Winibaldi, & S. IV. Walurgæ
V. Consanguineus.

S. Bonifacii, S. Joannes, Damas. 731. Ve-
nerab. Beda 735.

S. Wiroscotus E. 750. florebat.
S. Hubertus F. 754. S. Anthusa fil: Con-
stant Copron: 775. S. Burithardus E. 791.

Seculo 9no. S. Ludgerus E. 809. S. Pláto
Ab. 812.

S. Benedictus Ab: Anianensis 821.

S. Nicephorus Patriarch: C. P. 838.

S. Fridericus E. Trajectensis M. 838.

S. Arscharius E. 805.

S. Eoba postquam se cum Sociis Mo-
nasterii Virginibus ad tutelam Virginitatis de-
nasasset Sanctissimè obiit.

S. Edmundus R. Angliæ passus horrenda,
& Sanctus Ignatius Patriarch: C. P. 870. S. Rem-
bertus E. 888.

S. Theothiste Virgo planè mirabilis de qua
Card: *Baronius* 902.

Seculo 10mo. Odo Clun: Ab. 941.

S. Æditha

S. Æditha Uxor Othonis Germaniæ Regis
 947. S. Odo Cantuar: E. 958.
 S. Gerardus Ab. 958. S. Bruno E. Colon:

967.
 S. Uldaricus E. Augustanus 972. S. Mathil:
 dis V. 973. S. Nilus Calaber Ab. 976.

S. Dunstanus E. Cantuar: 989.
 S. Ofuvaldus E. Eborac: 992. S. Majol:
 Clun: Ab. 993.

S. Nicon. cognomento Metanite: *paniten-
 tiam agite* 998.

Seculo 11mo Heribertus Colon: E. 1021.
 S. Henricus Imper. Maritus S. Chunegun-
 dæ Virginis Virgo 1024.

S. Romualdus Ab. 1027. S. Emericus fil. S.
 stephani R. Hung. 1000. S. Dominicus Ab 1031.
 S. Stephanus R. Hungariæ 1038.

S. Dominicus Loricatus 1050. quem aliqui
 cum Abbate confundunt.

S. Eduardus Rex Angliæ Maritus & Vir-
 go 1066. S. Petrus Damiani Card. 1072. S. Jo-
 annes Gualbertus 1073. S. Anselmus E. Lucen-
 fis 1086. S. Arnulphus E. sueffionensis. 1087.

S. Margarita Regina Scot: 1097. pauperum
 Mater.

Seculo 12mo. S. Bruno Carthus: 1101. S.
 Anselmus E. Cantuar: & Hugo Ab: Clun. 1109.

S. Godefridus Comes 1126 S. Hugo E. Gra-
 tianopolit. 1132. S. Norbertus E. 1134.

S. Malachias E. 1148. S. Hildgardis V.
 1148. S. Isidorus Agric. 1150.

S. Bernardus Ab: 1153. S. Gvillelmus A-
 quitan. 1156.

S. Elifabetha Aschonaugia V. 1156. S. Ho-
 mobonus 1199.

S. Hugo E. Lincolniensis 1200. cujus cor-
 pus lacte candidius, & vitro pellucidius post
 mortem visum. *Raynald:*

Seculo

Seculo 13tio. S. Dominicus 1221.

S. Franciscus affisias 1226. S. Elifabetha Hungar. 1230. S. Antonius Patav. 1231. S. Hedvigis Polon. 1243. S. Lutgardis V. 1246. S. Clara V. & B. Rosa Viterbien. 1252. S. Petrus de Nolasco 1256. S. Hyacinthus 1257. S. Ludovicus R. Galliæ 1270.

SS. Thomas Aquin. & Bonaventura Card. 1274. S. Raymundus de Peniaforte 1275. S. Philippus Benitius 1285.

S. Albertus Carmel. 1292. B. Margarita Cortonenfis 1297. S. Ludovicus E. Tolotianus 1298., quem sequenti seculo inter sanctos relatum Mater Maria Siciliæ Regina 1317. adornavit. *Raynald.*

Seculo 14to S. Ivo Caufid. 1203.

S. Nicolaus de Tolent. 1306. B. Angela Fulgin. 1309. B. Agnes Politiana 1317.

S. Eliazarius Comes Maritus, & Virgo 1323. S. Rochus 1327. S. Elifabetha Lusit. Reg. 1336. B. Petrus Thomas E. falso diu creditus Martyr 1366.

B. Joannes Columbinus 1367. S. Andreas Corfinus E. & S. Brigitta Sveca vidua 1373.

S. Catharina Senensis V. 1380. S. Magaritha vidua 1390.

Seculo 15to. S. Liduvina V. 1433. B. Angelina V. 1435. B. Petrus Regalatus 1436.

S. Francisca Rom. 1440. B. Nicolaus Albergatus Card. 1443. S. Bernardinus Senens. B. Colletta 1447. S. Laurentius Justinianus 1455. S. Joannes de Capistrano 1456.

S. Antoninus E. 1459. S. Didacus Complüt. 1463. S. Catharina Bonon. 1463. B. Amedeus Dux Sabaudia III. 1471 S. Joannes à S. Facundo 1479.

S. Casimirus R. Poloniae fil. 1489. *ad numerari posset etiam scriptoribus Eccles: ob Hymnum in Laudem B. V. Maria scriptam.* **Se-**

Seculo 16to. S. Franciscus Paulanus 1507. B.
Franciscus Solanus 1510. S. Cajetanus 1545. S.
Joannes Dei 1549.

S. Franciscus Xaverius 1552. S. Thomas
de Villanova E. 1555.

S. Ignatius de Loyola 1556. S. Petrus de
Alcantara 1562. S. Pius 1566. B. Stanislaus Ko-
stka 1568. S. Franciscus Borgias 1572.

S. Ludovicus Beltrandus 1581. S. Tereſia
Virgo 1582.

S. Carolus Borromæus Card. 1584.

S. Felix Capucinus 1585.

B. Aloysius Gonzaga 1590. S. Paschalis
Baylon 1592.

Seculo 17mo. B. Turibius E. Limanus in
Peruvia 1606.

S. Maria Magdalena Pactia V. Carmel. 1607.

S. Andreas Avellinus Theatin. 1608.

S. Rosa de S. Maria tertii Ordinis.

S. Dominici prima e novo terrarum Orbe in
album Sanctorum relata 1617.

S. Franciscus Salesius E. Genevensis 1622.

S. Pius V. S. Felix à Cantalicio. S. Catha-
rina à Bononia in Sanctorum numerum relata
1712.

PROPAGATIO FIDEI, ET BELLA SACRA.

SEculo mor. Apostoli per Orbē terrarum dispersi
docuere fidem Petrus, & Paulus Romam, Ja-
cobus Zebed. Hispaniam, uti traditur, Jo-
annes Asiam minorem, Andreas Scythiam &
Achajam, Philippus Asiam superiorem, Tho-
mas Parthos, & Indiam, Bartholomæus Arme-
niam, Albaniam, & citeriorem Indiam, Mat-
theus & Matthias Æthiopiā, Simon Mesopo-
tamiam & Persidem, Judas Thadæus Arabiam
& Idu-

& Idumæam, Paulus Ethnicos varios, Jofech ab Arimathæa Britanos ut fertur.

Ss. Lazarus Maximinus, Martialis, Crescentius, Saturninus, Trophimus, primi apud Gallos Christianæ fidei præcones.

Seculo 2do S. Barfimæus E. Edeffe & in Syria plurimos Christo lucratur.

Christianam fidem amplectuntur Rhети per Lucium, & Emeritum ibidem Martyres, Nervii & Morini per Ss. Fuscianum & alios.

Anglia cum Lucio primo Regum omnium Christiano per Aristobulum, Fugatum & Damianum Celitæ Sequani, Allobroges per S. Irænum, & alios Christianis adduntur.

Pantænus Philos. à Demetrio Alexandr. ad Indos missus, eos Christo addicit.

Donaldus Scot. R. à Victore I. R. P. præcones fidei Christianæ petit & accipit *Bet Leslaus*.

Seculo 3tio Gallia fere universa sub Severo fit Christiana.

Philippi Imper. ut multi tradunt, Christianis sacris initiantur.

Origenes in Arabiam ab Alexandrino Patriarcha missus eam cum Principe Christi adjungit imperio.

sæculo nondum inclinante ad omnes fere cogniti Orbis regiones Christianam Religionem jam pervenisse testantur Tertulianus, & alii.

Ex barbarorum incursionibus, quæ Pom. Rom. exagitarunt, factum est Deo bonum é malis eliciente; ut plures ex illis spectata Christianorum virtute eorum Religionem amplectentur *Baron*.

Seculo 4to Aurea Christi imago in Romano Senatu erecta 312.

Frumentius Indis Orient. Christi fidem miraculis persuadet.

Magna Rom. Imperii pars cum Constantino Imper. Christum Regum Regem adorat.

Lango

Longobardi sub Agelmundo R. Hunni per Theotimum Scytham, Bossæ Hemi montis incolæ, Iberi cum Bacurio R. per Christianam ancillam Christi Sacra suscipiunt.

Seculo 5to Burgundiones cum R. Gundifilo à S. Domitiano E. Genevensi, Galli cum Clodovæo plenius Scoti à S. Palladio iterum Hiberni à S. Patritio ad fidem adducuntur.

Tervanus Pictos, S. Servanus Orchades insulas Christo lucratur.

Perlæ cum Isdegerde Rege, Æthiopes cum Abrahamo R. & Abba fratre Saraceni cum Alamundo, ad fidem accedunt, & Vindelici, Norici, Rugi per S. Severinum.

seculo 6to Alamandurus Saracenorum Princeps cum suis, Boii, sive Bavari, per Rupertum, Blemyes agente Justiniano, Christo dant manus.

S. Columbanus Pictos Christo subjicit, ss. Leander, & Fulgentius Hispaniam cum Recaredo R. Catholicæ Religionis restitunt.

Arium detestantur Longobardi cum Adulpho, & Theodolinda RR.

Sardi Barbaricini auspiciis Magni Gregorii, & Angli per S. Augustinum ab eodem missum Christianis aggregantur.

Seculo 7mo. Heraclius in Oriente Sisebutus in Hispania, Dagobertus in Francia Iudæos omnes baptisari jubent, aut exulare.

Perlæ Regina cum viro suo Constanti-nopoli Baptismo lustratur.

Olopnemius è Iudæa profectus Sinis Christum annunciat 663. *Kireher. ex vetustis monumentis ejus agentis.*

Flandria per S. Eligium, Franci Orient. per S. Kilianum, Angli Orient. cum Sigeberto Rege per S. Mellitum Germani, Batavi, Friso-

nes, Saxones, per SS. Suvibertum, & Wilfridum Christo nomen dare incipiunt.

Seculo 8vo. S. Wiros Belgis S. Willibrordus Frisii, aliisque in utraque Germania Evangelii lumen important S. Ludgerus Saxones, S. Corbinianus Alemannos ad Christum adducunt.

Avares cum Rege Trudone ad Christum adjuncti.

Brabanti per S. Hubertum Thuringii Frisii Hassi, alique Germaniæ populi per S. Bonifacium Christi religionem suscipiunt.

Religio in Oriente tollere oculos visa est Irene sacra refovente post obitum Leonis IV. Porphyro geniti.

Seculo 9no Harrioltus Rex Danorum R. cum pluribus è suis Baptismo lustratur 826 & Bogoris Bulgarorum Princeps 845.

Slavi Dalmatiæ Incolæ cum Sueropilo R. ad Christum adjuncti SS. Anascharius & Rembertus Succos, S. Radbodus Frisios Christo lucentur.

Basilii Macedo per egregiæ Sanctitatis Episcopum Prufos ad Christum traducit.

Gothofredus Nortmannus cum tota sua gente fit Christianus sub Carolo Crasso.

Seculo 10mo. Haraldus Rex Danorum Baptismo expiatus totum regnum ad Fidem pellicit.

Vandali sub Joanne XIII, Christum adorant.

Liberius Moschoviæ, Mieslaus Poloniæ, Vitdomirus Prussii, Zipitinæus Bohemiæ Duces cum suis Christo aggregantur.

In Dania, & Norvegia fides penè extincta reviviscit.

Hungaria per S. Stephanum Regem, & Russia per S. Bonifacium plenius ad Christianam Religionem adducuntur.

Seculo

Seculo 11mo. S. Bruno Ruthenos ad viam salutis revocat.

Pomerania per S. Othonem Bambargensem E. in Christi fidem concedit,

Reparatur apud Hungaros fides per Andre- am Regem.

Vindi, Sclavi & Saxones plenius, & con- stantius Christo adhærent.

Sacra expeditio ab Urbano II. indicta 1096 in qua Gothofredo Bullionio Duce capta est Hierosolyma 1099.

Seculo 12mo S. Vicelinus Vandalos, & Scla- vos convertit ad Christum 1141.

Sultanus Iconii ab Alexandro III. fidei for- mulam petit, & accipit.

Gothia cum suo Rege, & Pomerania ple- nius Christo adhærent.

Finlandia per S. Henricum E. & M. ad Ecclesiam aggregatur.

S. Menardus Livoniam cum Cobba Rege ad Christum adducit.

Seculo 13tio. Dominicani, & Franciscani barbaras Tartarorum mentes. Evangelio miti- gare satagunt.

Bella sacra varia per S. Ludovicum Galliaë E. & alios.

Iudæorum ex Gallia expulsio primum 1253. tum 1295.

Prussi & Ianyger Christo subjiuntur.

Dominicani in Armenia uberes, ex Divini verbi semente fructus efferunt.

Nicolaus Sabellus E. Albanensis postea Ho- norius IV. Norvegiæ Apostolus.

B. Odericus & socii è familia S. Francisci Cataii & Thibeti Regnis primi Christum an- nunciant.

Seculo 14to Bosnia cum Principe Stephano ad fidem adducitur.

Benedictus XII. missis Divini Verbi præ-
toribus, rem Christianam inter Taitaros pro-
moveret.

Cumani Betzenses Lipnenses Patrini & vi-
cini adnitente Ludovico Hungaro ad Christum
perducuntur.

Iagello Lithuaniae Princeps Christianis fa-
ciris initiatus, dictusque Vladislaus Lithuaniam &
Samongitiam subjicit Christo.

Seculo 15to. Res Christiana in Epiro resflo-
rescit, muniente Castrioto.

Calliffus III. & Pius II. Turcis Bellum illa-
turi, nihil, nec Divinae, nec humanae opis præ-
termittunt!

S. Didacus Complutensis Evangelium apud
Carienses propagat

Guinenses Angolani Conenses in Africa
Christiana sacra complectuntur.

Familiarum Iudaicarum 24. millia ex Hi-
spania pulsa.

Seculo 16to. Indiae Orient. & occident.
æ Manicongo in Africa per variorum Ord-
inum Religiosos viros Christi fidem suscipiunt.

Iaponiae & sex aliis Regionibus per S. Fran-
ciscum Xaverium lux Evangelii affulget.

S. Ludovici Beltrandi eximia charitas in
lucrandis Christo Americae populis enitescit.

Bellum contra Turcas feliciter gestum à fæ-
deratis Christianis S. Pio V. impellente.

Penetrat Christi fides ad finas per Patres
Soc. Iesu 1582. Stabilitur à P. Mathæo Riccio
Maceratensi 1583.

Seculo 17mo. Augustiniani, & Carmelitæ
in Perfide, Capucini, & Iesuitæ in nova Fran-
cia Evangelium propagant.

PP. Theatini apud Georgianos fidem Chri-
stianam amplificant ab an. 1628.

Dominicani egregiam operam in Sinis Chri-
sto conciliandis navant. Iesuitæ

Iesuitæ in Asia Thiberi & Laorum Regnis
Christum annunciant.

Ferdinandi II. & Maximilianus Bavar. in
Germania Ludovicus XIII. & XIV. in Gallia
Cathol. fidem restituunt.

Marianis Insulis à Patribus Soc. Iesu Chri-
sti fides infertur.

*Ludovicus Magnus Fanaticos tumultuantes
debellat 1704.*

SACRI RITUS INDU- CTI ANTIQUATI.

Seculo 1mo. Christiani nomen Antiochiæ
natum.

Institutio dies Dominicæ & Festorum Na-
tivity: Christi, Epiphaniæ, Resurrectionis, Ascen-
sionis Pentecostes.

Iejunium quatuor temporum & Quadrage-
narium.

Ufus aquæ Benedictæ, & signi Crucis.

Cantus Ecclesiæ cum duplici Choro.

Horarum Canoniarum distinctio.

Lampades, & sacra lumina.

Stationes in arenariis ad preces.

Diaconissæ Dipticha Sacra.

Agapæ triplices.

De Mitra Episc. nil certi fixique traditur C^l

Bona.

Seculo 2do. Alexander I. usum Aquæ lu-
stralis amplificat.

S. Sixtus I. Sacra Vasa ab aliis quàm ab
Ecclesiæ Ministris tangi vetat.

Telephorus Quadragenarii jejunii morem
ab Apostolis inductum lege sancit Proparentes in
Sacro Baptismate instituit. *Genebrard.*

S. Soter P. jubet à Sacerdote Nuptias con-

secrari.

Episto-

Epistolæ inter Catholicos formatae, seu Patentes Encyclicæ, Decretales, Pastorales, Synodicæ, Dimissoriae, Memoriales, Confessoria inductæ.

Tres Missæ in die Domini Natali.

Seculo 3tio S. Zepherinus S. Eucharistiæ summptionem circa fer. Paschatis imperat.

Callistus I. confirmat Jejunium quod quater in anno ex! Apost. traditione celebratur.

Ritus sepelliendi MM. cum colobio.

Cæmeteria, sive aræ consecratæ, ubi sepellientur fideles. Decio imperante Litaniarum usus in Orientis Ecclesia frequentatur. *Genebr:*

Templa dedicandi ritus a Felice I. Racemorum, sac fructuum, jussu Eutychani, benedictio, usurpatur.

Eulogiæ, sive panes benedictione sacrali in sine Missæ distribui cæpit.

Seculo 4to. Usus Corporalium ex solo lino à S. Silvestro imperatus.

Hymnus Glorificationis.

Numeratio seu indictiones 312

Limites Diæcesibus constituti in Nicæna Synodo.

Rosarii rudimentum à Paulo Anachor. preces per lapillos numerante. *Zozom. l. 6. c. 29.*

Congregationes ad sepelienda corpora,

Pallium Episcopale sub Marco I.

Alleluia cantari cæptum in Ecclesia, Agapæ ferè proscripæ.

Interfictia ad Sacr: Ordines à Syricio inducta.

Pænitentiarium munus ad quem pertinebat publicè pænitentibus pænam imponere, à Nectario C. F. sublatum 390.

Seculo 5to. Paraboli juvandis peste contactis. Primus inter SS. Confess: collitur S. Martinus.

Nocturnæ vigiliæ ad sepulchra MM. sublatae, retenta jejunia. Damnato Nestorio adduntur Angelicæ

gelicæ salutationis; S. Maria Mater Dei &c.

Cerei Pasch: benedictio in singulis paretis concessa. Agni cerei consecrari cæperunt. Additum fidei symbolo *Filioque* in concil: Hispan: jussu S. Leonis celebrato 447.

Triduum rogationum inductum à S. Mamercio Vienn: E: Trisagium in Missa cani cæptum. Evangelio jubet assurgere Anastasius.

Seculo 6to. Beneficiorum origo sub Symmacho, cum antea Clerici stipem acciperent.

Eucharistia in medio Altaris servata.

Quadragesimas S. Martini, unde ritus jejunii per adventum.

Festum Purificationis Beatæ Virginis 545. Privata Canoniarum Horarum recitatio absentibus à Choro indicitur à Pellagio I.

Corepiscopi Aboliti 572.

S. Gregorius Templa, & tempora sacris stationibus assignat

Idem inducit asperionem Sacrorum Cinerum in capite solennis jejunii.

Ab eodem alia plura in S. Liturgia addita, quæ Genebrardus recenset

Seculo 7mo. Usus campanarum in Ecclesia per Sabinianum P.

Pantheon B. V. & omnibus Sanctis dictum à Bonifacio IV. 608.

Bonifacius V. in templis, Arisque à Sylis reis apperit Festum S. Crucis illustrius post Heraclii de Cosroë victoriam. Cerei consecrati die B. V. Purificatæ, Organa & alia instrumenta musica à Vitaliano P. primùm in templis adhibita. Osculum pacis in Missa ab Agathone inductum Rosæ aureæ per Pontif: consecratio ex Ordine. Rom: hic statuenda videtur. *Videatur Cartharius in erudito hac de re Opusculo.*

Seculo 8vo. Panis & Vini oblatio pro Missa celebranda Magistri cantorum.

Gregorius II. jejunium in Sabbatis Quadragesimæ

gesimæ antea vetitum fervari jubet.

Gallia Rom : Liturgiam pipino, & Carolo Magno admitentibus amplectitur. Licebat ad huc sub Carolo Magno cuilibet Sacerdoti plures in die Missas celebrare. *Gard: Bona liturg:*

Consuetudo indiscretè distribuendi Divinam Eucharistiam pueris sacro adstantibus aboletur. *C. Bona*

Seculo 9no. Leone III. Sedente locus honoratior habita est dextera locandis sacris imaginibus, mox iterum sinistra.

Falsò adscribitur Eugenio II. examen perfrigidam. *Papebroch.*

Profæ Ecclesiasticæ sub Sacrum canendæ 840

Festum omnium Sanctorum à Gregorio IV. Palmæ benedictæ à Ioanne VIII. ad Carolum Calvum missæ victoriæ omen 877.

Idem rogante Moravorum Apostolo Methodio, Slavonicæ lingvæ usum permittit in sacris 880.

Seculo 10mo Campanæ primum benedictæ & certo sacro nomine donatæ à Ioanne XIII.

Diaconistarum ministerium incipit aboleri.

Sodalitium pro defunctis piè Romæ coaluit 934.

Ioannes XV. in Synodo Lateranensi S. Vidaricum E : Augustanum Sanctis adscribit ritu non antè usitato.

Statuitur, ut sacer Missæ canon submissa voce recitetur. *Bona.*

Triduarum jejunium annuum ante Quadragesimam apud Casinades, à quibus in cæteros derivatum.

Seculo 11mo Symbolum primò cantaricæptum Romæ post Evang: postulante S. Henrico Imp: 1014.

Ufus, & nomen Disciplinæ, seu voluntariæ verberationis innotescunt.

Commemoratio omnium fidelium Defunctorum

storum, Addictum Deiparæ Sabbathum 1099.
Ejusdem Officium institutum.

Petrus Anachoreta sacri belli tuba sacras preces per globulos numerat. Militum, quos ad s. Bellum Urbanus II. accenderat insigne Crux purpurea humero Rfuta ex quo cruciatæ nomen factum.

Seculo 12mo Innocentius II. in Concil: risono s. Hugonem E. Gratianopolitanum aris admoturus solenniores ritus primus adhibet, *Bolland.*

Aggregationes ad ordinum Religiosorum merita cæptæ usurpari.

Conceptio Beatæ Mariæ Virginis primò Celebrantur in Ecclesia Lugdanensi 1336. sine publica tamen Romanæ sedis Authority. Ritus duplicis semiduplicis &c. in Horis Canonicis factasse in sine sine hujus sæculi, vel initio inductus

Seculo 13tio Pulsatio Campanæ in Hostiæ sacræ elevatione & salutatione, Angelica, Rosarium Deiparæ nobilissimum D. Dominici inventum ab eo, & affeclis propagatur.

Scapulare Marianum datur ab ipsamet Augustissima V. Maria B. Simonide Stoch. Carmelitæ 1261. Festum sanctissimi Sacramenti & Officium egregium D. Thomæ Aquinatis opus 1264.

Magisterium s. palatii ub Honor III. institutum. Initium Confraternitatum pænitentium 1270.

Nicolao IV. Sedente denuo Sacrarum Imaginum locus nobilior dextera Jubilæi celebratio ritu solemniori singulis 100. Annis renovata 1300

Seculo 14to. Christianiss: Regi data facultas Eucharistiæ sub utraque specie sumendæ.

Deipara jubente Scapulare Mariannum Ioannes II. Sua auctoritate munit 1316.

Solennes supplicationes in Festo Corporis Xpi contracta celebratio in singulos 30 Annos per Clementem VI. & in singulos 30. per Urbanum VI. Festum SS. Trinitatis 1334.

Angelicæ salutationis recitandæ initio Con-
cionis morem S. Vincent: Ferrerius primus indu-
cit. Id tamen aliqui D. Dominico tribuunt.

Seculo 15to Annatæ ut ajunt Sacerdotio-
rum omnium à Bonifacio IX. indictæ 10.
pontif: anno.

Festum Transfigurationis Christi Domini à
Callisto III.

Nomen JESU ab imagine ejusdem sejunctum
primò productum à D. Bernardino Senensi:

Jubilæi ad annum 25. reductio per Paulum
II. & Sixtum IV.

Festum præsentationis Deiparæ in Occidente
cæptum 1475.

Inquisitio Hispanica instituta 1492. Mos pi-
us salutationis Angelicæ in meridie repetendæ in
stauratur 1500.

Seculo 16to præmatica sanctio Gallorum cum
Concordatis mutatur 1516. Festum s. Iosephi. Sodal-
itates piæ ad cultum Deiparæ inductæ à Ioanne
Leonis Soc: Iesu 1560. Festum S. Mariæ de
Victoria, sive Rosarii 1573.

Triduanæ per horas 40. preces, ineunte Qua-
dragenario jejuniò maceratæ initium habent.

Ufus consecrandi sacra Sigilla Pontificia benedi-
ctiõ Lunæ: dies apud PP. Theatinos, ut olī sæculo II.
apud Monachos Gamungenses, juvandis per piacu-
lares preces defunctorum animis destinatur 1592.
Silos. in Historia Theatin:

Seculo 17mo Perpetua Quadragenarum ho-
rarum supplicatio Romæ in singulis deinceps tem-
plis à Clemente VIII. instituta.

Festum, & Officium s. Angeli Custodis.
Romæ menstruus populi ad Sacram Sinaxim con-
curfus sub Paulo V. Demandatam à Clemente
VIII. Agnos cereos conficiendi provinciam Pa-
tribus Fuliensibus Paulus V. dato Diplomate con-
firmat 1608.

Arabiae lingvæ usus in Sacris ab Urbano VIII. Carmelitæ apud Persas agentibus concessus 1624.

Pius usus precum pro felici morte impetrandæ per Vincentium Carafam Soc: JESU Præpositum Generalem 1648.

Romæ jejunium votivum invigilia Purificationis observatam urbem à terræ motu 1703.

Festum immaculatæ conceptionis 1707.

SACER CÆLIBATUS, ORDINES RELIGIOSI.

seculo imo **D.** Ioannes Baptista ab Eremo ad Iordanis ripas veritatis, & pœnitentiæ præco, vitæ Monasticæ, & Religiosæ antesignanus. *Ex Epist: D. Hierony: ad Eust:*

Cœnobarum disciplina à tempore prædicationis Apofolicæ sumpsit exordium. *Cassian; coliat. 18. c. 5.*

Esseni, sive Iessæi Alexandria, ut quibusdam visum est, Religiosi.

S. Dionisius Areopagita Monasticæ Professionis meminit. *C. 6. Eccles: Hier:* Qui Crucigerorum Ordinem à S. Cleto Rom: Pontif: institutum asfirmant non videntur audiendi.

Seculo 2do Plerique, ac pleræque sexaginta, ac septuaginta annos nati, qui à pueritia se in Christi disciplinam tradiderunt incorrupti permanent. *S. Justin: in Apost:*

Invenias multos ex nostris, & Viros & fœminas, qui in cœlibatu consenscunt, quòd Deo conjunctiones se futuros sperent. *Athenagor. in Apol.*

Ritus in Sacris Virginibus velandis, & consecrandis decreti à Pio I.

S. Narcissus Hierosolym: Ep: Anachoreticam vitam degit 199.. Seculo

III Seculo 3tio. Ante omnia sacerdos, qui Divinis assistit Altaribus, castitate debet accingi. *Origen Hom. 4. in Levit.*

S. Cyprianus librum scribit de Virginum disciplina.

Paulus Anachoretarum Princeps in solitudinem secedit 253.

S. Dionysius ex Monacho Rom. Pontif: 261. docet jam tum Monachos gacris honoribus donari consuevisse.

S. Hippolitus Martyr Monachorum meminit. *In Orat: de consummati. mundi.*

FlorentapudScotos Caldæi vitæ Sanctiõnia celebres Ascetæ, seu Monachi. *Beth. Lesleus Buchanan.*

Seculo 4to. In Armenia, Scythia Nitra, & utraque Thebaide à S. Antonio. Monasteria condita sunt, S. Pachomius in Ægypto, S. Hilarion in Palæstina SS. Basilus, & Athanasius in Græcia Cænobia aperuere.

In Etrusci Maris insulis, Mediolani, Vercellis, Turone floruisse Monasteria docent, SS. Hieronym: Ambros: Augustin: Severus, Sulpitius.

Tria ernat hoc ævo Monachorum genera, Anachoretæ, Cænobitæ, Remaboth bini, vel terni sine præside viventes.

Manuum labore vitam omnes tolerabant.

Pueri in S. Basilii Monasteriis educabantur.

Seculo 5to S. Augustinus in Africa Religiosas utriusque sexus familias constituit, sed feminis tantum dedisse leges videtur.

Ioannes Cassianus Monachorum Institutor.

Lerinus à S. Honorato; & Sociis coli cæpta.

S. Alexander Parens Acemetarum qui Constantinopoli à celebri Monasterio studio dicti Studitæ.

Canonici Regulares à Gelasio I. quo Duce in Italiam venerant, Lateranensi Monasterio donantur, & ab eo nomen trahunt. *Mq*

Monachi qui ad Sacerdotia, & honores assumebantur, instituti sui leges, & vestes retinere consueverant.

Seculo 6to. S. Benedictus Ordinis sui dat initium 520. Pueros in Monasteriis educandos admittit, iique oblato à parentibus Monasticæ vitæ jugum excutere non poterant.

Datas Monachis Leges à SS. Cæsario, & Aureliano Arclatenfibus E. E. à SS. Ferreolo & Columbano Abba: in Gallia à SS. Isidoro, & Fructuoso in Hispania collegit Holstenius.

S. Gregorius M. Mauritio Augusto, qui lata lege vetuisset quemquam nisi bello inutilem fieri Monachum, acriter restitit 592.

Seculo 7mo. S. Columbanus Scotus Bobiense Monasterium in Italia condidit. 609.

S. Enemundus E. Lugdunens: Sancti Moniales S. Petri instituit.

S. Sigebertus Austrasiæ Rex, duodecim Monasteriis exstructis, Monachum induit.

S. Iosæus Regis Britonum fil: Anachoreta in agro Pontium 651.

S. Fiacrius Scot: Regis f: Anachoreta in Gallia.

Bamba Hispaniæ Rex bellicis operibus inclitus Monasticam vitam amplectitur 680.

Inclinante sæculo capere à Rom: Pontificibus aliquæ Monasteriis immunitates.

Seculo 8vo. Petronax Ab: Casinense Monasterium instaurandum suscipit 720.

Ethelredus Merciorum 704. Chetredusirum Merciorum & Offa Saxonum Oriental: in Anglia Reges 715. Ina R: Saxonum Orient: 740. Cleofulus, & Egbertus Northumbriæ Reges paulo post, Carolomannus Caroli Martelli Primoregenitus ad Monachos transeunt.

Monachi ad infulas & gravissima Ecclesiæ negotia frequenter assumebantur.

Fæminis

Fæminis non patebat aditus ad Monachorum templa.

Seculo 9no. Post visam decuffatam in Cælo Crucem Scoti & Picti Anglos memorabili prælio cædunt. Inde initium cæpit singularis apud Scotos S. Andreae cultus, militari per Achajum R. Ordine instituto *Leslaus & Buchanan.*

Lotharius I Imper: Monachus in Monasterio Prumiensi 855.

Puerorum per parentes in Monasteriis oblatio displicere cæpit & aboleri.

Monasteria Clericis, imò & laicis à Ludovico Pio Imper. primò commendata.

Hoc seculo primùm Monachis data facultas Sacramentales criminum confessiones excipiendi. *Schelesirat: in Antioch: Concil: fuscè & eruditè.*

Seculo 10mo. Berno primò, mox S. Odo Cluniacensi Ordini dat initium 903. Cænobium fundatur 910.

Fortunius Navarræ 905. Alphonfus Legionis 931. Constantinus III. Scotiæ 941. Hugo Italiæ Rex 945. Venetorum Duces Ursus 932. Petrus Urseolus 678. Vitalis Candianus 979. Memmius eorundem Tribunus 991. Monasticam vitam amplexi sunt.

Monachi plerumquè adhuc Episcopis ex communi jure parebant.

D. Benedicti Regula in omnibus ferè Occidentis Monasteriis dominabatur.

Seculo 88mo. Ordo Canonicorum Regul: instauratur à Petro de Honestis 1015.

Camaldulensis ordo per S. Romualdum instituitur 1022. Vallis Umbrosæ per S. Joannem. Gualbertum 1030. Gradimontensis per S. Stephanum de Tierno 1076.

Carthusianus per S. Brunonem. 1086.

Antonianus per Gasconum 1099.

Cister-

Cisterciensis per Robertum Ab: Molis mens-
sem 1098. Fontis Ebraldi per Robertum de Arbi-
fello 1100.

Michaël Stratioticus 1058. Isaacijs Comne-
nus Orient: Cæsar. 1059. Monachi.

Seculis II. & 12. immunitates Monasteriis li-
beralius indultæ.

Seculo 12mo Præmonstratenses instituntur à
S. Norberto 1116. Milites Templarii 1118. extincti
à Clemente V. 1312. Hospitalarii S. Ioannis Hiero-
solymit: nunc Melitenses 1119. Gvillemitæ, seu
Montis Virginis 1124. Equites Calatravæ 1158.
Hamiliati 1170. extincti à B. Pio V. Equites S. Ia-
cobi 1170. Equites Alcantaræ 1176. Theutonici
Mariani 1190. Florensis ordo 1196. Ordo Trini-
tariorum & Sacerdotum Hospital: 1198.

*Hoc sæculo florere incipiunt Religiosarum Militia-
rum Ordines.*

Seculo 13tio Equites Cruciferi in Livonia 1205
Dominicani 1206. Franciscani 1209.

Eremitæ 1. Pauli in Hungaria 1215.

Ordo S. Mariæ de Mercede Redempt: captivo-
rum 1218.

Moniales S. Claræ 1223. ordo Vallis Schola-
rium 1215. Servitæ 1216. five 1233.

Militia Montesiæ 1233. Equites gloriosæ Virg:
Mariæ, 1233.

Eremitæ S. Augustini in unum coacti 1142 Sil-
vestrini 1269.

Cælestini per S. Petrum Moronum instituti 1274
Carmelitæ novâ veste donantur ab Honorio IV. 1286.

Hoc primum sæculo Rom: Pontifices jubent
Religiosa instituta Apostolica Auctoritate sanciri,
atque approbari.

Seculo 14to Ioannes Rex Armeniæ Mino-
ribus 1310. Humbertus H. Delphinus Viennæ
Dominicanis nomen dat 1349.

Olivetani per B. Bernardum Ptolemæum in-
stituti 1320. Milites

Milites JESU Christi in Lusitania 1325
Ordo Eremitarum S. Pauli in Hungaria 1328.
confir:

Ordo Periscelidis vulgò la *Gartiera* in Anglia
1344. Ordo Fratrum Charitatis B. V. vulgò *Hileta*
22 1347.

Iesuati à B. Ioanne Columbino Senensi 1356.
extincti 156.

Eremitæ S. Hieronymi per B. Petrum Gam-
bacurtam Pisanum 1380.

Seculo 15to Equites Lillii Navarra 1403 Ca-
nonici S. Laurentii Justiniani 1404. Sub Clemente
IX extincti.

Congregatio Canoniorum S. Salvatoris 1408
Fratres mendicantes S. Hieronymi 1415. ex-
tincti: 1669.

Ordo S. Benedicti reflorescit in Italia per
congregationem S. Iustitiæ sive Casinensem.

Ordo Annunciatæ in Sabaud: à 1420.

Equites Velleris Aurei 1430. Ambrosiani
1433. S. Michaëlis in Carlia 1469.

Minorum Ordo per Franciscum Paulanum
1474 Equites S. Gregorii in Carinchia 1493

Seculo 16to Theatini 1514 Capucini 1525
Clerici Regul: S. Pauli 1538

Societas Jesu 1540 Equites S. Stephani 1562
Congregatio Orat: S. Philippi Nerei 1564, Mi-
litia S. Lazari renovata, & Equitibus S. Mauritii
conjuncti 1563. Clerici Regul. de Somascha 1568.
Ordo Fratrum S. Ioannis Dei 1572. Equites S.
Spiritus 1579.

Carmelitæ Excalceati 1580. Fulienses 1586.
Clerici Regulares Minor: 1588. Ordo Ministran-
tium infirmis 1591. Religiosa Professio vetita
ante an: 16. completum à Concil. Trident. &
Regularium privilegia imminuta.

Seculo 17mo. Penitentes III. Ordin. S. Fran-
cisçi reflorescunt 1600. Clerici Doctrinæ Chr-
stianæ

gianæ 1603. Novarum Monialium examina Equi-
tes Ss. Sanguinis Christi Mantuæ 1608.

Congregatio oratorii Iesu in Gallia 1608.

Ordo Scholarum piârûm 1621. Clerici Lucen-
ses Matris DEI 1622.

presbyteri Missionarii 1622.

Clerici in commune viventes resurgunt. 1640
Trapenses 1662.

Ordo Equitum S. Andreae in scotia instau-
ratur à Iacobo II. Magnæ Britanniae Rege 1687.

MIRACULA

Seculo 1mo. Christus DEI Filius in terris de-
gens edit innumera Divinae virtutis signa, bo-
norum partem sacri Evangelistæ referunt.

Idem à Sectatoribus suis ingentia miracula
patranda prænuntiat. *Joan: 14. Math 16.*

Sanctissimi Apostolorum Principes Petrus &
Paulus aliique per orbem terrarum Christianam Re-
ligionem plurimis, maximisque miraculis fanciunt.

Aliquot miracula habemus in actis Apосто-
licis.

Seculo 2do Quot annis statâ die mare aperi-
tur, ut Christianis cultoribus adire detur D. Cle-
mentis sepulchrum, sub undis Divinitus exstructû.

Bello Marcomanico Rom: copiis pluviam
ad sitim levandam in hostes fulmina de Cælo pre-
cibus evocat Christiana Legio, inde Fulminatrix
dicta.

Floruere hoc sæculo miraculorum gloria Ss.
Clemens, Faustinus, & Iovita, aliique innumeri.

*Testes habemus Hegeſippum apud Eusebium, &
Ethnicos qui crebra prodigia Magicis artibus, tribue-
bant.*

Seculo 3tio S. Gregorio Thaumaturgus precibus
montem transfert.

Idem Lycum exundanrem baculo coerces,
K Mulier

Mulier ausa indignè ad sacram mensam D. Cypriano operante, accedere, temeritatem subitâ morte luit,

Prodigiis patrandis claruere SS. Felix Nolanus, Gregorius Thaumaturgus: & SS. Agatha, & Christina.

A S. Cypriano aliqua hujus seculi miracula traduntur, sed pleraque ab actis Martyr.

seculo 4to Crux Constantino Magno è Cælo apparet cum inscriptione: *In hoc signo vinces 312.*

Ignis è fundamentis erumpens, & operarios adurens, vetat locari fundamenta Templi Iudaici quod Iulianus Imper instaurare parabat.

Thaumaturgi hujus sæculi fuere, S. Antonius & Hilarion Ab: Nicolaus Myrensis & Martinus EE:

Testantur plura miracula SS. Athanasius Ambrosius: Gregorii Nazianzeni, & Nyssenus, Theoderetus.

Seculo 5to Puer Constantinopoli spectantè, populo in sublime elatus, discit ab Angelis comprimendum esse terræ motum repetitis his vocibus: *Sanctus Deus, Sanctus fortis &c.*

Ampula sacri Chrismatis de Cælo coram populo ad inungendum Clodoveum Francor: R. à Columba defertur.

Inclaruere miraculis SS Simeon stylita, paritritius Maurilius.

Miracula hoc seculo patrata scripsere S. Augustinus, & victor Vitens.

Seculo 6to Piscina Ose in Lusitania natura profus arida pridie paschatis, quotannis redundabat aquis, quæ mox lustratis sacro fonte quot, quot ibi Christo nomen dabant, evanescebant.

Episcopi Orthodoxi post resectas radicibus à Vandalis lingvas, disertè loquuntur.

Celebres miraculis fuere S. Benedictus, Severinus, Leonardus Medardus.

Plura scripsere SS. Gregorii Magnus, & Turonensis, ac Venantius Fortunatus. Secu-

Seculo 7mo. Heraclius Imp: Christi D. Crucem ex hoste receptam, nudipes & sacco indutus infert Hierosolyman, cum auro gemisque fulgens Cælesti vi repelleretur.

S. Romanus Archiep: draconem agro Rhotomagenfi infestum stolâ injectâ in urbem trahit, populo spectante cremandum.

SS. Amandi, Theodori, Columbani, Ioannis Eleemosyn. & aliorum miracula celebrantur.

Ab Adelmanno & Ioanne Moscho plura hujus seculi mira traduntur.

Seculo 8vo Crucifixi imago Berythi à Iudæis perfossa, largo sanguine manavit.

S. Ioanni Damasceno manus amputata à Dei, para restituitur.

Acta II. Synodi Nicænæ testantur miracula S. Platonis Martyris in subveniendis captivis.

SS. Winocus Ab & Suuibertus E: præcipuam in patrandis miraculis gloriam tulere.

Venerabilis Beda & S. Ludgerus non nulla hujus ævi miracula memorant.

Seculo 9no. S. Iacobus Apostolus ex equo candido militans, in acie pro Ramiro Legionis R. ab exercitu conspicitur.

Caradignæ in Hispavia pavementum, sub quo sepulti 200. Monachi à saracenis cæsi 848. 6. Augusti, qua die contigit cædes, quotannis sanguineo sudore madet.

Miraculis sæculum illustrarunt SS. Anscharius, Eulogius, Rembertus EE:

Testes miraculorum habemus Rembertum, & Bavonem EE: cum Thegano.

Crucem inter media tela præferente S. Vldarico Otho I. parvâ manu immensas Hungarorum copias delet.

Seculo 10mo Comes Othonis I. vinculorum S. Petri contactu à Dæmonis molestiis liberatur.

In synodo Vintoniensi Imago Christi penden-

tis è Cruce, ad S. Dunstani preces loquitur, Mo-
nachis contra malos Clericos favens.

Imago Christi Domini olim ad Abagarum
missa Constantinopolim translata, & applicata si-
mitem eidem imprimit effigiem.

SS. Vldaricus & Bonifacius EE. SS. Nilus &
Majolus Abb: clarent miraculis.

Multa supra vim naturæ patrata scribunt Re-
ghino, Flodoardus, & alii.

Seculo 11mo Avalonis Urbis muri Rober-
to R. Gallorum pfallente, concidunt 1005.

S. Stanislaus Cracoviensis Antistes Equitem
Petrum à tribus annis sepultum, testem multis spe-
ctantibus ad Regis Boleslai tribunal adducit.

Ad S. Guntheri Anachor: preces pavo affa-
tus avolat è mensa S. Stephani Hungariæ Regis.
Clarent miraculis SS. Romualdus, Stanislaus, &
Ioannes Gvalbertus;

Plura miracula referunt Arnulphus Comes,
Glaber. B. Petrus Damiani, Adam Bremensis.

Seculo 12mo lngens langventium multitudo
pasta panibus, quos S. Bernardus Cruce signave-
rat repentè convalescit ut ille publicè prænucciarat.

S. Benedictus puer duodennis Divino impul-
su Rhodanum ad Avenionem pontè conjungit 1177

Habuit hoc sæculum egregios mirandorum
patratores SS. Bernardum, Norbertum, Malachiam,
Isidorum, Bennonem.

Scripsere petrus Ab: Clun: sigebertus. Ber-
tholdus Constantiensis.

Seculo 13tio Innocentius IV. S. Stanislauna
Cracov: Sanctis adscripturus, coram populo illius
ope implorata mortuum vitæ restituit 1253.

Duo è cælo pueri Friderico R. Messanensi An-
tisti, Clero, & populo in Templo supplicibus an-
nunciant, in funere S. Alberti Carmeli: canendum
Os Iusti &c.

Miraculis fulgent SS. Dominicus, Franciscus
Antonius

Antoniſ, Patavinus, Hyacinthus, Albertus.

Scribunt S. Bonaventura, Iacobus à Vitria-
co. Thomas Cantiprat:

Seculo 14to S. Rochus ſalutari Crucis ſigno
graſſantem per Italiæ Urbes luem illico fugat.

Cæleſtis lux diu noctuque ſuperfulgens Sacra
Euchariftiam, in paludem à furibus projectam in-
dicat. Regi tantæ monumentum à Raſimiro R. no-
bile templum erigitur 1347. prope Cracoviam.

SS. Nicolaus Tollent: Ivò, & alii operibus ſu-
pra vim naturæ patris inſignes fuere.

B. Raymundus Capuan: Ioannes Villanus,
Ayto Armenus plura memorant miracula.

Seculo 15to S. Franciſcus Paulanus à nautis
rejeſtus Siculum fretum, ſtrato ſuper fluctibus pal-
lio cum ſocio transmittit.

Taurini in aera publica, Hoſtia Sacroſancta è
pyxide ſpontè reſiliens, in ſublimè fertur, radiis cir-
cumſpecta; mox ad preces Episc: Cleri & fre-
quentis populi in ſuppoſitum calicem descendit
1453.

Grandia patrant miracula SS: Franciſ: Pau-
lanus Vincent: Ferrerius, Ioannes de Capiftrano.
Scripſere S. Antominus, Philippus Bergomas
& alii.

Seculo 16to Imago Crucifixi lapidum icibus
petita, ſangvinem emittit circa 1556. *ex Brentio Lu-
therano.*

Sylvæ Ducis in Belgio quidam S. Antonii i-
maginem per contemptum concidentes ſacro igne
repente correpti poſtridie moriuntur. *Res fuit
oppido nota, & in publicas tabulas relata
2566.*

Innumera ſunt, & planè maxima; quæ de
S. Joanne Dei Franciſco Xavario, Ludovico Ber-
trando, Philippo Nerio, Paſchale Baylonio ab Hi-
ſtoricis ferè æqualibus produciuntur.

Seculo 17mo An: 1608. 25 Maij in Templo

Lavernensi Burgand: Sacra Eucharistia, spatio 30. horarum, omnibus circa igne consumptis, in aere perstat. Interfuere spectaculo plurimi testes Neapoli 1634. è Lethali pertracti capitis vulnere Marcellus Mastrillus S. Jesu, ope S. Francisci Xaverii repente convaluit. Res fuit urbi & Italiae notiffia.

Ictus, qui è sepulchro S. Paschalis audiuntur, tota Hispania celebrantur.

Edidere miracula SS. memorati. Scribunt Gaulterius, Bredembachius, & alii:

SCHISMATA, CONTENTIONES, ABUSUS.

Seculo 1mo. Obmurmuratio Græcorum adversus Hebræos, cui tollendæ creati sunt septem Diaconi, quorum apex S. Stephanus 33.

Petrus cum secum paulus in Concilio Apostolorum disceptavit non despexit Paulum, quod Ecclesiæ prius persecutor fuisset, sed concilium veritatis admittit. *Verba sunt S. Cypriani Ep: 71. ad Quintum.*

S. Petrus cum Simone Mago, quem Roma veluti Numen adorabat, contendit, ac ex aere volantein precibus præcipitem agit.

Seculo 2do Cum victor, I. in concil: Romano 198. ad controversias de Paschate, inter Christianos exortas tollendas, decrevisset, ut celebraretur Dominico die post Lunam decimamquartam, Asiaticis decreto parere detrectantes, Ecclesiasticis diris devovit. Ex hac agendi ratione, quæ severior nonnullis est visa, Schisma conflatum est, quod Ecclesiam usque in Concil: Nicænum I. exagavit.

Seculo 3tio In Romano Concilio decretorio Cornelii iudicio lapforum causæ finis impositus est, læatque certæ leges de iis ad communionem recipiendis 253. 254.

Novatiánus, à Novato Hæresiarcha impulsus Cornelio P. obsistit 254.

Agrippino Chartaginensi E: per errorem Hæreticorum Baptisma damnante, gravis in Ecclesia controversia nascitur de instauratione Hæreticorum Baptismate, quæ plura deinde secula tenuit, quamvis non iterandum Stephanus Pont: Romanus decrevisset 256.

Alterum schisma conflat Felicissimus contra Cyprianum eodem tempore.

Seculo 4to. Felix Antipapa contra Liberium 352. Scindunt Orient: Ecclesiam Eufthasiani & Melentiani Antiochiæ 360.

Occidentalem Lucifer Calaritanus 362. Ursinus contra Damasum insurgit 366.

Donatistæ schismate scinduntur à Cæciliano 396.

Intolerandi abusus in Agapis Christianorum Patres ad eas vetandas impellunt.

Qui ex Christianis edicto Diocleciani de tradendis sacris libris parvare, dicti *Traditores*.

Seculo 5to. Eulalius schisma exorsus gradu dejicitur. 419.

Petrus Fullo E: Antiochenus addens, *Hymno Sanctus, Sanctus etc. Qui propter nos crucifixus est, magnas excitat in Ecclesia turbas.*

Semina schismatis Constantinopolit: Præfulum, primatum affectantium, jacta ab Acacio 471.

Quamvis Henoticon Zenonis nullam diserte hæresim contineret, meritò tamen à piis quibusdam rejectum est.

Cælus Laurentius contra Symmachum P. 499.

Seculo 6to Dioscorus contra Bonifacium II. electus, brevi exstingvitur 530.

Felix & Vigilus aliquandiù schismatici, tandem legitimi P. P.

Theodorus Cæsareæ in Cappadocia Episc: Justiniano Trium capitulorum damnationem per-

svadet; unde seges discordiarum in Ecclesia per duo ferè sæcula.

Acæmetarum, & Scytharum Monachorum contentiones prioribus damnatis à Ioanne II. pontifice.

Salonius Ebredunensis, & sagittarius Vapicensis in Gallia inter Episcopos primi Contra militum more sequuti sunt *Baron*:

Seculo 7mo Constant II. Imper Paulo Patr: C. P. svadente, Typum evulgat sed improbatu à Theodoro R. P. 648.

Auctior hinc Græcorum à Latinis abalienatio, donec in hæresim evadat, & Græciam perdat.

Ravennas Ecclesia Exarchi potentia freta, in Romanam affurgit 669. sed operâ Theodori Archiep: ad ejusdem auctoritatem revocatur sub Agathone. Schisma Romæ ex divisione affectatorum Theodori atque Paschalis 687.

Seculo 8vo Schisma ob Theopylactum contra Paulum electum 757.

Constantinus necdum sacris initiatus Paulo I. moriente eligitur, fratre Duce Nepesino Romam cum exercitu ingresso 767.

Vitiza Hispaniæ Rex sibi subjectos Episcopos à Rom: Pontificis auctoritate semovet.

Leo III. à Romanis injuriosè tractatur, sed in Carolo Magno præsidium invenit.

Seculo 9no. Synodus Paris: 829. execratur audaciam mulierum, quæ in quibusdam Galliæ provinciis, ausæ fuerant Sacramenta populis ministrare.

Schisma adversus Eugenium II. 824. contra Benedictum III. 855. contra Formosum 891.

Ioannes VIII. nimis indulgens Apostolicæ severitatis vim primus infregit unde plurima in Ecclesiam mala fluxere & nota de Papissa fabula.

Baron:

Schisma inter Sergium III. & Ioannem IX. 897
Boni;

Bonifacius Antip : pulsus per Stephanum VII.

897.

Seculo 10mo. Stephanus VII. P. pessimo exemplo Formosi, veluti vitio creati, acta rescindit.

Infelicissimum Romanæ fedi sæculum, quo mulherum, & Virorum Principum ludibrio visa est proponi.

Manassi Arelatenfi primùm plures comittuntur Episcopatus 936.

Hugo nondum quinquennis eligitur Remensis Episcop. 947.

Leo VII. contra Ioannem XII. 956. & contra Benedictum V. 964. Bonifacius VII. & Benedictus VII. contra Ioannem XIV. 984. Ioannes XVII. contra Gregorium V. 996.

Seculo 11mo Gregorius contra Benedictum VIII. 1012. Silvester & Ioannes contra Benedictum IX. 1033.

Henricus IV. Cæsar Episcoporum, & Abbatum instituendorum jura usurpat. Hinc longa maiorum series.

Michaél Cerularius Patr : C. P. Azymorum usum latinis exprobrans, novum inter eos, & Græcos odiorum semen jactat 1053.

Schisma contra Alexandrum II. 1061. contra Gregorium VII. 1073. contra Paschalē II. 1099.

Puer jussu Regis eligitur Aurelianensis E. 1097. die SS. Innoc. sacra. Hinc illud Leonium.

Eligimus puerum puerorum Festa colentes.

Non Domini dictum, sed Regis jussa sequentes.

Seculo 12mo Henricus V. per vim jus defendendi Episcopatus, aliaque munera à Paschali II. extorquet, qui mox omnia per vim expressa irrita declaravit 1105.!

Burdinus contra Gelasium II. 1118.

Petrus Leo, & Octavianus contra Innocentium II. 1130. & deinde contra Alexandrum III. 1159.

Gvido Cremenfis & Ioannes Struma contra

Alexandrum III. 1164.

Seculo 13tio Fridericus II. Ænobarbi Nepos, dolis, edictis, Saracenis in Italiam vocatis bellis iniquissimis, Sacros Antistites, Romanos Pontifices, Ecclesiam per annos, 30 turbat & vexat. Imperatoris nomine bis per Rom: Pontificem exutus.

Inter Dominicanos & Franciscanos Theologos magnis utrinque conatibus celeberrima de conceptu Deipræ controversia incipit agitari.

Seculo 14to Diffidium gravissimum inter Bonifacium VIII. & Philippum, Pulchrum Franciæ Regem, in qui Pontifex postq̄ carceris deformatio- nem ex mærore obiit.

Nicolaus V. Antipapa contra Ioannem XXI 1316. Robertus contra Urbanum VI. 1378.

Petrus de Luna contra Bonifacium IX. ejus- que successores ab anno 1394. usque ad 1424.

Inter Rom: Pontifices post D. Petrum nullus Pontificatus annum 25. attingit, hic unus trigesimum Pseudopontifex excessit.

Seculo 14to Cùm tres essent dubii Pontifices, insurrexit opinio docens R. Pontificem, etiam cer- tum Oecumenico tubesse Concilio. *Hanc inter eas, que tantum tolerantur, locat Petrus de Marca Archiep: Paris: Diserti de Infallib: Papa.*

Ægidius, seu Clemens VIII. contra Marti- num V. 1424.

Pragmatica sanctio in Conventu Gallicorum Episcoporum Bituricis 1438.

Amedeus VIII. Dux Sabaud I. five Felix V. contra Eugenium IV. 1439. Sed agnitô electionis vitio sponte abdicavit.

Seculo 16to Henricus VIII. Angliæ Rex defensor fidei appellatus, post propugnatam Catholi- cam Religionem, defecit ab Ecclesia, ob nega- tam à Romano Pontif: ritè constantis matrimonii solutionem 1534. Hinc Anglicanum Schisma.

In comitiis Augustanis 1546. Interim pro- mulgatur

mulgatur in quo religionis forma usque ad Oecumenici Concilii definitionem præscribitur, magno Christianæ pietatis detrimento.

Colloquium Piffiacum in Gallia 1561. quo Civilia bella, & ingentia mala consumpta sunt
Gaulter.

Seculo 17mo. Solemnes in Patres Dominicanos, & Soc: Iesu de auxil: Divinæ gratiæ concertationes temperantur per Paulum V. nil definiendo, & interim nota alienam sententiam inurendi facultate sublata.

Ob amplificata, ut appellant Regaliæ jura, gravis inter Roman: Pontificem & Gallos controversia. Declaratio quinque Propositionum in Gallicano aliquot Episcoporum Conventu 1682. Magnam Rom: Pontific: præbet offensionis causam. Alexand: VIII. 30 Januar: 1691. morti proximus, Conventus acta rescindit.

HÆRETICI.

Seculo 1mo. Judas Sacramentariorum antesignanus teste S. Ioan: Chrysoft: *hom: 46. in Evangel:*

Simon Magus rerum sacrarum mercatum, & nundinationem primus proposuit, hinc ab eo Simonia Nomen invenit.

Thebutes, Alexander Ærarius, Hymenæus, Philetus, Diotrophes, Cerinthus, Cleobius, Ebion, Menander, Dositheus, Nicolaitæ.

Certum non est Nicolaum unum è septem Diaconis auctorem Nicolaitarum fuisse.

Seculo 2do Elaxius, & Iexeus, fratres Saturninus, Basilides, Carpocrates, Valentinus, Nazarei, Ophitæ, Cainani, Sethiani, Gnostici, Bardesanes, Bassus, Ptolomæus, Marcus, Heracleon, Cerdo, Marcion, Apelles, Hermogenes, Monranus, Tanaitus Severiani, Assotæ.

Pro:

Prodicus Adamitarum parens Archontici, Blastus, Florinus, Quartadecimani. Lucianus, deserto Christo, factus est atheus, impius Divinitatis, Potentiae, & sapientiae derisor.

Seculo 3tio Tertullianus, à quo Tertullianistæ teste S. Augustino, Symmachus, Arabici, Agrippiniani, sive Rebaptizantes.

Origenis lapsus Ecclesiae lucuosus, & inde Origenistæ.

Elcesaitæ, Valesii, Novatiani, qui & Cathari, Neotiani, Homoussistæ, Beryllus, Aquarii, Sabeliani, Paulus Samosatenus, Angelici, Apostolici. Chiliastæ seu Millenarii, inter quos Patres aliqui priusquam damnaretur error.

Manichei Hieracitæ abstinentes.

Seculo 4to Donatus Meletinus, Arius, cujus pestiferum dogma toto fere Christiano Orbe propagatum est.

Colluthus, Petilianus, Audæus, à quo Antropomorphitæ, Plotinus, Macedonius, Eunomius, Eustachius, Messaliani, Hypsistarij, Theophronius Agnoitarum Progenitor, Paterniani, Apollinaris, Collyridiani, Seleuciani, Antidicomarianitæ, Hermiani, Priscillianus, Helvidius, Iovinianus, Agapeti, Nudipedes, qui sinistra interpretatione sibi aptabant, præceptum Moysei datum: *Solve calceamentum de pedibus tuis.*

Seculo 5to. Vigilantius, seu verius cum Hieronym. Dormitantius, Secundianus, Felix, Fortunatus, Faustus.

Manichæi cum Augustino, sed impares tanto Achilli congressi.

Pelagiani, Acephali, Semipelagiani, Rufinus, Cælestius, Maximinus, Abeliotæ, Theod. Diodorus Mopsvest. Tarsensis, Nestorig, Ethyches Petro Fullo. Xenajas Iconoclastum Parens, prius. Episcopus, quam Christianus.

Prædestinati, Acephali, Hæsitantes, Theopaschitæ.

Seculo

Seculo 6to. Deuterius, Angelitæ, Severus Monachus severianorum, seu Acephalorum parens, Julianus Halicanraffæus, à quo Phantasiastæ five Aphtardocitæ. Joannes Grammaticus Cognomento Philoponus à quo Tritheitæ.

Petrus Apameensis, Monophytæ, Monothelitæ, Jacobitæ, à Jacobo Zanzalo, Barsaniani, Tetraditæ Cononitæ Christolytæ, Contobabditæ. Ferquardus I. scotorum R. Confessionem in Aurem Sacerdoti factam irridens à suis habitus est hæreticus, & è folio in carcerem deturbatus. *Barb: Leslaus.*

Seculo 7mo. Heicetæ, Gnosunachi, Bayras Mahometis Magister, Cyrus Alexander. Patriarcha Antioch: Sergius, & Pyrrhus P.P. Constantinopol: Monothelitæ.

Mahometes patre Ethnico, Matre Iudæa, idemque Christianus monstrosam ex tribus disciplinis sectam confecit, simulato Archangeli Gabrielis congressu, & adjutore Monacho Sergio 620.

Chazinzarii, Armeni Etnophrones, Patermentæ, Lampesiani, Theocatagnofta, Aginenses, Maronitæ à Marone Eutychetis furculo.

In sexto Toletano concilio decretum est ut inter alia Sacramenta hoc præcipuò se Rex obstringeret: Antequam Solium ascenderet, non passurum se quemquam non Catholicum in Hispania degere.

Seculo 8vo. Agonyclitæ, Christianocategori. Leo Haurius Imper: sacrarum cultum imaginum, veluti ex Ethicorum errore natum, omni vi adnitus est tollere, quæ res ei cognomen Iconomachi dedit 723. Iconoclastæ.

Aldebertus Gallus, Clemens Scotus, Pauliciani, sive Atingani.

Felix Urgelitanus, & Elipandus.

Albanenses, quorum propago Bagnolenses, qui Albanensium erroribus alios addidere.

Clau-

Seculo 9no. Claudius Taurinensis Felicis Urgeliani discipulus.

Theoda Pseudoproph: quæ sibi notum extremi iudicii diem iactabat.

Godescalcus prædestinatianorum instaurator.

Leo Armenus sacrarum imaginum cultui belium atrox indicit 814.

Photius Græcorum Schismaticorum antesignans Pseudepatr: C. P.

Ioannes Scotus cum sociis Fredevardo, & Bertramo, quos aliqui Sacramentariorum præcursores appellant.

Seculo 10mo Novi Antropomorphitæ in Italia Manichæorum secta Philippopoli reviviscit.

Lutardus in Gallia Crucis, & Decimarum hostis.

Vilgardus Grammaticus Ravennas deceptus à Dæmonibus, illi sub Horatii, Virgilli, & Iuvenalis specie apparentibus, docet Poëtarum dictis fidem habendam, 1000.

Peculiari Divini Numinis prouidentia effectum videtur, ut nullo seculo pauciores hæreses pullularint, quam eo, quo plerumque in Rom: Pontificibus prohibitas, & doctrina desiderata est.

Seculo 11mo. Leutericus senon Archiep: Sacramentariorum prima semina spargit 1004.

Berengarius Sacramentariorum Princeps 1040, Heribertus, & Luforius novi in Gallia Manichei

Reordinantes, Michæel Cerularius, simoniaci. Sacerdotiorum nundinatores, & novi Nicolaitæ Mediolani, contra quos Gregorius VII. acriter, & feliciter decertavit.

Incestuosi, Wecilo Moguntinus, Roscellinus Sabellianorum renovator.

Seculo 12mo Arnaldus de Brixia, Patarenti Adamitæ Valdenses, seu, pauperes de Lugduno; Tolofani insabatati; Albigenfes, Correcii seu Coterelli;

Petrio hannitæ

*Petrio*hannitæ, qui primi Rôanum Pontificem stultè
ausi sunt appellare Antichristum *Cavlier*.

seculo 13tio Almaricus Carnotensis, David
Dinantius, Guillelmus de s. Amore, & Desideri-
us Longobardus religiosæ paupertatis hostes.

Flagellantes; Gerardus Sagarellus.

Hermannus Auctor Fraticellorum, qui &
Bisochi Viduarum, Matronarum, & Virginum,
quas pelliciebant ad nocturna sacra corruptores.
*Perperam à nonnullis cum Beguardis, & Beghinis
confunduntur. Quietistis nostri avi cum his mul-
ta communia.*

Seculo 14to. Beguardi, & Beguinæ, aucto-
re Bogonato; Dulcinus, à quo Dulcinistæ;
Templarii, Barlaamus, & Acyndinus; Mi-
châél de Cefena, Lolhardus Walterus, Joannes
de Poliacò, Raymundus Theophitus.

Petrus de Cugneris hostis jurisdictionis, &
libertatis Ecclesiasticæ, Rychardus; Armacanus,
Bertoldus de Borbach, Bartholomæus Janoven-
zius, Turelupini, sive Cynici, secta planè fe-
rina, & agrestis.

Joannes Wicleffus, qui Wigornienfi Epi-
scopatu non impetrato à Rom: Pontifice, inge-
nium & stylum in sedem Apostolicam convertit
280. Voluminibus scriptis *Æneas Sylvius*.

Seculo 15to. Joannes Hus, à quo Hussitæ;
Hieronymus de Praga.

Joannes Zischa Dux Thaboritarum,

Joannes Roatius, Pikardus, à quo pikardini;
Bedricus Auctor Orebitorum, Orphani, Joannes
Betharim, Tympanistæ, petrus de Osma; Iaco-
bellus, Procopius; Petrus Dresdénfis, Herman-
nus Rissnich.

Joannes de Rochezana; Ióannes Monachus,
Nicolaus Galerus.

Matthæus palmerius Chronologus Florent.
sed hæresis manifestus, ob liberum de Angelis
scriptum

scriptum flammis addictus est. *Gualtes.*

Seculo 15to. Martinus Lutherus, Anabaptistæ, Petrus Vermilus cognom: Martyr, David Georgius, Carolostadius, Libertini Oecolompadius, Antichristiani, Zuinglius, Brentius, à quo Ubiquetarii, Melancton, Bucerus Ionas Lutheri coquus, qui se justum Ionam dicebat.

Calvinus, Servetus, Beza, Deistæ, sive Trinitarii, Brunistæ, Paritani sabbatarii, Arrabonarii, Metaõrphistæ, Antilutherani, Mathias Flaccius, Infemales, Invisibiles, pharello, Biblistæ, Pseudopropheta, Peruvianus, Sociniani, quorum pessima secta, & vix Christiana, sectatores tamen plurimos habet.

Protestantium nomen, quo plerique novatorum gaudent, natum Spiræ 2529. à protestanti voce, & consuetudine, *Surius, & Genebrard.*

Seculo 16to. Antipuritani, Ioannes Piscator, Arminius, Chamarius, Vorfius, Sibrandus, Illuminati Lubertus, Fratres Roleæ Crucis, Tile-nus Francis: David cum reliquis Ministris Transilvanis, Fanatici & Trementes in Anglia.

Quinque Iansenii dogmata 1653. ab Innocentio X. damnata; iterum ab Alexandro VII. 1657.

Simon Morinus, qui se Spiritum s. prædicabat, Parisiis comburitur 1563.

Cantores Israël in Scotia 1681.

Michaëlis Molinos, & Quietistarum errores damnantur. 1687.

P A R S III.

POLITICA, BELLICA,
ET
FORTUITA, COMPLE-
CTENS.

A
CHRISTO NATO
AD
ANNUM MDCCXII.

*IMPERATORES ROMA-
NORUM.*

I. O	Cravius Cæs. Augustus Imperator	<i>Secula</i>
	ad annum Christi nati 15. annis 44.	I.
	2. Tiberius: adoptatus ab Augusto	<i>Ab An-</i>
	ad 37. - - - - - 33.	<i>no Chr̄i</i>
3. C:	Caligula Germanici ex Agrippina fil:	4. <i>Si.</i>
	ad 41 - - - - - 4.	I.
4. Claudius Nero Filius Drusi, Livie Nepos:	13. ad 100.	<i>Do.</i>
	ad 54. - - - - -	

	5.	Domitius Nero Agrippinæ fil: Germanicus Nepos: ad 68.	13.
	6.	Sergius Sulpitius Galba primus à militibus dictus Imperator ad 69. M.	8.
	7.	Silvius Otho à militibus panter electus M.	3.
	8.	Aulus Vitellius à militibus extra urbem dictus M.	8.
	9.	Flavius Vespasianus à militibus appellatus ad 79.	10.
	10.	Titus Vespasianus Flavii F. ad 81.	2.
	11.	Flavius Domitianus Titi frater ad 96.	15.
	12.	Nerva Coccejus à Domitiani interfecto-ribus dictus ad 98.	2.
	13.	Ulpius Trajanus primus exterorum adoptatus à Nerva ad 117	19.
	14.	Ælius Hadrianus adoptatus à Trajano ad 138.	21.
II.	15.	Antoninus Pius adoptatus ab Hadriano ad 161.	23.
Ab Anno Christi 100. ad 200.	16.	M. Aurelius Antoninus ab Antonino Pio adoptatus ad 180.	19.
	17.	L. Verus à fratre in Societatem Imperii adscitus ad 189.	9.
	18.	Commodus M. Aurelii Antonini F. ad 92.	13.
	19.	Ælius Pertinax à Senatu invitus accepit Imperium M.	3.
	20.	Didius Julianus Jurisperitus invasit Imperium. M.	2.
	21.	Septimius Severus electus à Senatu ad 211.	18.
	22.	Antoninus Caracalla Septimii F. degen-ner ad 217.	6.
	23.	Mæcrinus cum Diadumeno F. ad 218.	1.
	24.	M. Aurelius Antoninus Heliogabalus ad 222.	4.
	25.	Alexander Severus omni genere virtutum Nobilis ad 235.	13.
III.	26.	Julius Maximinus sine Senatus Authoritate Imper: ad 137.	2.
Ab Anno Christi 200. ad 300.	27.	M. Antoninus Gordianus Senior patre Imper: ad 238.	28.

- 28. Maximus Pupienus, & Cælius Balbinus 238. 1.
  - 29. Gordianus Junior patre, & Avo, Imp. ad 244. 5.
  - 30. Philippus Pater & F. genere Arabes ad 249. 5.
  - 31. Decius ab exercitus dictus Imper: ad 251. 3.
  - 32. Gallus, & Volusianus ejus F. ad 254. 2.
  - 33. Valerianus & Gallienus ejus F. ad 268. 15.
  - 34. Claudius II. à Senatu appellatus Augustus
ad 270. - - - 2.
  - 35. Aurelius è Dacia five Mæsia oriundus ad 275. 5.
  - 36. Tacitus insigni moderatione memorandus
276. M. - - - 6.
  - 37. Florianus Taciti frater invasit Imperium te-
nuitque M. - - - 2.
  - 38. Probus belli, pacisque clarissimus ad 282. 6.
  - 39. Carus cum Carino & Numeriano Fi-
liis ad 284. - - - 2.
  - 40. Diocletianus, & Maximianus fortes sed
crudeles ad 302. - - - 20.
  - 41. Constantius Clorus & Galerius Maximi-
anus à 304. ad 306. - - - 3.
  - 42. Constantinus Magnus Constant. clori F.
ad 337. - - - 31.
  - 43. Constantinus Junior Magni F. ad 340. 4.
  - 44. Constans Constantini Magni F. ad 351. 13.
  - 45. Constantius Constantini Magni F. ad 361. 24.
  - 46. Julianus cognomento Apostata ad 363. 2.
  - 47. Iovianus, seu Iovinianus ab exercitu dictus
Augustus ad 364. M. - - - 2.
- Valentinianus I. adscito in Consortium fratre Va-
lente Imperium dividit.*

IV.
Ab An-
no Chri-
300. ad
400.

IMPER. OCCIDENTIS. | IMPER. ORIENTIS.

- 48. Valentinianus I. ad 375. 1. Valens. ad 378. 14.
- 49. Gratianus ad 383. 8. 12. 2. Theodosius I. ad 395. 16.
- 50. Valentinianus II. ad 392. 9. Mortuo Valentiniano II.
solus imperat.

	51. Honorius à 395. ad 423.	3. Arcadius I. ad 408. 28.	13.
	52. Valentinianus III. à 424. ad 455.	4. Theodosius II. ad 450.	42.
V.			
Ab anno Christi 400. ad 500.	53. Macimus Avitus ad 457.	<i>Adjutrice Sorore Pulcheria</i>	
	54. Majorano ad 461.	5. Marcianus Maritus S. Pulcheriæ. V. ad 457.	
	55. Severus ad 465.	6. Leo I. ad 474.	
	56. Athemius à 467. ad 472.	7. Leo II. cum Zenone ad 475.	
	57. Olybrius M. 7.	8. Zeno Solus ad 491.	
	58. Glycerius ad 474.	<i>Per annos duos vexatur à Basilisco imperium occupante.</i>	
	59. Julius Nepos ad 475.	9. Anastasius I. ad 518.	
	60. Momylus five Augustulus.		27.

Imperium Occidentis defect

ITALIÆ REGE

1. Athalaricus Herulus ad 493.

GOTHI

	2. Theodoricus ad 526.	33.
VI.	3. Athalaricus ad 534.	8.
Ab anno Christi 500. ad 600.	4. Theodatus ad 596.	3.
	5. Vitiges ad 540.	4.
	6. Hildoaldus ad 541.	1.
	7. Alaricus ad 542.	M. 7.
	8. Totilas ad 552.	11.
	9. Tejas ad 553.	1.
	10. Iustinus ad 527.	9.
	<i>Primus Oriental. Cesarum à Rom: Pontif. Imperatoris insignibus decoratus.</i>	
	11. Iustinianus ad 566.	39.
	<i>Rom: Imperii dignitatem instaurat legibus datis, & Provinciis recepit.</i>	

GRÆCI POST GOTHOS AD 568. LONGOBARDI

10. Alboinus ad 571.	3.	ad 602.	20.

II. Sub

11. Clepho ad 573. 1	<i>Sub hoc primum Turcæ</i>
Interregnum anno	12. rum nomen auditum. Ge-
12. Flav : Antharius ad	nebrard.
585 ad 590. 5	* 15. Phocas ad 610. 8. VII.
<i>Flavii omnes inde Reges di-</i>	16. Heraclius ad 641. 30. Ab anno
<i>cti.</i>	17. Constantinus IV. ad Christi
13. Agilulphus ad 616. 25	642. M. - 3. 600. ad
* 14. Adalvaldo ad 626. 10.	18. Constans II. ad 668. 700.
15. Arioaldus ad 638. 12	-26. 19.
19. Rotharis ad 654. 16.	19. Constantinus V. Pa-
17. Rodoaldus ad 659.	genatus ad 685. 17.
18. Antipertus I. ad 662. 3	<i>Bulgaris tributum pendit.</i>
19. Godebertus, & Ber-	20. Iustiniāno II. ad 694. 10.
tharitus, ffr:	<i>A truncato naso dictus Rhia-</i>
<i>Pelluntur a Grimoaldo ad</i>	<i>noshmetus.</i>
20 Grimoaldus 673. 10.	<i>Hoc pulso.</i>
21. Gabribaldus M. 3.	21. Leontius Patritius ad
22. Bertharitus solus ad	697. 3.
691. 18.	<i>In Monasterium detruditur.</i>
23. Cunipertus ad 703. 12.	22. Tiberius III. Absima-
* 24. Luitpertus ad 704. 1.	rus ad 705. 7. VIII.
25. Ragumpertus M. 3.	* 23. Iustinianus II. Iterum
26. Aripertus II. ad 712. 8.	ad 711. - 7. Ab anno
27. Ansprandus M. 3.	24. Philippicus. ad 712. 1. 700. ad
28. Luitprandus ad 744. 31.	25. Anastasius II. ad 715. 3. 800.
- - - - - 31.	26. Theodosius III. ad
29. Hilprandus 736. M. 7.	716. - 1.
<i>Una cum Luitprando.</i>	27. Leo III. Isauricus ad
30. Rachisus ad 756. 6.	742. - 24.
31. Aistulphus ad 756. 6.	28. Constantin: VI. Co-
32. Desiderius cum f. A-	pronum ad 775. 34.
dalgiso ad 774. 18.	29. Leo IV. vulgo III.
<i>Victo Desiderio.</i>	ad 780. - 5.
33. Carolus Magnus ad	30. Constantinus VI. cum
800. 26.	Irene ad 790. 10.
IM	dem solus ad 797. 7.
	Irene sola ad 802. 5. Sa

IMPER OCCIDENTIS.

	Irene sola ad 802. 5
	Saracenis tributum pendit.
<i>Restituitur</i> 860.	
1. Carolus Magnus ad 874. - - - 14.	
<i>A Leone III. R. Pontifice dict.</i>	
2. Ludovicus Pius ad 840. 26	31. Nicephorus ad 811. 9.
	Cum filio stauratio ab 804. ad 811.
IX. 4. Ludovicus II. ad 875. 2	32. Mihaél I. Curopal ad 813. - 2.
Ab Anno Christi 800. ad 900.	5. Carolus Calvus ad 877. - 5.
	33. Leo V. Armenus ad 820. - 7. 43
	6. Ludovicus III. Balbus ad 879. - - - 2.
	34. Michaél II. Balbus ad 829. - 9
	<i>Vacat Imperium ad 881.</i>
	7. Carolus Crassus ad 888. 7.
	35. Theophilus ad 842. 12
	<i>Vacat Imper; ad 892.</i>
	36. Michaél III. cum Theodora ad 835. 12.
	8. Vido Spoleti Dux ad 894. - - - 3.
	Solus Matre pulsa ad 867. - 12.
	9. Lambertus cum patre ad 893. ad 610. 3.
	37. Basillus Macedo ad 886. - 18.
	10. Arnulphus ab 896. ad ad 899. - - 4.
	38. Leo IV. Sapiens ad 911. - 25.
	<i>Simul cum Lamberto</i>
X. 11. Ludovicus IV. à 901. ad 902. - - 2.	39. Alexander ad 912. 1.
Ab Anno Christi 900. ad 1000.	40. Constantinus VIII. ab ad 958. 48.
	<i>Vacat Imperium à morte Lamberti ad 915.</i>
	41. Romanus Iuvenis ad 963. - 5.
	12. Berengarius ad 924. - 9.
	42. Nicephorus Phocas ad 969. - 6.
	43. Ioann: I. Zemifces ad 975. - 6.
	<i>Primus uummos imagine Christi signat.</i>
<i>Ludovicum Arnolphif. Conradam; Henricum Aucupem Germania Reges, Germani inter Caesares numerat</i>	44. Basillus & Constantinus

rat, sed verius vacat Imperium ad 962.

13. Otho I. Saxo Magnus a 962. ad 973. II. Novos magistratus dat Italia Roucaliarum Conventus instituit

14 Otho II. f. ad 983. 10 Italici populi sub eo libertatem usurpant

15 Otho III. f. ad 1002. 18.
* 16. S. Henricus I. ad 1024 23.

Dux Bavaria, sed saxo genere.

Globus aureus cum Cruce in signo Imperii huic datus a Benedict: VIII. 1013. Burgundia cedit Imperio.

17. Conradus I. Salicus. Franconiae Dux ad 1039. - : 17.

Sub hoc, uti dicunt, Feudorum initia apud Germanos

18. Henricus II. Franco ad 1056 17

19. Henricus III. Franco ad 1106. 5.

* 20. Henricus IV. Franco ad 1125. 200

21. Lotharius II. Saxo ad 1138 13.

22. Conradus II. Svetia Dux ad 1152. 13

23. Fridericus I. Aeno barbus Svevus ad 1190. 37.

Egregia sane animi indole Impe-

tinus IX. fratres simul ad 1024. - 50.

45. Basilius mortuo Samuele Rege, Bulgariam adiecit Imperio.

46. Constanti: solus ad 1028. - 3.

* 47. Romanus III. cum Zoe ad 1044. 5. XI.

48. Michæel IV. Paphlago ad 1041. 7. Christi

49. Michæel V. Calephates ad 1042. M. 4. 1100.

Constantin. - X. Monomach ad 1054. 12.

50. Theodora Porphyrogenita ad 1057. 2.

51. Michæel VI. Stratioticus ad 1058. 1.

52. Isaac Comnen. ad 1058. - 2.

53. Constant: XI. Ducas ad 1067. 7.

54. Romanus Diogen: ad 1071. - 4.

55. Michæel II. ad 1078. 6.

56. Niceph: Botoniates ad 1081. - 3.

7. Alexius I. Comn: ad 1118. - 37. XII.

* 58. Joannes II. Comn. ad 1143. 25. Christi

9. Manuel Comn. ad 1180. - 38. 1200.

50. Alexius II. Comn: ad 1183. - 3.

61. Andronicus Tyran. ad 1185. 3 2.

Ab Anno

7. Christi

1000. ad

1100.

12.

2.

1.

2.

7.

4.

6.

3.

37. XII.

25. Christi

1100. ad

1200.

3.

2.

Imperator, si Othones potius in tuenda quam Henricos in impugnanda Ecclesia esset emulatus

24. Henricus V. Svevus ad 1197. 8

Philippus Suevia & Otho Saxonia Dux de Imperio contendunt usque ad 1208.

*25. Otho IV. Saxo ad 1229. 10

Vacat Imperi: ad - 1220

26. Fridericus II. Svevus ad 1250. 31

Vacat Imperium, dum pro illo contendunt Guillelmus, Hollandus, Richardus, Anglus, & Alphonsus Castellanus ad 1273.

Imperio vacante initium habuit Societas Civitarum, qua à Germanica voce Hansa dicta sunt Hanzeatica

27. Rodolphus Austrius ad 1292. 19

Armis & pietate clarissimus Austria Alberto filio datâ inchoata familia nomen fecit.

28. Adolphus Nassau ad 1208. 6

29. Albertus Austr: ad 1308. 10

30. Henricus VI. Luxemburgicus ad 1313.

Clemens V. illi Augustalia insignia ultro detulit, qui

bonus

62. Isaacius Angelus ad 1195. 10

63. Alexius III. Angelus ad 1203. 8

64. Alexius IV. Isaaci fil: à Latinis patrio solio imponitur, sed eodem anno post sextum mensem laqueo perit in carcere.

Constantinopoli expugnata 1204. occupant Imp:

LATINI

*65. Balduinus Flander ad 1205. 1.

66. Henricus ad 1216. 12.

67. Petrus Antifiodorens. *Vacat Imperium ad 1220.*

68. Robertus ad 1228. 8.

69. Ioan: III. Brienn. ad 1239. 11.

70. Balduig II. ad 1261. 23. *Dum Constantinopoli Latini sedent, imperant Niceæ, Bithynia Græci Theodorus Lascaris I. Ioannes Ducas Vatacius, Theodorus Lascarij II.*

Pulsis Latinis redeunt Græci 2261.

71. Michâel paleologus VIII. ad 1280.

72. Andronicus II. Paleologus ad 1332. 49.

73. Andronicus III. Iun: Paleol: ad 1341. 9.

74. Ioan: IV. Paleol. ad 1383. 43.

75. Ioannes V. Cantab:

XIII.

Ab Anno Christi 1200. ad 1300.

XIV.

Ab Anno Christi 1300. ad 1400.

bonus ante id tempus esset
habitus nemini.

31. Ludovicus V. Bauar. ad 1346.

Romana Ecclesia hunc inter
Caesares non agnoscit.

32. Carolus IV. Luxēb. ad 1378.

Auream Bullam condidit
1356.

33. Venceslaus Luxemb. ad 1400.

Huic ob inertiam abrogatur
Imperium.

34. Robertus Palatin. ad 1410.

35. Iodocus Moraviae March M. 6.

36. sigismundus Luxemb. ad 1437.

37. Albertus II. Austr. ad 1439.

38. Fridericus III. Austr. ad 1492.

39. Maximilianus I. Austr. ad 1519.

Princeps eximius, Camera
Imperialis institutor, sed
Venator impotens.

* 40. Carolus V. Austr. ad 1558.

Imperio fortiter admini-
stratō, & pie depositō Ma-
gnus.

41. Ferdinandus I. Austr. ad 1563.

42. Maximil. II. Austr. ad 1576.

cuzenus una cum IV
ab anno 1347 ad

1355. 76 Manuel II. Paleol. ad 1423.

Crescunt hoc seculo Turca-
rum opes regnantibus Or-
chane ab anno 1326. ad

1359. & post illum dein-
ceps, Amurathe I. Baja-
zethe I. usque ad 1402.

77. Ioannes VI. Paleol. ad 1449.

78. Constantinus paleol. ad 1453.

Regnant apud Turcas Ma-
sa, Nohometes, I. Amu-
rathes II. pater Maho-
metis II. Constantinopoli
captā 1453.

Orientis Imperium occu-
pant.

TURCÆ

1. Mahometes II. ad 1481

Magnus à suis appellatus
cum duo subegisset Imperia
regna quatuor, provincias

20. Urbes 200.

2. Bajazethes II. ad 1512.

3. Selimus I. ad 1520.

Hujus vox illa Turca Ty-
ranno digna. Nihil iucun-
dave

8. 40.

Ab Anno Christi 1400. ad 1500.

26. 4. 1400. ad 1500.

XV.

XVI.

Ab Anno Christi 1500. ad 1600.

28.

31.

8.

6.

12.

04

43. Rodolph: II. Austr: ad 1612. - 35. <i>Turca magnam Hungariae partem occupante, sub tribus postremis Caesaribus Austriacorum opes imminuta.</i> Mathias Austr: ad 1619. 7. * Bohemica defectio 1619. in qua Comes Palatinus Rex distus, sed intra annū pulsus. 45. Ferdinand. II. Austr: ad 1637. - 18. <i>Gustavo Svecia Rege ver Germaniam arma vitri cia circumferente Res Austriaca in magnum discrimen adducta.</i> 46. Ferdinandus III. Austr: ad 1568. 21. 47. Leopoldus Ignatius Austr: ad 1085. 47. <i>Post Viennam à formidabili Turcarum obsidione liberatam 1683. one federat; Polonia Regis Ioannis IV. & Caroli V. Latharingi virtute, Turcas tota fere pel lit Hungaria, magnis exercitiibus deletis & multissimis Urbibus ex pugnatis.</i> * 48. Ioseph: Austriac: ad 1711. - 6. 49. Carolus VI fr: ab anno 1711. <i>Qui post bellum 9. anno deletis rebellantium tumultibus Hungarorum Rex coronatur.</i>	<i>dius esse in vita, quam sublato proximorum metu regnare.</i> 4. Solimanus ad 1566. 4. 5. Selimus II. ad 1574. 8. 6. Amurat: III. ad 1595. 20. 7. Machometes III. ad 1603 - 8. * 8. Achmetes ad 1617. 14. 9. Mustapha fr: M. 2. Ob inertiam cogitur ba dicare. 10. Osmanes Nepos ad 1622. - 4. 11. Mustapha iterum 1. 12. Amurathes IV. ad 1640. - 17. 13. Ibrahim ad 1949. 9. 14. Mahometes IV. ad 1687. 28. <i>Ob res ineluciter contra Christianos, Hungarico bello gestas depositus.</i> 15. Solimanus II. ad 1691 - 4. 16. Achemetes II. ad 1695. - 4. * 17. Musthapha II. ad 1703 - 8. 18. Achmetes ab an: 1703 Deturbato fr: è solio regnat.

XVII.
Ab anno
Christi
1600. ad
1700.

VXII.
Ab Anno
Christi
1700. ad
1712.

R. IMPERII, ET ITALIAE
VICESR, ESPUBLICAE,
PRINCIPES.

Seculo 1mo. Armenia, & Pannonia à Tiberio ad-
junctæ Romano imperio.

Idem Cappodociæ Rege per speciem amicitia
evocato, retentoque, ejus Regnum in Provinciam
redegit.

Cladius Britanniam, & Orcades insulas sine præ-
lio & sanguine subigit, Achaja, Tracia, Lucia, Sa-
mus Rhodus in ditionem Pap: Romani redactæ
sub Vespasiano.

Seculo 2do. Trajanus Daciam subigit, Arme-
niam de Parthis recipit, Persidem, maximam,
quæ Asiæ partem Romano adjungit Imperio.
Idem ad indiæ fines progressus, tres novas in itine-
re Provincias fecit, Astriam, Mesopotamiam, Ar-
meniam, quibus Arabiam adjecit.

Haradianus pacis avidus, tres dimittit pro-
vincias, quas in alia Trajanus Romano Imperio
adjecerat.

Antoninus Pius iterum profert Imperium.

Cordianus Persis devictis Antiochia, Carras,
Nisibim recipit.

Seculo 3tio Gallieno per ignaviam, & luxu-
riam sedente Romanum Imperium concutitur,
Jllyricum, Ægyptum, Africam occupant, Tyrani:
Germani in Hispaniam, Alemanni in Italiam
erumpunt.

Cræcia, Macedonia, Pontus, Asia à Gothis,
Pannonia à Parthis, à Sarmatis, Quadisque po-
pular. Dacia, quàm Trajanus Imperio adjece-
rat, in perpetuum amissa. Fanum S. Marini apud
Ariminum à D. cognomine conditum sæviente

in Ecclesiam Domitiano; quam in primo exortu
natum est libertatem, eam per annos plusquam
1400. Servat intactam. *Ex Diplom. Pauli III.*
& Clementis VIII.

Seculo 4to Constantinus Sedem Imperii Ro-
ma Bizantium transtert.

Constantinus post translata Roma Constan-
tinopolim Imperii sedem, quatuor instituti Præto-
rii præfectos, Orientis, Illyrici, Italiæ, & Gal-
liarum, ac per eos administrat Imperium à se au-
ctum.

Constantinus II. Constans & Constantinus
Constantini filii partiuntur Imperium ex præscripto
Patris. Constantino cedit Gallia, & quidquid
terrarum ultra Alpes jacet. Constanti cum Illyri-
co & Africa Italiæ, Constantio Græcia, Thracia,
Asia, & Ægyptus.

Seculo 5to Aetius Dux, quo Gallia & Italiæ
salus nitebatur, manu Valentini III. cæditur. Hinc
Barbari omni metu soluti Roman. Imperium diri-
pere incipiunt.

Sicilia occupatur à Gensericò 440.

Venetia condita à Tribunis reguntur usque
ad annum 697.

Syagro per Clovovæum interempto Roma
Imperium in Gallia, deficit 486.

Theodoricus per insidias Odoacrem cædit, &
Gothorum I. regnat in Italia.

Seculo 6to Aliqua Romanorum Magistratu-
um species in Italia sub Gothis Regibus perseverat.
Sicilia recuperatur à Beliaris 535.

Italia cæso Teja sub Græco Imper: ad 568.

Alboinus Italiam ingressus Nepotem Gisul-
phum primum perpetuum Foro Julii Ducem dicit
568. *Sigonius Campellus.*

Longinus Exarchus r. à Justiniano institutus
Ravennæ sedem statuit 569.

Longobardi in Italia Regem exosi 36. Duces in
sunt 573.

Præcipui ex his Ducibus Spoletinus Bene-
ventanus 576. *Campellus*.

Reges iterum creantur à Langobardis 585.

Seculo 7mo Saraceni Syracusis expugnatis to-
tam penè Siciliam populantur. Longobardi, Rho-
thari regnante, Lyguria potiuntur 647.

Idem novas leges novos Magistratus indu-
cunt, Castaldos Cataneos Valvasores &c. per quos
provincias, urbes, & oppida regerent.

Veneti, accepta ab Adeodato Romano Pontifi-
potestate, primum Ducem eligunt Palatium
Anaphæstum 697.

Romualdus Beneventi Dux tota ferè extre-
ma Italia Græcos expellit.

Seculo 8vo. Sardinia post Domitam Hispa-
niam à Saracenis tubacta.

Etruriæ Duces Longobardis regnantibus, mox
post Carolum Magnum rerum potitum dicti ple-
runque comites, aut Marchiones, Lucæ federe
conseverant. *Florentinus in Athild.*

Aistulphus Rex Longobardorum Ravenna
potitus, cæterisque Exarchatus oppidis in suam
ditionem redactis, huic Magistratui finem impo-
nit 752.

Pipinus fil: Caroli ab anno 782 ad 810. R.
Italiæ.

Seculo 9no Sub initium sæculi Ademarum,
Genuæ Comes.

Bernardo Caroli Magni Nepote mortuo, &
Regnum Italiæ Imperio jungitur 818.

Salernitani, & Capuani Principatus initia Lo-
thario I. Imperante.

Saraceni Gariliani arce donati multis circum
oppidis potiuntur.

Carolo Crasso extincto, sive Cæsares, sive

Reges, usque ad Othonem I. Germaniæ Regem, certasse potius in Italia, quam Imperasse vixi sunt.

Sigifredus ex Longobardis Etruriæ Principibus Pater Atonis, Avus Sigeberti, quem postea 967 Otho I. Atestis Marchionem dixit.

Seculum 10. Rodolphus Burgundus Italiæ. Regno ad quod vocatus fuerat, spoliatur 926.

Hugo Arelatenfis illi succedit sed pellitur 949.

Berengarius II. regnat ad 962.

Otho I. Magnus victo Berengario

Comites Albintimili, Clavesanæ, & Saonæ Marchiones, Flisci Lavanæ Comites, Malespinæ Marchiones Othone I. imperante in tota fere Liguria, & maritimis Alpibus dominabantur *Sigon.*

Mutlianæ Comes dictus Guido, ex quo claræ per Etruriam, & Galliam Cisalpinam familiæ 967.

Alerâus Othonis I. gener Montisferrati Marchio.

Crimaldus Antipolis in Gallia III. Monæci in Liguria Dynasta I.

Sex minores Alerâi filii Geræ, Salutiarum, Bochi, Bonozoni, Carrecti, & Buschæ, Marchones ab otho III. instituti. *Sigon.*

Partem Ithaliæ postrenâ Græci Cæsares recipiunt

Seculo 11mo. Aliquot Italiæ urbes, quæ, Othone II. imperante, libertatem usurpare cæperunt, tuas opes augent inter quas præcipuæ Mediolanum, Genua, Florentia, Pisæ Sena.

Arduinus Eporediæ Marchio ab anno 1002. ad 1015. regnum Italiæ nititur instaurare *Thefin R. Ita:*

Robertus Guiscardus Normannus à Nicolao II. Apuliæ, & Calabriæ Dux renunciatur 1059.

Humbertus II. Sabaudæ Comes Aviæ Adelaidis jure multis in Italia oppidis potitur 1091.

Sicilia per Nortimannos Saracenis crepta Duce Maniaco Apuliæ Prætoze.

Seculo 12mo. Guido Vicecomes à quo Spinalarum gens in Prociferæ valle late Doinus 1102.

Rogerus III. Gibbosi filii: I. utriusque Siciliæ Rex 1139. Vicecomites cum Turrianis de Mediola-

diola-

diolani Principatu contendunt ab anno 1145 ad 1294. quo Matthæus Magnus Vicecomes pulsus Turrianis & Vicarius Imperialis dictus à Cæsare, rerum in patria potitus est.

Rambaldus à Collato Comes Tarvisinus per Henricum V. 1191.

Gerardeschæ Cõites in Etruria opibz præpollètes.

Passani Domini, postea Cõites memorantur.

Seculo 13tio. Fridericus II. Svevus jure matris Constantiæ Rex utriusque Siciliæ 1209.

Marchiones à Monte S. Mariæ beneficio Friderici II. Cæsares pluribus oppidis potiuntur.

Ubertus Marchio Pallavicinus Brixiae, & Cremonæ Dynasta, Parmæ, Placentiæ, Ticini, & Mediolani rerum arbiter 1259.

Malespinæ Luca pelluntur ab Obiziis, quibus Cives ultro se dedunt 1260.

Carolus Andegavensis R. utriusq; Siciliæ 1263.

Mantuâ sibi Consulem creat 1274.

Pisanorum opes accepta ad Lamellamâ Genuensibus clade concidunt 1284.

Florentini, Lucenses, alique per Italiam populi empta à Rudolpho Cæsare libertate Magistratus eligunt. 1286.

Sub Carolo II. Andegavensi Regna Neapolis, & Sicitiae dividuntur, hæc Aragonius cedit 1288.

Theodorus Paleogolus jure Jolandevesis montis, ferati Marchio 1193.

Seculo 14. Garrarienses Patavii Domini. 1308.

Manfredus Pius Carporum Dynasta. 1319.

Brancas Auriâ in Sardinia latè Dominus, & rerum arbiter, brevi à Cæsare Rex appellandus, fato fungitur. *Pohetta.*

Guido Gonzega cæso Passerino tyranno Mantuæ l. Vicarius 1327 Posteri Marchiones.

Simon Bucca Nigra Genuæ Dux l. 1339. Florentiæ pulsa nobilitate Plebs dominatur. Mastinus Scaliger l. à Vero nensibus Populi Dux eligitur 1368.

Ioans

Joannes Gufentius Vicecomes Mediolani
Dux à Venceslao Imper: dicitur. 1386.

Jacobus Appianus cæso Petro Gambacurta
Pisarum Tyrannus 1392. Filius Gherardus Plum-
bini Dominus 1399.

Genuensis Respublica domesticis discordiis
agitata ab anno 1296 ad 1528. aliquando Du-
cibus suis, ter Galliæ Regi, ter Mediolani Duci,
semel etiam montiserrati Marchioni paret.

Bosius Sfortia S: Floræ in Etruria Comes
14.00. posteri Duces.

Seculo 15to. Carrariensium Patavinorum & Scalige-
rorum Veronensium ruinis Venetæ opes crescunt.
Vercellæ Sabaudia Duei à Philippo Maria Vice-
comite 1427. & Bobium Ludovico Vermio
1436. ab eodem donantur.

Cosmus Medicus l. Pater patriæ, Petrus
fil: & Laurentius nepos Florentiæ rerum arbitri.
Sena civilibus discordiis implicita externo-
rum dominationem aliquando; mox & civium
tyrannidem pati cogitur.

Florentini Pisas ad deditonem compellunt.
Franciscus Sfortia Philippo Maria Vicecomes
sine virile stirpè obeunte Dux Mediolani 1450.

Borsus Atestinus Dux Mutinæ 1452. Fride-
rico Ill. dictus. Joanna Regina Neapolitana Al-
phonsum Aragoniæ Regem adoptat, qui Regni
potitur; mox eo exhæredato Ludovicum An-
degavensem vocat ad Sceptrum.

Hinc bellum inter Francos, & Aragonios
victores, quibus Austriaci postea successere.

Medicei Florentiâ pulsî 1191.

Petrus Soderinus novo exemplo perpetuus
Florentiæ Vexillifer ad 1512.

Seculo 16to. Medicei Florentiam redeunt
1512.

Genua authore Andrea Auria Francorum
excutit jugum, & Cæsari adhæret 1528.

Fridericus Gonzaga Dux Mantuæ, à Carolo V. dictus 1530.

Alphonsus Ateflinus Dux Regii 1530.

Landi Caroli V. munificentia post Joann: Aloysii Flisci casum plurium oppidorum in Tari valle Dynastæ.

Laurentius Cibo 1530. Massæ Carrariensis Marchio, posterius principes, mox Duces.

Mortuo Francisco Stertia II. Mediolanum occupatur à Gallis, sed brevi transit ad Austriacos. 1535.

Cæso per insidias Alexandro Mediceo, quem Florentinis Carolus V. imposuerat, subrogatur à Republi: Cosmus 1537. ejus posterius feliciter imperant.

Senâ in potestatem Caroli V. redacta, & mox Mediceis concessa à philippo II. 1555.

S. Pius V. Cosmum Mediceum aucto tituli honore Magnum Ducem appellat 1569.

Auriæ Oncliam, accepto pretiô, Sabauda tradunt 1575.

Genuæ concordia, & libertas tandem firmatur opera Gregorii XIII. 1575 *Ex miss: ejusdem vita.*

Seculo 17mo Sabaudia Dux Sebastianus Gallia Regi tradit, ut Saluti liberè potiatur 1600.

Mirandula ex comitatu Ducatus 1600.

Buxeti Marahionatus à Pallavicinis ad Fornos Parmæ Duces transfertur

Nicolaus Ludovisus Plumbini princeps 1634. post Appianos, qui jure successionis exciderant. Corrigitur vetastis possessoribus ablatum à Cæsare donatur Francisco Mutinæ Duci 1635.

Pinarolium Gallia R. Montisferati pars Sabaudia Duci cedit 1637. Apuam vulgo Pontremoi, M. Dux Etruriæ Ferdinandus II. emit ab Hispanis.

Namurcum per Federatos captum, Anglia natat 1695.

Leopoldus Imper: pacem init cum Turca 1697. item cum Rege Gallia, qui plures urbes bello captas restituit. M Gallia

Galli in Italia descendunt 1700. ac ditionibus Hispania R. competentibus potiuntur, sed an. 1706, amittunt.

Hungaria rebellat 1703. sed peste magis, quam armis edomita in servitutem redigitur 1711.

Alexandria Humelina, & alia loca Duci Sabaudia accrescunt.

ROMÆ VICES, PONTIFICIS PATRIMONIUM, ET DITIO.

Seculo 1mo Romæ sub Augusto numerata sunt Civium Capita quadragies centum millia, hoc est, ut vulgò loquimur, quatuor milliones & 60. millia.

Sub Claudio censa sunt sexaginta novem centena, & quadraginta quatuor millia incolarum, hoc est septem fere milliones.

Triplici incendio hoc seculo deformata est Roma, primò sub Claudio, secundò sub Nerone, tertio sub Tito.

Seculo 2do. Opes Ecclesiæ Romanæ jam exterorum etiam Christianorum egestati sublevandæ sufficiebant, quemadmodum tradunt Eusebius, & alii apud Baron.

Non moventia tantum bona, verùm & prædia ac amplissima latifundia possidebant Rom: pontifices. His alebantur Ecclesiæ Ministri, & qui Martyrum acta describebant. Prædiorum possessionem ad Urbani I. tempora differt Genebrardus, sed aliter visum Card. Baronio anno 57. & 387.

Seculo 3tio. Antoninus Caracalla Senatorum principes fortunis exqit, & vitâ.

Cùm Senatus Gordianum à militibus dictum Impera;

Imperatorem probasset, tanta inter prætorianos Maximini Sectatores, & populum Gordiani fauorem dissensio orta est, ut omnia cæde & incendio fæde cõplerentur. *Capitol.* Sub *Philippis* ingenti ludorum apparatu celebratur Annus ab urbe condita millesimus, qui fuit à Christo nato 247.

Aucti hoc sæculo Cardinalium tituli auctas indicant opes Ecclesiæ.

Seculo 4to *Constantinus* *Basilicas Lateranen-* sem *Vaticanam*, & *D. Pauli*, quas à fundamentis erexerat, aureis, argenteisque vasis magnificè exornatas opulentissimis latifundiis ditat.

Eodem iubente ab Ecclesiis adiri hereditates *Confessorum*, & *Martyrum*, quibus morientibus nullus supererat sanguinis propinquitate cõiunctus, non Ecclesiæ tantum *Romanæ*, sed etiam *aliarum* opes mirum in modum augetur.

A filiis *Constantini* usque ad *Honorium* urbem plerumque regebat præfectus Imperatoris nomine. *Honorio* principe *Romæ* sedente, urbs, quæ principem diu non viderat, respirare videtur.

Seculo 5to. *Alaricus* 409. ab *Urbis* obsidione auro repellitur sed 410. eandem ex improviso adortus prodicione capit. In tecta sævitum, est, civibus temperatum, *Templis* & *sacris vasis* intactis.

Ataulphus corradit quod prior *clades* reliquum fecerat.

Maximus inde *Tyrannus* *Urbem* occupat eoque interfecto *Gensericus* *Vandalorum* Rex 455.

Urbem iterum capit *Ricimerus* *Gothus* *Anthemio* *Cætari* infensus 471. *Theodoricus* tandem *Odoacre* per dolum cæso *Italia*, & *Roma*, potituri 493. *Belisarius* *Romam* *Civibus* deditibus de *Gothis* recipit 536.

Seculo 6to. Frustra oppugnatur à *Vitige* 537.

Totilas, *Gothorum* Rex *Civibus* fame prope-

Remodum enectis, Urbem vi captam incendit, sed incolis parci, quibus tamen pene vacua facta est, aliis alio dilabentibus.

A Narsete recipitur 553.

Amplissimum fuisse hoc aro R. Ecclesie patrimonio docent Epistolæ M. Gregorii, è quibus agnoscuntur ingentes opes, & latifundia illius in Italia, Sicilia, Sardinia, Gallia, Dalmatia, Africa, & alibi. Videantur *Genebrard. & Sigonius*

Romam per Ducem à Græco Cæsare, cui post Narsetis victorias parebat, missum regebatur.

Seculo 7mo. *Civilem tamen aliquam potestatem exercuisse Romæ D. Gregorium liquet ex ejusdem Ep: 12. l. 5 ubi iure Civitatis exteros donat*

Antequam Saraceni trajicerent in Hispaniam, eamque subigerent armis, nobilissimum regnum annum Romanæ Ecclesie tributum solvebat.

Calvisius anno 700. scribit Baronii Annales ab Hispania fuisse proscriptos, quia hoc ausu est affirmare, sed unicum totum undecimum aliam longè ob causam non probatum fuisse Hispanis norunt & qui nondum ere lavantur.

Seculo 8vo. Aripertus II. Longobardorum Rex Alpes Cottias Rom: Pontifici donat 704.

Romani, alique Italie populi à Leonis Isauri sacro anathemate percussi imperio abrupti à sponte Gregorio II. Rom: pontifici parere incipiunt. 730.

Pipinus Francorum Rex Exarchatum, & pentapolim Sedi Apost: donat 755.

Carolus Magnus Pipini patris donationem cumulat, adjectis Corsica, Sardinia, Sicilia Benevento, Spoletino, & Tusco Ducatu. 774. Anglia primo 740. mox pluries, Gallia 782. Rom: Ecclesie fit vestigialis.

Seculo 9no. Ludovicus pius Imperator avi

pipi-

Pipini, & Caroli Patris donationes confirmat, easque Romæ aliarumque urbium, & oppidorum accessione amplificat. 815.

Salomon minoris Britanniae Rex annum denarium a singulis regni sui familiis Romanae Ecclesiae solvi jubet 869. Ioannes VIII. Saracenis Urbi minitantibus tributum pendere cogitur 877.

Seculo inclinante memorantur primo Tusculani Comites per duo demum saecula Romae pontificibus plerumque infesti. Theodora mater, & mox filia Marotia praepollentes forma, & opibus faeminae, iis ad opprobrium Romanae sedis abutantur.

Seculo 10mo Romani Alberico Marotiae filio duce veterem Republicae formam revocare nituntur 940.

Otho I. priorum Caesarum donationes novo decreto sancit 962. Sed mox in Romanos tumultuantes saevit 964.

Hungaria a S. Stephano Rege Romanae Ecclesiae oblata 1000.

Ptolomaei Comites in Latino, & Romae praepotentes S. Henricus I. Donata Romanae sedi a Pipino, & Imperatoribus rata esse jubet 1014. Idem Bambergam donat, mox ejus loco Beneficentiam restituit 1019.

Seculo 11mo Romanae Ecclesiae vestigiales sponte fiunt Polonia 1041. 1045. & 1047 Dania 1062 Bohemia 1073 Sardinia & Russia 1075 Dalmatia & Croatia 1076.

Roma Capta ab Henrico III. sub Gregorio VII. 1084. Apostolorum Petri & Pauli Aedes direpta.

Ptolomaeus Comes, Petrus Columna & Abbas Farfensis absente Paschali II. tumultum excitant 1109. *Baronus Petrum Columnam cum Farfensi Abbate confundit.* Mathildis Comitissa ditionem suam universam Apostolo Petro moriens legat 1115.

Seculo 12mo Romani, Arnaldo de Brixia impellente, ab Innocentio II. desciscunt, senatum restitunt, solam Pontifici Sacrorum procurationem relicturi. Hæ turbæ deinde plures exercere pontifices.

Lusitania sponte fit vectigalis Romano pontifici 1141.

Innocentius III. Spoletum, Assisium, Picenum feliciter recepit. Joannes Rex Angliæ, & Hiberniæ suprema jura in Rom. pontificem transfert 1213.

Hoc sequenti sæculo Senator Urbis vel Rex, vel é regio plerumque sanguine deligebatur.

Seculo 13tio Insula Mona vectigalis Eccl: Rõ: 1210. Feretranus Comitatus Ecclesiæ Rom: relictus, 1236.

Urbinum Friderico Feltrio à Cælestino V. 1240.

Camerinum Gentili à Varano donatur ab Alexandro IV. 1261.

Fridericus II. Cæs: Flaminiam, & Æmilium occupat 1241.

Picenum cæso Manfredi Notho recuperatur à Clemente IV. 1266.

Rodolphus I. restituit quæ Fridericus rapuerat. 1275.

Gvido Feltrius I. Comes Urbini 1295. Traversariis aut pulsis, aut extinctis potentissimi Ravennæ dominatum usurpant. 1300.

Seculo 14to Romanis pontificibus Avenione sedentibus Ioannes de Vico, Galleottus Malatesta, Franciscus Ordellaffus, Gentilis de Mohano, & alii Sedis Apostolicæ matrimonium lacerant, sed mox ab Ægidio Car: Albertonio Legato pelluntur ab oppidis, quæ occupaverant.

Roma deformatur ac penè desertur.

Sciara Columna Romæ rerum arbiter 1329.

Romæ turbatum per Nicolaum Laurentium Ferræ

Ferraria cedit Ateftinis 1320 Avenio emitur à
Clemente VI. 1350.

Bononia Joanni Archiep: Mediolan: venditur
à populis 1350.

Malateftæ Arminum,, & alia circum oppida
tenent.

Urbanus V. abrogatis Populi Rom: feptem
viris, Urbis regimen Bandereftis tradit. 1367.

Gregorius XI. Romam fuo reditu recreat 1377
Perufia occupatur a Briordo 1393. recuperatur
1394.

Alexander Sfortia pianti Dominus 1400.

Seculo 15to. Bononia à Martino V. recu-
peratur 1420.

Francifcus Sfortia Piceni Marchio à Pontifi-
ce dictus 1434. Affifium, aliasque urbes occupat,
fed pellitur ab Alphonfo Aragonio 1442.

Valentinensis, & Dienfis Comitatus in Gallia
à Ludovico XI. vel dati, vel refituti Rom. Eccle-
fiæ 1460.

Borfius Ateftinus ex Marchione Dux Fer-
rariæ à Paulo II. appellatus 1471.

Nicolaus Vitellius Tipherni Principem agit

Fridericus Ubaldinus I. Dux Urbini 1478.

Bononia à Bentivolis, Perufia occupatur à Brac-
chio. 1488.

Ferrerijs Mafferani Dynaftæ 1490.

Cæfar Borgia Æmiliam, & Flaminiam ferè
omnem, Columnenfium, Urfinorum, Cajetano-
rum oppida, quâ vi, quâ fraude occupat.

Iulius II. Borgiam raptis expoliat 1502.

Seculo 16to. Roborei post Ubaldinos Ur-
bini Duces 1509.

Iulius II. Bentivolos pellit Bononia 1506.

Roma vastata à Cæfareis 1527.

Ravenna, quæ fugatis Polentianis, Venetis
se ultro tradiderat, ab his refituitur 1530.

Parma, & Placentia Petro Aloyfio Farnefio

à Paulo III. donatæ , Camertes Apostolicæ Sedi redditi 1545.

Ferraria redit ad Apostolicam Sedem 1597.

Consentiente Duce Francisco Maria II. qui filium successurū amiserat, Urbanus VIII. Ducatum Urbinate Apostolicæ Sedi restituit 1626. *Hoffman tom.*

4. Lexici scribit id factum post mortem Victoria Roboreæ que Ferdinando II. M. Etruria Duci nupsit, sed Princeps egregiis animi, corporisque dotibus indyta in vivis feliciter agens docet, quam turpiter hic scriptor erraverit.

Seculo 17mo. Urbanus VIII. Roboreis Urbini Ducibus 1631 extinctis, qui Urbis Præfecturam à Sixto IV. gentili tenuerant, Thadæo Barberino fratris filio eundem honorem ritu solemnî confert, ad tertiam Stirpem in ejus posteris natu majoribus permansurum.

Innocentius X. Castrensem Ducatum recuperat 1640.

REGES GALLIÆ

SEculo 1mo. Francorum, sive Gallorum Regnum seriem daturus, pauca de tribus eorum Stirpibus præmitto, ita tamen, ut ea prorsus omitterem, quæ vel fabulosa vel fabulis proxima habentur à peritissimis vetustatis indagatoribus. Hujusmodi porro censeatur quæcunque fermè ante Meroveum primæ stirpis auctorem, nullo antiquo teste producto à plerisque traduntur.

Seculo 2do. Prima igitur Galliæ Regum familia à Meroveo originem, & nomen traxit, dictaque proinde est Merovingiorum, ab anno 448. ad 751. annos omnino 304. regnavit. Secunda, quæ in Pippino brevi cæpit, sive à Carolo Martello illius Patre, sive à Carolo Magno ejusdem filio cognomen adepta fit, dicta est Carolinorum, & ab anno 752. ad 987. annos 236. regnum tenuit.

Seculo

Seculo 3tio. Tertia auctorem agnoscit Hugonem Capetum Hugonis Magni Franciæ ac Parisiorum Ducis, Aurelianorum Comitum filium. Ab eo posterii Capetorum cognomento appellati, qui ab anno 987 ad hæc tempora annos jam 704. feliciter imperant. De duabus postremis Regnum familiis egregie *Labbeus tom 3. Breviarii Chronol: Introdut: p. 3. c. 7. ac proinde eum omnino mihi sequendum proposui.*

In prima stirpe describenda libenter amplector elucubrata à Godefrido Henschenio in *Vita S. Sigiberti Kal: Febr: in Exegesi pralim: 3. tom, April, & in Diatriba: de Episc: Tungrensibus c. 10. tomi 7. Maji.*

Seculo 4to. Chlogion Francorum Rex, à quo teste D. Gregorio Turon. Meroveus originem traxit, in Castro Dispargi sedit apud Belgas. Id oppidum nunc Dithemium in Brabantia censetur.

Alii Dispargum malunt esse Teucterorum ad Rhenum Urbem.

Seculo 5to. Priamum, & Faramundum Reges, quos vulgo Meroveo præmittunt, nulli veterum memoratos, fictos omnino cum Henschenio aliique puto.

MEROVINGII REGES

M	Eroveus à 448.	ad 456.	-	8.
	Childericus I. fil.	ad 480.	-	24.
	Clodoveus I. fil.	ad 509.	-	30.

Primus Parisiis sedem fixit.

Primus Christo nomen dedit 475. Ex voto quo se Tolbiaca pugna obstrinxerat.

Seculo 6to. Quatuor Chlodovei filii regnum partiti regnarunt.

Theodoricus I. Metis, Chlodomirus Aureliæ, Childebertus I. Parisiis Chlotarius I. Suesione ad 561.

Filii Chlotarii regnant.

Charibertus Parisiis, Gunthramnus Aureliæ
 Sigebertus Metis, Chilpeticus I. Sueffione ad 584. 23.
 Chlotarius, II. fil: ad 630. 46.

Post hos regni divisio merito visa est importuna, ut qua discordiarum & bellorum Civilium semen evaderet.

Seculo 7mo. Dagobertus I. ad 658. 8.

Clarus bellis in Saxones.

Reliqui Reges ad Childericum III. degeneres latent, Regia Domus Praefectis, sive majoribus omnibus permittentes.

Chlodoveus II. ad 656. 18. Chlotarius III. ad 670. 13.

Dagobertus II. S. Sigiberti Austras, Reg: filius revocatur ex Hibernia in Galliam 661, occiditur anno 680.

Childericus II. ad 675. - 5.

Theudoricus II. ad 693. - 18.

Chlodoveus III. ad 698. - 4.

Childebertus II. ad 711. - 13.

Seculo 8vo. Dagobertus III. ad 715. 4.

Chilpericus II. ad 720. - 4.

Theudoricus III. ad 737. - 17.

Interregnum 6. annorum.

Childericus III. 751. - 15.

Merovingiorum ultimus in Monasterium traditur cum filio Theodorico.

CAROLINI REGES.

Auctoritate Zachariae Papae succedunt 752.

Pipinus Brevis ad 768. - 16.

Carolus Magnus ad 814. 46.

Primus à Francis Imperator 800.

Seculo 9no. Ludovicus Pius Imper: ad 840. - 26.

Carolus Calvus Imper: ad 877. 38.

Luodovicus II. Balbus ad 879. 23.

	<i>Boso Comes coronatur Rex Burgundia</i>	
3.	Provincia. Hinc Regnum Arelatense 879.	
6.	Andegavensium Comitum Origo. 880.	
u.	Ludovicus III. ad 882.	4
6.	Carolomanus cum fr: & solus ad 884.	6.
8.	Carolus II. Craffus Imper: ad 888.	6.
8.	Regnare cæpit a morte Ludovici III. Odo, seu	
	Eudes Tutoris nomine ad 898.	10.
	Carolus III. Simplex ad 923.	25.
	Filius Ludovici II.	
	Seculo romo Lotharingiam recipit 912.	
	Robertus Odonis fr: à <i>Callis contra Carolum</i>	
	<i>electus</i> 922. mox <i>Carolo in verona Castro clauso.</i>	
	Dodulphus à 923. ad 936.	13.
	Ludovicus IV. Transmarinus ad 954.	13.
	<i>Ab Anglia vocatur; hinc Transmar.</i>	
	Lotharius ad 988.	32
	Ludovicus V. ad 987.	1.
	Lothario Ludov: fr: rejecto, quia Germa-	
	<i>nis adhæserat succedunt.</i>	

CAPETI REGES.

7.	Hugo Capetus ad 997.	10.
	Robertus cum Patre ad 1031.	43.
	<i>Religione inclytus.</i>	
	Seculo 11mo Henricus I. ad 1060.	29.
	<i>Rodulphus Ignavus moriens Burgundiam Con-</i>	
	<i>rado Germania Regi donat 1032. In eo deficit Re-</i>	
	<i>gnum Arelat.</i>	
	Philippus I. 1108.	48
	<i>Initium Delphinorum Viennensium à Guigone</i>	
	<i>Seniore VIII. Gratianopolis Comite 1075.</i>	
	<i>Hanc postea provinciam Humbertus II. Del-</i>	
	<i>phinorum postremus philippo Valesio, ea lege vendi-</i>	
	<i>dit, ut Regis fr: primo loco genitus Delphini na-</i>	
	<i>men semper ferret Genebrardus. Abii donatam scri-</i>	
	<i>bunt.</i>	

Seculo

Seculo 12mo Ludovicus VI. Crassus ad 1138	29.
<i>Hoc regnante obiit Joannes de Temporibus,</i>	
<i>quem aliqui fabulantur vixisse anno 361.</i>	
Ludovicus VII. Jun: ad 1180.	44.
Ducta Eleonora Guiennam acquirit	1137.
Lilia, sive potius Liliū scuto Francico primo in-	
ditum. Alii deinde Reges scutum pluribus Liliis con-	
spersere. Menestrier	
Philippus Augustus ad 1223.	44.
Regnandi laudes illustris corona Comitatus plu-	
res adjunxit	
Seculo 13tio Ludovicus VIII. ad 1226.	3.
S. Ludovicus IX. ad 1279.	44.
Carolus Andegavens: S. Ludovici fr: Uxoris jure	
provinciae Comes, Raimundo Berengario Socero	
sine prole mascula obeunte 1245.	
Robertus S. Ludovici fr: tertio loco genitus	
ducta Borbonii Ducis hæreditate cognomen in paga-	
jan familiam cum hæreditate transtert.	
Philippus III. Audax ad 1285	15.
Philippus IV. Pulcher ad 1314	29.
Tres hujus ff. Regnum adepti magnis afflicti cla-	
dibus, sine stirpe periere	
Seculo 14to Ludovicus X. Hutinus ad 1316	2.
Lugdunum ex permutatione cum Episcopo cui pare-	
bat, Regi cedit 1322.	
Joannes fil: vixit dies 8.	0.
Philippus V. Longus ad 1322.	5.
Carolus IV. Pulcher ap 1328.	7.
Philippus VI. Valesius ad 1350.	22.
Valesius à Comitatus titulo ante Regnum adeptum	
dictus, cognomen posteris dedit.	
Joannes II. ad 1364	14.
Tolosa Comitatus redit ad Regem 1361.	
Carolus V. Sapiens ad 1380.	16.
Carolus VI. ad 1422.	42.
Rem Gallicam propemodum perdidit.	
Seculo 15to Carolus VII. ad 1461.	39.
Henricus	

Henricus VI. Anglus Caroli VI. ex filia nepos ad
huc bimulus Parisiis coronatur Gallie Rex, qui li-
tulus adhuc ab Anglo R. usurpatur. Tria Lilia
in scuto Francico primo apparent. Menestr.

Nortmania & Aquitania ad Regem redeunt.

1450. 1451. Ludovicus XI. ad 1483. 22.

Burgundia Ducatus recuperatur. 1476.

Carolus Meduanus provincia Comes sine pro-
le moriens Regem scribit heredem.

Carolus VIII ad 1498. 15.

Ludovicus XII. ad 1515. 17.

Sæculo 16to Britanniam minorem Regno ad-
jungit ducta Anna Francisci II. Ducis herede.

Franciscus I ad 1547. 32.

Henricus II. ad 1559. 12.

Franciscus II. ad 1560. 1.

Carolus IX. ad 1574. 14.

Henricus III. ad 1589. 15.

Hugonotorum heresis sub tribus magnas è postero-
ribus excitat turbas.

Deficientibus in Henrico III Valesiis, Borbonii suc-
cedunt in Henrico IV. contra quem Gallicorum
principum factus religionis sive causa, sive obtentu,
Victor tamen & Catholicus regno potitur.

Henricus IV. ad 1610 21.

Fridericus Mauritius Turenus Dux Bullionius, &
Sedani princeps ad 1591.

Sæculo 17mo Ludovicus XIII. iustus ad 1643. 33

Rubella domita 1628 heresis opes fracta regnum
firmatum vinarolium in Italia Francij additum 1631.

Sedanum Bullionio Duci eripitur à Ludovic,
XIII. ea tamen lege, ut nomen, & honos. principatus
Ducis, posterisque servetur. 1642

Ludovicus XIV. Magn: ab anno 1643.

Comitatus Burgundia bis expugnatus, & à Fran-
cis. 1680.

Arausicanus principatus, ereptus Nassaviis, plu-
res Urbes in Belgio & Germania capta, & Regni
fines prolata Hispa:

HISPANIÆ REGES.

Seculum 1mo. Christo Humani generis Reparatore nascente penes Romanos Hispanicarum rerum potestas erat.

Hi Cantabriæ novis motibus æstuanti frænos injecere præfidiis per Provinciam dispositis. *Mariana.*

Otho Cæsar Bæticiæ Præfecturæ Mauritaniam Tingitanam contribuit. *Idem.*

Sub Vespasiano, & Domitiano Hispaniâ in Bæticiam, Lusitaniam, & Tarraconensem Provincias primo divisa est. *Idem.*

Seculo 2do. Duos hoc seculo Imperatores Romæ dedit Hispania, Trajanum patria Italicensem in Bætica natum, ac Ælium Hadrianum Trajani conterranæum, & consanguineum.

Ælius Hadrianus Hispaniam in sex Provincias dividit, Bæticiam, Lusitaniam, Carthaginiensem, Tarraconensem, Callæciam, & Mauritaniam.

Ea scilicet Africa parte Hispania contributa.

Seculo 3tio. Tetricus sub Valeriano, & Gallieno Hispaniam tenuit, in quam Germanicæ Natio per Galliam infusa totis duodecim annis, urbes, agrosque, igne, ferroque vastavit.

M: Aurel: Carus Imperiò suscepto, Carinum filium in Gallia, & Hispania curare mandavit, eodemque tempore M: Aurelius in ceteriore Hispania rem Romanam gerebat.

Seculo 4to. Hispaniæ reguntur à quarto Legato Præfecti Prætoris Galliarum ab an: 331.

Sequenti: V. post Christum natum seculo, Svevi, Gothi, Alani, Silingi, Vandali Hispaniam invasere; sed Alanis, & Silingis eodem sæculo extinctis, Vandalis fugatis, Hispaniæ divisiæ fuere inter Romanos, Svevos, & Gothos, de quibus agendum, quia illorum Reges in Castellanis

<i>Helanis adhuc perseverant. Mariana.</i>	
Seculo 5to. Initium Gothorum Regno de-	
dit Ataulphus Alarici Regis affinis, qui relicta	
Italia Hispaniam petiit 415.	
Ataulphus à 415. ad 416.	1.
Sigericus regnat m. 7.	0.
Vallia: 429.	13.
<i>Vallia regnante fugati Vandali, deleta Alano-</i>	
<i>rum reliquia.</i>	
Theodoredus ad 451.	23.
Theorifmondus ad 452.	1.
Theodoricus ad 467.	13.
Euricus ad 483.	17.
<i>Romanos ex universa pellit Hispania.</i>	
Alaricus ad 483.	23.
Seculo 6to. Geselarius ad 511.	4.
Amalaricus à 507. ad 531.	24.
<i>Sub tutela Theodorici ad 526. Mox solus.</i>	
Theudus five Theuda. ad 548.	17.
Thaudegefillus ad 549.	1.
Agila ad 554.	5.
Athanagildus ad 568.	14.
<i>Romanos auxiliares, quos Euricus ejecerat, vo-</i>	
<i>cat in Hispaniam.</i>	
Limba seu Liuba I. ad 573.	5.
Leovigildus frater ad 586.	13.
<i>Galleciam Svevorum regnum armis occupat.</i>	
Flav: Recaredus I. ad 601.	15.
<i>Ad hoc Flavii cognomentum tulere Castella</i>	
<i>Reges usque ad Mauros.</i>	
Seculo 7mo. Limba seu Liuba II. ad 603.	2.
Vittericus ad 610.	7.
Gundemarus ad 612.	2.
Sisebutus ad 621.	8.
Recaredus 621. M. 3.	3.
Suintilla, & Ricimerus ad 631.	10.
Sifenandus ad 636.	5.
Chintila ad 640.	4.

Tulga ad 642.	27.
Chindasuindus ad 649.	6.
Recifuindus ad 672.	23.
Bamba ad 680.	8.
Eruigius ad 687.	7.
Ægica ad 701.	14.
Vitiza ad 711.	10.
Rodericus ad 712.	2.
Seculo 8vo. Mauri 713 Hispaniâ subactâ, rem Gothicam in plura regna distrahunt.	
relagius à 717 ad 737.	20.
E Regio sanguine regnat Oveti in Austria	
Garzias Aynsa Rex Suprariensis 724.	
Legionense Regnum 627.	
Favila ad 739.	21.
Alphonsus I. Catholicus ad 757.	18.
Froila ad 768.	11.
Aurelius ad 774.	6.
silo ad 783.	9.
Maurogatus ad 789.	6.
Maurus annum puellarum tributum pendit.	
Veremundus Diaconis ad 791.	3.
Alphonsus II. Castus. ad 842.	52.
Seculo 9no. Alphonsus abstinens ab uxore Casti cognomen invenit.	
Castella Comes Ovetensi Regi parebat.	
Enecus I. Navarra Rex 819.	
Ramirus I. ad 850.	8.
Ordonius ad 866.	16.
Garcias II. ducta Vraca Navarra Regno Aragoniam jungit 867.	
Alphonsus III. Magnus ad 910.	44.
Godefridus de Arria Comes Barcinonensis à Carolo Crasso institutus.	
Seculo 10mo sanctius Abarca VIII. Navarra Aragoniæ Rex.	
Garzias ad 913.	3.
Ordonius	

	Ordonius II. ad 923.	9.
	<i>Sedem Oveto Legionem transtulit, dictusque est</i>	
2.	Rex Legionensis. Froil: II. ad 925.	2.
	Alphonfus IV. ad 928.	3
	Ramirus II. ad 950.	22.
1.	<i>Castella Comitem liberum esse jubet ob as alienum,</i>	
1.	<i>cui solvendo par non erat.</i>	
	Ordonius III. ad 955.	5.
ta, ren	Sanctius Crassus ad 967.	12
	Ramirus III. ad 985.	18.
2.	Veremundus II. ad 999.	15.
	Seculo primo. Alphonfus V. 127	28.
	<i>Sanctius III. Navarra, & Aragonia Rex, &</i>	
	<i>Comes Castella, ducta Nunna Sanctii Filia.</i>	
	Veremundus III. ad 1037.	29.
1.	Ramirus I. Aragonia solius Rex 1035.	
1.	Ferdinandus Magnus ad 1005.	29.
	Sanctius II. Fortis ad 1072.	7.
	Garzias cum fr: ad 1074.	2.
1.	Alphonfus VI. ad 1109.	36.
it.	<i>Toletum recipit 1085. eoque sedem transfert.</i>	
	<i>Henricus Burgundus à Regio Gallorum sanguine</i>	
2.	<i>ducta Theresia Alphonfi Reg: filia, dicitur Comes</i>	
ab uor	<i>Lusitania, quam Mauris ademerat 1080.</i>	
	Seculo 12mo. Alphonfus VII. Alphonfi VI.	
t.	Nepos ex Uracca ejusdem filia ad 1126.	17.
	Alphonfus VIII. ad 1157.	31.
	<i>Alphonfus Henrici Comitis filius Primus Lusitania</i>	
1.	<i>Rex ab exercitu salutatur. 1139. confirmatur</i>	
regno Ar.	<i>ab Alexandro III. 1172.</i>	
	Sanctius III. ad 1157.	1.
44.	Ferdinandus II. ad 1188.	31.
bonensis à	<i>Alphonfus Comite Barcinonis ad Aragonia Re-</i>	
VIII. la-	<i>gnum vocato, Catalaunia jungitur Aragonia 1162.</i>	
	Alphonfus IX. ad 1214.	26.
3.	Seculo 13tio Henricus I. ad 1217.	3.
rdoniu	<i>Alvarus Lara Comes turbas excitat.</i>	

Ferdinandus Sanctus filius Alphonſi Legionenſis ad 1252. - - - 35.

Alphonſo patre extincto, Legionenſe Regnum Caſtellano addit 1230.

Cordubam, Hiſpalim, aliaque oppida Mauris eripit. Regium Caſtellæ Senatam inſtituit. Regnum Granatenſe recuperat 1237.

Alphonſus X. Sapiens ad 1284. - - - 32.

Carthaginem, Silvam, Pacium de Mauris recipit.

Sanctius IV. Strenuus ad 1295. - - - 11.

Fratris primogeniti filius Alphonſo, & Ferdinando dejectis.

Seculo 14to. Ferdinandus IV. ad 1312. 17.

Alphonſus XI. Juſtitiarius ad 1350. 38.

Bello clarus Mauros cladibus attrivit. Diſſidiis Civilibus lacerata Republica..

Petrus Crudelis ad 1369. - - - 19.

A fratre notho victus, & interfectus crudelitate penam dedit.

Henricus II. Petri fr: ad 1179. - - - 10.

Post Henricum II. Guſman: filium ex ordine S. Dominici conſcientia Moderatores eligunt Caſtella Reges.

Joannes I. ad 1390. - - - 12.

Henricus III. ad 1407 - - - 16.

Seculo 15to. Hujus frater Ferdinandus jure Matris Eleonora 1410. Martino obeunte, Regnum Aragonie adeptus eſt.

Joannes II. ad 1454. - - - 47.

Henricus IV. ad 1474. - - - 20.

Turba in Caſtella, aliis Ioanna Henrici filia, aliis Iſabella ejusdem ſorori Regni ſucceſſionem deſerentibus ad ann. 1479.

Ferdinandus Catholic: Aragonum Rex Iſabella uxoris jure ad 1506. - - - 26.

Aragoniam, & Caſtellaſ jungit. Huic ſive datus, ſive reſtitutus eſt Catholicus titulus a Julio II.

Filia Joanna nupsit Philippo Austriaco, & hinc
in Hispania.

AUSTRIACI REGES.

Seculo 16to. Philippus I. Austr: 5566. vix 1.

Castella magnis motibus agitatur

Ferdinandus iterum ad 1516. - 20.

*Joanna impare ob mentis defectum. Navar-
ram occupat 1513.*

Carolus V. Imper: Hispan. I. ad 1556 40.

Philippus II. ad 1598 - 42.

Nemo fortasse ab orbe condito latius imperavit.

Madridi sedem figit Henrico Rege obeunte, Lusitania potitur 1580.

Philippus III. ad 1621. - 23.

Seculo 17mo. Philippus IV. ad 1665. 44.

Lusitani Brabantia Ducem Joannem Regem eligunt 1640.

Catalaunica turba 1640. Neapolitana 1647

Carolus II. ad 1700. 37.

Pater moriens matri optima Maria Anna, simulque sex Consiliariis Carolo impubere regnum administrandum reliquit.

ALIORUM PER EURO- PAM REGNORUM ET PRINCIPATUUM INITIA, ET VICES.

Seculo 1mo. Thraciæ Regum Tacitus, & alii meminere

In Germania Maroboduus ab Arminio victus, pellitur. Tacit.

Britanniæ, Hiberniæ, Daniæ, Norvegiæ, Sveciæ.

ciæ, Reges hoc seculo à Neotericis memorantur.

Matellanus Scotorum Rex, Christo nascente secundum regni annum numerabat.

Corbredus cognomento Galdus, sive Galgacus Scotorum Rex, ut est apud Tacitum *in vita Agricola*.

Seculo 2do. Trajanus, victo Decebalò, Dacorum Regno finem imponit 206.

Scotorum Reges hoc seculo numerantur Lufatus, Mogaldus, Conarus, Ethodius, Satrael & Donaldus I.

Gothi sive Scandia, sive ex Getarum regionibus erumpentes, multis afflictis Provinciis, ad utramque Visurgis ripam sedes figunt. 188.

Gothorum nomen supra quadringentos ante Christum natum annos auditum fuisse scribit Trithemius, sed sine antiquo teste.

Seculo 3tio. Gothi Thraciam populantur, & post Decii cladem 251. plures occupant Rom: Imperii provincias seculis 3. 4. 5 & 6.

Quadi & Sarmatæ per Gallieni ignaviam Pannoniâ potiuntur.

Dania sub eodem Gallieno Romanum jugum excutit, nunquam amplius subitura.

Probus Bastarnarum centum millibus ad præsidium contra barbaros in Thracia sedes assignat 281.

Carantius, sive Carausius, Scotus, Romanis victis, Rex Britannorum appellatur 290. Leslæus in Hist: Scot:

Seculo 4to. Raufimundus Rex sarmatarum à Constantino cæditur 319.

Eugenius I. Scotorum Rex moritur, Romani rerum in Scotia potiuntur, incipit interregnum 386.

Fritigildis Marcomannorum Regina maritum ad Romanorum obsequium adducit.

Alaricus Gothis imperat 381. circiter.

Hungi

Hungi sub Balmiro, & Mundifico Attilæ patre 382.
Vandali ad Vistulæ ripas sub Modigisilo, seu
Gondigisilo circi. 282.

Seculo 5to Fergusius II. Scotorum Regnum,
à Romanis eversum instaurat 410.

Burgundiones à Rheno ad occidentē solem pro-
gressi, regioni, quam occuparunt sub Honorio Im-
per. nomen fecere.

Attila Rex Hunnorum, & Buda frater Hun-
garorum regno dant initium 442. *Aliis Bleda.*

Caba Attilæ filius cum Hunnis fugatur ab Ar-
derico Gepidarum Rege 454.

Angli Saxonum gens à Britannis adversus Pi-
ctos, Scotosque acciti, post fractam horum auda-
ciam, Britanniam subjecere, eamque in septem
regna partitam, Angliam appelantes, tenere ad
annum 1017.

Seculo 6to Theodo Agilolphingus Dux I. Ba-
variæ 508.

Avarius Hunnorum Rex Nurici partem, quam
bello domuerat, Bavariam dicit 525.

Slavi Austriam occupant 522. mox Illyricum
587.

Longobardi Pannoniam occupant 549.
Garibaldus I. Rex Bojariæ, sive Bavariæ. 568.

Bulgari gens hæctenus ignota à Borealibus fini-
bus egressa Mysia potitur

Polonici Principatus initia per Lechum gente
Slavum circa annum 600.

Seculo 7mo. Garibaldus II. iterum Dux Boja-
riæ 607.

Zeccus Slavus I. Bohemiæ Dux anno ferme
649.

Bulgari Pannoniam & Thraciam occupant
prope annum 680.

Exstinctis Lechi posteris in Polonia anno ferè
700. XII. Palatinis, quos populi elegerant, in ty-
rannidem prolabantibus, creatur Dux I. Cracus, à
quo Cracovia nomen invenit.

Ragusa, quæ post dirutam à Saracenis veterem Epidaurum, à Polimiro Belo Boffinorum Recondita fuerat, liberæ urbis more à propriis Magistratibus regi cæpit. *Tubero l. 5.*

Seculo 8vo Post Cracum II. & Lechum Cracovi. I. Filios Vanda imperat in Polonia usque ad 760. Post Vandam, XII. iterum Palatini, quibus tres Lechi succedunt, ac deindè postremi filius Popielus.

Hunni reduces iterum Pannonia potiuntur 744
Carolus Magnus victo Vitolono Bavarix Duce Tassilonem II. substituit, mox hunc rebellem in Monasterium deirudit, ac ipse Regem se Bavaria dicit 788.

Flandria antea inculta fit Comitatus 792.

Biornus III. Christianorum I. Svecix Rex 800
Seculo 9no. Carolus Magnus Saxonibus victi Witikindum Ducem imponit 804.

Egebertus Anglix universæ Rex I. moritur 837. Sivardus II. Daniæ Rex à Ludovico Pio Frisiam accipit.

In Polonia post interregnum 20 annorum eligitur Piaustus Dux gentis 842.

Pictorum gens universa cum regno deleta Kennetho Scotor: Rege 850.

Austrasia à Lothario R. Lotharingia dicitur Polemon Dux I. Lithvanix 902.

Ingo Svecorum Rex Ruthenos & Moichos suæ ditionis facit 900.

Ragusei pulso Demejano tyranno Veneto rum ope, ab his per aliquot annos annum prætorum admittunt. *Tubero l. 5.*

Seculo 10mo. Marchiones custodiendis Regionum finibus, Burgravii juri dicendo inducti.

Bavaria iterum Ducatus 911.

Sigefridus I. Marchio Brandeburgicus 927.

Leopoldus Austriæ Marchio I. 932

Misniæ Marchio ab Henrico Aucupe institutus.
Herma

Hermannus I. Luncburgi Dux dicitur ab Otho-
ne I. 960.

Sigefridus Ardennensis I. comes Luxemburgi.
Imperium Moscovitum 990. Svetonus Dania
Rex Sveciam acquirit 998.

Saraceni Creta insula ejeti per Basilium, &
Constantinum Imperatores.

Seculo 11mo Subaudia Comitatus per Berol-
dum Saxonem incipit 1010. Dani occupant An-
gliam 1016 Rege I. Canuto Magno.

Boleslaus I. Cognomento Chrobri ex Duce I.
Rex Poloniae Henrico I. Imper.

Gvilemus Nortmaniae Dux haeres a S. Eduar-
do dictus, pulso Haraldo Dano Angliam subigit
1066.

Bavaria transit ad Ateftinos in Welphone Actii
filio 1070.

Polonia ob caedem S. Stanislai Cracoviensis,
privatur regis titulo. 1079.

Vladislaus II. per Henricum III. Rex Bohe-
miae primus 1087.

Bullionis Ducatus 1096. venditus Leodensi E-
piscopo a Gothfredo Lotharingae Duce.

Seculo 12mo. Sigefridus e Duce Lotharingae
Mosellanicae I. Comes Palatinus 1101.

Hermannus e Ducibus Zeringiae I. Marchio
Badensis sub Henrico IV. 1120.

Welphonibus, sive Ateftinis Austriae in Ba-
varia succedunt. 1138.

Albertus Ursus Princeps Anhaltin. March: Bran-
denburg. 1142.

Austriae & Marchione Dux 1154.

Otho I Wiselspachus 1162. post Ateftinos
Dux Bavariae, in qua imperant ejus poster.

Valdemarus II. primus Danorum & Vandalor-
um simul Rex 1203.

Seculo 13tio Nerius, sive Rainerus Acciajulus
Achajae Princeps, Athenarum Dux.

Otho Parvus è gente Ateftina I. Dux Brunsvicensis & Luneburgensis 1240.

Ducatus Brabantiae ex Lovaniensi Comitatu 1247.

Edvardus I. ab Henrico III. patre primus è primogénitis Regum Anglorum dictus Valliae princeps caeso Leolino 1254.

Chios á Michaële paleologo donatus Genuensibus 1260.

Islandi Naquino Norvegiae Regi se sponte tradunt 1265.

Austria, Stiria, Tirolis, & Carinthia Rodulphi Imper: familiae cedunt 1282 moxque etiam Burgundia & Bohemia Primislaus Polonus Regium nomen repetit 1295.

Seculo 14to. Nicolaus Acciajohus Magn: Regni Neapol: Senefcalus Corinthi Dynasta.

Dux Geldriae ex Comite 1308.

Libertatis Helveticae Tabulae 1315.

Albertus sub Carolo IV. Dux I. Meganopolitanus.

Francisc: Catalufius Patrit: Genuens: Lesbii princeps 1350.

Casimiro Magno piastorum postréo extincto, eligitur à polonis Ludovicus Rex Hungariae 1370.

Robertus II. primus è Stuartorum sanguine regnat in Scotia 1370. Justiniani Genuentes insula Chio donantur à Jo: IV. paleologo 1374.

Jagello, postea è sacro fonte Vladislaus V. Duxta Hedvige Rex pol: 1386.

seculo 15to. Dania, Svécia, Norvegia uni ferè Regi semper parent ab an: 1396. ad 1523.

Amedeus VIII. ex Comite Dux I. Sabaudiae à Sigismundo Caesare dicitur. 1416.

Adolphus Dux I. Cliviae 1417

Fridericus Burgravius Nurimberg: á Sigismundo Caesare 1417 donatur Marchia Brandenburg, quam posteri tenent

Rhaetorum fæderatio caepa 1424 stabilitur 1471
Norve-

Norvegia hæredit: jure obnoxia Daniæ ab año 1448

Ducatus Witembergens: initia 1470

Navarræ Regnum 1483 transit ad Albertos,
Francisco phæbo sine prole obeunte

Seculo 16to Svecia separatur à Dania, electo
in Regem Gustavo 2523. Hungaria, & Bohemia
transfeunt ad Austriacos: 1526

Capta Rhodo Melita Hierosolymitanis Equiti-
bus dono datur à Carolo V. 1530.

Navarræ jura Antonio Borbonio cedunt 1553.
Batavica defectio ab Hispanis 1572 ex qua nova,
potensque Respubl:

Deficiente in sigismundo Augusto virili Iagel-
lorum Stirpe 1572. primò Henricus Gallus, mox
Stephanus Battoreus, indè sigismundus Svecus à
polonis eligitur 1587. Hujus Diadema Svecicum
rapitur à patruo Carolo 1580.

Seculo 17mo Jacobus Scotiæ Rex VI. post
obitum Elisabethæ Reginæ, Magnæ Britanniæ &
Hiberniæ I. 1603.

Bavariæ Dux inter septem viros 2548.

Provinciæ Fæderatæ in Belgio ab Hispanis
liberæ declarantur 1640.

Britannia 1649. ex Regno Respublica sub Ty-
ranno Cromuelo restituitur Carolo II. Regi 1660.

Abdicante Christina, Sveciæ Regnum Caro-
lo palatino cedit 1655.

Casimiro V. è Sveca Vafarum familia postre-
mo abdicante 1668. Michàel I. Coributus polo-
niæ 1669. Rex eligitur, eoque obeunte 1673. Ioan-
nes Sobieski prudentiâ, & bellicâ gloriâ clarissimus.

Veneti Cæsari, & polono fæderati pelopone-
sum de Turcis fortiter, & feliciter recipiunt.

Anglia 1689. deficit à Iacobo II. Rege ad Auri-
cum principem, Scotia aliquandiu nutat, mox ce-
dit, Hibernia bello subigitur 1691.

Mortuò Gulielmò Arauxicanò 1702. qui ma-
gnam Britanniam, pulso Iacobo II. sibi usurpave-
rat,

rat, in ejus locum Anna Maria successa est, Daniæ Ducissa, Jacobi II. filia altera. Hæc regna Angliæ, & Scotiæ, in unum Magnæ Britanniæ conjungit, in quo à Iacobo decessores frustra antea defudaverant.

Poloniæ primates à rege Augusto deficientes regem Sveciæ sibi poscunt.

INITIA, VICISSITUDINES REGNORUM. EXTRA EUROPAM

Seculo 1mo Herodes Ascalonita moritur anno 1. Filii Archelaus Iudææ Rex, Heredes Antipas Gallileæ, Philippus Itureæ Tetrarchæ dicuntur ab Augusto 2.

Archelaus an: 6 relegatur.

Iudææ Procuratores constituuntur.

Herodes Agrippa I. primo per Caligulam Gallileæ Rex 38. mox, & Iudææ per Claudium 41. Agrippa II. succedit 43.

Hoc mortuo, Iudæa iterum Procuratoribus creditur.

Parthorum, Æthiopum, Arabum, Armenorum, Cappadocum Reges à vetustis scriptoribus, Sinarum à Neotericis memorantur.

Seculo 2do pacoro apud parthos regnante bellis civilibus eorum opes atteruntur, quare facili negotio sub Cosfrôe II. à Trajano victi sunt.

Trajanus Cosfroem II. in ordinem redigit, parthisque Partamaspatem imponit 112. circiter, sed eo à popularibus pulso, Cosfroes redit, a quo cum Hadriano firmata pax.

Assyria, Mesopotamia, & Armenia revocatus ab Hadriano, qui eas liberas esse voluit, præsidibus, Reges eligunt 119.

Seculo

Seculo 3tio. Abagarus Ofroenorum, sive Edessæ Rex dolo captus à Caracalla 216. *Calvinius perperam putat, eum fuisse, ad quem Christus literas dedisse fertur.*

Abagarus, sive Abgarus nomen commune fuit omnibus Edessæ Regibus, ut recte monet Norius in Epoch. Syro Macedon.

Zenobia palmyrenorum Regina, Syria potitur, & Phœnicia. Alexander Severus Hebræos à Præfecto, qui Syrus Archifinagogus diceretur regi patitur 224.

Artaxerxes, ter victo Artabano parthorum Rege, regnum transfert ad persas 227.

Seculo 4to Exstincta apud Sinas Mana, quæ plura secula Imperium tenuerat, regnat Cyna familia 264.

Servi Sarmatarum Dominos è Sarmatia expellunt, eaque potiuntur 334.

Hannibalianus Constantini Magni ex fratre nepos, ab eodem Rex Ponti dicitur 335.

Imperii Romani finibus ab Ortu ad Indos, à Meridie ad Æthiopes, ab Aquilone ad Sarmatas, ab occasu, ad Oceanum Britannicum propagatis, plurima Regna in Asia, Africa, & Europa exstingvuntur.

Sapor II. Hormisdæ II. filius, Persarum Rex Romanis infestus Persicas opes auget, potitur Armenia 368.

Seculo 5to. Isdegerdus hujus nominis I. apud Persas, cui Arcadius moriens filii Theodosii tutelam permisit 408.

Usai familia apud Sinas regnat 419.

Bonifacius Dux bellicis laudibus clarus, à Castino Valentiniani Duce læsus, ab eo deficit, & Africa occupata, Vandalos, Albanosque in eam evocat ex Hispania. Sic Africa Vandalarum ditionis facta est 427.

Colchorum sive Lazorum Reges in Asia hoc seculo memorantur *Genebrardus Lazos male locat in Perside.*
Seculo

Seculo 6to. Saraceni populi ex Ismâele originem à Sara Abrahami conjuge nomen trahentes ex Arabia erumpunt in Syriam palæstinam & Phœniciam hoc seculo ineunte.

Turcæ, ut liquet ex Plinio, Scytharum populi, è Portis Caspiis Armeniam, & Cappadociam invadunt 516.

Belisarius, victo, & capto Gilimere, Regno Vandalorum in Africa finem imponit 533.

Africa in septem Provincias divisa, & Imperio subjecta 534.

Seculo 7mo Heutay apud Sinas diviso Regno, dominantur 628.

Mahometes primò servus, mox Vates, indè Dux Exercitûs in Arabia moritur 631.

Huic Succedit Abukara, & post eum Omar, sive Haomar, qui Persidem subigit, mox Syriam, & Ægyptum.

Hic primus dictus est Calipha.

Haly Mahometis gener post Haomarum.

Muhavias I. Damasci Calipha.

Abderamus I. Miramolinus in Mauritania Tingitana fuga evaserat cum affectis, Abdallæ Caliphæ Damasceni interempti. *Miramolinus id est Princeps, seu Caput Fidelium.*

Seculo 8vo. Ulit Saracenicæ dominationis fines latius extendit, & Imperii sedem iterum figit Damasci.

Saracenis Haly Sæctatoribus impellentibus Maurofores Chorazami dominos occidunt, Marvanum Calipham cedunt 752.

Indè sub Muhamad Abubalas Saracenorum Imperium in tres partes dividitur, quarum primam Abubalas tenuit in Perside, Salim Ægypto præfuit, & Abdalla Syriæ.

Hinc Strips Bilæ apud Persas celebris. Arakid Bila, sive Aaron Carolo magno amicus.

Seculo 9no. Abuezar Matacem inter Saracenos illustris, utpote qui octo Regibus do-

mitis

mitis, Principes eorum urbes victor expugnavit,
Creta à Saracenis occupatur 822.

Jacob Leys celebris apud Saracenos Persas
regnat. *Post hunc diu silet Persarum historia.*

Celleberrimi erant hoc seculo Babylonius,
seu Baldacensis, & Ægyptius Calipha. *Hac A-
rabica voce, quæ successorem, vel Hæredem si-
gnificat, nempe Mahometis, primò appellatus est
supremus Saracenorum Princeps, mox & alii mi-
nores.*

Seculo 10mo. Mustaphi, sive Mustapha Baby-
loniorum Calipha, tunc Amiras, victo Ægy-
ptio, totum ferè Saracenorum Imperium sibi
subjicit. 908.

Calecuti apud Indos sedem habere cæpit
Saracanus Amiras 909.

Sunga familia apud Sinas regnare incipit 923.

Persarum Reges Daules, & Boytes è stirpe
Darii Hystaspis à 936.

Historia Persica iterum, deficit.

Ingas Peruvianos Cuschi sedentes ab hoc
seculo numerant Americani.

Seculo 11mo. Turcæ intio seculi Persis in-
festi, mox ab eorum Calipha, sub quo merue-
rant, desciscentes, & Saracenis debellatis, Tan-
grolipice Duce, eorum sectam cum regno su-
scipiunt 1038.

Turcæ dividuntur in Orientales, & Occi-
dentales 1060.

Hierololyma expugnata, Cruce signati ejus
Regnum Gothofredo Bullionio, cujus potissi-
mum virtute receptam esse constabat, omnium
consensu deferunt 1099.

Antiochia Boemundo, Edessa Balduino,
Gallilæa Tancredo cesserunt.

Seculo 12mo. Corasmi in Perside 1139.

Noradinus è Turcis Occidentalibus Syriam
occupat 1143.

Saladinus è Turcis Occidentalibus Ægypto potitur 1178.

Eruptio Tartarorum, & plures per eos Provincie Septemtrionis occupatæ 1188.

Rucradinus Turca l. Iconii Sultanis 1189, Cypri Regnum jure permutatum in Hierosolymitanum 1191.

Alexius Comnenus Trapezuntini Imperii fundamenta jacit. 1203.

Seculo 13tio. Capta Constantinopoli Balduinus Imper: Veneti, Cretam, Ionii, & Ægei maris insulas Bonifacio Montisferratensi Thesallie Regnum, aliis alia præmia virtutis attribuit 1204.

Chingiscamus Tartarus, Chorasmiiis domitis, regnat in Perside 1227. & post eum Zathay, sive Hallon.

Mamelucchi in Ægypto regnant 1245.

Tartari Sinas occupant 1278.

Aladino Sultanorum Iconii ultimo extincto 1290. Turcarum Regnum in septem Dynastias dividitur.

Cassanus Tartarus 40. Saracenorum millibus in Syria cum Sultano Ægyptio profligatis redit in Persidem 1292.

Seculo 14to. Othomanus Ortoguli domitis aliis Turcarum Dynastis, Prusam, magnamque Asiæ partem subigit 1301.

Mansit deinde omnibus Turcarum Regibus Othomani cognomen.

Gempsa l. Parthorum Sultanus victo Carbandare Tartaro potitur Perside ab anno 1350 ad 1390.

Ta Iminga familia, pulsus Tartaris regnat apud Sinas 1368. *Martinus.*

Tamerlanes Tartarus 1391. Fugatis Parthis, suos reducit in Persidem.

Seculo

Seculo 15to. A duobus Tamerlanis filiis Mogolis, & Samarchandæ, Regna initium habent 1406.

Gempfa II. victis Tamerlanis filiis, Parthos iterum Persis imponit 1407.

Uffumpassanus I. Turcarum potitur Perside 1458.

Mahometes II. Trapezunte universaque Chalcide, armis domita, Trapezuntinum Imperium evertit.

Lusitani Brasiliam, Americi Uespucii industria lustratam armis occupant.

Seculo 16to Imaël sophi Turcas pellit è Perside, eamque sibi subigit 1501.

Amether Saracenus Monachus assumpto Seriphii nomine, Fessæ, Marochii, & alia Mauritanix Regna occupat Religionis obtentu.

Selimus Turca Sultano debellato, Syriam occupat; mox victo Tomumbeio Mameluchorum in Ægypto regno finem imponit 1517.

Mexicum per Cortesium subigit Castellanus 1519. & Peruvia potitur Petrus Pizarus 1525.

Lomellini Genuens: Patritii Tabracæ insulæ ad Africæ oram Domini anno circ: 1540.

Arabia Felix à Solimano occupatur 1570.

Seculo 17mo. Abdemelechus Marochii & Fessæ Regna suæ ditionis facit 1575.

Batavi in Oriente Magnas Insulas, & plures Regulos armis subigunt.

Busserius & Xequus Marochi, & Fessæ Regis filii Hametis patris Regna dividunt 1603.

Tartari ex familia Tascinga Sinarum regno potiuntur 1644. *Martinus.*

Batavi à Lusitanis Brasilia pulsi 1654.

Tafiletus Fessæ, & Marocchi Regna iterum jungit.

Æthiopum Reges nunquam interrupta serie, adhuc perseverant omnium fortassis antiquissimi.

Seculo

BELLA CLARIORA,

Seculo 1mo. Augustus Imper. Ducibus Tiberio, & mox Germanico rem Romanam in Dalmatia, Sarmatia, Pannonia, & Germania prospere gerit.

Corbulo sub Nerone parthos, & Armenos bello domat.

Hebræi ob Flori procuratoris atrocinita, & cædes, à Romanis deficiunt, & hinc horum in eos bellum Vespasiano & Tito Ducibus.

Agricola Dux Romanus sub Domitiano per Britanniam, & Hiberniam arma circumfert, & plerumque feliciter. *Tractus in vita.*

Seculo 2do, Trajanus in Decebalum Dacorum Regem, ac postmodum in Scythas bellum gerit.

Idem Trajanus Iudæos in Cypro rebelles armis persequitur. Mox contra Parthos felici, contra Arabes infelici Marte contendit.

Rebelles iterum Iudæos bello plectit Hadrianus,

L. Verus contra Parthos, Marcus Aurelius contra Marcomannos bellum feliciter gerunt *Marcomanni Casari primum memorati, si Sansoni, & Britio credimus, fuerit, ubi nunc Bohemi, vel potius Moravi.*

Seculo 3tio Picti & Scoti mutuis cladibus atteruntur.

Imperatores Sept: severus & Caracalla in parthos, & Britannos fausto successu bellum integrant.

Artaxerxes Persarum rex post victum Artabanum, infeliciter movet in Romanos à quibus ejusdem Successores plerumque hoc seculo victi.

Contra Gothos, hæctenus Romanis ignotos pugnant Gorgianus, Decius, Claudius II.

Sub Diocletiano, & Collegis Cæsaribus Asia, Africa, Sarmatia, & Anglia in Europa bellis arserunt.

Seculo

Seculo 4to. Romanorum Cæsarum bella Civilia sub Constantino, ejusque Filiis.

Iulianus in Gallia & Germania bellum habet.

Denuo cum Persis sub Sapore ll. 350. diuturnum, & atrox bellum, quo fractæ Romanæ Imperii vires.

Iterum bella Civilia inter Romanos, sive Cæsares, sive Tyrannos.

Romani pluries cum Hunnis, Alemannis, Gothis ferè semper victores signa contulere.

Seculo 5to. Gothis sub Radagasio, Alarico, Athaulpho, & Theodorico Regibus latè per Europam arma circumferunt.

Attila Hunnorum Rex Dei flagellum cum 400. armatorum millibus Illyrico, & Thraciæ, Mesiæ, Daciæ, Macedoniæ Thessaliæ, Germaniæ, Galliæ, Italiæ bellum, seu potius vastitatem infert.

Odoacer Herulorum Rex Italiam armis petit.

Franci sub Meroveo contra Gallos, Vandalos, Gothos, sub Clodoveo contra Germanos, & Visigothos bella gerunt.

Saracenorum nomen incipit armis in Asia clarescere anno circiter 500.

Seculo 6to. Iustinianus Bellisario Duce Persos in Asia, Vandalos in Africa bello, & cladibus atterit.

Eodem Belisario & Narsete Ducibus Gothos in Italia profligat.

Longobardicum nomen Italicis bellis inclarescit.

Scoti, & Picti cum Arturo Britannorum Rege sæpe confliunt.

Persæ sub Cavade Cosroe I. & Hormisdas III. Regibus cum Græcis Imperatoribus varia fortuna decertant.

Seculo 7mo. Cosroes II. Rex Pers: fæde lacerat Rom: Imperium sub Phoca, mox ab Heraclio pluribus cladibus atteritur.

Saraceni circa 637. latè per Asiam & Africam victores sub Heraclio, & Constantino filio.

Saraceni inter Halys & Mahometis alleclis divisi bellum civile gerunt.

Angliæ populorum bella, quæ narrantur à Beda.

Dagobertus I. Francorum rex bellum habet cum Slavis 622. 623.

Orientis Cæsares à Constantino Pogonato ad Michæél. Paphlagon. cum Bulgaris per 6 ferè secula aut bellum, aut suspectam pacem habuere.

Seculo 8vo Saraceni in Hispania 713. Indè bella adversùs eos pellagii Alphonſi I. Froilæ I. Veremundi I. Alphōſi Caſti Regum integrat ferè seculo, & plerumque prosperè gesta.

In Gallia bella civilia Carolo Martello victore, mox ejusdem contra Saracenos

Pipini contra Saxones, Aquitanos, & Longobardos bella.

Caroli Magni contra Longobardos in Italia, contra Saracenos in Hispania, & Saxones in Germania arma felicia. *Qua de rebus contra Anglos gesta narrantur comentitia censentur.*

Seculo 9no Dani Anglis molesti in Brittainia.

Carolus Magnus bellum Saxonicum conficit, quod annos. 33. duraverat.

Græci Cæsares contra Bulgaros bellum habent varia fortuna.

In Francia, & Germania bellum civile filiorum contra Ludovicum pium, & postea interse.

Northmanni egressi à Dania 836. Galliam invadunt.

Saraceni in Italia, & Hispania bellis furunt.

Bella de Imperio certantium in Italia usque ad Othonem I. Imperat.

Seculo 10mo. Hungari, Germaniam, Italiam, Gallias populantur.

& A- Nicephori Phocæ de persis victoriæ sub Ro-
tino fin. mano Juniore.

s alleis Orientis Imperatores bellum habent cum Sa-
racenis, Ruthenis, & Bulgaris.

rrantur à Saraceni in Italia aduersa plerumque fortuna
pugnant.

im hatt Rodulphi Burgundi, Hugonis Arelatensis Re-
gis, & trium Othonum in Italia bella inter se,

gonato nec non contra Græcos & Saracenos. Turcæ vel
6 ferè in fine hujus, vel sub initium sequentis seculi per-
abuere fas vexant.

13. l. Germanorum Cætarum bella in Italia pro R.
oillæ. Pontificis & Imperii dignitate, in Hungaria pro
ferè seu defensione regum.

victor, Seculo 11mo Nortmannorum in Italia, mox
in Græcia, & Sicilia arma felicia.

& Long. Græci Cæsares contra Bulgaros feliciter, in-
feliciter cum Nortmannis, & Turcis bellum ha-
bent.

in Itat, Belli semina inter Genuenses & Pisanos 10-
s in Gi- 50 cum hi partem illis Corficæ ademissent.

ra Angs Subacta per Cuiilelmum Nortmannum Anglia,
Brittan. Gallia Rex Philippo I. natus est æmulus, bellumque,
am col- quod primò Francos, & Anglos commisit 1077.
circiter.

im habat Hispani contra Mauros arma prosperè tra-
stant.

uivile fio- seculo 12mo Genuenses, & pisani, de dando
ca inte- Corficæ Episcopo contententes ad bellum veniunt,

Calliam a- e. quod ingenti animorum armorumque contentio-
ne multos per annos, eventu vario gestum est.

lis furt. Græci Cæsares cum Turcis, Scythis, Serviis,
alia usuc Hungaris bellum habent.

m, Italim, Eleonora Guicentis à Ludovico VII. Gallia
rege repudiata secundi ejusdemque atrocissimi bel-
li inter Gallos, & Anglos, initium fecit 1152.

Nicepho Turcarum Norandini, & Saladini bella, quibus
Syriam, & Ægyptum domuere.

Seculo 13tio. In Anglia bella civilia inter Eboracenses & Lancastrenses Duces sub Albæ, Rubræque Rosæ nomine, quibus post 30. prælia, trium regum & plurimorum principum cædes Henricus VII. Angliæ rex anno 1485. finem imponit.

Tartarorum contra persas, & Saracenos toto ferè seculo bella prosperè gesta.

Fridericus II. Cæsi bello plerumque inglorio Guelforum, & Gibellinorum factionibus revocatis ab anno 1234. ad 1250. fædum in modum Italiâ lacerat.

Seculo 14to, Bellum Anglogallicum tertium, quo Gallia tantum non periit per annos ferme ducentos oritur 1336.

Bellum inter Venetos, & Genuenses per plura lustra vario eventu gestum cæpit anno 1350.

Rodolphus Bellum cum Ortocarò, Bohemò, Helvetis Burgundisque feliciter gerit.

Sicilia post crudeles vespèras à Petro Aragonio occupata, illorum jacta sunt inter Gallos & Hispanos bellorum semina, quæ sopita sæpius, nunquam extincta post tria secula adhuc dolemus.

Seculo 15to Florentini cum pisanis, Veneti cum Mediolanis Ducibus, Andegavenfes cum Aragoniis armis decertantes, Italiâ deformant.

Angli cælitus prius ab Aurelianensi puella fracti, mox à Carolo VII. Rege pluries victi, tota ferè Galliâ pelluntur.

Ferdinandus Hispanus, Granata per vim positus, Maurorum in Hispania regnum excindit 1485.

Tamerlanis in Asia, Turcarum regnum Amurathis II. Machometis II. & Bajazethis item II. in Asia, Græcia & Pannonia bella memorantur.

Seculo 16to. Caroli V. Imper. cum Gallis, cum Turcis, cum Mauris cum Germaniæ protestantibus bella eventu vario.

Bellum Belgicum atroci contentione gerendum Oritur anno 1576. Gall

Galli in Italia prius, mox inter se civilibus
 mis contendunt

Henricus VIII. Angliæ, & Iacobus IV. Sco-
 tiæ reges, poloni, & Moschi bello decertant.

Turcæ in Asia contra persas, in Africa con-
 tra Ægyptos, in Europâ contra Hungaros Marte
 plerumque felici belligerant.

seculo 17mo Germani Cæsares contra per-
 duelles & Svecos in Germania, contra Turcas in
 Hungaria, Gallorum reges contra Calvinianos in
 Gallia, contra Hispanos in Hispania, Italia, &
 Belgio, poloni cum Cosacchis, Svecis, Moschis,
 Tattaris, Turcæ cum persis, Moschis, polonis,
 Hungaris bellum gerunt.

Sinæ à Tartaris domiti 1644. post bellum
 20 ferme annorum.

Hungaros tumultus Tekelio incentore sequu-
 rum est Turcicum bellum in Hungaria & Græ-
 cia 1683.

Ab anno 1688. Magna Europæ parte in Gal-
 los fæderata, Christiana Respublica bellico ardet
 incendio.

Elapso Carolo II. Hispaniarum r. sine suc-
 cessore, ingenti ardet bellorum incendio tota ter-
 ra Europa contra Gallos fæderata.

Bellum inter Svecos, & Moschos.

PRÆLIA, ET BELLO- RUM EVENTVS CE- LEBERRIMI.

Seculo 1mo. Legiones Romanæ sub Q. Varro-
 ne à Germanis Cæsæ 19. *Clades hæc Augu-
 sto lachrymas expressit*

Domitius Corbulo, fugato Tridate Armeniæ

Rege, capta Artaxata comburit, & delet sub Nerone.

Svetonius Paulinus cæsis 80. Britannorum milibus Monam occupat 61.

Subacta est à Tito Hierusalem, ubi undeciescentena mortalium millia fame, aut gladio perire, centum millia publicè vendita 70.

Seculo 2do Trajanus gemina, sed cruenta victoria intra IV. & V. Consulatum bellum Dacicum conficit.

Hadrianus Hebreos rebellantes maximis obterit cladibus.

L. Verus, victo Vologese Parthorum rege Parthicus appellatur. 162.

M. Aurelius Antoninus Christianæ legionis beneficium de Marcomannis triumphavit 173.

Septim: Severus triennali obsidione Byzantium circumfidet 195.

Seculo 3tio Alexander Severus insigni de Artaxerxe persa victoria relata, Romæ triumphat 234.

Gordianus Gothos, Sarmatas, Germanosque Thraciam incurstantes acie delet 239.

Decius Imper: grandi clade à Gothis accepta fugiens mergitur in palude.

Valerianus Imper: à Sapore persa victus, captusque 260.

Cæsa scribuntur à Claudio II. pluribus præliis CCCXV. Gothorum millia, navium 2 millia submersa.

Aurelianus ter devictis acie Gothis, servat Italiam 271.

Seculo 4to Constantinus 60 Alemanorum milia cædit in Galliaj 301.

Constantinus Magnus Maxentium ad pontem Milvium, Cælo per Crucem ostensam favente profligat 312. Lucinium primo 315. mox iterum 324. vincit, Sarmatas 319. Gothos 332. cædit.

Prælium

Prælium ad *Mursam* inter *Constantium*, & *Magentium* 351.

Sapor *perfarum* rex, victo *Constantio*, *Constantinopolim* pervadit. 363.

Theodosius I. *Eugenium*, & *Arbogasten* *Tyrranos*, cælo ac tempestate favente victor opprimit. 394.

Seculo 5to *Celebre*. ad *Polentiam* prælium *Stiliconem*, & *Alaricum* 402.

Radagastus Rex cum 200. *Gothorum* millibus ad *Fesulas* victus 405.

Franci *Modogisilum* cum 20. *Vandalorum* millibus profligant. 405.

Theodorico *Hispano*, *Meroveo*, *Franco*, & *Actio* cum *Attila* ad *Arelatem* configentibus utrinque ad 180. mortalium millia una die cadunt 451.

Ricimerus *Alanos* in *Italia* 464.

Clodoveus *Alemannos* in *Gallia* 496. insigni clade atterit.

Seculo 6to *Alaricus* *Gothus* manu *Clodovei* cadit, exercitus strage immensa afficitur 507.

Arturus *Britonum* Rex anno 520. ad *Badonis* montem *Saxones* ingenti prælio profligat.

Justinianus per *Belisarium* *Vandalos* cladibus atterit. 535.

Narfes *Totilam* ad *Busta Gallorum* profligat. 552.

Justiniani copiæ ad *Phasim* à *perfis* fractæ 554.

Bucelinus prælio ad *Capuam* à *Narfete* vincitur 555.

Seculo 7mo *Cosroes II.* *Perfarum* Rex, cum plures Imperii provincias foedè lacerasset, *Carthaginem* expugnat 614.

Heraclius *Cosroem* pluribus victoriis exultantem, divinitus debellat 622.

Saraceni *Constantinopolim* obsidentes à *Christianis* profligantur 674.

Constantinus Pogonatus per imprudentiam
fœdam accipit à Bulgaris cladem 684.

Tiberius II. cæsis 200. Saracenorum milli-
bus, feliciter auspiciatur Imperium 69.

Seculo 8vo. Saracenis cum Roderico Hispa-
no confligentibus 700. hominum millia utrumq;
cadunt 713.

Cum Solimano Saraceno 300. hominum millia
frustra Constantinopolim tentant 715.

A Carolo Martello Franciæ Principe Saraceno-
rum 375. millia uno prælio cæsa 732.

Carolus magnus Saxones immensis cladibus afficit.
Saracenorum 700. millia ab Alphonso Casto
mactata pluribus præliis.

Seculo 9no. Pipinus Caroli Magni filius Ve-
netorum prius victor, mox ab isdem victus Ra-
vennam migrat inglorius 811.

Celeberrima apud Scotos Kennethi Regis vi-
ctoria, qua Pictorum gens cum Rege Druskeno
ad Taum fluvium pene deleta 838. *Bathi Leslaus*

Ramirus I. Legionis Rex. cæsis ad Clavigium
sexaginta Maurorum millibus, Alveldam, & Ca-
lagurrim ipsis eripit 846.

Arnulphus Germaniæ rex Romam diu frustra
oppugnatam, per occasionem leporis fortè in eam
refugientis capit. *Sigebertus & alii.*

Seculo 10mo Saraceni, arce Gariliani pulsi,
cæduntur 915.

Cremata per Hugonem Italiæ regem Classe,
Saraceni deferunt Fraxinetum 931.

Auceps voto nuncupato Hungaros prælio vi-
ctos pene delet 933.

Ramirus II Rex Legionensis Mauros ad septi-
manas, triginta millibus cæsis, profligat 934.

Petrus Urseolus Dux Venetus inclytam de-
Saracenis victoriam refert 976.

Egregia de saracenis victoria Veremundi
Regis Hispani 998.

Seculo 11. Quadraginta Nobiles Nortmanni
Hiero-

Hierosolymis reduces Salernum ab obsidione Sa-
racenorum liberant 1002.

Maniaces Michæelis Paphlagonis in Sicilia
Dux unico Prælio 50. Saracenorum millia cæ-
dit 1040.

Sexcenta Scytharum millia precibus Con-
stantini Ducis, & populi Divinitus fusa 1065.

Itali, Victore Ill. R. Pontif: impellente, A-
fricam sub Uexillo S. Petri aggressi, centum
Saracenorum millia interficiunt 1087.

Seculo 12. Calojoannes Imper: nobilem
de Scythis victoriam reportat 1123.

Ægyptii apud Ascalonem tanta clade affecti à
Dominico Michæele Veneto, ut mare ad duo
milliaria sanguine cæsorum rubesceret 1124.

Alphonsi I. Lusitani Regis Orichiensis de
Ismaro, & quatuor aliis Mauris Regibus victo-
ria celleberimus comparanda 1137. *Hist: Lusit:*

Idem Alphonsus, & filius sanctius I. innu-
merabiles Maurorum copias cum Marochiorum
Imperatore & tredecim simul Regibus ad Sca-
labim cædunt 1183. *Ibid:*

Seculo 13tio. Theodorus Lascarus, parva manu
ingentes Turcarum copias delet, obruncato Sultano
1209.

Miramolinus cognomento Viridis cum 600.
Saracenorum millibus profligatur à Regibus Al-
phonso Castellæ, Petro Aragoniæ, Sancio Na-
varræ 1272.

Octingenti Cruce signati, Duce Simone
Monfortio Tolosanorum, & Aragonum 100.
millia fundunt 1213.

Pugna Boviensis, in qua à Philippo Augu-
sto Galliæ R: victi Otho Cæsar, Ioannes An-
gus, Ferdinandus Flander, qui certi propo-
modum victoriæ catenas captivis vincendis
attullerat 1213.

Philippus Pulcher Galliæ Rex gravem passus
est

est jacturam in pugna ad Curtracum edita 1202.
ubi temeritate Roberti Atrebatum Comitis flos
Galliæ nobilitatis à Flandris excisus.

Seculo 14to. Alphonfus XI Castellæ Rex 450 Sara-
cëorū mil: cædit, 20. duntaxat è suis desideratis 1340.

Clades Gallorum per Anglos ad Cresfiacum 1346.

Veneti à Genuensibz quos pacē flagitantes rejece-
rant, ad Sapientiā Insulā gravi clade funduntur 1354.

Pugna Pictaviensis inter Anglos, & Gallos,
horum clades funestissima 1356.

Petrus Auria Genuensis classis Præfectus Ve-
netos pacem orantes propositis durissimis con-
ditionibus ad desperationem adigit, mox ipse
fame ad deditionem compellitur 1379.

Seculo 15to. Tamerlanes Tartarus ductis duo-
decies centenis millitum millibus, Bajazethem
Turcam proffigat, cæsis 140. millibus 1402.

Classis Hispania vivæ calcis beneficio à Genuensi
victa, captiq; duo Reg: Arag: & Nava: 1435. *Blondus.*

Ioannes Hunniades, Stephanus Vaivoda, & Batho-
reg celebres de Turcis victorias referunt.

Vladislaus Poloniæ, & Hungariæ Rex ad Varnam
pugnans cum Amurathe, obtruncatur à Turcis Perit.
& Julian: Card: Cælarinus Legatus 1444.

Seculo 16to Iacobi IV. Scot. R. & flos nobilitatis
ad Floudoni umōntem cæsus ab Anglis Duce Tho-
ma Hauvartō, 15. 13. Rhodus à Solimano Turca in
deditionem accepta est 1522.

Vienna à Solimano frustra obsidetur 1526.
Sophi Turcarum 400. millia cædit 1557. Gallo-
rum clades ad S. Quintinum 1557. Moschus
Turcarum 600. milli: delet 1560. Melita à Tur-
cis obsessa, sed fortissimè defensa 1565.

Victoria Christiano: de Turcis ad Echinadas 1571.

Sebastianus Lusitaniæ Rex in Africā pu-
gnans cum flore Regni perit 1578.

Parisi ab Alexandro Farnesii liberati 1590.
Antverpia ab eodem capta 1595.

Seculo

Seculo 17mo. Ostenda expugnatur à Spi-
nula 1604.

Celebris de Osmane Turca Polonorum ad
Chocimum victoria 1621. Rupella à Ludov:
XIII. expugnata 1628. Syeci ad Nortlingam vi-
cti ab Austricacis 1034. Casimirus Polonus
Tartaros memorabili clade cædit 1669. & Io-
ann: Sobiescius, postea Rex Turcas ad Choci-
mum 1672.

Vienna à Turcis frustra oppugnata 1683.

Buda de Turcis recepta 1686. Belgradum Maxi-
mil. Eman: Bavari virtute fortiter expugna-
tum 1689. sed anno sequenti iterum amissum.

Galli de Fæderatis primum in Océano
Britannico, mox in Campis Fleuriacis iterum
victores 1690. Montes in Hannonia, Nicæa in
Liguria, Mommelianum in Sabaudia Gallis ce-
dunt 1691. In Océano victi à Fæderatis Gal-
li, paulò post, Namurcum expugnant 1692.

Veneti navali prælio victi à Turcis Chion
Insulam amittunt 1697. quam bienio antea cæ-
perant.

Fæderati celeberrimam ad Hochstectam victo-
riam contra Gallos referunt 1704. ex qua tota
Bavaria, Augusta Trevirorum, Trarbacum,
Landavia, aliqua loca plurima de victis direpta.

BELLI DUCES NOBI- LIORES.

Seculo 1mo. Sentius Saturninus, & Valerius
Mestala Augusto imperante.

Germanicus Cæsar Drusi filius.

Arminius Cheruscorum Princeps.

Tacfarinas Numida cum Romanis varia
fortuna congressus.

Mutianus, & Antonius Vespasiani affectæ.
Agricor.

Agricola Historici Taciti Socer rebus in
Britanni gestis nobilis.

Trajanus bello clarus, mox Imperator.

Galgacus Scotus cum Agricola sinistro ple-
rumque Marte congressus, sed semper fortis.

Seculo 2do. Artemon Judæorum in Ci-
pro rebellantium Dux, à quo ducenta, & qua-
draginta hominum millia obruncata 114.

Andreas Hebræorum Dux in Ægypto.

Placidus postea S. Eustachius Dux sub Tra-
jano insignis.

Barchochebas clarus Judæorum Dux.

Julius Severus, sub Hadriano.

Septimius Severus adeo felix, ut nullo con-
gressu non discesserit victor.

Seculo 3to. Aurelius, & Claudius Duces
sub Gallieno, deinde tyranni.

Zenobia Palmyrenorum Regina sæpe vi-
ctrix, tandem victa.

Odenatus Zenobiæ maritus.

Carantius, sive Carausius Scotus, à quo
victi Romani 287.

S. Mauritius Dux thebæ legionis.

Fincomarchus Scotorum Rex qui victis
Romanis, Octavium Britannia Regem profu-
gum restituit *Lestus*.

Seculo 4to. Antemius postea Martyr sub
Juliano.

Gallicanus Dux, & Consul, mox Martyr.

Iovinus Magister Equitum sub Valentini-
anos II.

Sapor II Persarum Rex jussu patris in utero
matris, coronatus, postea bellè fortissimus, &
Romanis formidandus.

Theodosius Hispanus Imperatoris Cogno-
minis Pater.

Ardaburius Pater, & Asper filius Aspebetus

Perſa Chriſto tandem addiſtus.

Terrentius Dux maximus ſub Valent.

Arbogaeſtes Comes; mox proditor 394.

Seculo 5to Stilico gente Vandalus Cos, &
Dux egregius, poſtea proditor ſub Arcadio, &
Honorio.

Ferguſius II. R. Scotorum bello inclytus.

Attila R. Hunnorum; Dei flagellum.

Aetius Patritius & Rom: Imperii columen
ſingulari conſilio, ac virtute, cum Meroveo Fran-
corum Rege Attilæ impetum repreſſit, atque aver-
tit.

Bonifacius Dux bellicis laudibus clarus, ſed
Africae demum Tyrannus.

Aurelius Ambroſius Brito vir, & morum probi-
tate, & bellicis victoriis admirandus.

Clodoveus bello, & pietate inclytus Franco-
rum rex.

Seculo 6to Elesbaanus Æthiopum rex victoriis,
& Religione inclytus.

Totilas Gothorum rex fortis & aliquando fe-
lix; ſed poſtea victus à Narſete.

Belifarius, & Narſes Juſtiniani Duces cele-
berrimi.

Joannes, qui opibus à Juſtiniano ſpoliatus,
vitam mendicando ſuſtentavit. *Procop. Hinc for-
taſſe nota de Belifario fabula.*

Prifeus, & Philippicus ſub Mauritio.

Arturus Anglorum rex nobile fabularum ar-
gumentum, cujus orbicularis menſa, & enſis Ca-
liburnus celebrantur.

Mummolius Patritius, & Comes, Antiflodo-
renſis.

Seculo 7mo Trebellius Dux Bulgarorum for-
tiſſimus.

Coſroes Perſarum Rex illatis Rom: Imperio
cladibus clarus, ſed tandem ab Heraclio victus, &
à filio caeſus.

Rhotaris Longobardorum Rex victoriis & au-
sto Regno nobilis.

Omar Arabum rex, seu melius Calipha à Ma-
homete tertius.

Halys à Mahomete. V. qui rerum successu
elatus, Mahomete major dici, credique voluit.
Ex eo Saraceni in duas sectas divisi.

Bamba Hispaniæ Rex armis, & pietate insi-
gnis.

Seculo 8vo. Carolus Martellus Caroli Magni
Avus, cui ob res è re Christiana feliciter ge-
stas à Gregorio III. Christianissimi titulus datus est.

Pipinus Caroli Magni Pater Galliæ rex.

Carolus verè Magnus Imperator, & Bellator.

Rolandus quem Itali corrupta voce Orlandum
appellant sub Carolo Magno:

pelagus è Regio Gothorum sanguine Canta-
bri Comitis Fil: Hispaniæ restitutor.

Azer, cujus virtute Aragonès Maurorum ju-
gam excussere.

Alphonsus Castus rex Cretenfis.

Seculo 9no Enechus cognomento Arista bel-
li operibus ingens I. Navarræ rex.

Bonifacius Comes è progenitoribus Mathildis
Comitissæ, rebus in Corsica gestis, inclytus.

Regnerus Rex, amorum, & rerum gestarum
similitudine Danorum Hercules.

Robertus Fortis sui sæculi Machabeus apud
Gallos 866.

Vido III. Spoleti Dux, & Imperator.

Andreas Romani exercitus Dux, à quo cæ-
si Saraceni ad Padum 886.

Atto seu Actius Mathildis Comit: Proavus
bello per ea tempora clarus. *Florent.*

Seculo 10mo. Ferdinandus Consalvus Castel-
læ Comes Maurorum malleus.

Alphonsus Castellæ Rex verè Magnus.

Vitzereus Svecus sub Olao. I.

Almanfor Saracenorum Dux inclytus.

Petrus Venetorum Dux bello clarus.

Conradus Franco, mox Germanis Rex.

Joannes Zemifces Græcus Imper:

Ezelinus Germanus Onaræ Dynasta.

Grimaldus I. Monæci Princeps non armis mi-
nus, quàm sanguine nobilis.

Ericus VII. Svecorum Rex cognomento Se-
gerfelius victoriis clarus.

Seculo 11mo. Gregorius Maniaces sub Michà-
ele Paphlagone 1040.

Constantinus Monomachus ante adeptum Im-
perium belli gloria nobilis.

Robertus & Rogerius in Italia Nortmanno-
rum Ductores, & Principes bellica virtute clarif-
simi.

Gothofredus Bullionius Dux, Hercules Chri-
stianus.

Raymundus Comes Tholosanus, & Boemun-
dus Normannus cum Tancredo Bullionii in sacra
expeditione socii.

Huna Anglorum bellicosissimus.

Rodericus Didaci vulgò Cid apud Hispanos
celeberimus 1099.

Robertus Normanus Dux fortissimus.

Seculo 12mo. Henricus cognomento Leo, Dux
Bronsvicensis è gente Atestina.

Gvillielmus Dux Aquitanix strenuissimus.

Dominicus Michàel Venetorum Dux.

Jacquellinus de Mayli, quem Saraceni s. Ge-
orgium Christianorum propugnaculum appellabant.

Rainaldus Marchio Atestinus 1177.

Sanctus I. Lusitanorum rex nobilibus victo-
riis cèleberimus contra propinquos Simon Co-
mes Monfortius bellica laude, & pietate clarif-
simus.

Seculo 13tio Nicolaus Spinula, Anfaldus, &
Andreolus Marii sub Frederico II. Cæsare.

Actus

Actius IX. Atestinus Italiae, & Ecclesiae propugnaculum.

Mathæus Montmorantius Mars Gallicanus.

Gvillelmus Vallasæus Scotiae columen.

Alphonfus Perez Gufmanus Tarifæ Præfectus.

Farinata de Vbertis Florentinus. Ezelinus à Romano Patavii Tyrannus. Ubertus Auria, Lambas Auria Genuensium Classium præfecti celebres.

Robertus Brusæus Scot: Rex inclytus.

Seculo 14to Amedeus V. Sabaud: Comes Rhodo à Turcis liberata, clarissimus.

Amedeus VI. Sabaud. Italiae Achilles.

Matthæus Gripho Florentinorum Ductor.

Hilarion Græcus Monachus, Luchinus Veremius à Petrarcha laudatus.

Paganus Auria victoriis illustris.

Canis Scaliger pater, Martinus filius, Petrus Rubeus Parmensis Venetorum Ductor.

Huguccio Faggiuola, Castrucius Castrucanus.

Ægidius Card: Albernotius, Petrus Farnesius.

Ioannes Acutus Anglus rebus in Italia gestis celebris.

Seculo 15to. Paulus Sabellus, Paulus Ursinus, Ioannes Zisca.

Ioanna Darcia vulgò Puella Aurelianensis.

Nicolaus III. Atestinus, Ioann: Francisc, Gonzaga.

Albertus Brandenburg: Achill: & Ulysses à Pio II. dictus, Blasius Axeret. Genuens.

Alberic. Agidarius Cunii Comes.

Brachius à Montone, Iacobus Caldora, Mutius Attendolus, cognomento Sfortia, Francisc, Carmaniola, Ioann: Card Vitelleschus.

Matthias corvinus, Ioann: Hunniades, Stephanus Vaivoda, Castriotus, vulgò, Scanderbechus, Stephanus Battoreus. Seculo

Seculo 16to. Campson Gaurus Ægyptius, Ioannes Mediceus, Gasto Futius, Iacobus Trivultius, Bartholomæus Livianus, Ludovicus Gonzaga, vulgo Rodomontius.

Prosper Fabricius, Marcus Antonius Salerni Princeps, Stephanus, Marcus Antonius paliani Dux, clarissima Columniæ gentis lumina.

Thomas Hauvartus Anglus.

Petrus Deterrail Balardus, Alphonfus Albuquercius, Villerius Rhodius, Ferdinandus Cortesius, Andreas Grittus, Guido Rangonius.

Ioannes Baptista Sabellus; Andreas Auri celeberrimus; Antonius de Leva.

Seculo 17mo. Mauritius Nassovius, Corolus Eman. Sabaudus, Ambrosius March: Spinula, Ladiguerius Galliæ Comestabilis.

Carolus Comes Bucquojus, Torquatus de Cõitibus, Forcia, & Toirasius Marescalli, Gustavus R. Sveciæ Waiscainius, Tyilius, Poppenaimus, Barnardus Veymarus, Ioannes Wertius.

Vladilaus IV. Polonus: Andreas Cantelmus, Comes Arcurtius, Chiuperlius Visirius, Vice Comes Turenus Marescallus, Marchio Montecuculus, Admandus Princip Condæus.

Carolus V. Dux Lotharingiæ Christianorum columen, Turcarum terror.

CASUS TRAGICI. CALAMITATES PV- BLICÆ.

Seculo 1mo. Fidenis, ruente Anophæntro striginta hominum millia obruta sunt, 27.

Seianus Tiberio accusatus, unico in Tiberim trahitur 31.

Herodes Agrippa Rex Populi acclamationes

P

Supra

Supra humanum fastigium elatus, manifesta Divini numinis ira fæda vermium tabe conficitur.

Fames dira Romæ, & in Italia, imò per totum ferè terrarum orbem 42.

Quatuor Imperatores Rom: Populi Nero, Galba, Otho, Vitellius intra biennium per ludibrium periere.

Seculo 2do. Hadrianus post summam vitæ felicitatem gravi, diurnoque morbo implicitus, expertus efficit, quàm miserum esset, cupientem mori non posse 138.

Incendium Romæ, quo absumuntur Insulæ 340. 152.

Pacis templum cum universis Hierosolymitani templi spoliis, illic à Vespasiano repositis igne perduntur 193.

Severus supra quadraginta Consulares, & prætorianos Fescennii, & Albini sectatores occidi jubet 200.

Seculo 3tio. Antoninus Caracalla impotens iræ Alexandrinorum; dicacitatem ingenti eorum strage vindicat.

Decium altero principatus anno, clade à Gothis accepta fugientem obvia palus haurit.

Roma magnam partem accensa nocturnis ignibus 249. Itemque Amphitheatrum 254. & Templum Dianæ Ephesinæ 263.

Valerianus à Sapore persarum R: captus 259. miserabili apud hostes senectute consenescit, ac tandem excoriatus sale conditur.

Seculo 4to. Galerii Maximiani horrenda mors 311. Diocletiani 316.

Lues, fames, & omnis generis calamitates exundant.

Constantinus Crispum filium falso Faustæ Novercæ crimine circumventum supplicio afficit 326.

Ablavius dictus fortunæ pila ruit 337.

Fames post hominum memoriam atrocissima, tum

tum alibi, tum in Cappadocia 367.

Valens in tugurio creatur à Gothis 378. eos quos contra Catholicos foverat, cælestis iræ ministros expertus.

Seculo 5to, Aetius Rom: Imperii columnen
Valentiniani Imperat: manu cadit 454.

Maximus Imper: lapidibus obrutus, & discerptus 455.

Univerfi orbis opes à Vandalis direptæ furentem mari absorptæ 455.

Conflagrat Constantinopoli Bibliotheca librorum millia centena vicena continens 476.

Zeno Imperator vivus sepultus, obstante Ariadna non extractus, miserè perit. 491.

Seculo 6to Anastasius Imper: fulmine perit 518.

In Italia præ fame nati vorati à matribus 539. *Genebrardus.*

Pestis per Angelos malos immissa 544. per annos 50. vexat orbem terrarum.

Chramnus à Clotario Patre intra tugurium cum uxore, & Filiabus incensus 564.

Belisarius Constantinopoli obit inglorius 565.

Post Tyberis inundationem atrox lues urbem invasit, in qua plures alioqui valentes sternendo, aut oscitando animam efflabant.

Romilda publicè palo infixæ à Cajano, cujus amore capta, post mariti mortem, Forum lulum prodiderat 600.

Seculo 7mo Cajanus Avarum Rex captivos innumeros maecat, quod eos Mauritius Imper: viritim quatuor siliquis redimere noluisse 601.

Mauritius Aug: à Phoca, post conjugem, & liberos ante os ejus trucidatos jugulatur 602. non alius Augus: aut majorem cladem, aut fortius tulit.

Phocæ superbiam in miseria retinentis collū pedibus calcat Heraclius.

Brunichildis decem Regum trucidatrix equinis caudis alligata discerpitur.

Seculo 8vo. Aripertus Longobardorum rex, ingenti accepta ab hostibus clade, fugiens, in trajectu amnis auro degravatus, mergitur 712.

Artemius in Sicilia dictus Imperator crematur 718
Pestis sævissima in Thracia, vicinisque Provinciis furit.

Capronymi classis navium 2660. fluctibus hausta 732.

Constantinus Pseudopatriarcha C. P. inter opprobria trucidatur 767.

Constantinus Imper. ab Irene Matre excæcatur 797.

Seculo 9no Bernardus Italiae Rex, jussu patru Ludovici Pii excæcatus præ mærore obit 818.

Horrenda per locustas Galliae depopulatio, quam consequuta pestis tertiæ mortalium partis exitio 866.

Bardas Cæsar jussu Michælis Imper: in frustra conciditur. 866.

Basilius Macedo cervi cornibus transfossus, effusis intestinis efflavit animam 886.

Carolus Crassus Regio nomine exutus Arnulpho fratris filio in tutelam datus, ab eo victum emendicabat.

Arnulphus veneno stolidus effectus, à phlitiariasi consumptus perit. *Frisingen.*

Seculo 10mo. Genua à Saracenis capta, omnes in ea præter pueros & fæminas occiduntur 936.

Otho II. Italicis Proceribus Romæ ad convivium invitatis, inter epulas, de seditiosis pænas cæteris inspectantibus, sumit. Hinc *Sanguinari* conogmentum Othonis factum.

Idem, immensæ classis accepta strage, vix natando evadens, mærore perit 983.

Pestis atrocissima in Germania post hyemem media æstate subortam. 991.

Seculo 11mo. Crescentii olim uxor Othonem III. chiorothecis veneno infectis, pro munere

nere amatorio ad eum missis exstingvit 1002.

Basilus Imper: 15 Bulgarorum captivorum millib9
effodi oculos jubet, unico singulis centenariis lu-
sco Duce relicto.

Dani per Angliam uno impetu ex con-
dicto cæsi 1011.

Locustis, & fame vexati Cappadoces, Armeni,
& paphlagonos solum vertunt 1040.

Romanus Diogenes Imper: captus à Turca-
rum Sultano, ei ascensuro & descensuro in Solium
pro scabello fuit. *Tyrus*.

Seculo 12mo. Henricus IV. Regno spoliatus
eò mendicitatis, & miseræ reductus est, ut ab E-
piscopo spirensi victum sibi, ac locum Clerici in-
choro nequidquam quæreret.

Latini innumeri cujusvis ordinis à Græcis cæ-
si 1183.

Andronicus Alexii nepotis strangulator, altera
manu, & oculo mutilatus, scabroque camelo præ-
posterè, impositus ac circumductus vulgi furore,
harpagonibus terreis frustulatim discerpitur 1185.

Seculo 13tio Otho IV. Imperio dejectus mul-
tis tum in Italia, tum in Germania attritus cla-
dibus, in Saxonix latebram se recepit, ubi haud
ita multò post obiit ex mæore 1218.

Lue absumpta pecorum vis immensa in Gallia,
& Germania, 1223.

Conradinus Svevus, & Ferdinandus Austriæ
Dux securi percussus Neapoli 1238.

Vesperæ Siculæ, in quibus ad conditum ve-
sperarum signum Galli omnes in Sicilia cæsi 1282.

Hugolinus Gherardeschæ Comes duo ejus fi-
lii, totidemque Nepotes pisana turris clausi, dira fa-
me necantur 1289.

Seculo 14to Andreas Rex Neapolit. Ioannæ
Conjugis malignitate strangulatur 1344.

Carolus Dyrrachinus Ioannam Neapolitanam

Regno exutam, pulvillo suffocat, & mortuæ spoliū thronum incendit 1382.

Pestis triennis Oecumenica, mediam hominum partem perdit 1345.

Amurathes trigesies, & septies victor à Seruo confoditur 1390.

Carolus II. Navarræ Rex cum ad excitandam Libidinem, aqua, quam ardentem dicimus, corpus perfudisset, combustus est.

Morbus, qui à Gallis nomen invenit, America in Europam advectus.

Seculo 15to Baiazethes Rex Turcarum à Tamerlane victus, captusque in ferrea cavea ad Ludibrium reservatus infelicissimus obit 1403.

Alvarus de Luna apud Ioannem Castellæ Regem maximè gratiosus, ejusdem jussu obruncatur. 1453.

Ludovicus Luxemburgensis Comes S. pauli Magister Equitum Galliæ capite plectitur 1475.

Carolus Burgundiæ Dux, cognomento audax in prælio ad Nanceju vulgaris militism manu cadit 1497.

Seculo 16to Sultanus Ægyptius post multa proora, à Selimo ferreo unco suspenditur 1509.

Christiernus Danus tribus Regnis spoliatus in cavea Clathrata moritur 1522.

Ludovicus II. Hungariæ, & Bohemiæ Rex à Solimano post captum Belgradum victus, fugiens perit in palude 1526.

Sudor Anglicus primò innotescit 1529.

Thomas Volsæus ex Iro Cræsus, denuo Irus infelicissimus.

Locustæ solem inumbrant in maxima Evaporatione parte 1542.

Pestis, cui nomen arietis factum, quòd præcipuè caput ugeret, totam pene peragrat Europam 1581.

Seculo 17mo In Anglia pestis horrenda, Londini presertim 1603.

Demetrii magni Moschorum Ducis casus 1606.

Capta per Tartoros Regia Peking. Zung-
chinius Sinarum Imperator nubilam Filiam ob-
truncat, ipse, & Regina se suspendunt *Martinius*.

Rebelles in Anglia Carolum I. Regem inaudito
exemplo, carnificis manu in foro obtruncant 1649
peffis in Italia, sed Neapoli præcipuè, & Ge-
nuæ fuit 1655. ac deinceps per Asiam & plures
Europæ Provincias à 1678. ad 1680.

Spira & Vormatia ferro flammisque à Gallia
exscinduntur.

Rigidissima hyems in tota Italia, qua ma-
gna pars fruticum, præcipuè olivarum & vitium
initio anni 1709 arefacta est.

Pestis in Hungaria grassatur. 1710 & 1711. ab
Hungaria in equos, & boves per Italiam serpit.

MOTVS ELEMENTO- RVM, ET SIGNA DE CÆLO.

Seculo 1mo Tiberis inundatio Romæ 5. & ite-
rum 15 anno post nostræ salutis initium.

Eclypsis & terræ motus Christo Domino mo-
riente 33. *illius meminit Phlegon apud Eusebium.*

Duodecim Urbes Asiæ, in quibus Ephesus, &
sardis nocturno terræ motu collapsæ 33.

Nova Insula inter Theram & Therassiam Æ-
gei maris emergit 46.

Ignis è Vesuvio copiosus, & cineres, quibus
inter alios obrutus plinius, Herculaneus, & Pom-
peii urbes sepultæ 75.

Seculo 2do. Antiochia horribili terræ motu
corrui cum ingentis civium, asseclarumque.
Trajani tantæ ruinæ spectatoris clade 115.

Terræ motus magni, & crebræ inundationes,

Iues, aliæque calamitates Antonino Philoſ. imper:
Iur. Capiol.

Tactum de Cælo Capitolium, & magna Ro-
mæ Bibliotheca conflagrat 188.

Tres circa ſolem ſtellæ apparent 193.

Seculo 3tio Solis eclipſis admodum horri-
ca 203.

Vefuuius ingenti fragore, & horrore flammas
& ignitos cineres eructat 203.

In Africa diluuium, ignes nocturni Cartha-
ginis mænibus proximè imminentes 203.

Horrendi terræmotus, quibus Urbes aliquot
cum populis hauſtæ 243.

Seculo 4to. Luna ſanguinei coloris 302.

Terræmotus horribilis apud Tyrum, & Si-
donem, urbes multas, populosque innumeros op-
primit 306. *Eusebius.*

Nicomediæ dirus terræmotus, & incendium
per dies 50. 358. *Hieronym.*

Terræmotus, quales antea nunquam exſtitiffent
Orbem terrarum propemodum univerſam concu-
cutiunt, maria intumelcunt, & urbes hauriunt.
365.

Grando inuſitatæ magnitudinis Constantino-
poli 367. *Idatius & alii.*

In Artesia pluviæ mixta cadit lana 367. *Hie-
ronym.*

Nicea per terræmotum penitus euerſa 368.
Idatius & alii.

Seculo 5to Cometa ad terram uſque pertingens
Constantinopoli. *Ricciolus.*

Uticæ terra per annos ſeptem mugit 410. *Si-
gebert.*

Terræmotu in Paleſtina, Urbes, ac pagi non
pauci ſubverſi 419.

Terræmotus in Oriente Urbes complures &
magnam Byzantii partem ſolo æquat 446.

Toloſæ rivus Sangvinis toto unius diei cur-
riculo defluxit 461. *Genebrard.*

Terræ-

Terræmotus Oriente horrendissimus 466.

Ignis maxima eruptio à Vesuvio 472. & iterum declinante sæculo. *Maro & alii.*

Sæculo 6to Italia flammeos in Cælo videt exercitus cum Sangvinis effusione magnaue Tiberis inundatione 510. *Palmer.*

Antiochia gravi terræmotu everfa 524.

Horrendus per 40. dies terræmotus Constantinopoli & multarum adjacentium urbium æquatio 533.

Terræmotus, ac portentosus ubique maris æstus cuncta devastat 552.

Mors Rhodano imminens à contiguo monte abjunctus post longos mugitus, domos, ac mortales ingenti numero obrivit 562. *Genebrard. & alii.*

Diluvium Venetijs & alibi, mox pestis Romæ a fæto serpentiū in Tiberis ripas ejectorum 589. *Palmerius & Ciacconius.*

Sæculo 7mo. Signum de Cælo instar gladii, & terræmotus 30 dierum 632. *Sigebert.*

Nicomedia & Nicæa iterum gravissimo terræmotu concussæ 633.

Cometes 678. quem siccitas trium annorum consequuta est, & pestilentia, quæ funeribus Italiae exhausta.

Stella per noctem Cælo sereno nubilo infecta sub initium Ianuar: 685 apparuit, mox alia Februar. meridie cum magno fulgore ad Orientem decurrit. *Sigon.*

Martio verò Vesuvius per dies aliquot ignes evomit, atque omnia virentia circumquaque adussit *Sigon.*

Eodem anno Romæ Tiberis inundatio.

Sæculo 8vo. Tanta Solis Eclipsis, ut stellæ in die apparerent 3. Jun: 718.

Scutum nigerrimum in Orbe solari 733
pluvia Cineris in oriente 744.

Tenebræ horrendæ per Orientem à 4 Augusti ad Kal; Octobris. 746.

Pro-

Prodigiōſi terræ motus in Oriente, & peſtis triennis 746.

Tanta fuit hyemis ſævitia, ut Pontus Euxinus gelu coaleſceret, & à Danubio ad Euphratem uſque in regiones continua glacie conneſcerentur 764.

Constantino à Matre Irene excæcato, Sol per dies 17 viſus eſt latere. *Theophil. & alii.*

Seculo 9no In Italia horrendi terræ motus quibus & aliquæ Urbes dirutæ, & montes diſſecti 801.

Sunt qui tradunt maculam in ſole [viſam] per dies octo 807.

In Saxonia terra ad trium millium ſpatium intumuit 823.

Grando ſtupendæ magnitudinis in Gallia, & gelu 15 pedes longum, 6 latum cadit é Cælo 825.

Prodigiōſa ſolis defectio, qua viſa Ludovicus Pius ſupremum morbum contraxit 840.

Terra immaniter concuſſa horrendum immit 862.

Pluvia ſanguinea per triduum in agro Brianiano 869.

Seculo 10mo. Genuæ fons ſanguinis futuram ſequentis anni calamitatem prænuſciat. 935.

Sol per aliquot dies viſus eſt, ſanguinem effundere. Prodigiū plurimi morbi, & interitus conſequuti ſunt. 940.

Gemini ſoles per biduum viſi, & acies in Cælo conſiſgentes 979.

Cruces in veſtibus apparent 979.

Ignis è Rheno exortus ſtrages ingentes eſcit 991.

Horrenda ignis eruptio è Veſuvio 993.

Terræ motus permagnus aliaque prodigia 1000.

Seculo 11mo. Prodigiōſa Ligeris inundatio in Gallia 1003.

In

In Lotharingia fons aquæ faluberrimæ in fan-
gvinem versus 1011.

Nubes ingens in Belgio soluta multos mortales mergit. 1014.

Cometes trabis specie per quadrimestre 1039.

Tam copiosa nix in Occidente, ut sylvæ onus non sustinentes, frangerentur 1401. *Sigebert.*

Terræmotus per biennium in Bithynia.

Sereno Cælo de die visa stella 1077.

Ingens soli mugitus 1082.

Multis in locis ac præsertim in Italia eluviones insolitæ 1082.

Seculo 12mo. Visi gemini soles 1105. & acies cælestes permultæ 1109.

Ravennæ pluvia sangvinea 1113.

Terræ motus in Italia quadragenarius, villam aliò transfert 1117.

padus ex alveo sublimis exstat in fornicis modum data transeuntibus via 1117.

In Gallia tellus præ calore flammam emittit 1135.

Ingens mortalium clades ex Bellica Oceani effusione per 12, millia 1164.

Ætna solito vehementiùs deflagante, tota Sicilia terræ motu concussa est, magna hominum frage, plurà prostrata oppida; Catana inprimis in qua nulla domus superfuit 1164. *Faxell. Bon-sil. ex Baron.* 1169.

Seculo 13tio. Cometa insignis 1211.

In Frisia mare effusum centum millia hominum mergit 1218.

Ob horrendam solis Eclipsim 6. Octobris Stellæ in die visæ 1241,

Mons in Burgundia à reliquis dehiscens, multa rusticorum millia opprimit 1241.

Saturni Stella in die apparuit 1283.

Piscis Marinus Leoni similis captus in mari Thyrræno 1281.

Horrendus

Horrendus in Italia terræ motus 1298.

Cometes planè prodigiosus, qui tres ante menses ardere cæperat, Urbano IV. moriente evanescit 1264.

Seculo 14to. Eruptio pumicum, & cinerum horrenda ex Ænaria insula, vulgò *Ischia* 1303.

Visæ simul in Cælo tres Lunæ 1314.

Ætna vomit plurimum ignem 1323.

Terræ motus quadragenarius Urbes viginti sex profert in Panonia 1328.

Mare Flandricum ruptis aggestibus multa oppida mergit 1377.

Seculo 15to. Per plures leucas constrictus frigore Pontus impunè calcatus 1420.

In Hispania Terræ motus multa oppida evertit 1431.

Mare ad Dordracum ruptis aggeribus, hominum supra centum millia, & pecorum greges infinitos perdit 1446.

Cometæ bini in Italia visi 1456.

Ignea Pyramis, seu columna in aere super Maxiconæ Urbe diu suspensa proximam Evangelii lucem visa est indicare *Florim. Remond. l. 1. c. 2.*

Seculo 16to. Cruces Sanguineæ vestibus subito inspersæ 1501.

Eclipsis horrida 1518. tres soles Annonæ. 1524.

Ad Nicæam Salyum vici aliquot subito terræ motu absorpti & ad Oeni salinas igne aliqui de cælo tacti 1524.

Maris in Anglia retrocessio magna, & mons loco motus evulsis arboribus 1571.

Pluvia triticea in Quadis 1571.

Nova Stella insigni Cassiopææ ab anno 1577 ad 1574.

Quinque simul soles 1588.

Seculo 17mo. Terræ motus ingens in Helvetia 1601. in Peruvia 1604. in Brutiis, ubi everfa

verſa Siberina 1627. in Sinis quindecim magnis
urbibus deſectis 1628. Herbiſpoli 1638. in Brutis
1659. à Pyrenæis ad Lemovicum in Gallia 1660
qualis non ante auditus in nova Francia 1663.
Raguſium concutit 1669. Ariminum 1672. Pe-
ruviam 1686. Smyrnam ubi periere 40. hominum
millia 1688. Neapolim, & Beneventum 1689.
Siciliam ferè totam 1693. vel omnino, vel ma-
gna ex parte deletis pagis, oppidis, urbibus pluri-
bus, inter quas ſyracuſæ, Catana; Leontini, ſe-
pultisque, ut fama fert, centum fermè homi-
num millibus.

Araris eluvio in Gallia 1602.

Iris Sangyinea Strigonii per noctem 1604.

Plurium Rhetorum oppidum propinqui mon-
tis ruina cum incolis opprimitur 1618.

Vefuvianum incendium horribile 1631.

Ætna circumjectum agrum torrentibus igneis
latè vaſtat 1669.

Ingens terræ motus in Calabria, & Sicilia
magno interitu populorum & urbium 1693. in
Umbria vicos, & oppida evertit. Romæ & ali-
bi diu auditur 1703.

Ob horrendam ſolis Eclypſim ſtellæ in diæ
viſæ 1705.

Magna Padi eluvio 1704. & 1705.

Incendium Vefuvianum finitimos incolas ve-
vehementem terret, cujus caligine clara dies
Neapoli in noctem mutata 1707.

RES MEMORABILES, SIVE SACRÆ; SIVE PROPHANÆ.

Sæculo 1mo Meſſala Corvinus orator celebris
duobus ante obitum annis ſui etiam nomi-
nis oblivifcitur.

Phœnicem

Phœnicem sub Tiberio visum testantur Tacitus, & Dio; verùm de anno discrepant.

Nero magnam Urbis partem obscuris ædibus informem, per ludum incendit, ut ardentis Trojæ imaginem exhibeat.

Joseph Anani, per septennium lamentabili voce futuras Hierosolymæ calamitates prænunciat.

Titus Fulonius 150. annum agens Bononiæ sub Claudio videbat. *Geneb.*

Seculo 2do. M. Antonini Pii tanta fuit Justitiæ fama, ut Bactrianos, Hircanos, Indos, aliasque barbaras nationes compulerit, depositis armis, eum arbitrum sumere.

M. Aurelius Antonius ad belli sumptus exhausto ærario, ne cuiquam gravis foret, instrumentum omne imperatorii cultus vendidit, mox parta victoria ex manubiis redemit.

Ælius Pertinax tantæ suscepto Imperio modestiæ fuit, ut nec uxorem Augustam, nec Filium Cæsarem ab Senatu appellari passus sit.

Seculo 3tio. Alexander Severus Christum in Deorum numero reponere frustra conatus, in larario suo privatim coluit.

Idem Magistratus nullos venales esse voluit, dictitans fieri non posse, quin vendat, qui emerit, nec posse à principe animadverti in eum, qui vendat, quod emerit.

Plotinus Philos. frustra petiit à Gallieno, apud quem gratia valeret, ut Urbs diruta instauraretur, quæ Platonis legibus viveret, atque inde Platenopolis diceretur.

Urbs Phrighiæ Christiana, imperante Diocletiano, pro Christi nomine tota comburitur.

Seculo 4to. Ex non ita pridè vulgato Firmiani Lactantii libello de mortibus persecutorum, didicimus non sponte, sed coatos Diocletianum, & Maximianum abdicasse anno 364.

Criminosos dissidentium Episcoporum libellos in

in ignem conjicit Constantinus dictans: *Ego ve-
rò Episcopum delinquentem si viderim, hac purpu-
ra operirrem.*

Tanto honore Constantinus in Nicæno Con-
cilio Episcopos coluit, ut postremus federet Au-
gustus.

Seculo 5to. Memorabili Pulcheriæ Sororis
prudentia Theodosio II. puero stetit Imperium

Eodem obeunte fratre, Martianum in virum
deligit, integra tamen virginitate, Imperii, non
thori confortem.

s. Leo divina planè eloquentia Attilum ab
urbis obsidione deterret 452.

Ecclesia Catholica perstat, tametsi omnes
principes aut hæretici essent, ut Anastasius Imp-
Reges Italiæ, Hispaniæ, & Africæ, aut Pagani
ut Anglorum, Francorum, & Germanorum
Reges.

Seculo 6to. Alexandriæ plurimi utriusque se-
xus à Dæmone correpti, canum instar latraverunt
515.

Ss. Medardus, & Gildardus fratres eodem
die nati, eodem Episcopi facti, eodem quoque
die in cælum evolarunt 8. Junij 564.

Romildæ filiæ matri dissimiles, ut ab Avari-
bus castitatem tuerentur crudorum pullorum car-
nes inter mamillas putrefaciendas locarunt 600.

Seculo 7mo. Cosroes persarum Rex argentea
ædicula ad id excitata, Sacram Crucem, quam
captis Hierosolymis asportarat, veluti collegam
adscitam, ad dexteram in aureo folio statuit.
615.

Pyrrhi C. P. Patriarchæ Monothel. damna-
tionem, scripturus Theodor. Rom. pontif. Chri-
sti sanguinem è calice miscuit atramento 648.

Dum lues horrenda Italiam, & Romam præ-
cipuè popularetur, diabolus multis spectantibus
Urbem cum hasta obiens ad Angeli imperium
cuspide

cuspidē domorum ianuas feriebat, & postero die mortuorum numerus hastæ ictus æquabat 680.

Seculo 8vo Gregorius III. Luitprandum Longobardorum Regem, suum petentem caput, ultrò adit, ille verecundia supplicis Rom: pontificis se se ad ejus pedes abjicit 739.

Rachisio Longobardorum Regi perusinos obfidenti Zacharias pontifex cælestis Numinis iram intentat. Ille subita religione perfusus obfidionem coluit seque cum uxore & filia consecrat Deo 750.

Cum Leo IV. Imper: coronam auream gemmisque insignem ex æde S. Sophiæ Sacrilegè raptam capiti imposuisset suo, statim pestifera correptus febri, miserè interiit.

Seculo 9no. Crunus Nicephori Cæsaris cæsi calvariam vertit in craterem 811.

Carolus Magnus quidquid moriens in thesauris habuit, pauperibus, & sacris ædibus legatum voluit.

Basilius Macedo quoties iuditiis vacaret per præcones populo denunciabat, adesse Augustum ejus ope, & opera uti volentibus.

Trebellius filium, cui Monachum induens, Bulgariæ regnum reliquerat effossis oculis in custodiam tradit, quia populos ad falsorum Numinum cultum revocabat.

Seculo 10mo. Joannes Zemifces Imper: de Bulgaris victor B. Virginis simulacrum triumphare voluit in curru 971.

Robertus Rex Galliæ ob illicitum conjugium ab Episcopis Sacris diris de voto à suis met famulis deseritur. 998.

Augusta Othonis III. uxor falli criminis architecta, quo insontem Multinensem Comitem insimulaverat, igne, de mariti sententia libidinis, & calumniæ pænas exsolvit.

Seculo 11mo. Conradus Salicus morti proximus

mus Imperatoris insignia ad Henricum Saxonie Ducem mittit, à quo nuper ingenti prælio victus superat, eum præ cæteris Imperio parem æstimans 139.

Casimirus Regia stirpe natus ex Monacho, Cluniacensi Rex Poloniæ, annuente Benedicto IX. PP. 1041.

Gothofredus Bullionius Rex Hierosolymæ renuntiatus, nec insigne, nec nomen regium usurpare voluit, ubi Christum meminerat Regem per Ludibrium appellatum.

Seculo 12mo. Joannes Comnenus Imper. multiplici de Turcis, Scytis, Hungaris parta victoria, Deiparæ, cujus ope vicerat, imaginem pro se triumphare voluit.

Manuel Comnenus Augustus posito genu afflictum ex casu generi sui Baldvini III. Hierosolym: Regis Bracchium sua manu curare voluit, amore vincente majestatem.

Fridericus, Ænobarbus, cum ab Alexandro III. se totum avertisset Gibellinorum, & Guelphorum nominibus ex veteri Germaniæ discordia repetitis, pestiferas tota Italia factiones excitat.

Qui partes Augusti sequerentur, Gibellini, qui pontificis, Guelphi appellati.

Seculo 13tio. S. Ludovicus Galliæ Rex oblatam sibi à Rom. Pontif: sacerdotia conferendi potestatem non admittit, satis sibi curarum, & periculi dictans in prophanis administrandis 1268.

Natalis Deiparæ domus deficiente cultu, ex Asia in Europam Cælestium ministerio transit, ac primo in Dalmatia, mox in Italia confidet à loci Domina Laureta, Lauretana dicta 1294.

Factiones Albarum, Nigrorumque Pistorii exortæ tota pene Italia propagantur. Pro Gibellinis, Albi, pro Guelphis, Nigri appellati.

Seculo 14to. Genuenses Matronæ, insigni pietatis & religionis exemplo ad comparandam in Saracenos classem muliebrem mundum sponte distrahunt 1301.

Veneti Ducem electum seu Majestatis reum securi percutiunt.

Tamerlanes ex pastore latro, ex latrone militum ductor, ex ductore summus Imperator ac terror orbis terrarum.

Margarita Hollandiæ Com. unico partu 363. liberos parit, qui omnes Sacro Fonte lustrati periere. *Genebrard: ex annal: Holland.*

Mulier Marina nuda, & muta in lacu Purmerio capta vestem induere, panem, & lactificinia edere, ac honorem exhibere Deiparæ discit. *Spondan: 1403.*

Seculo 15to. Gregorius XII. concordia causa pontificia insignia deponit 1415. & à Martino V. pontif: Piceni Legatus constituitur 1417.

Joannes XXII. coactus abdicat, & Florentiæ ab eodem Martino in numerum patrum cooptatur: quare eadem ætas duos vidit ex pontificibus Cardinales.

Novus Orbis detectus à Christophoro Colombo Ligure 1492.

Vascus Gama Lusitanus superato Bonæ spei promontorio Indos Orientis patefacit 1497.

Seculo 16to. Henricus VIII. post raptas tota Anglia Cænobiorum, & Sac: ædium opes ipsa præda factus est pauper.

Eodem fere tempore quo Christiana Religio invecta est per Mönachos in Americam; turbata per Lutherum Monach: in Europa; in Machometica superstitione novæ sectæ excitata sunt per Monachum Saracenum Techellium; in Asia apud Persas, & per Ametherem pariter Monachum Saracenum in Africa inter Mauros. *Florentim. Remond. l. 1. c. 4.*

Regii tres Juvenes à Christianis Japoniæ Regibus ad Gragorium XIII Pontificem missi.

Seculo 17mo Christina Svecorum Regina Catholicae Regionis agnita veritate, ut eam amplectatur, Regno valedicit 1653.

Jacobus II. Magae Britanniae Rex nobilissima legatione ad Innocentium XI. Rom. Pontificem vetusta suae gentis erga Apostolicam Sedem obsequia renovat 1687.

Innocentius XII. Apostolicae Camerae Magistratus vetat esse venales 1692.

Idem Pauperes, quos Nepotes suos appellat, tota Urbe collectos, alendos suscipit, illisque Lateranenses Pontificum aedes habitandas tribuit. 1691.

Cometes, arcus speciem referens, totum occupans hemispherium, qualis vix fortasse ab orbe condito nunquam antea visus 1682.

Fulmine in promptuarium pulveris tormentorii cadente Taurini omnia munitissima licet contractis postibus patefacta sunt ostia 1698.

Gnomon Astronomicus, jubente SS. D. N. Clem: XI. in Templo S. Mariae Angelorum de Urbe ad usum Kalendarii constructus, Auctore Francisco Blanchino ejusdem SS. Pontificis cubicularii 1702.

Mediolani incendium in Aula Principis per dies 8. continuatum 1708.

SUPPLEMENTUM
TERTIÆ PARTIS
DE REGNO POLONIÆ

SERIES ET ACTA
PRÆCIPUA DUCUM
ET REGUM POLONIÆ

*Quorum effigies ex originali-
bus, quæcumq; haberi potuerunt,
translatæ spectantur in Palatio
Zalusciano Varsaviæ in Polonia.*

LECHUS I. Regni hujus
Auctor & Parens.

EX Slavonia oriundus cum finitimis Germani-
niæ populis bello conflixit de finibus. Un-
garos contra Mauritium Imperatorem Socia-
libus armis strenuè defendit spectante utroque
exercitu tam Germanico quàm polono, ad sin-
gulare certamen provocatus, interempto felici-
ter Germanorum Rege, fines Imperii sui pro-
movit usque ad littus Balthicum. Longobardos
ex svevia Mari Balthico effulos in Poloniam,
ferro ad Ungariæ fines ejecit, atq; inde in Ita-
liam pepulit cum Duce Alboino. Dremam, de-
inde Gnesam primam Regni sui sedem erexit.
Nullis legum tabulis usus, aut moneta, nisi vel
aliena

aliena, vel rerum commutatione. Oblatis ultro
 subditorum suorum frugibus alebatur. Senio tan-
 dem bellisque fractus propagato adultoq; Regno,
 Gnesnæ mortalis esse desit. Quos filios relique-
 rit Lechus? & quandiu regnaverit? infans. Re-
 gni nascentis fama, loqui adhuc nescia, reticuit.

VISIMIRUS Lechi Nepos.

Vismiriam & Gedanum, ex humilibus Pesca-
 torum casis, ad promontorium Prussiae pro-
 vexit, erexitque: Terrâ marîq; cum Danis
 conflixit & Svecis. Fuso exercitu, Sivardum
 Regem Daniæ in fugam egit, Iarmerico ejus
 Filio inter victoriæ ipolia capto.

PALATINI XII.

Scissâ in partes Gubernantium Republicâ, Ger-
 mani bello ereptas à Lecho Provincias ven-
 dicarunt, nemine resistente. Inde Palatini in
 Gnesnensibus Comitibus à Gubernatione Reipu-
 blicæ dejecti Fases & fastum amiserunt.

CRACUS Lechi Nepos.

Post longam in Gnesnensibus comitiis delibe-
 rationem, unâ omnium sententiâ adito Prin-
 cipatu, novis legibus firmavit Rempublicam.
 Francos Orientales per Pannoniam in Poloniæ
 fines effusos profligavit & depulit. Romanos Ger-
 manosq; repetitis præliis vicit. Bohemiæ Regnum
 ultro se Craci submitit Imperio. Cracoviam
 erexit, Arcemq; Vavello monti imposuit, & eò
 sedem Regum, Gnesnâ transtulit. Draconem por-
 tentosæ magnitudinis sub Arce latitantem pere-
 mit

mit. In Lassotino demum jugo sepultus est. Nimirum: quem sui Cives cælo inferre non poterant integro monte uteunq; sideribus ad-moverunt.

LECHUS II. Craci Filius.

UT patri ad Regnum Poloniarum succederet, Fratrem natu majorem specie venationis pe-remittit: scelere detecto paucis ab Electione diebus pulsus in exilium. Indignus eam tellurem calcare, quam fraterno sanguine imbuerat.

VANDA Craci Filia.

Ritigerum Germaniæ Principem, repudiato illius connubio, felici prælio prostravit. In Vistulam sponte delapsa, Virginitatem suam devovet ignoto Deo. In alto monte tumulatur prope villam, à suis manibus Mogita dictam. Ritigerus verò vi amoris subactus, dolori succubuit. Infelix, cui nec amores bene cesserunt nec odia.

PREMISLAUS I. seu Lesco I,

Moravos, prædam in confiniis Regni agentes, ingenioso stratagemate fudit fugavitq; premisliam à suo nomine appellatam erexit. Ex aurifabro Princeps vere aureus.

LESCO Fraudulentus.

Fraude occupati principatus detecta, Regno & vita pulsus. Docuit, parum valere scelera ad Imperium retinendum.

LESCO

LESCO II.

CUm Caroli M. Exercitu ex Ungaria in Saxonia eunte inter Albim & Salam fortiter dimicavit. Plebeia veste, suæ originis teste nunquam exui voluit. Ne verò poloni temere sibi Sceptrum detulisse viderentur, effecit: optime imperando.

LESCO III. Lesconis II. Filius.

SLavis Polonorum Consanguineis Ungariam Imperio tenentibus auxilio adfuit, & cum hostibus prospere feliciterq; dimicavit. Finitimos populos origini suæ insultantes ferro domuit. Divisis, illegitimos inter filios Provinciis, Regni amplitudo imminuta. In Saxonia, quam Imperio quoq; tenebat, sepultus ritu antiquo. Longius Regno abductus: ne moriens contristaret, quos toto vitæ suæ cursu recreabat.

POPIELUS I.

NUlla gessit bella. Exactis aliquot annis in Principatu Crusvicæ obiit. Arcem in Cujavia ad Lacum Gopto erexit. Sedem Regni Cracoviâ Gnesnam, deinde Crusviciam translulit. Imprecando, frequenter se suosq; muribus devovebat. Respondit tandem male usurpato voto eventus, destinatum à superis pœnam ad posteros ejus differendo: nimirum; sæpè luunt posteri, quod majores imprecantur.

POPIELUS II. Popieli I. Filius.

MAgistratus venales habuit crudelis & lascivus. Patruos veneno extinxit, ne Regno succederent. Circa Annum 823. Crusvicæ

ciæ obiit, peremptus à muribus, qui ex Cada-
veribus patruorum prognati arcem regiam in-
vaferunt, & de tota stirpe tanti facinoris pæ-
nam exegere documento posteris: quàm parum
interfit supremam inter fortunam Principum &
extremam, sæpè vili ab icu prosteruntur.

PIASTUS Incola Crufvicenfis.

Magnarum virtutum Princeps, Throni Soci-
am Repicham habuit, conditione originis
parem & moribus. Centuriatis Crufvicie
Regni Comitibus, electus in Principem, Seprua-
ginta annorum ævo gravis. Nullos hostes habuit
præter Filios Lesconis III. Cælesti ope auctus da-
pes Electoribus suis apposuit. Regiam Crufvi-
ciæ Gnesnam transtulit. Ubi diem supremum
clausit anno ætatis 120, princeps: quem aut
nunquam præstabat eligi, aut nunquam mori:
post quinquaginta annorum Imperium integerr-
mie administratum.

ZEMOVITUS Piaſti Filius.

AD Martem & bella natus Princeps Somni
parcissimus, cultu corporis victuq; par cuiq;
Militum, alieni abstinens, liberalis & justus.
Cum Moravis, Pruffis, Ungaris, Germanis, Po-
meranis & Cassubitis feliciter conflixit. Silesiam
temporibus utriusq; Populi creptam Polonis, re-
stituit; sicut Prussiam, pomeraniam & Cassubis
am. Gnesnæ obiit anno ætatis 32. Hoc uno
excessu de Poloniæ Regno malè meritus, quòd
diutius non regnasset.

LESCO

LESCO IV. Zemoviti Filius.

INitia sui Principatus odiis exasperata nactus Regia liberalitate hostium conatus elidebat. Oleæ quàm palmæ studiosior, raræ in subditos benevolentia princeps, cum diu non posset, bene vixit, & obiit. Duo tamen in Regno difficillima sociavit, prodesse Reipub: & placere.

**ZEMOMISLUS Lesconis IV.
Filius.**

Patri suo quàm Avo similior semper extitit. Lassata nimirum Zemoviti præliis Bellona etiam sub Nepotis Imperio respuavit. Tamen in tanta Regni tranquillitate nihil posterorum memoria dignum egerat Zemomislus, nisi Miecislauum Filium reliquisset. Gnesnæ ritu Patrio tumulatus.

**MIECISLAUS I. Christianus
Princeps.**

Sacro fonte ablutus, & fidem orthodoxam recepit & oculos, quos per Septennium natura clauserat. Inter Hymenæi tedas Deos ipsos arasq; Gentiles verò Numini immolavit. Religionem romanam per omnes Regni provincias propagavit. Archiepiscopatum Gnesnensem & Cracoyiensem, compluresq; alios Episcopatus erexit. premisliam aliaq; oppida Vlodimiro Rufforum Duce populante improperè bellum egit, sed felicius cum Bohemis proceribus congressus, Boleslaum Dambrowcæ Fratris Filium in pater-

hunc Regnum asserturus. pragam enim cepit, & in ea totam Bohemiam restituit. sub tam Religioso principe, mos erat polonis Equitibus stricto mediotenus gladio, Sacri Evangelii audire lectionem. Regnavit annos 35. obiit 999 non impetrato a pontifice Romano Diademate Regio, pro quo Lambertum Cracoviensem Episcopum Legatum miserat.

**BOLESLAVS Chrobri Miecislai Filius, Primus Rex
Poloniæ.**

Coronam Regiam, nec non D. Mauritii hastam, cum clavo Salvatoris, dono accepit ab Ottone III. cum hospes in poloniam Sacra D. M. Adalberti lipsana veneraturus advenisset. per biennium quievit ab armis, ut religionem stabiliret. Saxoniam, Bohemiam, Moraviam, Russiam, victoriis peragravit, & Tributum annuum imposuit. prussos verò Regiam crudelitatem sæpius eludentes, armis exuit, arcibusq; Ossæ; Boristheni columnas æreas defixit. Moritur anno 1034. conditur posnania.

MIECISLAVS II. Boleslai Chrobri Filius.

Justis parentalibus optimo patri persolutis posnania coronatur, cum Rixa Uxore: quam illi vivente patre, Otto Imperator hospes desponderat. Cum prussis, Moravis, Bohemis, pomeranis vario Marte colluctatus, sed tandem feliciter fregit domuitq; perinde atq; Jaroslaum Ducem

Ducem Rufforum. Anno demum ætatis 44. Regni 9, rofhanix tumulatur.

**CASIMIRVS I. Miecislai II.
Filius.**

POlonia fatali Interregno, & terræ motu in solito concussa, repetit ex Cluniacensi Monasterio Casimirum jam Diaconum. Hic adornato primùm in Masoviam bello, prafforum & Jandzium suppetiis validam, fundit hostes fugatq; ipsum verò belli auctorem Maslaum in Crucem agit. Benedictinos Cluniaco advocat; Tyneciam arcem illis cum centum pagis tradit ad novam coloniam. Similiter Lubinense oppidum ad erigendum Monasterium elargitur. Religiosissimi principis mortem ingens cometa scribitur præcessisse: quasi, viam ad astra monstraturus.

**BOLESLAVS II. Cognomento
Audax Filius Casimiri.**

Decimum sextum ætatis annum nondum egressus, regnum, & diadema paternum obtinet; Bohemicis, Silesicis, Ungaricis, Rufficis, toties palmis insignis. Felicior tamen erat, si triumphalem illum gladium, quo tot hostes vicerat & auream Kijovix portam secuit, à nece D. Stanislai continuisset; neq; tot victoriarum memoriam innocentissimo Sangvine delevisset. Quamquam regno & obedientia subditorum exutus, rem miraculo majorem præstitit; postquam in Carinthix asceterio decessit Sanctissimè, exemplum daturus principibus.

VLA-

VLADISLAVS Hermanus Boleslai Frater.

CRacoviæ electus à Coronatione abstinuit. poloniam interdicto liberat pontificio. rufficum pomeranicum, ac Bohemicum bellum fortissimè gent, victore ubiq; Seciecho Exercituum poloniæ Duce Generalissimb. rebellis primùm Zbignèi, deinde supplicis, maluit lachrymas spectare, quàm Sangvinem. Tandem annis viginti rerum potitus ætatis 59. plociæ tumulatur. Gloriosus inperaturus nisi impotentis Seciechi nutibus nimium se permisisset.

BOLESLAUS Crivoustus Vladislai Filius.

PAtris imaginem à corde magis, quàm è collo ferebat quotidie. Loricam sepius quàm purpuram induit. Henricum III. Romanorum Imperatorem numerosissimo exiit exercitu; Zbignèi spuri Frateris fraudibus provocatus, Bohemicam, pomeranicamq; perfidiam egregiè ultus. Zelislaum Ducem ob amissam in bello manum aurea dextera, alium, ex acie transfugam, leporina pelle muneratus; Germanicus, Danicus, Rufficus Triumphator, quadragesies Septies victor. Russorum demum & Ungarorum fraudibus circumventus, post cruentam hostilis sui; exercitus cædem, triginta sex annis in Regno exactis, ævi sui quinquaginta tribus, juxta patrem, plociæ reconditus, docuit; Raram esse fortunam sine infortunii appendice.

VLA-

**VLADISLAVS II. Crivousti
Filius.**

PRælio fratres aggressus ad Pofnaniam, superatur, regnôq; exulat, frustra Conrado & Friderico Imperatoribus Romanis restitutionem folii Vladislao spondentibus. Nimirum hoc est impotentis ambitionis fatum, appetendo aliena, sua plerumq; amittere.

**BOLESLAVS Crispus Filius
Crivousti.**

PLura Bella composuit quam egit. Prussiae, Pomeraniaeq; Romanam fidem persuasit armis. Ad instantiam Friderici Barbarossæ Imperatoris Romanorum, anno 1163. concedit pro alimentis Silesiam Vladislao Fratri, qui ex Regno cum Cristina in Germaniam profugerat. Boleslaus, Castellanus Vissensis Gnesnæ à rege iudicatus & rogo addictus, quod Vernerum Episcopum Plocensem per Sicarios peremisset. Bohemi & Germani rejecti à finibus Poloniae. Tot tantisque auctus meritis Boleslaus, post infaustum cum Pruthenis bellum & diram per omnes Provinvias famem, gravi morbo succubuit. Anno 1173. ætatis 46. in Arcè Cracoviensi, relicto Lescone Albo, terræ mandatus.

**MIECISLAVS Senex Frater
Boleslai Crispi.**

ASpere & fraudulenter dominatur. Ingenium non indigium Maestate, purpura efferauit, Nihil

Nihil sub eo liberum in Polonia, ne vox quidem. Avaritiæ supra modum deditus, noluit divitibus imperare, Optimis infensus Consiliarius; salutaria Episcopi Cracoviensis Gedeonis spernebat monita. Neq; frustra illo regnante ingenti terræ motu contremuit Polonia, quasi jugum mali principis excussura. Respondit brevi sollicitis votis eventus. Post 4. Annos Principatus clandestinis Senatorum artibus è folio dejectus; reliquit posteris documentum: raro esse diuturna improborum Imperia.

CASIMIRUS Iustus

Impacto à Collutore Equite colapho, cum omnes Inneslæ Maieftatis reum conclamarent, Casimirus se reum dixit, & Equitem absolvit. Effrenem Magistratum licentiam suis imprimis moribus deinde legibus cõercuit. Semel severus, ne semper esse cogeretur. Vladislaum Fratrem & Vlodymirum hostem, rebelles subditos jam armis, jam benevolentia vicit. Miecislao Haliciensium Duci titulum Ducalem vi & armis restituit. Prussiæ Pomeraniæque toties donavit veniam, toties Russiam ad obsequium cõegit victore ferro. Quantum non à Civibus motu suo, sed à superis quoque æstimarerur, Divus-Florianus Martyr porrecta è Sarcophago dexterâ palam fecit, Stipulatâ planè manu sub Casimiri signis militatus. Fratre Miecislao, Ungari & Pruthenis compositis, in festivo Convivio subita morte extingvitur. Non recusante protinus exire animo, quem secura certò expectabat immortalitas. Cracoviæ conditus anno 1195.

LESCO Albus Casimiri filius

Miecislao Senem ad Mozgavam Fluvium felici acie vincit, saucioque vitam donat. Roma,

Romanarum Haliciensium à se creatum Duce-
 cem, provincias poloniæ invadentem, cruento
 prælio reprimit. Illo regnante accensus in Ori-
 ente Cometes portentosæ magnitudinis, incendi-
 ariam Tartarorum irruptionem, fatali crine de-
 monstravit. Princeps nulli, nisi pessimo malus,
 à Svatopeſco Pomeraniæ Gubernatore callidè
 circumventus, & sola animi magnitudine tectus,
 post balnea, cum armatis fortiter dimicans, inte-
 ger in cælo animam reddidit. Adeo, à nulla Ma-
 jestate procul est easus. Tumulatus Cracoviæ.

BOLESLAUS Pudicus Le- sconis Albi Filius.

Aureus Princeps in seculum ferreum incide-
 rat. Ter Regno potitus, ter exactus, Tar-
 taris per Poloniæ Provincias effusis, Henri-
 cus Pius Vratislaviensium Dux cum Exercitu oc-
 curens deletus. A Conrado Principe patruo, Re-
 gnum Poloniæ ambiente, motus Civiles & citati.
 Verù Belæ Ungariæ Regis patrociniò fultus, rebellis
 Russiæ, Silesiæ, Moravia motus ferro emenda-
 vit. Iadzyngas uno prælio ad internecionem No-
 minis delevit, Tartaros, prædam è Regni visceri-
 bus agentes, finibus eiecit. Inconditos discordan-
 tium Civium mores salistodinis cælitus apertis
 temperavit. Post tot Throni, Thorique sui mi-
 racula nullam posteritatem reliquit, præter Regiæ
 innocentiae famam immortalẽ: ad pudicitiae præ-
 mium evocatus 1276.

LESCO Niger Siradiensium Dux.

A Pudico Rege in fortunæ & gloriæ hæredi-
 tatem inconsultis Reipubl: Ordinibus adscit-
 tus

tus Regnò à Polonis pulsus, ab exteris restitutus, æmulo rejecto. Tutelaribus D: Michæelis suppetiis fultus, ingentes Russorum, Tartarorumque copias fudit, fugavitque. Rebelles Cives veniã donavit supplices; neq; in hostes captivos sævitum. Illatas à Conrado injurias ferro vindicavit & igne. Verum dum palmas, laurosque Regni sui finibus infert, onustâ prædis alienis victoriã depressus est, amissa potiore parte exercitûs, in flumine, quod tranabat, Tumulatur aũo 1289

PREMISLAUS II. Majoris Poloniæ & Pomeraniæ Princeps.

Dum ingentes meditatur actus, octavo sui Regni mense à Marchionibus Brandenburgicis per insidias vitã simul & purpurã exutus est. Ipse Bacchi hilariis ad parricidium abusi hostes. Devotã piacularibus Cineribus die, innocentissima Regni victima in favillas abiit Anno 1295.

VENCESLAUS Bohemus Rex Bohemorum.

Scissã in partes Republicã, simul cum Loctico Lesconis fratre electus; Locticus tamen post quadriennium usurpati Imperii (propter impudentiæ licentiam) rejectus à Polonis, Bohemorum Regi cessit solium. Verum cum duplicis Regni Hæres Venceslaus, Polonos minùs sibi fideles credidit, fecit; & dum falli timuit, fallere docuit. Extinctus. Pragæ 1305. Rixæ suæ in genio perturbatã corruptaque Poloniã.

Vladi;

VLADISLAUS Loeticus
Lefconis Frater.

DEfuncto Venceslao solium repetit polonorum, impetratoque à Ioanne 2do Pontifice maximo diademate Regio [quod olim per totum quadriennium usurpare non audebat Venceslaus cum quo divisus Reipubl: suffragiis electus fuerat.) Coronatur Cracoviæ simul cum Hedvige consorte Anno 1320. Resumpti Regni decimoquinto. Nihil in eo humile fuit præter staturam Corporis. Animus par maximis, bis coronatus, bis unctus. Ne Gediminus Lithvanorum Dux fines suos vastaret, cum tibi affinem fecit, Filiâ Gedimini Casimiro Filio elocata non aliâ dote, quàm ut bello capti poloniæ redderentur. Tanto affinitatis fœdere auctus Vladislaus, aliquoties fudit, fugavitque Crucigeros, & ad firmandas pacis inducias coegit. Verùm cum post bella tantisper respirat, expirat Anno 1333. Mense Martio ad Martem natus princeps.

MAGNUS CASIMIRUS
Loetici Filius.

CUbitalis Parentis ingens filius. coronatus cum Anna consorte, Gedimini M. D. L. Filia, ter in Russiam ducto Exercitu, ter victor, nunquam voluit triumphare. Redacta tandem armis in formam provinciæ à Casimiro Russia, Leopoliensi Antistiti ab Urbano V. subjecta est. Major nihilominus apparuit Casimirus Magnus; postquam Vaticano fulmine tactus, quidquid in suis pravo exemplo destruxerat, erectis compluribus templis reparavit; tenuesque Cives à potentiorum

R,

rum

rum vi, Sanctissimis legibus præmunivit. Urbem nominis sui recordationi dedicatam, extra Cracoviensia pomeria excitavit; ut Cives suos quos non liceret manibus, manibus, arctius complecteretur. Impletâ ingentibus meritis magni mensurâ nominis, equo delapsus in venatione cessit in prædam varæ morti 1371.

LUDOVICUS Hungarus.

Avunculi sui suffragio Jus Regni poloniarum botitinuit. Pannonicus tamen Rex dici maluerat, quàm Polonicus; ideoque in edia Civium ad primum folii limen impegit, quod invitus regnare videretur. Ne tamen sceptro palàm renuntiaret! Matri Poloniam reliquit gubernandam, ipse in Hungariam regressus Absente diu Principe, longum legum silentium successit. Et nullis non aperta via scleribus Ludovico interim de Russia Hungariæ adjungendâ cogitante Sed dum poloniæ minuere amplitudinem meditatur, vita & Regno exutus est; hoc unum meritum ut mortuus à paucis ploraretur. Anno 1382. Regnavit annos. 12.

VLADISLAUS JAGIELLO M. D. L. Princeps.

CRacoviæ cum Fratre Vitoldo Sacro fonte ablutus, Vladislai nomen accepit. Unit Lithvaniam poloniæ, Cracoviensem Academiam. erigit adscitis ex Pragenfi Universitate Magistris-Civilibus diffidiis compositis Crucigerorum quinquaginta millia profigat, magistro ordinis capto: supra quadraginta quatuor millia ex acie ducta in Poloniam; signa hostilia quinquaginta duo in basi-

lica Cracoviensi Deo exercituum appensa in tro-
phæum. Annis quinquaginta duobus in Imperio
exactis, Religionis defensor acerrimus ad Lauream
evocatus Grodeci Mense Junio duobus Filiis Vla-
dislao & Casimiro in solatium mæstæ Poloniæ re-
lictis.

VLADISLAUS 3. Jagiel- lonides.

AD Hungariæ Regnum invitatus Albam Re-
giam in augurandus deducitur; & diadema in
Basilica S. Stephani à Strigoniensi Episcopo
accipit. Hungariam, Rasciam Romaniam, victo-
riis emensus, bellum tandem contra Amurathem
fufcipit; dequo repente victor in prælio ad Var-
nam equo labente cecidit, in Ianidzaros cum pau-
cis suorum acrius invehens dissipato hostium Equi-
tatus regnavit, in Polonia, annis 11. in Ungaria
5. Adolescens propè vigesimum emensus ætatis
annum.

CASIMIRUS VLADISLAI

Frater.

Mariæburgum à Crucigeris occupatum cum
suis propugnaculis auro redimere maluit quàm
ferro; parcendum ratus sanguini potiùs, quàm
æri: hic ex Elifabetha Imperatoris Alberti Filia su-
fcepit Vladislaum: Bohemiæ & Ungariæ Regem
Divum Casimirum qui ab Hungaris Rex expetitus,
mutatis eorum animis. Vilmæ 26to ætatis obiit:)
Ioannem Adalbertum, Alexandrum, Sigismun-
dum Reges poloniæ, & Fridericum S. R. Eccle-
siæ Cardinalem, Gnesnensem Archiepiscopum &
Cracoviensem simul. Discessit è vivis postquam
regnavisset quadraginta duobus, vixisset 64, anno 1492.

R₂

Joan-

JOANNES ALBERTUS CA-
SIMIRI Filius.

CAllimacho ex Italia profugo Consule usus in
Odia polonorum incurrerat. In bello Molda-
vico circumventus, & ic̄to fœdere profliga-
tus Torunii à poplexia tactus occubuit. Princeps
nulli Regum secundus, si fortuna ingenio respon-
disset, Annis propè novem regnavit.

ALEXANDER JOANNIS AL-
BERTI Frater.

Stephanum Moldaviæ Palatinum malè occupa-
ta pokutiâ primum, deindè vitâ expulit. Præ-
dones Getas poloniæ spoliis tumidos fugavit,
& postea occurſu cæcidit fortiter. Egit in vita
annos 46, in Regno propè 5. delatus ad tumu-
lum 1506. Elogium apud posteros obtinuit; quòd
nihil in fortuna sua majus habuerit, quàm ut pos-
set, nihil meliùs quàm ut vellet omnibus benefa-
cere.

SIGISMUNDUS I. Frater.
ALEXANDRI.

Fratrum ultimus ad Regiam evectus dignita-
tem, 40 Moschorum millibus cæsis, Borysthe-
nem erubescere còegit effuso sanguine perem-
ptorum. Basilicam de Moschorum Duce Basilio
palmam, Scithicæ, Moldavicæ, prussicæ, & Tau-
ricæ, comitata. pullulantem in Balthico littore
hæreseos anguem in ovo suffocavit, Annorum at-
que gloriæ plenus, Regni sui Diadema tradere ma-
luit

luit filio, quàm relinquere. Annos duos natus supra 40. rerum potitus, ad præmium rectefactorum evocatus.

SIGISMUNDUS AVGVSTUS Filius Sigismundi Primi

Bona è Sforcii Matre genitus Patris appellatione in suos mores trahens, Sexagenario Patri meruit in Throno affidere, omnibus præliis victor Crucigeros ac Moschos à Polonia repressit; eamque Curlandiæ ac Semigalliæ accessibus cumulavit. Humanis sacrisque legibus confirmatis, florētissima pace beatam reliquit Patriam. Libertatis assertor, Comitiorum parens & Auctor. Extinctus Knyszyni, ævi sui 50. ultimus Jagellonides,

HENRICUS Valefius.

DE morte Regis Galliarum Germani sui admonitus inconsultis Regni ordinibus, post anni unius gubernationem lilia Galliarum aureis poloniæ sceptris præposuit, in Gallias reversus.

STEPHANVS BATORY Transylvaniæ Princeps.

Divisâ Republ: electus & coronatus, aliis Maximilianum Imperatorem, aliis Stephanum renuntiantibus. Diffidium Ordinum Regni in Generali tandem Conventu Pacificationis Andrejoviæ compositum. Bellum contra rebelles Gedanenses, nec non contra Basilium Ducem Moschoviciæ

schoviæ gessit prosperrimè. Tribunalis Regni
Judicia instituit, Tandem absolutissimus Princeps
Grodnae vivere desiit, regnavit annos 11.

SIGISMUNDVS 3.
Ioannis Sveciæ Gottorum Van-
dalorumque Regis Filius.

Matre Catharina Jagellonia Vladislai Jagello-
nis Poloniæ Regis Filiâ natus, nequidquam
prævalente Maximiliano Rudolphi Impe-
ratoris Fratre, Rex poloniæ Electus, divisit Rei-
publicæ in Maximilianum suffragis. Turcarum sub
Chocimo 40. millia Tartarorum 100. millia re-
pessit, deletis ad internecionem sexaginta millibus
barbarorum: Moschorum, Regnum sibi subegit;
Filiūque Vladislau, Magnū Moschovia Ca-
rum inauguravit, obiit Varaviæ Anno ætatis suæ
66to.

VLADISLAVS 4. Sigis-
mundi 3. Filius.

IN Paternum Solum pronis omnium suffragiis,
uno tantum ad speciem libertatis nonnihil re-
damante, electus; & vix Coronatus triplicem
nactus hostem, Moschum in Svecia, Turcam in
Podolia, Succum in Prussia, victor de Omnibus.
Obiit Meretii 20. Maji.

JOANNES Casimirus Vladislai
4. Frater.

PRESSam Svecicis, Moschoviticis, Cozaticis, Un-
garicis Tartaricis, Civilibus armis, Patriam ab
ultimis

ultimis ferè vindicavit ruinis: Regnavit annos
29. abdicavit Diadema 1668.

**MICHAEL Koributus Wi-
sniovieccius.**

Admirando omniuna Regni Ordinum consen-
su Rex proclamatus & Coronatus Nati Anno
Regis Regum 1669. Obit Leopoli Die S.
Martini illa ipsa die quâ Chocimum expugnatis
& cæsis triginta millibus, Exercitus Regni & M.
D. L. insignem de barbaris victoriam reportavit.

JOANNES Tertius Sobiescius.

Generalissimus armorum Regni Ductor & Ma-
retchalcus; Augusti Corporis Majestate & ab-
solutæ prudentiæ amplitudine dignus olim Ter-
rarum Imperio, Rex Poloniæ omnium ordinum
votis renuntiatus Varavizæ, Coronatus Cracovizæ
à Primate regni Andrea Olszovio. Turcarum
rozacorum Tartarorumque fulmen. Bis Orien-
tem Castris exiit; semel ad Chocimum, iterum
de Viennam Sacri Belli Generalissimus. Regnan-
di artibus, & rerum gestarum gloriâ, nulli re-
gum post Reges natos secundus. Post 23. Anno-
rum Regna & acta immortalia, eodem die, quo
Solium conscenderat mortalis esse desit Anno 1697
Die SS: Trinitatis relictis tribus principibus Filiis,
Jacobo, Alexandro, Constantino, & Serenissima
filia Bavarizæ Electoris consorte.

AUGVSTVS SECVNDVS.

Sacri Imperii Elector, & hæreditarius Saxoniz
Princeps, post Ungaricas, Turcicasque Laure-
as ad Regni Poloniarum Coronam iussu ordinum
expetitus, Die 27 ma. Junii. Electus 15ta. 7bris,
Coronatus 1697. Raro in saxoniam exemplo Reli-
gionem nobilitavit Orthodoxam; & totum ita
Oterruit exorientem, ut ad tamdiu expectata Uni-
versalis pacis fœdera inclinaret 1699.

P A R S IV.
L I T E R A S E T A R T E S
C O M P L E C T E N S.
A
C H R I S T O N A T O
AD
A N N U M M D C C . X I I .

SCHOLÆ, ACADEMIÆ, INCREMENTA LITERARUM ET DETRIMENTA

Seculo
I.

*Ab Anno
Christi
1. ad
100.*

A Thenæ quamvis minori jam gloria docerent, præcipuum tamen adhuc doctrinarum Emporium erant.

Rhodom plerique, alii Massiliam Græcis florentem artibus studiorum magistram habere consueverant.

publica scriptorum recitatio & mutua inter literatos eorundem emendatio plurimum studiis proderant.

Augustus & Vespasianus Cæsares mercurialium viroꝝ amantissimi.

Postremus

Postremus è fisco stipendium a rhetoribus tribuit.

Caligula bonarum artium osor de abolendis literariis summorum virorū monumentis Hōeri, Livii, & aliorum consilium cæperat. *Sveton.*

Literarum studiis Alexandria, Cæsarea, Antiochia claræ habentur.

Lugduni, Augustoduni ac Vefontione in Gallia literarum studia tradebantur *Du Fresne in Præfat: ad Glosarium eruditissima.*

Romæ concursus erat literatorum ad bibliothecas commentandi & diserendi causâ, teste Gellio.

Trajanus, Adrianus, Antoninus literarum amantissimi, literatos fovent, bibliothecas Condunt, Prima Christianorum schola Alexandriæ, in quâ sub commodo docuit Pantænus. *Genebrard:*

Pantæno in schola successit Clemens Alexandr. Clementi Origines anno ætatis 18. *Genebrardus.*

Eandem postea scholam rexit Pierius Presbyter, Origenes Junior appellatus.

Schola Cæsareæ Philosophica, & Theologica per Pamphilium instituta, Pierii discipulus, & Martyr Pamphilus.

Alexander E. Hierosolymit. Tullius Africanus Cæsareæ primi apud Christianos bibliothecas instruxisse leguntur. *Euseb. l. 6.*

Minus in Alexandro Severo literarum & literatorum amor.

Antoninus Caracalla magicis artibus addictus, bonas contemnit, magno literarum & artium detrimento.

Berytensis Academia per Dioclet: & Maximianum.

Scholæ Romanæ Professoribus, & Salaris à Theodosio exornatæ.

Bononiensis Academia à Theodosio instituta.

Constantinus M. liberalium artium professoribus

II.
Ab Anno
Christi
100. ad
200.

III.
Ab Anno
Christi
200. ad
annum
300.

IV.
Ab Anno
Christi
300. ad
annum
400.

Sus liberales mercedes assignat.

Licinius Cæsar, propter summam incitiam, literas, pestem publicam appellabat.

Julianus Apostata studia bonarum artium Christianæ juventuti conatus est adimere. Quæ res Gregorius Nazianus impulit ad condenda carmina.

V.
Ab anno
Christi
400. ad
annum
500.

Florebat adhuc Athenis Academia, quæ Romanam postea translata fuit.

Bangoriens: Academia in Wilia antiquis, ut Angli scriptores tradidere.

Academia Constantinopoli: à Theodosio juniore instituta 425.

Edeffæ in Syria, & in Ærside literarum scholæ florebant.

Mauritius Imper: studiis & eloquentiæ præcipuè lavet.

Fergusius II scotorum Rex Gothis sub Alarico ante Regnum adeptum militans è præda romana vetustissimos codices aureis argentisque vasis præhabitos in scotiam desert eosque in Ionæ monasterio asservandos locat *Bohet: Leslaus.*

VI.
Ab anno
Christi
500. ad
Annum
600.

Instaurata per Justinianum Beritensis Academia terræmotu excisa.

Siluisse romæ Gymnasia omnia, neque Pontif: Agapiti auctoritate ad docendum quemquam allici potuisse testatur Cassiodor.

Gothi vetantes literis liberot erudiri ne ad arma tractanda minus alacres fierent, literas propemodum perdunt.

Consequentibus temporibus, cum graves bellicitunultus inciderent, studia satis excoli non potuerunt.

Erphordiensis Academia sub Dagoberto I. Rege.

VII.
Ab anno
Christi
600. ad
annum
700.

Scholæ Cantabrienses in Anglia Academia tamē ibi multò seriùs constituta.

Britanniæ quæ Gothicis excursionibus non patuerant, veteris doctrinæ reliquias visæ sunt conservasse.

Coactio ab Agathone roman. Pontifi: Concilio

cilio in ea primorum capitum frequentia inventum neminem, vel mediocri doct, ina instructum, qui ad Constantinum rogatum legari posset, ejusdem Pontificis literæ deplorant.

Gnosimachi hæretici scientiam & doctrinam omnem rejcientes non parvum literis detrimento attulere.

Barbaricensis Academia in Arabia ad medicinam Astrog; & Philosoph; 713.

Eboraci publicum sacrarum literarum studium instituit S. Egbertus 361.

Osnaburgens; Papiens; & Paravina Academiæ à Carolo magno institutæ, Bononiensis renovata.

Academia Athenis Romam attracta, Lutetiam à Carolo magno translata opera quatuor Monachorum, Rabani, Alcuini, Caudii, & Ioannis Scoti Bedæ discipulorum 791.

Leo Isauricus magno literarum detrimento triginta voluminum millia C. P. bibliothecæ cum duodecim doctissimis eorum custodibus plusquam barbarè flammis absumit 726.

In Dania, & Svecia primus Scholas aperit S. Ansgarius 831.

Scholæ Constantinopolitanæ per Bardam restitutæ 859.

Oxonienfis Academia in Anglia 872.

Fulco E: scholas Remis instaurat

Carolus Calvus in Europa, Maimon Saraceno- rum Amiras in Asia, egregii literatorum Mecæ- nates.

Ludovicus pius jubet Monachos imò & Mo- niales describendis veterum libris addici *Aventi- nus*

Michaël Balbus, ne pueros se doctiores cerne- ret, erudiri literis vetuit.

Scholæ Universitatis in Brabantia constitutæ à Ioanne Duce 926.

VIII.

Ab anno

Christi

700. ad

800.

IX.

Ab anno

Christi

800. ad

annum

900.

X.

Ab anno

Acade:

Christi
900. ad
annum
1000.

Academia Babilonica Saracenorum ad medicinam præsertim, & Astrologiã tradendam, sæculo in finem declinante, florebat.

Infelicissimum bellis, & ignorantia seculum ruebat in præceptis, nisi pacem & literas, quantum per illos fieri potuit, Religiosi viri sustinuisent, quod ad præstitere, præsertim veterum ingeniorum monumentis exscribendis. Apud Græcos tamen, Hebræos & Arabes litera feliciter collebantur, teste eruditissimo Genebrardo.

XI.

Ab Anno
Christi
1000.
ad an-
nũ 1100.

Otho III. literis visus est favere. Alexandrina Academia, in qua Avicenna adolescens Rafim audivit.

Salerni ex arabum præscripto in fine seculi medicina tradebatur, ut liquet ex libello, cui nomen factum *Schola Salernitana*. Scriptus est enim versibus, Leoninis à Joanne de Mediolano nomine Collegii Salernitani.

Constantinus Ducas literas, & literatos magni facit.

Saraceni pessimi scelerum Magistri in Hispania Toleti, Hispali & Salmanticae magicas artes docere palam exorsi sunt. *Genebrardus Del. Rio.*

XII.

Ab anno
Christi
1100. ad
annum
1200.

Academia Monspelliensis 1199.

Hoc imùm seculo quasi quadam literaria Republica instituta, Rectores universitatibus dati, aliique veluti Magistratus inventi.

Tribus disciplinis honorum gradus constituti Juris Civilis, medicinæ, ac Theologiæ.

Lotario II. & Conrado III. Imperantibus literis, quæ à Barbaris conculcatæ jacuerant, oculari aliquando tollere incipiunt. *sub illis enim*

XIII.

Ab anno
Christi
1200. ad
annum
1300.

magni per Europam, doctrinaq; nobiles viri exstitere & nata scholastica Theologia, & accuratius solè Philosophia capit.

Parisiensis Academia à S. Ludovico instaurata 1232.

Viennensis in Austria 1239. Salmanticensis 1240.

1240. Aberdonens: in Scotia 1240. Cantagobrensis 1227. Neapolitana & perulina per Fridericum II. 1290.

Robertus Sorbona celeberrimo Parisiis Theologorum Collegio initium & nomen dedit 1265. Alphonsus X. Castellæ Rex literis favet, nihil tamen Astrologiæ addictus.

Areliaensis Academia 1302. Firmana per Bonifacium VIII. 1304. Ferrariensis 1306. Pisana 1339. Heidelbergensis 1346. Pragensis, Cracoviensis, Andegavensis 1361. Senensis 1380. Coloniensis, Erfordiensis 1392.

Magnus Actus Sorbonicus inventus à Francisco de Mayronis 1315.

Buyrus in Britannia nullis parcens sumptibus libros diligenter congregat.

Carolus IV. Imper: Carolus V Rex Neapol: Joannes Card: Columna fausta literis nomina.

Herbipolensis Academia 1403. Lipsiensis 1408. Sanctandrea 1411. Rostohiensis 1415. Ingolstadtensis 1416. Cadomensis 1418. Lovaniensis 1427. Pictaviensis 1431.

Glasquensis 1454. Grisvaldensis 1456. Bafilienensis 1459. Friburgensis 1467. Valentina 1470. Tubingensis 1477. Hafensis 1478. Moguntina 1482.

Typographia inventa literas promovet.

Eugenio IV. Nicolao V. Sigismundo Imper: Alphonso Aragonum, & utriusq; Siciliae Jacobo imo Scot. Regibus Cosmo, & Laurentio Medicis literæ plurimum debent.

Nicolaus V. ut Bibliothecam Vaticanam instruat magnorum Scriptorum Codices undique per eruditissimos viros conquirat. *Meneas Syll.*

Ludovicus XI. Galliarum Rex, literarum Ofor Filium vetuit latina nosse.

Vitembergensis Academia 1502. Vratislaviensis

XIV.

Ab anno
Christi
1300. ad
annum
1400.

XV.

Ab anno
Christi
1400. ad
1500.

XVI. *Ab anno Christi 1500. ad 1600.* fii 1505. Francofordienfis 1506. Complutenfis 1517. Ofumenfis & Gandenfis 1549. Marceratenfis 1549. Remenfis & Combricenfis 1550. Dilingana 1552. Eborenfis 1559. Taurinenfis 1565. Taraconenfis 1572. Duacena 1574. Cæfaraugufiana 1583. Parmenfis 1599

Francifcus C. Ximenius Francifc: Gal. R. Leo X. Alphons: Ateftinus D. Ferranæ literis mufifq; fauftiffimi. Gregorius XIII. erectus ubiq; terrarum educandæ juventuti Collegiis & præfertim Romano, Religionis & bonis artibus mire prodest.

Capta Buda periire nobiliffimi codices quos colligi jufferat Mathias Corvinus.

XVII. *Ab anno Christi 1600. ad 1700.* Madritenfis artium Academia aucta à philippo IV. Giefena 1607 Mantuana 1625. Collegium & Bibliotheca Ambrofiana Mediolani à Franco C. Boromæo instituta magno literarum bono.

Diaria literatorum in Gallia, Italia, Germania perutili eruditionis compendio.

Fridericus Card: Borromæus Urbanus VIII P. M. Francifc: Barberinus Card: Urbani ex Fratre Nepos, Ludovicus magnus R. Gal: Ferdinandus Fufftembergius Epifcopus Monafterienfis, Cosmus III. Magnus D. Ferurizæ literis & bonis artibus impensè favent.

Ludovicus M. Academiam, quam descriptionum vocant inftaurat 1721.

Diaria literatorum, iterato in Italia introducta.

In Moscha literarum ftudiis fcholæ aperiuntur.

THEOLOGIA POSITIVA.

Seculo post Christum natum imo S. Mathæus Evangelium fcribit anno post Christum natum 40. S. Marcus Evangelium D. Petri jufu

juſſu anno 43. S. Lucas Evangeliſta 47. Acta
Apoſtolorum 57. S. Joannes Apocalypſim 97. Evan-
et Epistoſas 99. S. Petrus Epistoſas 3. & S. Paulus
Epistol: 14. diverſis temporibus S. Jacobus Epi-
ſtoſas 1. S. Judas Apoſtolus Epistoſas 1. in cer-
to tempore.

Chriſti Domini ad Abagarum & Abagari
ad Chriſtum Epistoſæ ſuſpectæ V. *Theolog: Con-
tentioſam.*

Seculo 2do. S. Dionyſius Areop: E. M. de
cujus tempore liſ pendet inter peritos antiquitatis.

Aquila & Symachus Sacrorum Bibliorum in-
terpretes.

S. Theophilus Antioch. E.

S. Melito Sardicenſis E.

S. Pinitus E. Polycarpus E.

S. Dionyſius Corynthius E.

Theodotio interpres Sacrorum bibliorum,
ſed heterodoxus.

S. Irenæus E. Lugd. & Tertullianus hoc
ſeculo florere.

Seculo 3tio. Pantenus Philoſophus Chriſtia-
nus à quo Barchmanes apud Indos edoſti.

Clemens Alexandr. Origenis Magiſter Am-
monius Origenes Adamantius.

S. Cyprianus E. S. Hippolitus. E.

Phileas E. Trypho. S. Dionyſius Alexand.

S. Zeno E. Dorotheus Tirſius ſuſpetus S.

Victorinus Piſtavienſis E. S. Gregorius Thau-

maturgus E. S. Methodus E. Martyr. Tetrapla,

Exapla, & Octapla Origenis, magno Sacrarum

literarum bono 252.

Seculo 4to. Victorius petabonnenſis Lactan-

tius Firmianus Conſtantiq Imper. S. Antonius Ab:

S. Eusebius Emiſſe S. Athanaſius Lucifer Calaritanq,

& S. Cyrillus Hieroſolimitan: S. Hilarius Piſtavi:

Hilarius Sardus, Tytus Boſtrenſis S. Ephrem S.

Baſilius M. S. Gregorius Niſſenus S. Gregorius

Nazianz.

Nazianz: Gregorius Bæticus E. Didymus Alexandrinus. E. S. Pachomius Ab: Orefiensis Marcus Eremita suspectus. Asterius, Amasenus S. Paulinus Nolanus, s. Diadocus, S. Ambrosius.

Seculo 5to. S. Epiphan. E. S. Jo. Chrysostomus, S. Hieronymus, Severianus, Gabalitan. Rufinus, Aquilejen: , S. Gaudentius Brixien. E. , S. Chromatius, S. Augustinus E. , S. Isidorus Pelusiota, Hefych Presbiter Hierosolim. , S. Nilus Ab. S. Proclus, S. Cyrillus Alexandr. , Cassian: , Salvian. presbyter, S. Hilar: Arelat: E. , S. Eucher E. , S. Petrus Chrisol: E. , S. Basil: seleuc: E. , Salon E. , S. Valerianus E. , Sanctus Prosper Aquit: E. , Arnobius Junior Faustus Regiens. , Theodoret. E. , S. Leo magn. , s. Maximianus Taurin: E.

Seculo 6to Ruricius Senior, S. Fulgent. Ruspens. E. , Boetius, Andreas Cæsariens: E. , Ennod Ticin. E. , Avito E. , Ferrand. Diacō. , Eugippius Ab: Cassiodor. , Justus Orgelitan. , Joannes Jejunator, S. Remigius E. , Junillus, Primasius E. , Procop. Gazen: , S. Joannes Climac: : Aretas Cæsariens.

S. Agapitus Pontifex Rom. ut sacram doctrinam Romæ labentem sustineret Theologiæ scholas apperiri iussit.

Seculo 7mo S. Gregorius Magnus, Paterius, S. Gregorius discipulus, Antiochus Monachus, S. Columbanus, Ab. Leontius Neapol: in Cypro E. S. Isidor: Hispal: E. , Cumeanus Scoto: Hibern: E. , cognomento sapiens, S. Elig. Noviom E: cujus opusculum de rectitudine Catholicæ conversationis, S. Augustino perperam assignatum est, Thelephus Mon: , S. Martinus, S. Papa, Dorotheus Archimandr. , S. Maximus Martyr, s. Hildelphor. Tolet: E.

Seculo 8vo S. Anthelin. sive Adelm. E. , Adamaang ab: Scot: S. Gregorius II. Papa: S. And. Cretens. E. , S. German. Patriarcha Constant: , Vener: Beda obiit 735.

S. Jo:

S. Jo: Damascenus, Chrodegandus E. Am³
 brosius Autpert. Dacrizn: Malè hic à nonnullis
 locatur Antonius ab opere, quod contexuit, di-
 ctus Melissa, quarendus seculo 12.

Seculo 9no Aponius, Albinus Flaccus, five
 Alcuinus Claudius Scotus Halitgarius E. Agobar-
 dus E. Amalarius Fortunatus, Jonas Aurelianens:
 E. S. Theodorus Studites Ab! Rabanus Maurus
 E. Strabus Fuldenfis S. Eulogius Martyr, S. Me-
 thodus Patriarcha C. P. Haymo Hulberstadenfis,
 Druthmarus, Angelomus, Michàel Syncellus, Va-
 lafridus Strabo Ab: Hinemarus Remens. E. Verem-
 bertus Curiensis. E.

Remigius Antifiodor. Scholas Remis resti-
 tuit à Fulcone Archiepiscopo vocatus S. Odo-
 nem postea Cluniacensem Abb. erudiit.

Seculo 10mo. Leo VI. Imper. Marcus Ere-
 mita, cujus opera corrupta creduntur S. Rath-
 bodus E. ruthgerus Trevirensis, Rhatervis E Sma-
 ragdus Monach. S. Odo Cluniacensis Ab: Radul-
 phus Flaviacensis Fridegordus Diacon, Norgerus
 Leodienfis E: Moses Barcephas E. cujus opera cau-
 tè legenda, *Margarinus de la Bigne in India alphab:*
Biblioth: Patrum perperam refert ad seculum 16.
Gwalterius putat seculo nono floruisse.

Seculo 11mo. Berno Augiens, Abbas S. Ful-
 bertus E. Carnot: S. Odilo Cluniac. Ab: S. Bruno
 Herbipol. E. Adamus de Persenna, Theophila-
 ctus E. Oecumenius Samonas Gazens.

Beatus Petrus Damiani, quem aliqui non
 distingvunt, sed perperam à Petro de Honestis Ab:
 Ravennate. Olympiodorus, S. Anzelmus Lucen-
 sis E: S. Bruno Carthusianorum parens. *Microlo-
 gus non est scriptoris, sed operis nomen, cujus Au-
 ctor incertus.*

Seculo 12mo. Radulphus Ardens. philippus
 Solitarius Berongofus S. Anzelmus Cantuar. Fad-
 merus, Joannes Fiscanensis, Odo Camerac. Leo-
 S Marfic:

Marfic: Ivo Carnot. E., S. Anselmus Laudun. E. Herveus Cenoman., Honorius Augustod., E. Antonius Meliffa, Goffridus Vindocin. Hildebertus Cenomam., Rupertus Ab., Hugo de S. Victore, S. Bernard., Drogo Card. Ostiensis, Gvillelmus Ledodien.; Gverricus Ab., Aelredus Abbas, Isaac Ab., de stella, Richardus à S. Victore, Joan: Saresberien., Petrus Cellens., Petrus Cantor, Petrus Blesen., S. Hildegardis V. Alanus Insulens., philippus Abbas bonæ spei, D. Amedeus Lausan., E. Photo prumiens., Zacharias Chrisopolitan.

Seculo 13tio Innoc: III. S. Franciscus Assis., S. Antonius Patav., Beatus Jordanus de Saxon Ordinis prædicatorum, Stephanus Lancton, Jacobus de Vitriaco Card., S. Edmundus Cantuar., E. Hugo de S. Caro. Card., Humbert. Viennen., Vincentius Bellovac. E., Robertus Sorbona, Beatus Albertus Magni; S. Thomas de Aquino, Thomas Cantiprat., S. Bonaventura Card., Durandus Mimatenfis E., Gvillelmus Peraldus E., Richard. à S. Laurentio, S. Mechtildis V. Petrus de Taranasia, postea Innoc: V., David de Augusta, Petrus Peckam, S. Gertrudis V., Alanus de Insulis.

Concordantiæ bibliorum editæ, biblia sacra capitibus distincta 1240.

Seculo 14to Joannes à S. Geminiano, Nicolaus Trivetus, Aegidius de columna E. Petrus Aureolus E., Jacobus de Lausanna E., Augustinus Triumphus, Joannes Vitalis à Furno, Aftesanus alius ab authore Summæ, Rudolphus Carthus, Nicol de Lyra Alu. Pelagius, Joannes de Baconè, Simeon à Cassia, Robertus Holcor, Nicolaus Cabasilas, Nicolaus Gorram, Adamus Goddam, Jo: Taulerus, Joannes Cyparisiota, B. Henrico suso.

S. Brigitta Sveca, Joan: Rusbrochius, S. Catharina Senensis, Petrus Berchorius, Nicolaus Eymericus, Raymundus Jordanus vulgò Idiota.

Seculo

Seculo 15to. Michæel Aiguanus vulgò in-
cognitus, S. Vincentius Ferr., petrus de Alliaco,
Thomas Anglicus, Joannes Dominici Card., Jo-
an: Gerfon, Henricus de Hassia, Paulus Burgen-
sis, Richardus ramositanus, S. Bernardus Senen-
sis, S. Laurentius Justinian., Augustinus de Ro-
ma, Alphonsus Tostatus Abulens. E., S. Antonius
Rampelogus, Leonardus de Utino, S. Joannes de
Capistrano, S. Antonius Florent. Nicolaus de usa
Card., Henricus Harphius, Dionysius Carthus., Tho-
mas Malleolus à kempis, Iacobus de Valentia, Hier-
onym. Savanarola, Gabriel Biel.

Seculo 16to Ximenius Card., Thomas Mo-
rus, D. Thom. de Villa Nova E., Sadoletus Card.,
Didacus Stella, Augubinus, Joannes Avila, Sasbont
Ribera Contarenus Card., Faber Vienn., Catha-
rinus E., Franciscus Turrianus, Cornelius Janfeni-
us Concordiæ Evang. Auctor, Titelmannus, Cani-
sius, Salmeron, Angerius, Durantius, Ludovicus
Granatenfis, Genebrardus E., S. Tereffia V. S.
Franciscus Borgia, Joannes Maldonatus, Ariàs
montanus, Franciscus Toletus Card.

Seculo 17mo Franciscus Arias, Robert. Bel-
larminus Card., Hieronymus Mautinus vulgò Ma-
rulenfis, Barradius, Jacob, Alvarez de Paz, Thomas
Bosius, Serrarius, Fevardentius Peretus, Delrio
Sancius, Justinianus, Cornel. à lapide, Bonfredus,
Scribanius, Ducæus, Salazar, Mendoza, Ludov. de
ponte, Fernandez, Dionysius Petavius, Estius Al-
phonfus Rodericus, S. Franciscus Salesius, Mal-
venda, Nicolaus Riccardus, Hallier, Caufinus, Cor-
derius Sauffay, Nierimbergius, Joan: Menochius,
Tyrinus, Allatius, Raymundus, Joannes Rhœ., Sfor-
tia pallavicinus Card., Bona Card., Joannes palius,
Oliva, Postinus, Daniel Bartolus.

Ludovicus Thomafinus Christ. Lupus,
Joannes Neerenfellus E., Joannes Gabuficcus, An-
tonius Aubrii Benign. Bojuetus E. Amirandus

Ranceus, Henricus Norisus C. Ludovicus Ferrandus Adrianus Balabeus, Theophilus Raymondus, Laurentius Brancatus C.

Theologi Scholastici.

Post Petrum Lombardum Scholasticorum Antesignanum & Gvilelmum Antifiodorenses XII. sæculo scriptores floruerunt.

Sæculo XIII. à 1200. ad 1300.

Petrus Pictavi : Gvilelmus parisiensis, Robertus Pullanus, Thomas, Albertus M. Alexander alensis falsò creditus D. Thomæ professor. S. Thomas Aquinas S. Bonaventura. Ægidius columna Richardus de Media Villa.

Sæculo XIV. à 1300 ad 1400 Joannes Dun Scotus, Aureolus, Franciscus de Mayrone, Gregorius arminensis Paladanus. Thomas Argentinas, Alphonfus Vargas.

Sæculo XV. à 1400. ad 1500. Henricus de Hassia Marsilius de Inguen. Joannes Capreolus, Petrus de alliaco, Dionysius Richelius seu Carthusianus, Joannes Bassolis, Ægidius Carlerius, Conradus, Summebart, Nicolaus de Orbellis, Gabriel Biel.

Sæculo XVI. ad 1500. ad 1600, Joannes Major, Thomas de Vio Caietanus, Franciscus Lychetus, Hadrianus VI. Franciscus de Sylvestris, Joannes de Medina, Conradus Coelin. Franciscus

Victor. Viguerius, Franciscus Toletus Card. cujus Commentari in summ. D. Thomæ ferrantur in Rom: Colleg Soc: Jesu.

Sæculo XVII à 1600. ad 1700. Ludovicus Molina, Bartholomæus Medina, Franc: Suarez, Michàel Medina, Gabriel Vasquez, Dominicus Bannez, Gregorius de Valentia, Didacus Alvarez, Jacobus Granada, Franciscus Albetinus, Hieronymus Fasolus, Leonardus Lessius, Theodorus Smifingh. Martinus Beccanus, Petrus Arrubal, Valentinus

tinus Herrice, Adamus Tannerus, philippus Fa-
ber, Didacus Ruiz, Demontoja, Andreas Duval-
nis, Franciscus Sylvius, Nicolaus Ifambertus. Phi-
lippus Gammachæus, Ludovicus Meratius, Fran-
ci: Amicus, Joann: à S. Thoma, Joan: Marti-
nez de Ripalda, Joan. Martinon, Ioan: Ponci-
us, Angelus à monte Piloso, Bartholomæus Ma-
stria, Franciscus de Aranco, Antonius Perez, Ioan:
de Lugo Collegii Salmanticensis P. P. Carmeli-
tarum Discalceatorum, Auctor, Ioann: Caramuel
Rodericus de Ariaga, Marcus Serra.

Petrus de Godoy, Martinus de Esparza, Io-
Baptista Gonet: Vicentius Contentis, Vincentius
Ferræ, Nicolaus de Arnu, Nicol: Martinez, Syl-
vester Maurus, Młodzianowski, Hostynski, Mo-
rawski, Wolski & alii plures.

Theologi Morales.

SÆCULO XIII. & XIV. à 1300. ad 1400. S.
Raymundus de Peniforte, quem jure Theolo-
giæ moralis Parentem possumus appellare;
nulla enim agnoscitur lumina ut ajunt, Ray-
mundina vetustior. Joan de Friburgo S. Ray-
mundi Commentator, quem perperam aliqui
in sæculum 15 rejiciunt. Angelus de Clavasio, Ba-
ptista Trovamala. Monaldus patria Picens; sed
vulgò Iustinopol. Auctor, summæ, quæ per erro-
rem tributa est Monaldo Martyri ab his, qui ex
tribus Monaldis unum efficiunt. Videatur Marty-
rol. Franciscan: 16. Martii 9. Novembr & 11.
Decembr.

Sæculo XV. à 1400. ad 1500. Ioan: Nider,
Ioan: Tabienfis, sive Cagnatius, Ægidius Carlerius,
Franciscus de Platea, S. Antonius, Sylvester de
Prierio.

Sæculo XVI. à 1500. ad 1600. Thomas de

Vio Caietanus, Bartholomæus Fæus, Martinus Azpil-
 queta, vulgò Navarro, Emånuel Rodericius, Emma-
 S. Fran: Toletus, Henricus Henriquez.

Seculum XVII. à 1600. ad 1700. Ioan: Azor, Tho-
 mas Sanchez, Thomas Malvenda, Valerius regi-
 naldus, Vincentius Filimcius, Basilius Poncius, Mar-
 tinus Bonacina, Stephanus de Avila, Gregorius
 Sayrus.

Paulus Layman, Baptista Fragofus, Fero
 Castropolao Stephanus Fagundez, Vincentius Can-
 didus, Ioannes Baptista, Lezana, Nicolaus Baldel-
 tus, Stephanus Bauny, Franciscus Bordonus, An-
 tonius Diaria, Franciscus Pellizacijs, Ioan: Ægi-
 dius De Trullench, petrus Marchant, Leander
 SS. Sacramento, Ioan: de Dicastillo, Ioan: Bossi-
 us, Ioan: Caramuel, Sebastianus Salelles, Hur-
 tado, Andreas Mendo, Matthæus de Moya, Joan
 Cardenas & alii plures.

Thèologia Contentiosa Suspe- cta Patrum Scripta.

SEculo 1mo. S. Barnabæ Epistola suspecta. Pro
 Schori Diaconi, S. Lini Papæ, S. Martiali
 scripta omnino supposititia.

Liber Pastoris ab Herma D. Pauli Discipu-
 lo scriptus, attamen suspectus.

Divi Hierothei opuscula periere.

Divi Clementis Epistola ad Corinthios ge-
 nuina; cæteræ supposititiæ.

Constitutionum Apostolic: opus procul du-
 bio antiquum, sed meliorum iudicio Clemen-
 tem non sapit reliqua, Clementi assignata apo-
 cripha.

Seculo 2do. S. Ignatii E. & M. scripta quædam certa
 aliqua suspecta, nonnulla procul dubio apocripha
Videatur Casimirus Oudin de scripto Eccles.

S. Quadratus, S. Aristides, Tatianus, S. Justinus M. Athenagoras, S. Apollinarius E. Mufanus, Serapion Antiochen. E. M.

S. Evaristi & omnium Romanorum pontificum Epistolæ usq; ad Syricum à Cardinalibus Baronio, Belarmino, & aliis ferè omnibus habentur suppositivæ. his exceptis, quas infra memorabimus. Non desunt tamen qui pro his adhuc pugnent.

Seculo 3tio. S. Irenæus, Tertulianus, Clæns Alex. Minutius Felix Rom. Causidicus, S. Zotius, S. Cyprianus, S. Achelaus S. Malchion. S. Cornelii papa Epistola ad Fabium, & alia ad Cyprianum genuinæ censentur. Quæ S. Sixti pontificis nomine editæ sunt à Rufino sententiæ, ad sextum. Ethnicum Pithagoricæ sectæ philosophum spectant.

Seculo 4to. Arnobius Senior S. Methodius E. & M. Lactantius Firmianus, Victorinus Rhet. S. Hilarius Pictav., Eusebius Cæsariensis, S. Turibius F. S. Serapion E. Gregorius Bæticus, S. Athanasius E., Ebadio, Pacianus E., Didymus Alexan. S. Optatus Milevit E. S. Basilii Magn. S. Gregorius Nazianzenus.

S. Iulii P. Epistol: r. Liberi r. S. Damasi opuscula quædam genuina. Videatur Schelebrat. in antiquit Illustr.

Seculo 5to. S. Epiphani, S. Philastr: S. Ambrosius, S. Theophilus Alex: S. Io Chrystomus, S. Hieronymus, S. Innoc.:, S. Augustinus, Olympio, Tolet. S. Cyril: Alexan: Theodoret: S. Vincent. Lirinnens, hæresum omnium malleus, S. Leo Magnus, S. Prosper Aquitan. Theodor. Presbyter, Mochunus phryg. Gennad. Massil: E. Gelas Cyzicenus. Canticum Te Deum laudamus tribuitur SS. Ambrosio, & Augustino, sunt tamen qui putant fuisse compositum à Sisebuto S. Benedicti Monacho. Card Bona. & alii.

Seculo 6to. S. Fulgent. Rusp. Eugyppius Ab: Ferrand Diacon: Vigilii Tapsens E. Auctores librorum SS. de Trinit. qui olim

Divo Athanasio perperam adscripti.

Io. Maxentius Victor Africanus Zachariæ Mitilen.; Leontius Bizan: Rustic: Rom Diacon. Facundus Hermianens: Anastasii Sinaitæ duo Antiochenfes Patriarchæ & alius Monachus.

S. Hormisdæ, S. Ioannes 1. & Bonifacii, S. Sylverii, pelagii 1. & 2. Epistolæ supposititiæ.

Seculo 7mo. S. Sophron. Hierof: E. S. Isidor: Hispal: Ioan: IV. Papa prædecessoris Honorii apologiam scripsit, D. Eustratius presbyter Constantiopol.

S. Martini 1. Epistolæ probantur. omnibus S. Maximiliani Monachi & M.

Anast: Monach. Constantinop.

S. Hildephons: Tolet: E. S. Iulianus Tolet: E.

D. Deusdedit Epistola: supposititia. S. Benedicti Epistola ad Petrum Notat: et ad Ervigium Regem Spuriæ censentur à Card. Boronio.

Seculo 8vo. Wilfridus rypanensis S. German: patriarcha C. p. sed operis contra hæreses vix superest fragmentum.

S. Io: Damascenus præter alia omnium primus Theologiam recto ordine comprehendit *Bellarmin.*

Anast: ab: Iudæos libello exagitavit.

Beatus ab: & Etherius Vxamens.

Hadrian 19. pontifex Rom.

S. Pauli Epistola 1. suppo.

Liber de Divinis Officiis, qui à Alecuino tribuitur farrago videtur ex pluribus collecta.

Seculo 9no. Dungalig Diacō S. methodig patriarcha C. p. Amalarius Fortunatus, Paulinus Aquilejens. Paschasius Ratbertus Ab: Ionas Aurelian: E., Amalarius Metensis, S. Theodorus Studites, S. Eulogus E. est M: Nicephor: Patriarcha C. p. Agobardus E. Amolo Diaco: Hincmarus Rhemens: Lupus servatus

tus, Ratramno Corbejens S. Remig: S. Remig: Lugdun:
Theodorus Abuicara Forcſi. Papæ Epistola ſuppoſiti-
tia ſtephani VI. Epistolam ad. Selvam &c. vel
ſuppoſititiam vel interpolatam cenſent eruditi
Seculo 10mo. Leo VI. Imper: Græciæ cujus nobilis
exſtat Epistola de fidei Chriſti veritate.

Adrevaldus calamo S. Eucharistiã propu-
gnavit contra Ioannem Scotum qui primus auſus
eſt de Divino Myſterio blaterare.

Stephanus Eduenſis E. Aretas Cæſarien: preſbyter.
Auxilio formoſi pontificis ordinationes defen-
dit, ipſe tamen eget defenſore.

S. Dunſtanus Cantuar E. ſacri cælibatus, egre-
gius propugnator.

Ratherius Veronenſis E. Herigerus Ab:
Seculo 11mo. S. Fulbertus Carnot E: S. Leo
IX. papa, Humbertus Card.

Deodvinus ſeu Theodvin: Leodiēſis Episcopꝰ
inſignem ſcripſit Epistolam de Corpore & ſanguine
Domini. Hanc muſſam Card. Baronio & Chap. eavil-
peram edidere ſub nomine Durandi Leod. Episcop:
ſe per natam Berengarij, Hereſim 1024 obierat.
qui ante

Hugo Lingonens: E: Durandus Troannens.
Ab: Lanfrancus Cantuar: Episcopꝰ Guitmundus
Averſanus Adelmanus, Brixienſis. Algerus Mona-
chus egregii SS. Eucharistiæ propugnatores.

Seculo 12mo. Stephanꝰ Helberſtatēſis, Rodulfus
Ab: Trudonis, Ganfredus Antifiod: S. Anſelmus Can-
tuar: S. Ber: Ab. Theorianus Cluniae. Abbas,
Hugo Ethereanus. Petrus Lombardus Novariēſis,
ſed Pariſienſis Epi: & Bandoinus Scholaſticæ Theo-
logiæ Fundatores Gillelmus Anthiſiodor: Schola-
ſticus, vel Scholaſtico ſimilis.

Seculo 13tio. Nicetas Chōiates, Lucas, Tudēſis
Gvillelmus Diac: cujus opus mſs: contra judæos
poſſevinus perperam tribuit Petro de Palude.

B. Al. Magnus, S. Thom: Aquin: S. Bonav:
Cardinalis, Raynerus Sacconus Ord: Prædi:

dic. quem falsò nonnulli *Pantheologia* scriptorem agnoscuut.

Raymundus Martini, cujus *Pugio Fidei* meritò laudatur. Pantaleo Diac. Græcus contra præcipuos Græcorum errores scripsit.

Scholasticos, & morales Theologos hujus ac sequentium sæculorum dabimus in supplemento.

Seculo 14. Iacob: de Termis Ab. Nicol. Trivetto, Victor Porchetti de Salvaticis, Andronicus Comenus, Ovido Carmetus, seu de perpiniano. Alvarus pelagus, Theophanes Niceæ Archiep: Nilus Cabasilas, & Nicol: Cabasilas Nili Nepos Latinorum hostes.

Thom: de Bravardina, cujus opus de causa Dei contra pelagium celebratur. Manuel Calecas, Nicol. Oresmius, Petrus paludanus, Ioan: Cypariffiota Nicol. Eymericus.

Raynerius Pisanus auctor pantheologiæ, Hieronymus de S. Fide, Ios. Methonen, Petrus de allia-
co Card.; Gregorius Scholarius; qui & Gennadius dici voluit. Nicol. de Clemangis, Alphons: Toftatus Abulens: E.; Raymundus Sebundus, Thõas Valdensis Turrecremata Card. Bessarion Cardi: Gregorius protosyncellus, Isidor Thessalon Card. Aegidig Carlerig, Ioan: Gerson: Joande monte nigro S. Ioannes de Capistrano, Nicol. de Cusa Card, Alphons. à Spina, cujus est *Fortalitium fidei*.

Ambrosius Camaldul. Finus Hadrianus, Ioan. Picus Mirandulanus, Hieronym Savanarola.

Seculo 16to Thõ de Vio Cajetan Card. Elki9, Cochlaus, Ioan. Faber Vien. Ioan. Driedo è Tournout, Iacobus Sadoletus Card., Ioan. Franc. picus Mirandu. Stanislaus Hofius Card. Ioan. Medina', Alphons. à Castro, Rostenfis Card. Catherinus E., Dominicus Soto, Titelmannus, Sanctefius E., Galatinus, Rutadus Tapper, Latomus, Clitovæus, Claud. Seyfellus, Edmund9 Campianus, Petrus Canifius, Stapletonus, Augerius, Albanus, Lindanus.

Seculo 17mo. Robert. Bellaming Card. Perronius C. Thomas Bozius Fevardentius, Coestettau, Serrarius, Gretferus, Coccius, Arcudius, Florimundus Raymundus, Gordonus Huntlærus, Malvenda, Gravina, Valentia, Petrus Cottonus, Pelletarius, Boverius, Sirmondus, Dyonisius Pætavius, Tyrinus, Rychelius. Card. Spondanus Episcopus, Annatus, Allatius, Petrus de Marcai, Michael de Elizalde, Honoratus Faber, Raymundus Capizucchius Card. qui præter eruditos libros, aliò penè paratos prælo moriens reliquit.

Andreas Martinus, Henricus Norisius S. Iacobus Passuetus E. Gilbertus Chofelius E. Eleonorus Langevinus, de Camps.

Jus Canonicum, & Civile Legumlatores.

Seculo 1mo. postquam Res Romana ad unius potestatem devenit, Romanorum ingenia sequuta Principatus rationem plus in cognoscendo jure civili, quàm in prosequendis eloquentiæ studiis operæ posuerunt. Floruere itaq; Attejus Capito, Labeo Antistius M. Cocceus Nerva pater, & Filius, Marturius Sabinus Cassius Longinus, à quo Cassiani, qui illius placita afferebant; Cælius Sabinus, Sextus Pedius, Pegasus,

De Canonib9. Apost. Antiochena synodo adscriptis apud eruditos lis est.

Seculo 2do. Juv. Celsi cognōinis Patris filius, Neratius Priscus Celsi in Consulatu Collega. Ulpus Marcellus. Iabolenus.

Domitius Labeo, Volutius Metianus, Marcus, Salvius Iulianus, cujus exstat edictum perpetuum Archetypon Pandectarum.

Sebidius Scævola, Vindius Verus, Didius Iulianus Salvii Iuliani filius ingenio celebris, sed brevi tyrannide infamis

Seculo 3^{tio}. Aemilius Papinianus ejusque Auditores, Cajus, Marcellus, Ulpianus, Pomponius

ponius Gordianus, Sabinus, Hermogenes, Africanus, Modestinus, Celsus, Iulius, Paulus, Trifonius, Marcellus, Venatus, Alphenus, Florentinus, Callistratus, Severus, Severianus, è quorum fragmentis contextæ Iustiniani pandectæ.

Proculus, à quo Proculiani dicti Sectatores. Seculo 4to. Editi sunt Canones Petri E. Alexandrini circa lapsos recipiendos: *Vide Balsamonem.*

Hebræorum Rabbini legum, seu potius errorè interpretes qui Misnâ continentur, & in Talmud concinnando operam posuere Rab. Fil. Nahaman Bereschit, Rab: fil: Ios: quem Hebræi jactantur meirasse 12. auditorum millia.

Hoc & sequenti sæculo inter horrendos armorum strepitus audiri vix potuere legum earumq; interpretum voces.

Seculo 5to. Subinitium sæculi hujus prodiisse videtur collectio vetustissima Canonum, quâ usa est Ecclesia ante Dyonisium Exiguum.

Lex Salica apud Demeram in Brabantia lata cum primùm Francis Saliis lingua latina saliiis cæpit esse familiaris. *Bolland in vita S. Sigebert.*

Codex Theodosianus jussu Theodosii junior: vulgatur 435.

Attila Hungariæ Regnum legibus munit, Gothi leges habent ab Henrico R.

Talmud. Hierosolim perficitur 469.

Seculo 6to. Tribonianus Iustiniani jussu digestorū cõpilator, usus est opera aliorum 16. qui fuere Theophil., Patricius Leont., Phocas Basilid., Thom: Constant., Dioscor:, Præsent., in Tribonian:, Dorothe:, Isidor, Oratin:, Talleteus, Theodor, Anatolius.

Talmud. Babylonicum Hierosolym: præstantius à R. Maar: absolvitur 505. Dividitur in Mischnam, hoc est legem secundam, seu iteratam, & Gemaram, hoc est supplementum.

Dionysius exigius Ioan: Scholasticus, Fulgent. Ferand. Martin:, Braecaren:, seu Dumigenf. Canones collegerit. Marcul-

Seculo 7mo. Marculphus Monachus à quo habemus formularum libros.

Mahometes Heraclio imperante, Alcoranum evulgat.

Longobardorum leges Rotharis R: in tabulas refert 644.

Mohavia Calipha Babylon: 200. diversos Alcorani comentarios conciliare nititur, eosq; ad sex libros contrahit, sed indè 4. Machometanorum sectæ ortum habuere, Melichi, Imemiana, Halys Omari & Odomanni 1. Arabes 2. Persas 3. Turcas 4. Tataros habet sectatores.

Cresconius E. Canones colligit 696. Cræcus 1. polonis leges tulit 700.

Seculo 8vo. Theodor. Cantuar: Auctor pænitentialis *vide Oudin.*

Iustinianus cùm civilem doctrinam instaurasset, vetuit, ne cui de jure scribere deinceps liceret.

Quare Romana jura Scriptores interpretes per plura secula non habuere.

Apud Hæbreos florere primi Talmudi Interpretes.

Capitula selecta Canonum Hibernæ: apud Dachery tom: II.

Hadrianus Papa Angliramnus E. Isidor: Mercator Canones colligunt.

Carolus M. leges Boicas novis tabulis auget 788.

Seculo 9no. Carolus M. Gallis, Italis, Germanis reges tulit, quæ capitularibus continentur. Hinc apud Italos jus Francicum.

Ansegisus ab capitularia Caroli M. & Ludovici pii collegit, quibus paulò post non pauca Benedictus Diacon adjecit 845. Phocius C. P. edit Nomocanonem Isaac bonus collectionem Canonum adornavit.

Flori Lugdun. collectanea Canonum circa 862. Dachery Tom. 2. Kennetus

Kennetus Regnum Scotorum à se auctum
novis legibus temperat.

Seculo 10mo. Rhegno. Ab. & Atto Vercell. E. Ca-
nonum peritissimi.

Henricus auceps Saxoniam legibus, & mori-
bus informat. Cum jus utile Roman: hoc sæcu-
lo vix esset Italiæ notum, Otho I. Imper: novas
leges, nova instituta in Roncallarum Conventibus
Italici dedit, quorum adhuc aliqua supersunt ve-
stigia. Hinc Saxonicum jus apud Italos.

Heriveus E. Rhemenfis scripsit opusculum de
pænitent: injungendo. *Ond:*

R: Moyfes dilabentibz in Oriente Hebræorum A-
cademiis, Cordubæ in Hispan: Talmud interpre-
tari aggressus est 999.

Secul: 11 mo. S. Burchardus Vormaciens. E. 1026.
Deus dedit Card. 1086. Colligendis canonibus incla-
rescunt. Collectio Canonum, quæ vulgò S. Anselm.
Lucen: tribuitur ab eruditis Hildebero Cenoma-
tens:, adscribitur, at in veteri coth: Biblioth: Barberi-
næ. R. Hai Gaon summus apud Babylonios Tal-
mudicorum Princeps, & postremus Ezechoniæ R.
familia. *Genebrard.*

S. Olaus R. Norvergiam legibus datis ad me-
liorem frugem perduxit.

Gvillielmus Nortmannus victor Anglis jura
dat, quæ postea ab Eduard. III. temperata sunt.

Lotharius Secundus jubet Italos omnes uti
jure Romano: hinc illud Bononiæ suscipit interpre-
tandum Vernerus, sive Imerus dictus *Lucerna juris.*
Mox post illum Sileus Medic. Eugolin. Pla-
centus Bogatorus, E. Bosianus Martin. Eulgarus

Seculo 12 mo. Innocent. II. Causidis Roman. cer-
tas mercedes assignat, vetatque clientum patociniũ
esse venale, Ivo Carnot. E. Theodor. Balsamon. E.
Stephanus Aurelian. E. floret.

Gratian. edit decretum 1151.

Laborans C. canones colligit.

S. Erius R. & M. Svec. & Got. jura dedit, Iuris-
peritis rebus intenti in eo sæculo quo latina lingua
penè defecerat, verba neglexerit, & hinc barbaries
eorum scriptis affusa.

Seculo 13tio. *Azzo fons legum*, Sinibaldus postea
Innocentius IV. Iacobus de Bello visu. S. Raymundus
de Peniafor, Henricus Card. Ostiensis, Gvilelm.
Durantes speculator Castr. Cognominis in Umbria
conditor, nunc ab Urbano. VIII. cum Episcopi
honore nobilius Urbanæ nomen nacti.

Accertius, Odofredus, Guido de Bayso, Ioan.
de Blanasco, Franc. Accoltus, Alex. Ariftin. Græc.
canones colligit.

Gregorius IX. Vetat in Academia Parisien-
si tradi jus Civile. *Genebrardus*.

Alphonfus X. leges, quas partitas vocant, Hi-
spanis dedit.

Bonifacius VIII. Decretal. VI. evulgat 1297.

Secul: 14to. Rychardus de Malis Umbris, Bertrādus
Gothus, postea Clemens V. à quo Clementinæ, Dinus
Mugellanus, Petr. Bertrand. Card. Iacob. de Buttrigari-
us, Bartolus de Saxo ferrato, Ioannes Andreas, La-
pus de Castellione, Bellamera, Albericus, Rosciatus,
I mus Radulphus de Rivo, Nicol. Eymericus, Arse-
nius, Monach. Græcus Canonum Collector. Ca-
rolus IV. ordinata re judiciaria, Bohemis jura de-
scripsit.

Secul: 15to. Salicetus, Ioannes de Imola Zabarel-
la Card. Iacobatius Card. Antonin. de Butrio, Nellus
à S. Gemin. Petrus Ancharanus, Baldus de Ubaldis,
Paulus de Castro, Ludovicus Romanus, Troilus
Malvitius, Nicolaus de Tudeschis, vulgò Abbas
Panormitanus, Bartholomæus Socianus, Petrus phi-
lippus Corneus, Andreas Barbarius, Alexander de
Imola, Bartelom. Cepolla, Ioann. Franciscus Panvi-
nus, Turrecremata Card. Nicasius Wordanus.

Secul: 16to. Parisius Card. Alciatus Bolognetus, Sade-
rus Mainus, Decius, Petrus, Rebusius, Ferettus, Zazius
Tira-

Tiraquellus, Simancas, Franciscus Balduinus, Nigulantius Hotomannus, Cervantes Covaruvias, Mart: Navarrus, prosper S. Crucius Card: Durantius, Briffonius Molinæus tandem Catholicus, Donellus, Cassaneus, paleottus Cardinalis, Revardus, Purpuratus, Cujacius Mandosius, Cravetta, Vgolinus, Antonius, Augustinus Episcopus Gracyas Loyasa. Aliqui ex his, inter quos alciatus, Briffonius, Cujacius, veteres jurisperitos imitati lasinum scribendo candorem adamarunt.

Seculo 17 mo. Tuscus Cardinalis Petrus Gregorius Tolofanus, Mascardus, Farinacius, Mantica Cardinalis, Olivarius Cardinalis.

Surdus, Alexander Ludovicus postea Gregorius XV. P. Merlinus, penia, Coccinus, Bichinus Dunozetus, Altogradus, Barbota, Tandutus, Zipæus Feremosius Altaferra, pax Iordanus, Gonzalez Tellez, Ioan. Deluca Card. Nicolaus Severolus, cujus lucubrationes pluribus tomis comprehensæ prælo adornantur ab eruditissimo F. Marcello. petrus Orthobonus pontificii juris oraculum, postea Alexander VIII. R. Pontifex.

Franc. pinfonius, Domatus Ioan. Baptista Thertius, Franciscus Gonetus, Antonius Dadinus.

Philosophia.

SEculo 1mo. Athenodorus Tarsen. Stoicus, Xyftus, pythagoras. Sotion. & Attalus Senecæ Magistri.

Platonici Iuniores, inter quos Philo. Iudæus. Annæus Cornutus Persii Magister.

Potamon Alexandri Electricis sectæ Parens. L: Annæus Seneca, Nicolaus Damascenus.

Alexan. Aegeus, Euphrates, Cheremon Stoic. Serapion.

Apollonius Tyanc Philosoph: & Magus. plinius

Plinius Historiæ naturalis scriptor, semper eruditus, non semper verax, optimis nuper notis ab Harduino illustratus.

Seculo 2do. Plutarchus C. Mafonius Rufus. Sextus Empyricus, Phavorinus Gallus, Epitectus, Arianus.

Philosophia M. Aurel. Antonino Imperante, Romæ maximè floruit.

Maximus Tyrius, Alcinous, Apulejus.

Agathobolus, Oenomaus, Faurus Beryti- us Platonici.

Celsus Christianorum hostis Aristides Christ: Apollonius, & Basilides Cæsaris Veri Magistri.

Carpocratiani Hæretici Platonem, & Aristotelem adorabant.

Seculo 3tio Alexander Aphrodiceus, & Ammonius Aristotel. interpretes.

Photinus, & Longinus, Amelius Appanien- sis, & Edefius, Plotinus Platonis Sectator obscu- rus, & Magnus Porphyrii Magister.

Olympius philosoph. & Magus.

platonici plurimi Christianis, alii hoc ævo magis accessere.

Aliis Patrum Aristoteles, aliis Plato hoc se- culo Christianæ religioni opportunior videri cæpit.

Seculo 4to. Porphyrius dictus à veste, quâ utebatur purpureâ; sed aliis ex Suida Malchus, ex Vollaterrano Basilides appellatur. Ex Iudæo Christianus, & tandem Apostata. *D. Hieronymus in Epist. ad Galat.*

Maximus Ephesius, & Iamblicus Platonici, & Pythagorei, Iuliani Cæsaris magistri. Themistius Aristotelis interpres, Priscus Philos: & Magus.

Iulianus Cæsar Nicumediæ à Maximo per- versus, Christo deserto, Philosophiam, seu veriùs Magiam adamavit.

Seculo 5to. Hypatia Theonis Geometræ si-

lia Isidori Philosophi Uxor, Philosophiam, Mathematicam, & alias disciplinas Alexandriæ in frequenti auditorio professa est, confluentibus undiq; discipulis lanata est in seditione populari 415.

Synesius Ethnicus philosoph: Hypaticæ auditor, postmodum Ptolemaidis Episcop., Claudianus Mamertus, Culuthus Thebanus.

Glymopiodorus Aristotelis & platonis interpretis, Procli Lycii Magister.

Syrianus, quem Alexandriæ docentem Proclus Lycius audivit.

Seculo 6to. Proclus Lyeius hostis Christianorum, Philosophus, & Mathem.

Boetius Aristotelis libros aliquos latinâ linguâ primus donat, & commentariis illustrat. Hinc apud Latinos magis inclarescit Aristoteles.

Martianus Capella Philos:&Philol: Ioan: Grammaticus, cognomento Philoponus, Simplicio, Phrygi Aristotelis interpretes. Æneas Gazeus, Marinus Neapolitan Procli auditor, Damascius Stoicus platonis comment.

Zachar: Mytilin: E. Philosoph: nobilis.

Seculo 7mo. Liber de natura rerum scriptus ad Siburum Principem à S. Isidoro Hispalensi vitatus est ab E. successore Theodicio.

Adelmann & Cleofridus Bedæ Magistri, Philosoph: & Theologi nobiles.

Hoc, & consequenti seculo Philosophia in sola Britannia visa est floruisse.

Seculo 8vo. Attuillus nobilissimi Reguli in Scotia filius, sed arcanae Philosophiæ cognitione nobilior *Leslaus*.

Beda philosophiæ libros 4. scripsit. *Extant in tom: 2. oper.*

Alcuinus Flac: & Ioan: Scotus Bedæ discipuli, philosophiam in Academia parisiensi professi sunt, & inde in omnem ferè Europam propagata est.

Arabibus

Arabibus, five Mauris Hispaniam occupan-
tibus Alchimiz disciplina ad reliquos Europeos
transiit *Voss*:

seculo 9no. Claudius Scotus Bedæ discipu-
lus, Aluini Socius Alfredus Rex Anglorum o-
mni Doctrinarum genere excultissimus, qui diei,
noctisq; horas ita dividebat, ut octo primas in
lectione, scriptione, & meditatione, octo sequen-
tes in Regni administratione, postremus deniq; *Gualter*.

Michaël Psellus Leonis Imper. præceptor,
Ioan: Scotus Eriugena Philosoph: & Math:

Hincmarus E. remensis egregia dedit Regibus
Philosophiæ præcepta.

Nanno in aula Caroli Simplicis Philosoph.
nobilis.

Seculo 10mo. Alphabarius Philosoph: & Me-
dic. Arabs: Gerebertus philosoph: & Math. e-
gregius, postea sylvester II. Rom pontif.

Rasis dictus Almanzor, seu Aluberte Arazi
Philosophorum & Medicorum sui temporis faci-
lè princeps, genere Arabs, sed educatione Afri-
canus floret. Dicitur & historiam Hispaniam
scripsisse paschal: Gallus in vitis Medic.

seculo 11mo. Abolati abisceni, vulgò Avi-
cenna Medic: & Philoso: Arabs celeberrimus
obiit 1050. Dicitur natus patre Medico ejus æta-
tis nobilissimo in oppido Balac, fortasse Balzac,
hoc est Bagdati.

In fine hujus seculi dividuntur Peripatetici
in reales, & Nominales.

Michaël Psellus, alius à Leonis Sapientis
præceptore, floruit ab Isaaco Comneno
imperante, usq; ad Michàelem Ducam, quem
erudit. De Psellis vidend: Allatius in Tract: de
his Historic: nodis explican: peructili.

seculo 12mo. Averroes, five meliùs Aven-
rhoes Arabs Cordubensis Philosoph. & Medicus

cujus Filii in aula Aenobardi aliquando vixere.
Baalardus Ab: Arhelardus Ab:

Michaël Anchialius patr: C. P. & philoso-
phus nobilis 1172

Vix nata scholastica Theologia sui amato-
res & acrius philosophiæ studium incitavit, illi-
us ope ad progrediendum indigã.

Seculo 13tio. Alfredus Theodorus Metochi-
ta, Kilvargius, petrus Hispanus, seu potiùs Lu-
sitanus, qui postea Ioan XXI. pontifex Rom.

Alexander Hallens: B. Albertus Magn: Vin-
centius Bellovacens. Robertus Capito.

Hallensis, Albertus & S. Thom: præcipuè
aristotelem, quo arabes contra nos abuti con-
sueverant, Christianæ veritati servire docuerunt.

Michaël Scotus, Alex. de Villa Dei, Ray-
mundus Lullus mirabilis artis inventor, sed ple-
rumq; fallacis.

parisiis 1210. non aristot: opera, sed falsò
aristoteli adscripta damnata & combusta sunt,
ut Labbeus rectè monet.

Seculo 14to. Ioannes Dun Scotus sectæ ce-
leberrimæ princeps moritur 1308.

Galterius Burlæus, Robertus Crucius Aegidi-
us de Columna Godefridus Cornubiensis, Anto-
nius Andreas, Ioannes Bassolis.

Franciscus Petrarcha moritur 1350. Marsili-
us de Inghen. primus Academiæ Heldelbergen-
sis rector obiit an: 1394.

Nicolaus Eymericus philosoph:

Iacobus Gualterius scriptor alioquin eruditis-
simus perperam sæculo 13. Aegidium Columni-
um alium putat à Romano.

Seculo 15to, Petrus de Alliaco Card. Paul-
us Venet: Ioan: de Marliano, Ioan: Picus Mi-
rand: Marsilius Ficinus, Bessarion: Card: Geor-
gius Gemistius Pletho, Paulus Seucinas, Ioan:
Fran: Picus Mirand. Ioan: ex fratre nepos.

Bessa

Bessarion Card: & Marsillus Ficinus jam diu jacentem Platonis sectam erigere nisi sunt. sed conatu parum felici, semper enim à pluribus seculis doctrinæ, & Religioni summorum virorum judicio, aristoteles visus est opportunior.

Seculo 16to Niphas, Iacobus Olivarius, primus Cæsar Scaliger, Cardanus, Mantius Iustino-polit: antonius Trombetta, Carpentarius, Penda-sius, Theophrastus Paracelsus novæ, suspectæq; sectæ parens, Iavellas, Bernardinus Telesius novarum opinionum inventor, quibus posteriori seculo visus est adhæsisse Campanella.

Petrus Ramus Aristotelis, & Catholicæ Religionis hostis, Ioannes Baptista Porta auctor magiæ naturalis.

Iacobus Zabarella patavinus.

Emanuel Goes author Collegii Conimbriensis. Franciscus Toletus Card. obiit 1596.

seculo 17mo. Hurtad D. Mendoza, Oviedo, Rubius, Cartesius novæ sectæ parens, Cas-sendus, Bacconus, Campanella, Maftrius Fro-mendus, Resta, Cabæus, Crassotius Montagna, Gallutius, Aldovrandus, Arriaga, Licetus, Aversa, Sfortia Pallavicinus Card. Robertus Boil, Silvester Maurus insignis Aristotelis Paraphrastes Al-phonfus Borellus, Honoratus Faber.

Philosophia Cartesiana, & experimentalis multos numerant sectatores.

Academix ad Philosophiam experimentis promovendam in Italia, Gallia, Anglia, Ger-mania.

Robanus Sfondratus C. Iosephus de A-gurre C. Ioan: Baptista Hamlenses, Francisc: Gonetus, Ioan: Baptista Ptolomeus C. Silvester Maurus, Smiglecki, Młodzianowski, Morawski, &c alii plures.

MEDICINA

Seculo 1mo. Euphorbus Antonii frater, & Jubæ Mauritani Regis Medicus, Callius, & Scribonius Largus sub Tiberio.

Cornelius Celsus Latini Hippocratis nomine donatus

Menecrates Sectæ rationalis.

Valens, & Xenophon sub Claudio.

Pedacius Dioscorides Neronis tempore.

Theffalus sub Nerone Themisonis Sectam suam fecit.

Andromachus Theriacæ inventor Neronis Medicus, Crispias, & Charmis Massilienses.

Evax rex Arabum, Seleucus Cyzicenus Stratocles Sidonius.

Seculo 2do Rufus Ephesius, Soranus Ephesius. Cælius Aurelianus Siccensis.

Hermogenes Hadriani Medicus, perperam à Mercuriali l. 1. Var: lect: Archigenes appellatur Sextus Empiricæ sectæ propagator, qui malè tribuitur liber de Medicina animalium Claud: Galenus Pergamenus inter 12. subtilissima ingenia à Cardano numeratur & 200. Voluminum Auctor Dogmaticæ sectæ propagator.

Julianus Alexandrin. sub Antoninis.

Seculo 3tio. Q. Serenus Sammonicus, cujus de medicina, & morborum remediis carmen superest, sub Severo, & Caracalla à quo in cæna est interemptus.

Serenus filius Gordianis, & Alexandro Mammeæ gratus. Hunc Gyraldus in Pòëtarum historia cum patre confundit.

Naumachius Philargius Lycius naumachii auditor, qui Probo imperante floruit. Sextus African: Chronologus, & medicus, Theodorus Priscianus.

Secu-

Seculo 4to. Zeno Cyprius, & philostorgius,
alius ab Historico.

Oribasius Iuliani Cæsaris medicus, qui suc-
cessorum Principum invidiâ exulare apud Barba-
ros iussus, ab iis ob egregia medicinæ experimen-
ta pro Deo quodammodo cultus est, teste Eu-
napiio Sardonio.

Aetius Amidenus sub Iuliano, & Valentiniano.

Alypius Antiochenus, Vegetius Auctor Mu-
lomedicinæ, Julius Aufonius pœtæ pater, Theo-
philus Alexandrinus. Vindicianus, Theodorus Pri-
scianus dictus alibi Octavianus Horatianus, Mar-
cellus Burdegalensis.

Seculo 5to. Maugantius Genethliacus Angl.
Vortigerni. Regis Medic: in Britannia nobilis 470.
scripsisse de naturali magia testatur siccus.

Gesius, petraeus, sub Zenone arte Medica
celebris.

Almæon Medicus & Mathemat.

Rusticus Elpidius Theodorici Italiæ Regis
medicus, qui & carminis gloria floruit.

Seculo 6to Dioscorus Alexandri Tralliani
pater.

Alexander Trallianus, qui Iustiniano impe-
rante, Therapeutica singularum corporis partium
scripsit.

Austregilda Gontrani Reg. Aurelianen. uxor,
moritura petiit, dâ marito, ut medicorum fauces, à
quibus, fanari non potuerat, juberet elidi, quod
plus quàm barbarè factum narrat Greg. Turon.

Theodor. Mauritiî Imper Medicus, & S. Gre-
gorio Mag. addictissimus.

Seculo 7mo Stephanus Alexandrinus Chymi-
cus, Quamvis in Europa, Medicina jaceret, ali-
quo in pretio fuisse apud Arabes suspicari licet,
cum hi sequenti seculo eam instaurandam susce-
perint.

Seculo 8vo. Egidius Atheniensis. Medic. &

Philos. nobilis, D. Benedic̄ti sectator egregius. Arabes in Academ. Balbaricensi utilem Medicinæ instaurandæ dant operam.

Ioan. Serapionis filius inter Medicos celebratur. *Gualter in Tab. Chronog. transfert ad seculum II. cum Genebrardo.*

Seculo 9no Mirum est post Carolum Magn: qui facultates omnes, vel exules revocavit, vel jacentes erexit, nullum inter Medicos celebrari.

Usitatissimã hoc seculo medendi rationem fuisse per balnea suspicamur ex his, quæ sæculi scriptores prodidere.

Seculo 10mo. Eutychnus Egyptius Batrici filius ex medico Patriarcha Alexandr. 933.

Babylone ad Tigrim, hoc est Bagdati, sive Baldaci, ut Petrarchæ dicitur seculo inclinante, medicina præsertim excoli cæpit. Babylon siquidem ad Euphratem testibus Strabone, & Plinio, ante Augusti tempora jam interierat.

Rasis Magnum medicinæ columnen eodem ferè tempore floruit; eum docentem Avicenna adolescens audivit.

Seculo 11mo. Isac Benimiram, Jonas Cordubensis, Medici apud Hebræos nobiles.

Constantinus Afer Casini Monachus Mathem. & Medic. egregius.

Aboali Avinscenni vulgò Avicenna, cui plurimum medicina debet. *Hinc omnino ignari temporum apparent, qui eum Averroi aequalem, & æmulum fingunt.*

Ioannes de Mediolano, cui tribuitur scholæ Salernitanæ carmen Leoninum.

Seculo 12mo Ioanna filia Mesuah, sive ut latinè dicimus, Ioann: Mesuch; *Hic à Bzovio anno 1198. perperam confunditur cum S. Ioan: Damasceno, qui seculo octavo floruit. Tanti eum superioribus seculis Medici fecere, ut Medicorum Evangelistam apellarent.*

Rabbi Moyfes filius Maimondus.

Averroes non minus inter medicos, quàm inter Philosophos nobilis, quare ab aliquibus dictus est *stimulus Medicorum*.

Bartholomæus Salivarius, Alpharabius 1200.

S. Hildegardis Virgo librum de medicinâ reliquit. *Richer Monach*.

Seculo 13tio. Hugo de Arato, Demetrius Pagomenus, Nicolaus Myrepsus aliquod inter Medicos nomèn tulere. Rigordus Philippi Augustini Regis Galliarum Medicus.

Ioann: de S. Ægidio Theolog. familia S. Francisci, & arte medendi nobilis.

Ioannes XXI. P. R. cuius opus est liber Medicis notis; *Thesaurus pauperum*.

Cæterum quæ superiore seculo visa erat asurgere, hæc iterum seculo cecidit ars medendi.

Addam hæc hic, quoniam locus patitur nobiles ævi incerti Medicos.

Paulus Aegineta, Agapius Alexandr. Stephanus Atheniens.

Seculo 14to. Simon Berdonus, Marcus Beneventanus, Thomas de Galbo Bonominus Permunensis, Ioannes Garisenus, Thadæus Florentinus, Ioannes Bassolis Theologus, & Medicus.

Petrus de Apono cognomento Conciliator, hic ab ægrotante Honorio IV. Romano Pontif. vocatus, centum in dies florenos exegit, post recuperatam valetudinem mille donatus est.

Ab hoc seculo ad nostra tempora medicina magnis aucta est incrementis.

Seculo 15to. paulus Venetus, Hugo Senensis cognomento de Benciis, Marfilius Ficinus, cuius aureus libellus de *Triplici vita* jure laudatur.

Hieronymus à S. Fide ex Iudæo Christianus pseudo-Pontificis petri de Luna medicus.

Iacobus Forolviensis Abiosius & Medius, & Mathematicus, Rabbi Abraham Zacut. Senior.

Clementius Clementinus amerinus suo ævo apud Italos celebris.

Ludovicus Scarampus ex Meddiuo E. Florent & Pontificii exercitus Ductor egregius, & Card. Raynaldo.

Seculo 16to Ioannes Fernelius, Oliverius Fracustorius, Rondeletius, Argenterius, Fallopius, Vessalus, Gainerus, Capivaccius.

Theophrastus Paracelsus omiffâ consvetâ mendi ratione, novam professus est Chymicam, qua cum aliis secula polliceretur, ipse ætatis anno 48. interiit magnus ne an medicus.

Incisio corporum hoc, tequenti seculo tractatu feliciter multa, & medicos, & Philosophos docuit.

Seculo 17mo Daniel Senertius, Riverius, Mercurialis, Harvæus, Riolani duo, Varlesius, Mercotus Bartholinus, Pater & filius, Ianfortes, Thomas Villis

Harvæus asserta in humano corpore sanguinis circulatione, magnum medicis lumen atulit.

Transfusio sanguinis ad vires reparandas infeliciter in Gallia, & Italia tentata est.

Dogmatica secta novis inventis, ita profecit, ut immutata aliquantum videatur.

Petrus Silvius, Paulus Zachias, Marcellus Mapighius, Ioann. Hieronymus Sbaralea.

MATHEMATICA.

Seculo 1mo. Strabo Amasensus Geograph. Strato, item, Amasenus & Geograph. ut aliquibus placet, sed mihi verosimilius est eundem esse cum Strabone, geminosque ex uno factos librarium mendo.

Trasyllus Marinus Turius, Higinus, Mela, Proculus Senior.

Anore-

Andromacus Cretenfis primus edit Theoricæ Planet, sub Vefpafiano.

Tiberii Cæfaris edicto, Mathematici, hoc est damnatæ Afrologiæ Profeflores, urbe pulfi.

Seculo 2do. Menelaus, Dyonifius Halicarnaff. alius ab Historico. Phlegon Trallianus, Hadriani Libertus.

Diophantus Alexandrinus Algebræ inventor, ut Regiomontanus rectè monet; quàmvis alii Arabi Gebro nobile inventum tribuere malint.

Claud. Ptolomeus Aftronomiam, & Geographiam feliciter excoluit, ideoque & Aftronomorum, & Geographorum Princeps femper est habitus.

Seculo 3tio Cenforinus fcripto de die natali, locum inter Mathematicos obtinuit.

Alexander Aphrodis librum de mufica emifit.

Porphyrus fub Aureliano, & probo, muficum opus, & Ifagogen rerum Aftronom: dedit.

Anatolius Laodicenfis Ep. de numeris fcripfit 283.

Seculo 4to. Gervafius Tilberienfis Anglus Geographus. Rabi Adda auctor Calend. Hebraici Aetius Amydenus medicus, & Mathematicus. Abifelda Syrus, Diodorus Monachus, & E. Tarsenfis, Eutocius Afcalonita, Iulius Firmicius.

Theon Alexandrinus Geometra Hypatiæ Pater.

ruffus Aviennus, Pappus Alexandr: Pannodorus Eufebii in Chronologia emendator.

Seculo 5to. Diocles, cuius fupersunt Harmonica, hic à Raynaundo locatur, fed verè ejus ætas incerta est.

S. Cyrill: Alexandr: S. profer Aquit: fcripfer de Cyclo.

Viftor Aquit: auctor novi Cycli.

Urbinius fcript: de machinis celebris. Geminus Rhodius, & Philo: Thyaneus Geometræ. Ambrosius

Ambrosius Merlin, alius à Caledonio Vates
Anglor: & Mathem.

Almæon Mathem: & Medicus.

Thius circa annum à Christo 500.

Seculo 6to. proclus Lycius Philosoph: &
Mathem: Bòëtius, Hero Senior Mechanic, Mar-
tian. Capella, Marinus Neapolit, Dionysius, E-
xiguus Chronol, Athemius Mechan, Priscianus
Grammat: edito de Ponderibus, & mensuris li-
bello Mathematicis accensetur. S. Victor Ca-
puanus scripsit de Cyclo paschali, Stephanus By-
zant: de Urbibus. Hujus Epitomen concinnavit Her-
molaus Grammaticus. *Svidas.*

Heliodor: Larissæus Geograph:

Maurit: Imperator Tactica scripsit.

Seculo 7mo. S. Gregorius Magn: Clericos
in musicis erudiit, Ab eo cantus, quo in sacris
præcipuè utimur, nomen invenit, quàmvis eò
fortasse prius usus fuerit D. Ambrosius

s. Isidorus Hispalen: Arithmetica, & Astro-
logiam in libris Originum attingit

s. Maximus Monachus, & Martyr scripsit
de Cyclo, & alia sub Heraclio.

Hero junior pariter sub Heraclio, ejus opus
cærtum, & dignius Belopaica, alia suspecta.

Seculo 8vo. Heddus Monach: cognomen-
to Stephanus Musicus insignis teste Beda.

Beda Ven: Syderum etiam scientiâ claruit.

Hemoaldus, cognomento Providus Bedæ
familiaris.

Flaccus Albinus Astrolog: Bedæ discipulus.

Iacebant hoc ævo apud Europæos Ma-
thematicæ disciplinæ, quibus interim erigendis
in Arabia Arabes operam dabant.

Seculo 9no. Carolus M., Abbali: Rex Persa-
rum, Alfredus Angliæ, Maximones Calipha
Babylon, cujus jussu Almagestum Ptolomæi ara-
bicè redditum, Leo filius Basilii Macedonis
astrorum scientiam adamarunt. Dun-

Dungallus reclusus, Wandelbert. Diacon:
 Notgerus Music. Barlaamus Monach. Al-
 gebra clarus, Ioan: Scotus Eringena, Geber, Hug-
 bra clarus Musicus, Albategnius, Massala, Albu-
 masar, Altraganus, feu Alferganus.

Seculo romo. Gerebertus postea Sylvestr:
 II. Pont: Max: quem apud rudes, & inimicos
 magicarum artium suspectum fecit Mathesis.

Alpharabius Philosoph: & Astronom: ce-
 lebris 980.

Anonymus Auctor horti Geographici cir-
 ca annum 1000.

Hilpericus Monachus S. Galli scripsit tra-
 ctatum de computo Ecclesiæ, quem editioni pa-
 ratum seruat eruditissimus Mavillonius. *Oudin.*

Seculo 11mo. Constantinus Porphyogenitus.
 Ospernus Cantuar. Hermanus Contract: Abo-
 massus, Serapion, Gvido Aretin: Musicarum no-
 tarum inventor Monach: mox Cardin. Alha-
 sen Arabs: Franco Scholasticus, Constantin:
 Afer Casini Monach: Pandulph: Campanus,
 Gvillem: Ab. Musicus, & Astrolog.

Erardus Monach: Ben: Musa Arabs:

Novæ tabulæ Astrologicæ à Persis vulgatæ
 Musicæ felicissimum seculum.

Seculo 12mo. Rab: Abraham Adelardus,
 sive Athelard: Daniel Morlæus, Abraham Ben:
 Ezra, Alpetragius, Almæon Almanorius, Ro-
 bert: Lincolnens, Humenus Ægyptius, Cle-
 mens Langtoniens. Benchore, Omar Tiberia-
 dis Astrol:

Averroes, Alderius vulgò Geograph: Nu-
 biens. Abitelda Geograph: Arabs, & princeps
 Syriæ.

Campanus Novarien: præter quem eum
 Voffio alium inter Mathematicos, sive hoc, sive
 alio sæculo Campanum non agnosco.

Seculo 13tio Iordanus Nemorarius Hali
 Filius

Filius Alben Regalis, Ioan: de Sacrobosco, Alexander de Villa Dei, Iacobus Alkindus, Alphons: X. R. Castellæ, Vittellio, Rogerius Baconus, Gvido Donatus.

Albuasfin, sive Alboazen, Henric: Baten, Rab: Isaacus Hazan, qui in Tabulis Alphon-sin: conficiendis desudavit *Astr.*

Ioan: Murfia Murficum Aretini Gvidonis inventum 300. circiter post annis perfecit. Pto-lomæi magna constructio latinè vertitur 1230.

Tabulæ ab Alphonso Rege Alphonfinæ dic-tæ 200000. num: sumptu à pluribus elabora-tæ 1270.

Seculo 14to. Thebit Arabs primus in *Astro-nomia* motum trepidationis notavit.

Profacius Iudæus, Petrus de Apono, Ismael Abifelde, Rab Levi, Gerardus Greconensis, Io-annis Cantuar: Barlaon: Monachus Galaber, Ioannes Eligerus, Marcus Beneventanus, Ioan-nes de Saxonia, Ioannes de Limeris Henricus de Hassia, Isaacus Argyrus Monach: scriptis inclytus.

Barbaris numerorum notis 1.2.3. &c. per Arabes, vel Indos inventis hoc seculo uti cæ-pit Italia.

Maximus Planudes Diophanti *Arithmeticam* commentariis illustravit.

Seculo 15to. Ulugh: Beigh: Tamerlanis Nepos.

Gazilus Raguseus, Petrus de Alliaco, Regio-montanus, purbachius, Ioannes Blanchinus, Leo Baptista, Albertus, Dominicus Maria Bononien-sis Copernici præceptor, Nicolaus de Cusa Card. Paulus de Middelburgo.

Nicolaus Sophianus Geograph.

Abraham Zacuti Math. & Medicus.

Copernicus, qui jam pridem sepulta *Astro-nomiæ* sectam revocavit ad vitam. Eam nimi-
rum

rum, quæ solem in mundi centro statuit, ut sacris literis repugnantem Romæ damnatam.

Seculo 16to Mischius Wernerus, Lindauth, Butco Stoeslerus, Ioachimus, Iustinus, Renzovius, Fircæus, Gauricus, Gemma Frisius, Schoenius, Munsterus, Pitatus, Maurolicus, Giraldus, Moestlinus, Sixtus ab Heminga, Tycho, Brahe, Galeranus, Nonius Comandinus, Ramus, Petrus Apianus, Ortellus, Gvillelmus, Lantgravius, Aloysius, Lilius, Scaliger.

Ut in Ptolomæo Copernicus, ita in hoc Tycho plura correxit. Hinc tertia, & media inter ptolemaicam, & Copernicanam Astronomorum secta enata est, quam Tychonianam appellant.

Seculo 17mo. Clavius, Vincta. Stevinus, Lydius, Inellius, Hadrianus Rom 1615. Langius.

Neperus, Goclenius, Lucas Valerius, Baranzanus, Munginus, Pitiscus, Longomontanus, Galilæus, Blancanus, Gassendus Keplerus, Argolus, Lansbergius, Griembergerus, Hevellius, Metius, Guldinus, Merfenius, Cavalerius, Scheinerus, Cheraldus Claramontius Bettinus Gregorius à S. Vincentio, Petavius Zuchius.

post inventum Theleicopium ingentes Astronomia progressus habuit.

Anglorum, Gallorum, Batavorum navigationes Geographiæ emendandæ plurimum contuleré.

Mathematicorum Academia Parisiis à Ludovico Magno instituta.

Bullialdus Blasius Paschalis Tyrrhus Maria Gabrielli, Dominicus Gulielmus. Gabrielli meridianam lineam in senensi Lycæo concinnari ad usum feliciter reddidit auxitque.

Natura proportionum Mathematicorum ad meliorem intelligentiam, & usum redacta.

HISTO-

HISTORIA ET CHRONOLOGIA.

Seculo 1mo. Trogius Pompeius Narbonensis, cujus Epitomen habemus à Iustino.

Titus Livius Patavinus, cujus Historiæ Romæ libri 35. tantùm supersunt ex 122. quos ut minimum scripsit. Qui Bizantii deperditos reperiri tradunt, proculdubio nugantur.

Dionysius Halicarnass. Valerius Maximus, Luc: Feneftella, Vellejus Paterculus, Q. Curtius, Cremutius Codrus.

Ioseph, & Iustus Hebræi sub Vespasian: Achaïæ Presbyteri S. andrææ Apostoli mortem scripsere.

Abdias Babylonis ad Tigrim, hoc est Bagdati Epif. nam testibus Strabone, & Plinio, Babylon ad Euphratem, hoc ævo jam interierant. Hujus Historia, vel supposititia, vel corrupta.

Seculo 2do. Tacitus, Suetonius Tranquillus, Arianus, Solinus Aelius Phlegon, Lucius, Florus, Appianus Alexandrinus, Iustinus sub antonino, Diogenes Laertius, Aelianus, Pausanias.

Aildegastus Vates Francorum vitam Sunonis Regis, ut aliqui nullo antiquitatis teste scribunt, literis consignavit.

Hegesippus Senior primus Ecclesiasticæ Historiæ scriptor. *junioem Hegesippum quare seculo 10.*

Iustinum Trogi Epitomatorem Antonino imperante floruisse cum Vossio puto, quàmvis aliter visum sit Scioppio, qui tamen eum probæ latinitatis auctorem agnoscit.

Seculo 3tio. Marius Maximus, Dio Cassius, Nicæus, Herodianus, Lollius Urbicus, Cordus, Enclopius, Aelius, Sabinus, Volcatius Terentianus, Curtius Fortunatianus.

Iulius Africanus, D. Pontius Diaconus, & Aurelius

Aurelius ejusdem Socius, Historici Ecclesiastici.
Anthero Rom: Pontifici plurimum habet Ecclesiastica Historia, cum per Notarios res Martyrum impensius scribi iusserit. Succedere Notariis, qui nunc Pronotarii Apostolic. appellantur.

Seculo 4to. *Asclepiodotus, Claudius Eusthenius. Aelius, Spartianus, Vulcatius, Gallicanus, Trebellius Pollio, Iul. Capitolinus, Aelius Lampridius, Flav. Vopiscus, Sextus Aurel. Hist. Augustæ scriptores.*

Lactantius Firmianus mortes Ecclesiæ persecutorum libro peculiari descripsit.

Ammianus Marcellinus sub Gratiano, *Eusebius Cæsariensis: Parmenianus* Donatista mendax, *Evagrius Antiochenus* E. S. Dorotheus.

Tyria, à quò tamen scripta non est Synopsis de vita, & morte Apostolorum mendaciis referta, *Idacius Clarus, Flavius Dexter. S. amphilochio* falso tribuitur vita S. Basilii Magni.

Seculo 5to. *Marcus Gazens: Diac. Eunapius* Sardinæ: *S. Hieronymus Zozim: Christianorum hostis, Sever: Sulpitius, Palladius Galata* E. *Helena: polit: Paulus Orosius, Rufini: Aquilens: Philostorg.* *Gildas albatic: anno 512. Possidius Calamens: E. Socrat: & Sozomenus, s. prosper Aquitan. Theodoret., Diadoc. E., paulin: petricord., Constantin. Lugdunens., S. Victor Viten:, Iulian: Pomer., Gennad. Massiliens: Basil. Cilix.*

Heliodor: tricæ E, Historiæ, seu verius fabulæ Æthiopicæ scriptor, sub Theodosio M. & filiis.

Seculo 6to. *Laurent: Mellifluis E., Cagtor. Monach., Scotus, Iornand. Geth. E., Liberat. Diac Procop. Gazæus, Victor Tonnens., Gildas Badonic., Leont. Byzantin., M. aur. Cassiodor., Melchic Avellon., Agathias, Marius Lausan. E., Eusthatius. presbyter, Ioan. Biclariens., S. Gregr. Turonen., Evagr. Scholast.*

Datus Mediolan perperam Chronolog. habetur

tur, cum Chronicon illi assignatum, suppositum omnino appareat.

Marcellin. Comes, & achill. Tatius hic plerumque notantur, sed ævi sunt incerti.

Seculo 7mo. S. Gregorius Magn. Paulus Emeritens, Theophilact. Simocata, Faust. Monac. Leont. in Cypro E.

Maxim: Cæsaraugust. cujus existant libri de ge-
stis Gothor: in Hispan.

Ioannes Moschus auctor præti spirit.

auctor Anonym. Chronici Alexandrini. Paulus
Diac. Neapo: S. Isidor Hispal.

Secundus cognomento Servus Dei scripsit de
rebus Longobardorum.

Ionas Bobiem. Ab.

Nennus Galfrid. Card.

Audoneus E.

Seculo 8vo. Theophanes Byzantin., Adamnanus
seu Adamann. Scotus.

Ven: Beda Anglorum scripsit Historiam, &
Martyrolog: sed supposititium est, quod inter ejus
opera circumfertur, geminum edidere non ita
pridem PP. Bollandi continuatores in Tom. 2.
Martii.

Hebdius cognomento Stephanus.

S. Marcellin: presbiter, Isidor. Pacens. E.

Gregorius Amarrolus Tarasii Patriarchæ
Syncellus.

Paul: Diac: Varrefridi fil.

Seculo 9no. Carolus Magnus de Historia
optimè meritis subjectarum sibi gentium res ge-
stas, nondum literis consignatis, diligenter scri-
bi mandavit *Krantzius*.

Ahyto E Gildas Sarchorensis, Tilpinnus, vul-
gò Turpinus fabulator potiùs, quàm historicus,
Theophanes Ab: Nicephorus Patriarcha C.P. The-
ganus, Eginhardus, Anastasius Bibliothec: Nithar-
dus Caroli M. Nepos, Hildrinus Ab: Fercul-
phus

phus Monach. Rabanus Maudus, Lupus Serva-
cus Ab. Wandelbertus, Florus Magister, Valafri-
dus Strabo; Io. Diaconus, Ufuardus, Ado Vien-
nen. Petrus Siculus, malè à Baronio Lucas ap-
pellatus, Nicetas David Herempertus.

Seculo 10mo. Rhegino Ab. Constantinus
Porphyrogenitus, Bertharius Spesbyter, Odo Mo-
nacus S. Medardi; s. Odo Cluniac.

Bernerus Monachus, Luitprandus E. Flo-
doardus remensis, Joannes Affer.

Rotgerus Monachus, Witichindus Corbe-
jensis, Occo Friso; Rosuveita Virgo, Notgerus
Leodiens., Dudo S. Quintini Decanus, Hegesip-
pus Junior, vel in fine hujus; vel sub initium
sequentis seculi.

Historia hoc tempore facta est mendosior,
quia fabulosæ Historiæ apud Gallos & Hispanos
inclaruere. *Huet.*

Seculo 11mo. Abbo Floriac. Ab. Almoinus
& Floriac.

Harigerus Ab. Megenfridus, Osbernus Can-
tuar. Dichmarus, Ademarus, Monach. Baldri-
cus Dolensis E. Odorannus, Glaber, Anselmus
Leodiensis, Hermanus Contract. S. Odilo Ab. Dro-
go E. Vibertus Tullensis, Benno Card. men-
dax, Georgius Cedrenus, Joannes Cuiropalates,
Lambertus Schafnaburgensis; Adam Bremensis
Bruno Ab.

Marianus Scot. Xiphilinus, Paulus Benrie-
densis, Gaufredus à Malaterra, Gvillelmus apu-
lus, Bertholdus Constantiens. Othlonus, Indul-
phus Ab. Lupus Prothospata.

Seculo 12do. Osbertus Cantuar. qui perpe-
ram cum Osberno confunditur. Leo Ostiens.
Card. Baldricus Noviodun. Alfredus Beverlacens,
Sigerbertus, Turgottus, Florentius, Vigornien-
sis, Zonaras; Pandulphus Pisanus Card. Mosmas-
baragensis; Anna Comnena, Fulco Beneventan.

Albertus Aquensis, Fulcherius, Eadmerus, Dominizo Hermannus ab. Tornacensis. Gvilelm. Malmesburiensis, Baldricus Dolensis, anselmus Gemblacensis, Henricus Huntidonensis, Constantinus Manasses, Helmoldus, Michâel Glycas, Jo-an. Cinnamus, Joannes Saresberienfis, Radevicus, Ottho Morena, Peftrus Comestor, Godefridus Viterbienfis, Gvilelm. Tyrius, Gvilelmus Litle.

Seculo 13tio. Paxo Gram. Nicetas Choniates, Helinandus, Guntherius, Rogerius de Hoveden.

Rigardus, Colmannus sapiens, Rodolphus Coggesal, arnoldus Lubecensis, Cæsarius Heisterbacensis, Abb. Urspergensis, Rodericus Ximenius, Lucas Tudensis, Jacobus de Vitriaco Card. Matthæus Paris, Albertus Germanus Ioannes de Columna auctor Matris Historiar., Cantipratanus, Brocardus, Georg. Logotheta, Martinus Polonus, Gvilelm. de Nangis.

Provinciales in Gallia fictas hoc ævo historicas scribendo delectant, & nocent; quia verè Historicè peccare docentes.

Seculo 14to. Mathæus Westmonasteriensis, Nicolaus Trivectus Simeon Metaphrastes, *Vide allat in opusc. de Simeonibus.*

Bernardus Gvido, Henricus stero, Siffridus, Ederard. altahens., Ludolphus Carthus: Nicephorus Callisti mendax, Theodorus anagnostes, Nicephor. Gregoras, Pachymeres, Radolphus Baldaccus Volumnus Abb., Ptolomæus Lucensis, Joannes Mathæus, Philippus Villanii, Ranulphus Hygden, Radolphus Martian, Albertus Argentinus, B. Raymundus Capuanus, Henricus Knygton, aito armenus.

Seculo 15to. Froisartus, Theodorus Niem, poggius, Georgius phranza, Ioan. Brando, Petrus Duisburg, Leonardus Brunus, vulgò aretinus

nus, quem Joan. Rou cum Aretino Satyrico Pò-
 éta malé confundit.

Longinus, Uvalsinghamius, Uvernerus, Vest-
 phalus, palmerii duo, Valla, Joan. Antonius,
 Campanus, Blonda, s. Antoninus, Platina, Æ-
 neas Sylvius, Gobelinus Persona, Monstreletus,
 Trapezuntinus.

Fulgofus Corius, Ambrosius Camaldulensis,
 Wimpelingius, Bonfinius, Annus Viterb., cujus
 Berofus Commentitius habetur, Laonicus Chal-
 lyconcas Gaguinus.

Seculo 16to. Sabellicus, Jac: Philip: Bergo-
 mas, Coplenucius, Comineus Leander, Alber-
 tus, Naumerus, petrus Crinitus, Simonetta,
 Guicciardinus, Langius, Rivallius, Joannes Ma-
 gnus, Olaus Magnus, Krantius, Vollaterranus Po-
 lydor, Virgilius, paulus Æmil., Bòethius, Aven-
 tinus, Trithemius, panvinus, Dubravius, Lazi-
 us, Fazellus, Bombus, Card., Jovius, Cromer-
 us, Ferdinandus de Castella, Morales, Surita,
 Folieta, Flamma, Lippomanus Card. Surius,
 Sigonius, Leslæus, Sanderus, Belforestus, Ge-
 nebrardus, Oforius, Buchananus, Ciacconius,
 Florim. Remundus, Petrus Opmeerus.

seculo 17mo. Cæsar Baronius Card., Mas-
 sejus, Mariana, Orlandinus, Vinandus Pighius,
 Thuanus, Sacchinus, Ayla, Gratianus, Rosu-
 cydus, paruta, Bzovius, Boverius, Bentivolus
 Card., Famianus Strada, Capriata, Turtura, Gro-
 tius, Gramontius, Bollandus, Lufnianns, Ug-
 hellus, Samarthani fratres, Alphordus, Labar-
 dæus, Baptista Nanus, sfortia pallavic: Card.

Raynaldus, Labbe, Gallutius, Dondinus,
 Campellus, Henschenius Lecont, Oldoinus. Da-
 niel, Bartolus.

Carol: Cochinus, Sylvius, Thilemontius, Bol-
 lovacus, Henricus, Aadrianus, Valemon, Fran. Ma-
 ria Florentinus, Henricus Norisus C. Ludovicus

Thoma

Thomafinus, Anton: Patrifius Eman. Schelstratus

RHETORICA ORATORIA, POESIS.

Seculo 1mo L. Annæus Seneca Pater, Cæcilius Collantianus religione Judæus, M: Antonius Liberalis, Staius Surculus, five Urfulus, quem aliqui cum statio pòeta confundunt, Fabius Quintilianus, Rhetores.

Messala Corvinus, Asinius Gallus, Q. Haterius, Votienus, Montanus, Domitius Afer. Oratores.

philistion Mimographus, Ovidius, Phædrus, Persius, Juvenalis, Silius Italicus, P. Staius Papinius Salejus Bassus, Lucanus, Petronius Arbitrator, Valerius Flaccus, Martialis, Pòetæ.

Hierotheus primus Pòeta Christianus excellit pangendis sacris hymnis.

Seculo 2do Dio Prusæus, Dio Chriftostomus, Aphthonius, Fronto Cornelius, five Prifcus philosophiæ simul, & dicendi præceptor, M. Antonino Imperatori carus, Rhetores

Plinius Junior ex Senioris Sorore natus, Pannetius Cretensis, Oratores.

Terentianus Maurus, Mesomedes, Palladius Rutilius Senior, Lucius Valerius Pudens 13. annor: puer in Agone Capitolino victor, pòetæ.

Eloquentia, qua in liberis populis semper maximè valuit, Cæsaribus rerum potentibus Romæ prius à rostris, & à foro penè repulsa languet.

Seculo 3tio. Fugamus, porphyrius, qui & philosophus, Eumenius, Rhetores.

Tatianus Rhetor, & Orator Christianus, S. Iustini Martyr discipulus magno cum plausu in prima ætate Oratoriam docuit, Eusebio teste

sed

sed postea errorum Magister factus est Encrati-
tarum Parens.

Numeriano Imperat: posita est statua in Bi-
bliotheca Palatina cum inscriptione. *D. Nume-
riano Oratori potentissimo. Vopiscus.*

Oppianus Cilix Halicutic, scriptor, Neme-
sianus Olympius, qui de venatione scripsit. *Poëtæ.*

Philippus Imperator ad cōcēendam Poëta-
rum licentiam nomina eorum delet ex albo
professorum 248.

Seculo 4to. Minervius Burdigal, Gennadius,
Mufonius, Homerus, Libanius, Marius Victo-
rinus. Nazarius, S. Augustinus, Rhetores.

Eunomia Virgo Christiana eloquentiæ lau-
de par patri Nazario. *Euseb.*

Prohæresius, Julianus Imperator, SS. Greg:
Nazianzenus, Basilius, Gregorius Nyssenus, Hilarius
pictav. Heronymus, Ambrosius, Oratores.

Trifillius Juvencus presbyter, S. Gregorius
Nazianzenus, S. Paulinus Nolanus, Festus Avi-
enus, Symposius Celsus, palladius, Rutilius Iun:
S. Damafus poëtæ.

*Poësis & eloquentia, qua priore seculo jacue-
rant, visa sunt reflorescere.*

Seculo 5to. Symmach., Aufon. Gallus,
Synesius, Sylvius Bonus Aufonii æmulus.

Cl. Marius Victor, Godelbert., Sidon. Apol-
linar, S. Hilar. Arel. Rhet. & Orat.

*Eloquentia qua superiore seculo silere in foro
caperat, hoc maxime tonat in Templis.*

Prudentius, Proba Falconia, Synes., Aufon.,
Rufin., Florid., Dracont. presb., Claudian. Rut-
til. Gallican., Sylv. Bonus, Cyrus Panoplitæ,
Rustici. Elpid. Theodorici Medic., Poëtæ.

Glaudian. dictus est ab Imperatoribus The-
odosio, & Honorio, qui statuam illi posuere.
Pregloriosissi. Poëtarum.

Seculo 6to. Boëtii Poësi nihil illustrius ha-
buit

buit hoc ævum. Laudatur & Helpis ejus uxor
pœtria nobilis M. Aurel. Cassiodor. Rhetor.

Marinus Neapol. Magistri Procli. vitâ solu-
tâ, & victa oratione descripsit.

Thelesin. Ælius, Arator, Alcimus, Avitus
Melchicus Avellon: Merlin. Caledonius Britan-
norum Vates, S. Venant. Fortunat: E. Pictav.
pœtæ.

Cosrões II. Persarum R. Græcos scriptores.
& Pœtas perficè vertit. Agathias 540.

Seculo 7mo. S. Columban. Ab Oriens: E.,
S. Eugenius Toletan. junior Greg. pifid. pœtæ.

Hoc seculo Eloquentia omnino defecisse
in Italia visa est.

Pœsis verò apud Arabes hujus artis aman-
tissimos maximè floruit; quare aliqui inter eos
Caliphæ carminum gloria inclaruere. Ex erudi-
tissimo Huetio in Dissert. de Pictis Hist.

Alcoranum mahometes rhythmicis versibus
condidit, ut imperitæ multitudini gratius acci-
deret, si vera prodit. *Gen. erard.*

Seculo 8vo. S. Adelmus, & Iglacus Rhetor
& pœta. ratuvinus, Cudbert., Magefcus, Mor-
dacus Scotus. Pœtæ.

In Bedæ celebri Epitaphio, si hoc ævo
scriptum est. *Hæc sunt in fossa Bedæ Venerabilis ossa;*
Rhythmi carminis initium agnoscimus.

Carolus M. Hadriani I. Pontificis sepulchrum
carminibus decoravit.

Hymnos cum laude scripsere Paulus Dia-
conus Warnefridi f. & S. Cosmas Hierosolym.
Majumæ E.

Rabanus Maurus, & Hilduinus ad IX. Ro-
bert. R. Galliæ, S. Odilo, & B. Petrus Dami-
ani ad XI. seculum ex X. revocentur.

Seculo 9no. Epitaphium Bonifacio IV scri-
ptum sub Gregorio IV. docet jam tunc Rhy-
tmica carmina placuisse. *Videatur Papebroch in*
Propyl. Theo.

Theodulphus E. Aurelian. donatus est à Ludovico pio libertate, & infulis pœsis præcipuè merito, si vera sunt, quæ aliqui scribunt.

Vandelbertus, cujus est metricum Martyrolog: Bedæ falsò adscriptum.

Hugbaldus Monachus scripsit in laudem Calviti carmina 300. quorum omnia verba incipiebant à lit: C.

Bristanus Croylandensis, Heiricius, Milo, Salomon E. Abb: pœtæ.

Seculo romo. Rabanus Maurus, Hilduinus Ab. Orat. & pœtæ.

Leo V. cognomento Sapiens Imper: & Orat. Constantinus Porphyrog. pœta.

S. Odo Cluniacensis Abbas, & Rosuvita, seu Rosuvinta Sanctimonialis pœsim adamarunt. B. petr. Damiani à Musis non abhorruit.

Symeon junior scripsit hymnos.

In Italia nullus est habitus, vel Oratoris, vel Pœta nomini par teste Sigonio.

Herigerus Ab: Laubiensis Pœta.

Robertus Gall. r. Hermannus Contractus, S. Odilo Ab. Clun. scribendis Hymnis claruere.

Roberto tribuitur sequentia quâ utitur Ecclesia, *Veni Sancte Spiritus.*

Seculo 11mo. Michaël VII. Imperator Græcus musarum plus æquo amator, Gvillelmus Apulus Pœta Historicus.

Villeramus Ab. soluta & vinc̄ta numeris oratione Cantic. illustravit.

Alphanus E. Salernitan. Orat & Pœta.

In numo Victoris II. Pontif. manus è nube clayem D. petro porrigit, cum lemmate, *tu pro me navem liquisti, suscipe clavem.*

Quare hoc saltem seculo nati Latini Rhythmi.

R. secom - Bem - Ghebirol. Hispan. Rhythmorum apud Hebræos carminum auctor.

Seculo 12mo. Galiredus Rhetor, & Pòeta.
 Baldricus, Guntherus, Joannes Tzetzes,
 Gotfridus Vinton. Gvilelm. Cestrensis, Ruper-
 tus Tuitiens. Ab. Petrus Pictaviens. Josephus
 Iscanus, Marbadus E. Pòeta

Hildebertus E. Pòeta & Orator.

Leo ob excellentiam in pangendis carmini-
 bus Rhythmicis antea inventis, nomen illis fecit.
Papebroch.

Pòetæ provinciales hoc sæculo præcipuam
 laudem Pòesis ferre cæpere.

Italici Rhythmi imo apud siculos usurpati,
 mox ab aliis sequenti sæculo transiere ad Italos.
Petrarcha in pref. Epist. ad Fam.

Seculo 13tio. Cyrus Prodrumus Sylvester
 Gyraldus, Matthæus Vindocinensis Pòetæ.

Pòetis Provincialibus hoc ævo plaudit Eu-
 ropa, inter eos præcipuè laudatur Arnaldus Da-
 niel, ex quo Dantes, & Petrarcha plurimum
 profecere.

Joannes de Meung. Gallicæ eloquentiæ Pa-
 rens, & Pòeta.

Stephanardus de Vico-Mercato Chroni-
 con. Metricum edidit. Engelbertus Ab. Pòeta.

Guito Aretinus, & Entius Rex Sardinia
 Pòetæ Itali.

Dantes Aligerius Pòetarum Italicorum do-
 ctiſſimus.

Seculo 14to Maximus planudes Pòeta.

Franciscus Petrarcha Rhetor, Orator, Pòe-
 ta Latinus, & Italus laureâ donatur in Capito-
 lio 1341.

Fatius de Ubertis, & Francisc: Barberinus
 Pòeta Etrusci.

*Franciscus Petrarcha, excussis Italia bibliothecis,
 neglectos veterum scriptorum codices, in medium
 legendos protulit. Hinc Pòesis, & eloquentia apud
 Italos caput aliquando extulere.*

Seculo 15to. Jovianus pontanus, Hermolaus
Barbarus, Nicolaus de Clemangis, Rhetor &
Pòetæ.

Trifiodorns, petrus de Rosenheim, Pòetæ.
Rödulphus Agricola Rhetor.

Æneus Sylvius postea pius II. Orator ævo
suo quotquot in Europa viverent omnium elo-
quentissimus.

Jacobus I. Scot. Rex Patrii carminis gloria
nulli secundus. *Leslaus.*

Jacobus Wimpellingius, Angelus politianus
Leonis X. præceptor, Rhetor, Phylos: Pòetæ.

Maximilianus I. Imperator Germanica pò-
ëmata scripsit.

Seculo 16to. Majoraggius, Muretus, Ama-
sæus, Robortellus, Beroaldus, Longolius, per-
pinianus, Panigarola, Cavalcantius, Bentius,
Rhetor, & Orator.

Baptista Spagnolus, vulgò Mantuanus, Sa-
nazar Fracustorius, Vida, Navagerius, Amalthei
fr. Buchananus pòetæ Latini Ronfardus Pòetæ
Gallus.

Laudantur inter Italos Bojardus, Casa, Bem-
bus, pulcius, & Alamannus, sed Areostus, Taf-
sus Græcorum, & Latinorum maximis pares
habentur.

Selimus I. Turc: Imper. Pòësis cultor apud
suos.

*post interitum latina lingua nunquam felici-
às culta ha facultates.*

Seculo 17mo. Stephonius, Strada, Voffius,
pater, Gallus, Petiot, Peravius, Causinus, O&:
Ferrarius, Sradius, Sfort. pallavic. Card. Don-
din., Favoritus Rhetor & Orator.

Galli veram hoc ævo veteris eloquentiæ
speciem capisse videntur.

Stephonius, Pulcharell: Torrentius, Sarbie-
vius, Barlæi, Grotius, Balde, Hoschius, Don-
din.,

din., Vallius Favorit. Rapinus, Pòetæ, quibus præsidium, & decus, addunt Urb. VIII, & Alexan. VII.

Itali verò Pòetæ Guafin., Marinus, Tansillus, Chiabrera, Testius, Cæsarinus, Bonarelli, Ciampol. Jul. Rospigliosius Sydus Oolorum, & Rom.: Sont:

Sanctolius Victorin. in Lyricis præstantissimus, Nicolaus Balettus. Ines, Kwiatkiewicz, Słowicki, & alii plures in polonia Rhetores ac Pòetæ insignes.

òetæ Ital. Carol. Maria Madius, Francisc. Hidron. Ofich. Elegiar.

PHILOLOGIA, ET GRAMMATICAM.

Seculo imò M. Verrius Flaccus, Probus Beryten., Q. Remnius palemon, Demetrius Ixi-on. Grammatici.

Sextus Pomp: Festus, ut aliquibus placet, sed ejus ætas incerta, certè post Martialem, & fortasse sub Imperatoribus Christianis.

Asconius pedianus Ciceron. Scholiastes, & L. Iun. Moderatus Columella nobiles Philologi.

Auream latini sermonis atatem ad extrema Augusti tempora, argenteam verò ab his ad Neronis mortem eruditissimi Grammatici producunt. Videantur hac de re scioppius in opus: de stylo Historico, & Borrichius de. variis latine lingua atatibus.

seculo 2do. Apollonius Alexandrinus, ejusq; filius Herodianns sub M. Antonino Grammatici ei celebres apud Græcos. Nicanor Hermiæ fil: Gram. Græcus.

Aulus Gellius Noctium Atticarum Scriptor, quem alii Agellium dicunt, floruit Romæ sub Antonino Pio.

*Ænea latini sermonis atas, quæ Vespasiano re-
rum potente, caperat, Hadriano moriente, desinit.
Ferreæ succedit Ænea usq; ad initium V. à Chri-
sto nato seculi. Hoc est usq; ad tempus, quod Ro-
ma expugnata est à Gothis, quibus cum loquendi
barbaries infusa est urbi.*

Seculo 3tio. Censorinus præter librum de
die natali de accentu opus edidit Sidonio Apol-
linari sæpe laudatum, ideoq; Philologis, & Gram-
maticis rectè adnumeratur.

Lupercus Berithius Philemon, porphyrius
Tyrius Grammat. Hujus opera ad Grammaticam
spectantia numerantur à Suida. Malchio Presbyt.
Rhetoricæ, & Grammaticæ professor præfuit
Sholæ Antiochenæ Euseb. l. 4. c. 23.

Latini Sermonis proprietates hoc ævo serva-
ta est à Juris-peritis Papiano, & aliis, qui in
sua sede numerantur.

Seculo 4to. prohæresius, Flav. Vegetius,
Macrobius. philol.

Evantius Cretus, Ælius Donatus, qui ve-
tustis auctoribus explicandis collapsum Latinum
Sermonem conatus est instaurare.

Gulphilas E. Gothicarum literarum inventor,
ut quibusdam placet. Gram: Sosipater Charisius,
& Diomedes hic à nonnullis locantur, sed ve-
rè de illorum ævo non liquet.

*Jam sub Juniore Theodosio Græci sermonis
candor caperat infuscari, ut ex inscriptionibus ejus
temporis Philelphus affirmat. Du. Fresne.*

Seculo 5to. Sub initium V. à Christo nato
seculi finitur atas latini sermonis ferrea, quam
lignea consequitur ad Justiniani tempora Sciopp.

Hiparchius Alexander Gram. græc. Sexvius
Virgilius interpres, ut nonnullis videtur.

S. Augustin. Grammatica scribit.

Puncta Hebraica, quæ vocalium instar essent
legenti, primùm excogitata à duobus Masore-
tharum Principibus 478.

Hi fuere Aaron Ben-Afer, & Jacob Ben-Nephtali, verum alicubi dissidentes. prioris lectionem Hebraei, Occidentales, posterioris Orientales plerumq; sequentur. *Genebrard.*

Seculo 6to. *Luceam ab hoc seculo lingua latina aetatem Grammatici numerant, cum Longobardis regnantibus novum loquendi genus ex plebeia Romana, & Germana conflatum invecum est Scioppius.*

Orion Theobanus Græc: Gramm: Fulgent: Placiades, Suidas, Monach: priscian: Gramm: & Ppilol: Græc:

S. Gregorius Mag. lib. 6. Ep. 9. fatetur se græcè nescire; nec esse Constantinopoli, qui latinè reddere græca possit. Hinc liquet utriusq; lingvæ neglectus.

Seculo 7mo. Deperditam hujus initio seculi lingvam latinam, falso docet Rou in Tabul. Chronolog. 606.

S. Isid: E. Hispal. celebrem de Verb: Origin: librum scribit. Nondesunt qui nobile opus alii tribuant. *Du Fresne.*

Joan: Stobæus, & Nonnius Bancherens: Philol.

Maidulph. Scotus græcæ, latinæque lingvæ Scholam in Anglia aperuit, ut apud exteros colerentur, quæ in natali solo apud suos doctorum lingvæ negligebantur *Leslaus.*

Felix Longobard. Gram. quem laudat paulus Diacon.

Seculo 8vo. Beda Vener. ejusq; discipulus Alcuinus Grammatica scribunt. *Vossius.*

Hoc & sequenti seculo insignis erat nomenclatura Grammaticum appellari. Angel. à Nuce in Notis Osiens.

Monachi Bizantio à Copronymo puls, Romæ à Steph: III. locantur Monasterio, quod ab illis græcam lingvam instaurantibus græcæ Scholæ nomen invenit: *Mss. Card-*

Carolus Magn. Roma. Latinos Grammaticos in Galliam vocat. *Ex Vita.*

Walid Saracenorum Calipha prohibet græcè quid literis consignari, vultque omnia Arabicè scribi *Miscell.*

Seculo 9no. Photius S. Constantinop: philologus eruditissimus, sed vir pessimus.

Paulinus E: Forojulienfis, & Ioan: Scotus Eringenæ, Smaragdus Ab: S. Michæelis Grammat.

Rabanus Fuldenfis primus in Germaniam græcas literas invehit.

Caroli M: Nepotibus imperantibus Gallicæ, & Italicæ linguæ principia notant plerique scriptores apud Carolum Du Fresne in præfat. ad opus egregium de vocab: mediæ ævi.

Seculo 10mo. Salomon Constantiens: E: Ab: baricus Ab. Abindoniensis. *Du Fresne.*

Alfredus R. Ss: Dunstanus, & Albelwaldus. E. E: jacentes post Dænorum irruptionem latinas in Anglia literas excitant Idem.

Ratherius E: libellum suum de arte Grammatica inscripsit: *Serua dorsum*, quod puerorum dorsum servare posset à flagris.

R. Adonim: Ben - Temnim Grammaticam Hebraico: Arabicam dedit.

Ex Ebitaph. Greg: V. Rom: Pontifi: discere licet, jam hoc seculo vulgarem, hoc est Italicam linguam à latina lingua esse discretam.

Usus Francisca, vulgari, & voce latina.

Instituit populos eloquio triplici.

Secul. 11mo. Ioan: Curopalates Philol: Græcus.

Cognomen aulæ seu Palatii Ministrum notat. Aliis dicitur. Ioannes Scylizza.

Papias Longobardus auctor magni Dictionarii Latini. Trithemius perperam transtulit in seculo. 13. *Du Fresne.* apud Latinos nullus erat literarum humaniorum cultus.

Apud

Apud Hispanos literæ Hebraicæ florere incipiebant, ut habet *Genebrardus*.

Hinc R. Judæ Davidis F. R. Ioan. Cordubensis, Moses Kimchi Davidis. fr: Grammatici nobiles *Gaultetius*.

Seculo 12mo. Eustachius Homeri interpres, & Ioan: Saresberienſis Philol:

R. Aben-Eſra ſive Abraham Ben-Eſræ, & R: David Kimchi Hebræi Gramm:

Romanus populus lingua, quam nunc Italicam dicimus, hocævo utebatur, ut liquet ex Epistola Cleri Romani ad Aenobarbon Gaja 1160 apud Baronium, in qua hæc verba adducuntur: *Papa Vittorè S. Petro, l. elegge.*

Ante Philippum Augustum nullus liber Gallicæ lingvæ scriptus fuerat, Genebrardò teste, nec, ut ego cenſeo, ullus Italicæ.

Seculo 13tio. Ugutio Ferrariens E: auctor Diction.

Alexander de Villa Dei Grammat:

Arnaldus Daniel Pòeta provincialis patriam linguam perfecit, ex qua deinde Etruſcæ, ſive Italicæ dicta eſt *Velluson: in Dantem.*

Græca vulgi lingua imperantium Francorum vocibus pluribus admiſſis literata omnino deſcivit:

Dantes Pòeta Etruſcæ lingvæ nitori plurimum contulit uſque ad 1320. quo Ravennæ deceſſit.

Seculo 14to. Petrarca provincialiũ vocibz ad Italicæ formam flexis linguam Patriam amplificavit.

Nicolaus Oretimus phil., Emanuel Chryſolor. phil: & Gram:

Leona: Aretin: Phil.

Latina lingua apud Hispanos hoc ævo prope modum exſtineta eſt cum nullus in foro illius eſſet uſus: juſſerat enim ſeculo ſuper. Alphons Sapiens, ut Hispania lingua reſforenſes agerentur.

Emanuel Chryſoloras 1395. in Italia quaſi limina

limina reducit græcas literas, quæ per annos ferè septingentos exulaverant. *Palmer.*

Seculo 15to. Georg: Trapezun. Volaterran. Fulgofius, Polydor, Virgilius, Leo Baptista Albertus Rodulp. Agricola, Robert: Valturius, Pompon. Lætus, Jovian: Pontanus, Hermolaus Harbarus, Angel: Politianus, Coel. rhodiginus, Alexander ab Alexandro Philol.

Poggius Florent., Laurent. Villa, Gaspius Bergom., Gaza Perottus, Theodor: Lascaris Joan. de Janua, Quintianus Sara, Ambrosius Calepinus, Marius Nizol. Grammat.

Seculo 16to. Volfang. Latius, Petrus Crinitus, Beroald. Leonicensis, Budæus Valerianus, Turnebus, Dalecampius, Gyrald., Victorius, Goropius, Erasim., Natalis Comes, Manuti tres, Fulv. Vrfinus, Jul. Cæf: Scaliger, Faber, Ciccicon, Pigon, Cefner., Vignoreus, Mazonius Phil:

Demetr: Chalcondilas Græc., Zenobius Acciajol., Despauter, Varchius, Dolet., Clenard. Alvar. Grammat. *Hoc tandem avo Lingua latina visa est reviviscere.*

Buburtius politioris literaturæ avarus, Furterius, ac Ricalerius Gallicæ lingvæ discendæ multum profuerat.

Enituere præterea Carol. Congeus Io Baptista Thertius, Hadrian. Balettus, & alii.

NOVA INVENTA ARTIFICES NOBILES.

SECU. 1mo. Theriaca ab Androâcho Cretensi inventa. Vitri flexilis temperamentum, Tiberio Principe excogitatum, sed ejusdem jussu tota cum artifice officina abolita, ne pretium æris, argenti et auri metallis detraheretur *Plin.*

Quinquennalia certamina Romæ celebrata Neronis Principatu. In his ut cætera mittantur, Pœta victor æneo vase, & corona donabatur, ut liquet ex Nummo apud Trifanum.

Ludi Capitulini sub Domitiano 85.

Seculo 2do. Quanti hoc ævo fierent nobiles artes, discere licet ex eo, quod de Hadriano narrat Dio in vita ejusdem, *Hadrianus celebres quosdam & excellentes artifices, quos æquare non poterat, subvertit, alios ceu studiorum, et artium emulos interfecit. quippe cupiens omnes in quacunq; arte & disciplina superare.*

Seculo 3tio. Artes omnes bellis ubiq; terrarum sævientibus languent.

Instituta annorum numeratio per annos imperii Diocletiani, usq; ad annum Domini 532. duravit, annis 284.

Seculo 4to. Magnus Constantinus primus Vexilla notat Crucis signò.

Indictiones institutz, abrogatis Olympiadicibus 312. sive 313.

Aureus numerus excogitatur 325.

Aureâ coronâ primus inter cæsares utitur Constantinus post Imperii sedem Constantino-polim translata.

Venatio Accipitraria inter Romanos, vel Constantini, vel Theodosii Senioris ævo initium habuisse videtur. *Vössius.*

Flavius Dexter primus annos numerat à Christo nato in fine seculi.

Seculo 5to. Ratio glutinis Athenis inventa, Arcadio principe per Philistium, cui, quod rei literariæ plurimum profuisset, statua posita.

Gothi ubi semel Italia potiti sunt, cum omnia barbaro more in armis ponerent, nobiles ab ea arte eliminaverunt; quàmvis eas alere Theodoricus Rex, teste Cassiodoro conaretur.

Amalafuntha Theodorici filia post mortem Patris

Patris, Amalarici filii tutrix frustra Gothos suos ad literarum, & artium nobilium studium pellere conata est.

Seculo 6to. Specula ænea uxoriam Procli, inventa sunt 514. Horrologium machinale, his, quibus utimur, haud absimile primum à Bôétio in turri Ticinensi adinventum aliqui suspicantur.

Serici ex bombycum ovis conficiendi ratio innotescit per Monachos ex India appulso 557. M. Aurel Cassiodor horologia miræ artis, lucernas semper ardentis habuisse traditur.

Seculo 7mo. Ignis Græcus Callinici inventum.

Sabinianus Papa horas diei, tintinnabuli sonitu primus distinguit.

Mahomete à Mecha fugiente 622. incipit Hegira, hoc est annorum lunarium apud Arabes supputatio ab ea fuga. Æra Isdegerdis ab ejus obitu 622.

S. Eligius antequam Novomiensi insula donaretur, aurifaber per Galliam celebris. Exstat adhuc ejusdem opus nobile Mausolæum S. Martini E. Turon.

Seculo 8vo. Qui putant hoc seculo indutias ferreas equorum soleas procul dubio censentur errare, ut eruditè suo more docet Fabretus in Syntagmate ad Column. Trajani.

Constantinus Copronym. Pipino Regi organa in Gallis, non ante visa dono mittit. 757 Sigebert.

Zacharias Hierosolym. Regis legatus Carolo M. S. Sepulchri Callariæ, & Oliveti claves cum vexillo desert 800. *Eginarth in Vita.*

Seculo 9no. Legati Persarum Regis Carolo M. illunetarium horologium affabrè admodum constructum ferunt, quod ab Eginartho in ejus vita describitur. Usus cognominum

scribendorū apud Arabes cæpto inde traducto ad Hispanos, eisq; seculo 10. frequentato, ac deniq; ad Francos Italosq; traductus *Henschen. Tom. 7. Maii pag. 793.*

Viguerat, ut notum est, in Italia cognominum usus, qui à Longobardis sublatus magno Historiæ damno, qui inde facta fuerat obscurior, undecimo tandem seculo restitui cæpit.

Seculo 10mo. Primordia Feudorum, ut loquuntur sub Carolo Simplici in Francia, & in Germania sub Conrado 1.

Hastiludia, sive, ut vulgus dicitur, torneamenta primū usurpata ab Henrico Aucupe. 938.

Gentilitia familiarum insignia occasione dictorum ludorum primo fixa, & certa. *Ita Menestrier. sed Chartarius aliud sentit.*

Typographiam hoc seculo à se inventam Sinæ gloriantur.

A Gereberto Monacho, qui postea Silvester II. Horologium Magdeburgense constructum est, in quo conspicua erat stella polaris.

seculo 11mo. Exolescente extremi iudicii metu, quo multi deterriti, tanquam in fine decimi seculi instantis omnia neglexerant, artes iterum coluntur.

Notæ musicæ, ut, re, mi, fa, sol, la, à Gaidone, Aretino Card. excogitatæ.

Sacchari cocturam, Rhabarbari, Mirabalani, & Tamarindæ usum medicina debet Avicennæ.

Desiderius Ab. Casin. vocatis ex Græcia peritissimis, ut ea ferebant tempora, artificibus, curat artes nobiles in Italia restitui. *Ostiens.*

Seculo 12do. Bombycinæ, vestes captivitatibus Græcis opificibus orbi occiduo innotescunt, agente Roderico siculo.

Carroccum præcipuum olim apud Italos in bello vexillum à curru, cui soletur imponi appellatum, hoc sæculo ab Archiepisc: Mediolan: Henberto

Heriberto inventum putat du Fresne, sed ejus
usus videtur antiquior.

Vino excoqui cæpere cadavera, ut ossa
possent à carnibus facilius separari, vetuit id po-
stea sequenti seculo Bonifacius VIII.

Triboccus militaris machina celebris olim
apud Germanos, primo apparuit in expeditione
Thuringica ab Othone IV. *Genebrard.*

Seculo 13tio. Insigne tentorii inventum ad
Fridericum Imper: à Sultano missum in quo so-
lis, & Lunæ imagines artificio motu cursum su-
um certis spatiis peragebant, & diei, noctisq;
horas designabant.

Conradus Schirensis Chronologus ex Ma-
billonio in Germanico Itiner. aliorumq; suspi-
cione, aliquem Optici tubi usum videtur habuisse.

Conspicilia ad oculorum laborantium sub-
sidium, vel inventa, vel ostensa ab Alexandro
Spina Dominicano. Ex Epist. Elegantissimi Re-
di, qui veterum inventum ex Plauto putant,
procul dubio falluntur.

Seculo 14to. Utilissimum Acus Nauticæ in-
ventum per Flavium Glojam Amalphitanum 1000.
Perperam Joan. Gej. Melphen: appellatur ab his, qui
Melphim, ab Amalphi non distinguunt, ut Vossius
Labbæus, & alii.

Æra in Aragonia abrogata, inducta à Chri-
sto numeratione 1358. ut mox in Castella 1383
in Lusitania 1415. Bombardæ à Bertholdo ni-
gro Germano adinventæ 1380.

Artem per æra celata multiplicandi imagi-
nes invenit suo initium sæculo. Thomas Fini-
guerra aurifex Florentinus, quem imitatus est
Baccius Buldin. sed utrinq; superavit Anton.
Bullajol: *Baldinus: in erudito opusc: hac de re
edito.*

Seculo 15to. Typographia inventa Argen-
tinæ

1440. à Ioan. Gurtemberg. seu ut alii ma-
lunt Mogunciae à Ioan: Factio. 1452.

Cusi primùm Augustin: de Civitate Dei, &
Lact: Firmian: ut multis placet.

Typographi inter primos florere Zellius,
Ionson, Amerbaccus, Eroben., Oporin., We-
chellii, Iodoc., Badius Ascens.

Petrus Navarr. cuniculos nitrato pulvere
primus replet seculo 15. in fine inclinante.

Seculo 16to. Navigatio universum orbem
terrarum circumdans primò facta 1519. evoq;
victoria, cui præerat Ferdinand. Magellan: cog;
mortuo navem reduxit Ioan: sebast: Canut:
Cantab: 1522. *Osorius.*

Ejusdem navigationis gloriam hoc eodem
seculo alii tres tulere, Angli Duo Francisc: Dra-
cus, Thom: Sandiscius, & Batav. Oliver: Van-
dernoit.

Orichalchum factitium excogitatur. Aqua
fortes, ut dicunt, inventæ

Reperta capella, seu Vasculum ex osse su-
buro ad auri & argenti purgationem.

Florent insignes Typogr. Manutii, tres Gry-
phi, Plantini, Stephani tres.

Ars consiciendi aulæa introducitur Roma
à Ss. D. N. Clemente XI.

Celatura sub Ludovico M. hoc ævo pluri-
mùm profecit.

**URBIUM NATALES
ET ALIA ARCHITE
CTURÆ OPERA ILLU
STRIA.**

Seculo 17mo. Cæsarea Philippi ad fontes Ior-
danis condita 12.

Colonia

Colonia Agrippina Germanici Cæsaris 63
pus 15.

Ratisbona olim Imbripolis 32.

Portus Romanus ad ostia Tiberis à Clau-
dio Cæsare. 42.

Fossa Corbulonis inter rhenum & Mosam
47. Hoc est Canalis á Rheno derivatur per Cor-
bulonem spatto 23. M. pass: Mosæ congregiendi
ad Cimpam pagum. *Ortel.*

Seculo 2do. Trajanopolis altera in Phry-
gia, altera in Tracia sub Trajano.

Hadrianus instaurat Hierusalem, & de suo
nomine ~~Æliam~~ appellat.

Pontè planè admirando Trajanus Danubi-
um jungit cujus adhuc manent nomen, & ve-
stigia.

Murus dividens Scotiam à reliqua Britan-
nia per 80000. passus ab Hadriano ductus.

Hadriani apud Tiburtes Villa, cujus adhuc
rudera miramur. In ea provinciarum, & loco-
rum celeberrima nomina inscripserat, veluti Ly-
cæum, Academiam, Canopum, Pæcilen,
Tempe. *Spartianus in Vita.*

Seculo 3tio. Brandeburgum in Germania
à Brenno positum 211.

Sicambria, quæ nunc Hungarorum Buda
conditur 224.

Philippopolis á philippis Imperat. Bosra in
Arabia ab iisdem instaurata 245.

Firmus Tyran. domum è quadratis vitris
bitumine. & aliis medicamentis infertis habu-
isse scribitur à Vopisco.

Aurelia in Gallia ab Aureliano 273.

Severi Vallum inter Scotiam, & reliquam
Britanniã 207. Bodotria ad Clontæ æstuarium per 132.
M. pass: ubi antea agricola Provinciam finire
decreverat *Buchanan.*

Seculo 4to. Byzantium à Severo excisum

à Constantino Magno instauratur, ac nova Roma, & Constantinopolis dicitur.

Basilea sub Valentiniano II. ex Augustæ Rauracorum reliquis 374.

Templum Antiochenum nobilissimum, Dominica aurea dictum Anno 328. inchoatum 341. dedicatum.

Seculo 5to. Ferrara à Vico Ferrajola, & fossa, quæ in Padusam ducebat, ubi forni arii mænibus cingi cæpta 433.

Venetæ regionis incolæ, Attila Galliam Cisalpinam impunè vastante, in paludes Adriatici sinus confugientes, nobilissimæ Urbis Venetiarum fundamenta locant 452.

Aetii jussu, è cespite murus excitatur ad excludendos Scotos, Pictosque à reliqua Britannia, *Leslaus Buchanan.*

Seculo 6to. Antiochia à Justiniano instaurata, Theopolis appellatur 529.

Gnesna in Polonia à Lecho Croata condita 550.

Victoria civitas in Hispania à Leovigildo: 580.

Ferraria munita à smaragdo Exarcho 585.

Theodelapius Dux sub initium seculi ponte simul, & aquæductu planè mirabili spoleti duos montes jungit *Campell. Hist: Spoleti:*

Templum S. Sophiæ celeberrimum Constantinopoli Justinianus erigit, eique trecenta sexaginta quinque suburbia pro dote assignat, ac mille Clericos constituit, qui rem Divinam in eo faciant.

Seculo 7mo. Urbs Sangallens. in Helvetia conditur: 620.

Ferraria amplificata à Rom: Pontifice Vitaliano 657.

Ferraria in oppositam Padi ripam translata 673.

Pampilona per R: Bambam 674.

Praga in Bohemia incipit ædificari 686. & Cracovia in Polonia.

Templum ea ætate nobilissimum, nunc vix mediocribus comparandum, D. Ioan: Baptistæ à Theodolinda Longobardorum Regina Modoetiæ ponitur.

Seculo 8vo. Ovetensis civitas in Hispania 760. Viterbium à Luitprando Longobardorum Rege ædificatur, vel saltem mænibus cingitur.

Casinese Monasterium à petronace 720. cæptum instaurari, ad eam amplitudinem, & opes excrefcit, quibus postea floruit. Caroli M: opus decennale pons super Rhenum.

Templum D: Petri in cælo aureo à Luitprando Ticini conditum, & opulentissimis Auctum donariis, in quo D: Augustini corpus collocavit.

Seculo 9no. Dresda ad Albins 808. Aquisgranum 809. per Carolum M: conditæ.

Florentia per ejusdem instauratur opus, præcipuè urgente Guillelmo Achai scotorum Regis fratre *Lesaus*.

Nobile templum à Pippino Caroli M. filio, Veronæ, D. Zenoni E. erigitur, quòd integrum adhuc perseverat.

Alphonsus III. M. Compostellanum D. Jacobi templum ingentibus sumptibus ædificat 882. Zamosa in Hispania ab eodem condita 889.

Canossa Castrum in Æmilia celebre conditum ab Artone, sive Actio Mathildis Comit. proavo sub initio sæculi. *Floren.*

Seculo 10mo. Calecutum apud Indos initio sæculi à Saracenis, Monachium Bavarix Ducum sedes sub Othone I. Magdeburgum rogante Æditha Imperatrice 950. Hala in Saxonia 981. Cairum propè veterem Memphium à Iohar Saraceno 968. ædificantur.

Nonantulæ & Farfæ Monasteriis nihil hoc ævo in Italia magnificentius.

S. Marci celeberrimum Templum Venetiis inclinante seculo plurimum à Græcia architectorum operâ inchoatur.

Seculo 11mo. Troja in Apulia à Bubagno, seu Bolano Græco ædificatur 1022.

Scaphusiana Urbs apud Helvetios conditur. 1053.

Plura. teste Glabro instaurantur, plura conduntur nova per Europam Templa.

Pisani Basilicam egregiam à Siciliensibus manubus exstruunt 1012.

Phanorum exemplo excitantur Etrusci & Florentiæ I. Miniatis in Monte 1020. Lucæ S. Martini Templum 1062. ædificatur.

Seculo 12mo. Galitium in Lusitania 1123. Rostochium 1145. Berlinum 1143. Alexandria è palea dicta 1168.

Mediolanum, Cremona, placentia, ab Ænobardo excisæ, brevi felicius resurgunt 1168.

Berna & Eriburgum 1180. conditæ.

Templum maximum B. Virgini Lutetiæ sacrum, quod Robertus Cenalis *lib. 2. Hist.* Ephesino Dianæ præferre non dubitavit, inchoatur ab Episcopo Mauritio de Sully. Nunc multis per Europam posthabetur.

Seculo 13tio. Strausbinga in Bavaria, Stockholmium in Svecia 1259. Bilbaum in Hispania conditur 1300.

Templum Ambiani maximum, Galliæ totius nitidissimum 1220. circiter inchoatur 1270. absolvitur *Gallia Christiana*.

Pons Londinensis mirabilis sub Ioanne Angliæ rege.

Turris Cremonensis Italicarum maxima perficitur à Guelphis 1290.

Urbeventanum Templum opere Semigoticum

thico, sed planè nobilissimum, & illo ævo admirabile 1290.

Seculo 14to. Navale Venetum toti Europæ mirabile 1304. inchoatur.

Maximum Urbis Americæ Septiarion Maxima 1322.

Lymia, & fons oblivionis Hispaniensium celeberrimus à Petro Lusitana conditur.

Limæ templum totius Germaniæ maximum cæpit ædificari 1377. perficiendum post annos 100.

Anno 1386. Templum Cathedrale Mediolanensium, quo nihil habet Gothica Architectura nobilius, sed post immensos, planè sumptus nondum absolutum.

Seculo 15to. Templum Cathedrale Hispalen: magnificentissimum nobilissimi Capituli sumptibus cæpit ædificari. 1401.

Florentini egregiis operibus urbem suam exornant. Hinc illi speciosum. *Pulchra* cognomentum inditum.

Florentiæ S. Mariæ de Flore tholus primus erigitur à Brunelescho Statuario, & Architecto prænobili. 1446.

Ex eo plurimum profecit Bonarota Vaticanum erecturus.

Carthesia Tirmen à Galeatio Stortia magnificentissimè condita.

Seculo 16to. Cima in Peruvia 1535. à Pizzaro. Anneburgum in Misnia 1561.

Agra Mogelensis Imperia Metropolis à Rege Acabar, & Palma nova, à Venetis conduntur, 1595.

Venetis absolvuntur Areæ Marcianæ porticus, quibus nil perfectius habere dicitur Architectura.

Ibidem Pons rivi alti marmoreus operis omnino mirabilis.

Templum

Templum & Monasterium D. Laurentii in
Eſcuriali à Philippo II. conditur.

Basilica D. D. Apostolorum Petri, & pauli
Cracoviæ insigni Architectura, & magnificentia
erigitur, à Sigismundo III. Rege Poloniarum,
in gratiarum actionem pro insigni victoria Cho-
cimensi, quam publicò officio Divinò celebrat
Polona Ecclesia.

Sacellum materiâ, & opere spectandum in
primis Florentiæ in quo magnorum Ducum se-
pultura.

Seculo 17mo. Arx Casalensis in Italia, Phi-
lippoburgum in Germania excitantur.

In Insulis Oriental: à Batavis Oceani con-
duntur urbes, Amstelodamum, Londinum, Tau-
rum, Parisii exornantur.

Fossa seu Canalis inter Aracem, & Ger-
maniam per Ludovicum XIV. Galliarum R.

Vessaliæ immensis sumptibus à Ludovico
XIV. ad Regias delicias conditæ.

ARCHITECTI NOBILES ARCHITECTURÆ RO- MANÆ VICES.

Seculo 1mo. Augustus moriens gloriatur, se
Romam lateritiam invenisse, marmoream
relinquere.

Architecturam hoc ævo majestate, & soli-
ditate nobilissimam floruisse docent multa peri-
tis antiquitatis notissima, inter quæ.

Aquæ Claudiæ, & Anienis novæ ductus
inchoati à Caligula, à Claudio absoluti.

Theatrum Marcelli, cujus exstant in Sabel-
lorum palatio reliquiæ.

Amphitheatrum, vulgò Colossæum.

Templum

Templi pacis à Vespasiano conditi reliquæ.

Seculo 2do. Apollodorus Pontis, per Trajanum Danubio impositi, Architectus, ut rectè Fabretius in Syntagm. ad Colum. Trajani Trifanum redarguens, qui Lacero Architecto pariter nobili hanc laudem tribuit.

Trajanus Urbem plurimis, & pulcherrimis ædificiis, ornavit, quæ artem, & magnificentiam, vel è ruinis ostentant, sed cum studiosius his nomen suum inscriberet, dictus est. *Herba parietaria.*

Sepulchro Hadriani superba moles imposita ab Antonino Pio, artis tum florentis excellentiam abundè docet.

Seculo 3tio. Septimius Severus, & Alexander, item Severus, ædes Romæ labentes instaurant.

Therme Antonini Caracallæ, & Diocletiani magnificentiam florentis adhuc Architecturæ, sed Gallieni veriùs, ut bene notat Fabrettus, quàm Caracallæ Circus extra portam Capenam, labentis infelicitatem docent.

Aurelianus Urbem muris validioribus, & amplioribus munit, sed errant præcudubio, qui eos ad ambitum 50. milliarium extendunt.

Mivutol; in antiquit. Roman.

Seculo 4to. Nova ædificia sub Constantino ex veterum partibus ædificari cæpta, ut liquet ex ejusdem arcu, & Basilicis ab eo conditis. Hinc in Christianorum templis nonnulla marmora Ethnicorum mysteriis sculpta spectantur.

Templa in Crucis formam ædificata, post Crucem Constantino ostensam.

Auro opulenta hujus ævi ædificia, ut ex D. Hieronymo constat, sed minùs solidè ædificata ad nos non pervenere.

Agnoscentur tamen, tum in Basilica Liberiana, tum in Templo SS. Ioannis, & pauli, & in Basilica Sessoriana quædam antiquitatis vestigia.

Seculo

Seculo 5to Alarici Gothorum Regis metu
 a omā novis mænibus circumdat Honorius Imper.
 403.

Sepulchrum sive moles Hadriani, tanquam
 turris mænibus adjunctum imo Gothico bello, ut
 liquere videtur ex Procopio.

Basilica Liberiāna magna ex parte à Sixto
 III. instaurata, & ornata musivis picturis, æ-
 des S. Sabinæ à Petr: Ep: Illyrico condita, Sixto
 sedente, ut Anastasius tradit; architecturam hujus
 ævi adhuc spectandam nobis exhibent.

Seculo 6to. Moles Hadriani: habitatur à Theodori-
 co, hinc aliquando *Theodorici Domus* appellata.

Theodoricus quasdam mænium partes ex
 marmorum crustis & silice instaurat.

Quamvis magnificis Theodorici operibus an-
 tiqua ædificiorum miracula superata scripserit
 Cassiodorus, perennare non valuerunt.

A Narsete prius, mox à Belisario, post ur-
 bem à Totila incendio deformatam, instaurata
 è tophis, cæmentis, lapidibus, & lateribus mæ-
 nia.

Architectura Gothica, à Gothis inventa,
 veteri neque soliditate, neque elegantia com-
 paranda.

Seculo 7mo. Laterum officinas post Barba-
 rorum devastationem in urbe abolitas opinatur
 Ciampin: *In vetust. Monum.*

Itaque plerumque hoc ævo ædificatum ex
 tophis, silicibus, & marmorum crustis.

Bonifac: IV. sive vetustis instaurandis, sive
 novis excitandis ædificiis inclaruit.

Templum S. Venantii in Regione Monti-
 um propè Lateran. Ædem à Ioan: IV. inchoatum
 à Theodoro perfectum est.

Templum S. Georgii in Velabor Leone II.
 instauratum tradidit.

Seculo 8vo. Gregorius III. Urbis muros reficit.
 Templum

T emplum SS. Petri, & Marcellini nova molitio ne erigit.

Carolo M. regnante, visa est reflorescere architectura, & eum ædificandi modum tenere, quæ, Gallieno imperante, usurpant Architecti *Ciam-pin: loc: cit.*

Hædrianus. I. muros urbis magnis impensis reficit, vetera plura ædificia restaurat, nova condit.

Idem Confessionem, ut ajunt D. Petri, totum solido auro, altare autem illi impositum, ex parietes dextrâ, lævâque argentô contextit.

Seculo 9no. Ædificandi laude hoc seculo inclaruere SS. Pontifices Leo: III. Paschalis I. Leo IV.

A Leone III. præter alia, instaurata est à fundamentis Ecclesia SS. Vincentii, & Anastasii ad Aquas Salvias, superest ejusdem opus Arcus ingens in Æde D. pauli magnis columnis, impositus.

In templo S. præcedis à paschali I. refecto spectatur adhuc facellum D. Zenoni dicatum, ubi servatur pars columnæ, ad quàm Christus Flagellandus fertur alligatus.

Urbs Leonina Romanæ appendix à Leone IV. condita est.

Seculo 10mo. Decimum hoc, & consequens undecimum seculum incuriosiora operum memoria defluxere.

Adalbertus Etruriæ Marchio, qui molem Hadriani tanquam arcem tenebat, Theodoram nobilem, sed famosam Romæ mulierem in communionem ejusdem, recepit, ex qua primùm ipsa, mox & filia Marotia urbi leges dare propemodum visa est. Ex his ad pontifices, sed brevi ad populum transiit Arcis possessio, quæ à Cruentio Nomentano capta, ab eo aliquando est appellata.

Hoc ævo solis tophis (quadrilateris ædificari) captum est. Seculo

Seculo primo. Buschettus Græcus Architect. laudatur à Vasario.

Frequentes in Urbe seditiones, & Turbæ, vix ullum Rom. Pontificibus ædificandi spatium reliquere.

Bis præterea roma penè consumpta est flammis, primò sub Leone IX. 1050. fortuitò incendiò, secundo sub Greg: VII. 1084. Roberto Guiscardo, Henricum III. Cæsarem persequente. Ex eò tempore Roma pluribus in locis vacua facta est ædificiis.

Plures hoc ævo in Urbe præcelsa turres, & nobilium ædes instar arcium munitæ, quæ non semel pontificibus perfugium præbuere.

Seculo 12mo. Turres hoc etiam ævo, munitasq; Domos, sibi Romani Proceres parare solebant.

Quamvis jam melior ædificandi ratio alibi in Italia floreret, nondum Romæ assurgebat. Vestigia tamen apparent in Turri Campanaria Sessorianæ Basilicæ addita à Lucio II. eam instaurante.

In porticu Basilicæ Liberianæ ab Eugenio III. ædificata, quamvis postea Gregorio XIII. refecta, & deniq; in templo S. Salvatoris ad Cupellas.

Seculo 13tio. Tuccius, Nicolaus pisanus, Marchion, Arnulphus, Lupus, Architecti illustres. Rudis adhuc, & solidior hujus ævi Architectura ex his, quæ Romæ supersunt jure censetur.

Turris, quæ Comitum nuncupatur in Suburra, ab Innocentio III. Turris Militiarum in Quirinali jugo à Gregorio IX. exstructæ.

S. Urbani Templum in Regione Montium, sub Urbano IV. ædificatum.

Supersunt ad S. Sabinam vestigia collium ab Honorio IV. conditarum.

Seculo

Seculo 14to. Andreas Organa, Calendarius,
Bonus, prothus S. Marci Architecti.

Pontificibus rom. Aveniens: sedentibus, ve-
tusta Romæ ædificia passim ruunt, ut in Epist.
testatur petrarcha.

Moles marmorea in æde Lateranen: Ur-
bani V. imponitur Altari, in quo, servantur SS.
Petri & pauli capita.

post pontificum in Urbem reditum, ædes
plerumq; informes, quales adhuc nonnullæ spe-
ctantur, ex veterum ædificiorum fragmentis ex-
citantur.

Turris in facie Basilicæ Liberianæ jubente
Gregor. XI. erigitur.

Seculo 15to. Leo Baptista Albertus nobilis
Florentinus sui seculi Vitruvius, Braneleschus,
pariter Florentinus Architectus.

Nicol. V. mænibus Vaticanum cingit, Ur-
bem insignibûs monumentis illustrat, & Aquæ
Virginis ductum vetustate collapsum restituit.

palatia Columnensium Capranicarum, &
S. Marci templa, S. Augustini, & Hierony-
mi Dalmatarum melioris oppido. sed nondum
defæcatæ Architecturæ opera, seculo inclinante
conduntur.

Seculo 16to. Bramantes, Raphael Urbin.,
Bonarota, Fontana, Baroccus vulgò Vignola
Architecti nobilissimi.

Basilica D. Petri Augustissima in Vaticano
48. ferè millionum sumptibûs nondum absolu-
ta, Palatium Farnesiorum, Templum item no-
mini Jesu ab Alexandr. Card. Farnesio dictum.
Obelisci à Sixto V. feliciter erecti, ejusdem
facellum in Basilica Liberiana resurgentem ad
omnium seculorum invidiam Architecturam do-
cent.

Lateritiam structuram vetustæ similem in-
dustria recentiorum restitutam agnoscimus, so-
liditatem

lilitatem ædificandi vetustæ parem adhuc desideramus.

Seculo 17mo. Carolus Madernus, Laurentius, Borominus Martinus Longo egregii Architecti.

Sacellum Burgvesianum pauli in Basilica Liberrana, Ludovisianum s. Ignatii Lojolæ templum.

Ædes Barberinæ in Quirinali, fons pamphilianus in Arca Agonali ab Innocent. X. inductus, Porticus areæ Vaticanæ ab Alexandro VII. circumpositæ, opera censentur Architecturæ Augustæo ævo ferè paria.

Urbanus VIII. non exiguam Urbis partem, novis mænibus, & arcem S. Angeli novis munitioribus circumdat.

Floruerunt in Architectura Andr. à Piteo S. Jesu Equ. Francisci Fontana.

Curia Mont: Cimatorii ab Innocentio XII. magnificè exstructa à quo dicta Innocentiana.

Ædificium S. Michaelis alendis, & exercendis in omnium ferè artium genere pauperibus per pontifices Innocent: II. & SS. D. N. Clement: XI. à quo magnificentius promovetur. Templum duodecim Apostolorum.

PICTURA STATUARIA, EARUMQUE ROMÆ VICES.

Seculo 1mo. pauci hujus ævi pictores, Asmulius, Cornalius, Avius priscus, unus ferè statuarius Zenodorus memorantur, quamvis plures floruisse constet.

Spectabantur nuper in reliquis Thermarum Titi umbræ quædam veterum, & optimarum imaginum

imaginum quarum delineationes servat egregius antiquitatis indagator Jo. petrus Bellorius! *Vide-
sis ejus opus de sepulchris Nasonum.*

Quæ in sepulchro Cestii visebantur minùs laudantur, Vide eruditam de his dissert. Octavii Falconerii, quem magno rei literariæ detrimento immatura mors nobis eripuit.

Quæ super sunt in arcu Titi anaglypha florentissimam hoc ævo statuariam ostendunt

Seculo 2do. Hadrianus Imperator venustissimè pinxit, atq; etiam effigies è cetera, & creta formavit. *Dio in vita.*

Fragmentum picturæ ex villa Hadriani, nunc in Musæo Ducis Parmensis magno Judice Carolo Maratto, Raphaelis Urbin., vel Annib. Caracciù manum referre videtur.

Quæ inventæ sunt in sepulchro Nasonum picturæ 1674. hoc seculum redolent. Pars earum translata est in Alterionum hortos. V. *Fabretum de Aqueductibus.*

Columna Trajani florentem, Antonini deficientem statuariam ostendit.

M. Aurelii statua Equestris in Capitol. magni artificis opus.

Seculo 3tio Codices duo, Terentii alter, alter Virgillii cum pictis fabularum argumentis, hujus ævi picturam exhibent in Vaticana Bibliotheca.

Arcus Septimii severi statuariam declinantem, sed celebre Caracallæ caput in Farnesiano Palatio, florentem adhuc videtur ostendere.

Urna marmorea in porticu Basilicæ Libेरianæ, Christianæ religionis mysteris insignis, hoc seculo inclinante creditur elaborata.

Seculo 4to. Constantinus Byzantium immigrans, nobiliores secum Pictores, & Statuarios trahit.

Pius Christianorum ardor multa, tum Deorum, tum hominum, simulacra delet.

Augustissimæ Virginis imago in æde S. Martini in montibus tesseliis compacta dicitur S. silvestri jussu.

Arcus Constantino Victori erectus, florentem ævo Trajani statuariam, hoc deficientem ostendit; nam partes ex arcu Trajani sumptæ omnino optimè, post Constantini victoriam sculptæ, omnino pessimè apparent.

Seculo 5to. Imagines musivi operis in arcu Basilicæ Liberianæ jussu Sixti III. in Odæo Basilicæ Paulinæ jubente Leone I. elaboratæ, aliæque Romæ, & alibi, de quibus copiosè, & eruditè Ciampin. in *Veter Monum*; picturæ incrementa demonstrant.

Argenteam D. Laurentii statuam à Sixto III. in ejus æde extra muros locatam defert anastius, quare non hoc, sed sequenti seculo statuariam omnino defecisse suspicantur eruditi viri.

Nobilissimæ statuæ, quæ ex præda Romana Genfericus mittebat in Africam mari. haustæ perire *Procop.*

Seculo 6to. Nullam hujus ævi picturam Romæ licet assignare; nam musivæ instauratæ olim D. Gregorii jussu in D. Agathæ ad Suburræ templo, perire vetustate consumptæ anno 1592. Delineatæ tamen servantur in Vaticana Bibliotheca, teste amanuissimo antiquitatis præfule Joanne Ciampino.

Quæ Græserus in Historia exotica tradit de statua Theodorici affabrè elaborata, & Neapoli erecta ad prænuncianda Gothorum fata, à viris antiquitatis beneperitis fabulosa cententur.

Seculo 7to. Honorio jubente elaborata est opere vermiculato S. Agnetis effigies, quæ in Odæo templi, eidem Virgini dicati, via Nomentana visitur.

Imagines

Imagines è Tessellis, quæ spectantur in Odæo Templi S. Venantio E., & aliis martyribus Sacro prope Basilicam Lateranen., Ioan: IV. & Theodoro pontificibus, qui simili opere ibi picti cernuntur, sedentibus compactæ feruntur.

Seculo 8vo. Furentibus in sacras imagines Iconomachis, pictura, & statuaria magnum accipiunt detrimentum.

Hoc seculo Altarium vestes Divorum imaginibus ornari cæpere, ut liquet ex Anastasio in Vita Greg: III. Lachariæ, & Hadrian: I.

Quamvis Apostolorum imagines in Odæo S. Pudentiana Hadriano I. sedente tessellis picturæ rudem ejus ævi artem ostendant Puffinus magni nominis pictor sedentis inter eos Servatoris Majestatem contemplare sæpe, & laudare solebat.

Seculo 9no. Laudatur inter pictores S. Lazarus Græcus monachus sacrarum imaginum fortissimus propemodum.

Spectatur Romæ à Rhodiano Triclinio Musivum opus Leoni jussu pictum peculiari opusculo illustratum ab Alcmanno mandante Francisco I. Cardinale Barberino. Eiusdem ævi creduntur imagines in Odæo S. præcedis sub paschali. I.

Angelorum argentea simulacra eodem Leone jubente elaborata, ut anastas: tradit, reviviscentem Romæ Statuariam videntur indicare.

Seculo 10mo. servatur in Vaticana Bibliotheca Semeseris Græci Menologii pars cum sanctorum imaginibus, quas hoc ævo pietas putat Allatius apud Hughellum in Ital: Sacra. In eo aliquot Pictorum nomina.

In sacello S. Thomæ Cantuar. olim: Ædis Lateran. Sacrario visuntur ad aras imagines Ioanne XI. sedente pictæ C: *Raspon. in Basil. Lateran.*

Historiæ Christi patientis opere anaglypho in Columella ad Basilicam Paulinam, monstra non opera Statuaria videntur, & quia à Castrensisibus positæ, huic seculo tribuendæ, quia hoc tantum seculo Paolinum Cænobium tenuerant.

Seculo 11mo. Stauratius Turchitus, cujus opus Valvæ Basilicæ Paulinæ.

Equites Paparoni cum gentilitiis insignibus in pavimento Basilicæ Liberianæ vermiculato opere picti, & ejusdem operis in Æde F: Laurentii extra muros jacentem Romæ picturam hoc seculo docent.

Idem ostendunt æneæ Valvæ Paulinæ Basilii: opere diaglypho elaboratæ Constantinopoli, jussu Alex: II. Pontif:

Iure his præferuntur musiva in Templo S. Miniatis Florentiæ, & Anaglyphæ Alexandri II. Historiæ, Lucæ in æde S. Martini.

Seculo 12mo. Ephrem musivi operis pictor, à quo sub Manuele Comneno ornatum Templum Bethlemiticum B: Virginis Sacrum.

Innocentio II. ædem D. Mariæ Translyb: instaurante, pictum est, opere musivo ejusdem ædis Odæum, & imagines è regione Sacratii. Imagines Anaglyphæ in epistyllo marmoreo lanuæ S. Prudentianæ, statuariam aliquid jam felicius audentem ostendunt & ideo seculo huic assignandam artem instauranti.

Idem præterea tradere videntur rythmica carmina, & in Syllabis rudis seculi more peccantia.

Seculo 13tio Cimacovis, Taplus, Caddus, musivi operis artem, & picturam super Græcos artifices assurgentes restituunt, sive potius ad vitam revocant penè extinctam.

Abellenatus, Aliprandus, & Nicol: Pisanus statuarii laudantur à Vasario, sed Romæ rudera adhuc, & jacentem utramque artem ostendunt imagines Tesselis expressæ in Odæo Basilicæ Libe-
rianæ

berianæ & sepulchrum Guillelmi Card: Flisci in æde S. Laurentii extra muros & historiæ anaglyphi operis in urna, & imagines in pariete omnino infelices.

Seculo 14to. Caddus Varguritonus, Buffamalc. Duccius Pictores nobiles, sed his longè nobilior Iactius picturæ renascentis parens.

Musivum ejus opus, ubi Petrum incipientem mergi liberat Servatoris manus in Vaticano spectatur.

Margariton, Andreas pisanus, Petrus Cavallinus statuarii.

Hujus opus lignea Crucifixi imago in æde D. Pauli celeberrima.

Pontificibus Avenione sedentibus tantus erat Romæ artium elegantiorum neglectus. ut urnam Agrippina marmoream, quæ ad huc servatur in Capitolio metiendo tritico adhererent.

Seculo 15to. Dellus, Vcellus, pinturichius, Ghirlandinus. Puliajol, Mantegna Pictores.

Antonellus Messanens: primus in Italia colores oleo miscuit, quod à Belgis didicerat.

Massacijs tantum addidit picturæ, ut ab eo Bonarota, & alii plura didicerint.

Iacob: à quercu, Donatellus, Pullajolus, Brunellesch. statuarii.

Imagines vivacissimis expressæ coloribus in Odæo Basilicæ Sessorianæ hujus ævi, sed incerti Pictoris.

Anton: philaretus Eugenii IV. jussu Æneas D: Petri valvas opere anaglypho 12. annorum spatio elaborat.

Seculo 16to. Bellinus, Francia Giorgionus Petrus perasin. Signorell: pictores egregii.

Raphaeli Urbinati, & Bonarotæ Pictura debet summum ad quod venit incrementum.

Post hos laudantur Còrregius Titianus, parmegianinus, Sarrius Polydor: Monoeromatis celebris

celebris Iul. Roman. , paulus Veronens. , Ioannes Utinensis novæ Plasticæ inventor. Perinus à Vaga, Sodoma, Beccatianus, Zuccari duo, & Baroccus.

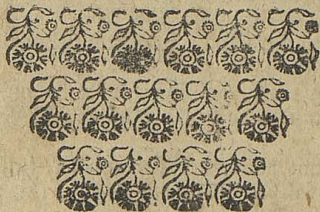
Paulus Roman. Baccius Bandinellus, & longè ante hos Bonarota scalpro nobilis.

Seculo 17mo. Augustinus Ludovicus, & præcipuè Annibal Carracii ffr: labentem picturam sustinent.

Florent præterea Rubenius, Albanus, Ioseph Arpin: Vandikius, Suecus, Petrus Berettinus, Corton., Possin: Musivi operis Apelles, huic Proximus Calandra

Statuarii Anton: Lombard: , Francisc: Belga, Algardus, Berninus, quorùm opera plurima Romæ narrantur.

Possin. Miniard. Lanzanus Pictores. Duodecim Apostol: Statuæ miro opere, & magnitudine per celeberrimos hujus ævi artifices elaboratæ in Basilica Constantiana.

Ioan-
erinus
to, &

& lon-

s, &
pietu

Joseph
tinus,
huic

lga,
urima

uode-
gnitu-
abora-

ma

Bibi Jag

Biblioteka Jagiellońska

stdr0010614

